Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY STARA BIAŁA

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała

Na podstawie art. 12 ust. 1 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 i 784) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) w związku z uchwałą Nr 123/XII/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, w granicach obszaru objętego zmianą Studium wyznaczonych uchwałą Nr 123/XII/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, zwaną dalej zmianą Studium.

§ 2. Nie rozstrzyga się o sposobie rozpatrzenia uwag, o których mowa w art. 11 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; stwierdza się, iż do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Studium nie wniesiono żadnych uwag.

§ 3. Studium składa się z:

1) części tekstowej, stanowiącej załącznik Nr 1 do uchwały;

2) części graficznej uwarunkowań, stanowiącej załącznik Nr 2 do uchwały, składającej się z trzech arkuszy:

a) arkusz 1/3 „Uwarunkowania. Istniejąca struktura przestrzenna”,

b) arkusz 2/3 „Uwarunkowania. Uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe. Stan ładu przestrzennego”,

c) arkusz 3/3 „Uwarunkowania. Infrastruktura techniczna i komunikacja”;

3) rysunku Studium, stanowiącego załącznik Nr 3 do uchwały, składającego się z dwóch arkuszy:

a) arkusz 1/2 „Kierunki. Struktura przestrzenna Gminy. Przeznaczenie terenów”,

b) arkusz 2/2 „Kierunki. Polityka przestrzenna”.

§ 4. Załącznikiem do uchwały, poza załącznikami wymienionymi w §3, są dane przestrzenne Studium obejmujące: lokalizację przestrzenną obszaru objętego Studium, z oznaczeniem granic obszaru objętego zmianą Studium, w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, atrybuty zawierające informacje o Studium oraz część graficzna Studium w postaci cyfrowej reprezentacji z nadaną georeferencją w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych – zapisane w formie elektronicznej, stanowiące załącznik Nr 4.

§ 5. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr ……./21
Rady Gminy Stara Biała
z dnia …….. 2021 r.

GMINA STARA BIAŁA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TOM I

SYNTEZA

TOM II

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

TOM III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

Biała, marzec 2021 r.

Sporządzający projekt Studium: **Wójt Gminy Stara Biała**

Projekt opracowany przez:

INTEKPROJEKT
GABRIEL FERLIŃSKI
90-265 ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 50/5, TEL. 42 630 51 34
PRACOWNIA@INTEKPROJEKT.PL, WWW.INTEKPROJEKT.PL

Projekt Studium sporządzono w zespole:

Autor opracowania:
mgr inż. arch. Gabriel Ferliński
uprawniony do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Współpraca:
mgr India Pecyna
uprawniona do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

inż. Angelika Woźniak
uprawniona do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Projekt zmiany Studium sporządzono w zespole:

Autor opracowania:
mgr inż. arch. Gabriel Ferliński
uprawniony do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Współpraca:
mgr India Pecyna
uprawniona do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

inż. Wojciech Pszczółkowski
uprawniony do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

SPIS TREŚCI

TOM I 9
SYNTEZA 9
1. WPROWADZENIE 9
1.1. PODSTAWA PRAWNO-FORMALNA OPRACOWANIA 9
1.2. MIEJSCE STUDIUM W SYSTEMIE PLANOWANIA 10
1.2.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego 10
1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy 10
1.3. CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA 11
1.4. ZASOBY INFORMACYJNE I ICH AKTUALNOŚĆ 11
1.5. STRUKTURA OPRACOWANIA 15
1.6. WSPÓŁPRACA I USPOŁECZNIENIE PROCESU PLANOWANIA 16
1.7. PODSTAWOWE DOKUMENTY STRATEGICZNE I PROGRAMOWE 16
2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE STARA BIAŁA 17
3. SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM 17
3.1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ 17
3.2. SYNTEZA ZASAD OCHRONY I KIERUNKÓW ROZWOJU 19
4. INTERPRETACJA ZGODNOŚCI PLANÓW MIEJSCOWYCH ZE STUDIUM (STWIERDZONA NIEWAŻNOŚĆ) 25
5. UZASADNIENIA ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ 25
6. SŁOWNICZEK POJĘĆ I DEFINICJI 25
TOM II 27
UWARUNKOWANIA ROZWOJU 27
1. UWARUNKOWANIA PONADLOKALNE 27
1.1. POWIĄZANIA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE 27
1.2. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE 27
1.3. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE I INFRASTRUKTURALNE 28
2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU, STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 29
2.1. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY I PROCESY JEJ PRZEKSZTAŁCEŃ; ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU 29
2.2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE ORAZ STAN SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO 33
2.3. ŁAD PRZESTRZENNY 38
3. STAN ŚRODOWISKA 38
3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU 38
3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA 39
3.3. OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 40
3.4. ZASOBY SUROWCOWE. OBSZARY I TERENY GÓRNICZE 41
3.5. ZASOBY WODNE 43
3.5.1. Wody podziemne 43
3.5.2. Wody geotermalne 47
3.5.3. Wody powierzchniowe 47
3.5.4. Zagrożenie powodziowe. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej 48
3.6. WARUNKI KLIMATYCZNE 49
3.7. WARUNKI GLEBOWE 50
3.8. SZATA ROŚLINNA 51
3.9. FAUNA 51
3.10. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA 52
3.11. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA 54
3.12. OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ 56
3.13. GŁÓWNE PROBLEMY I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA. JAKOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA 60
4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 66
4.1. ROZWÓJ GMINY W UJĘCIU HISTORYCZNYM – NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 66
4.2. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 67
4.2.1. Istniejące formy i zakres ochrony zabytków 67
4.2.2. Dobra kultury współczesnej 76

4.2.3. Miejsca i pomniki pamięci narodowej ... *76*
4.2.4. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych ... *77*
4.3. Krajobraz kulturowy Gminy i wymogi jego ochrony. Elementy tożsamości Gminy ... 77
4.4. Stan zasobów dziedzictwa kulturowego. Główne problemy i zagrożenia ... 79
4.5. Polityka Gminy w zakresie ochrony zabytków ... 79
5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM, W TYM GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH ... 79
6. SYTUACJA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA GMINY. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ... 80
6.1. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego ... 80
6.1.1. Sytuacja i prognozy demograficzne ... *80*
6.1.2. Rynek pracy ... *85*
6.1.3. Struktura działalności gospodarczej ... *86*
6.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe, w tym zasoby mieszkaniowe Gminy ... 89
6.3. Edukacja ... 90
6.4. Ochrona zdrowia ... 92
6.5. Opieka społeczna ... 93
6.6. Działalność kulturalna ... 94
6.7. Turystyka, sport i rekreacja ... 94
6.8. Potrzeby i możliwości rozwojowe Gminy. Główne problemy i zagrożenia w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej ... 98
7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA ... 99
8. STAN PRAWNY GRUNTÓW ... 100
9. OBIEKTY I TERENY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH ... 101
10. STAN SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO ... 102
10.1. Elementy systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym ... 102
10.2. Wewnętrzny układ komunikacyjny ... 103
10.3. Komunikacja zbiorowa ... 105
10.4. Problemy związane z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego ... 106
11. STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ... 106
11.1. Gospodarka wodno-ściekowa ... 106
11.1.1. Zaopatrzenie w wodę ... *106*
11.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie ... *107*
11.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych ... *108*
11.2. Systemy energetyczne ... 109
11.2.1. Zaopatrzenie w ciepło ... *109*
11.2.2. Zaopatrzenie w gaz ... *109*
11.2.3. Zaopatrzenie w sieć elektryczną ... *109*
11.2.4. Odnawialne źródła energii ... *110*
11.2.5. Rurociągi przesyłowe ... *110*
11.3. Gospodarka odpadami ... 111
11.4. Telekomunikacja. Informatyzacja ... 112
11.5. Główne problemy i możliwości rozwoju infrastruktury technicznej ... 112
12. UWARUNKOWANIA ZAWARTE W DOKUMENTACH I PROGRAMACH O ZNACZENIU PONADLOKALNYM (ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH) ... 113
13. GŁÓWNE WNIOSKI Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ – ANALIZA S.W.O.T ... 117
14. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z BILANSU TERENÓW W ŚWIETLE POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY ... 119
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ... 122
1. ZAŁOŻENIA I CELE ROZWOJU ... 122
2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO; OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM ... 123
2.1. Obszary objęte rozwojem procesów urbanizacyjnych ... 123
2.2. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym ... 125
3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY ... 127
3.1. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji ... 127
3.2. Obszary zdegradowane ... 128
3.3. Obszary wyłączone spod zabudowy ... 128

3.4. Przeznaczenie terenów. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów 128
3.4.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MN 129
3.4.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNU 130
3.4.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW 130
3.4.4. Tereny zabudowy usługowej – U 131
3.4.5. Tereny sportu i rekreacji – US 131
3.4.6. Tereny turystyczno-rekreacyjne – UTR 132
3.4.7. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU 132
3.4.8. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P 133
3.4.9. Tereny obszarów i terenów górniczych – PG 133
3.4.10. Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych – PR 134
3.4.11. Tereny zabudowy zagrodowej i usług – RMU 134
3.4.12. Tereny rolnicze – R 135
3.4.13. Tereny łąk i pastwisk – PS 135
3.4.14. Tereny rolnicze do zalesienia – RZL 135
3.4.15. Lasy państwowe – ZLP / pozostałe – ZL 136
3.4.16. Tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej – ZR 136
3.4.17. Tereny zieleni urządzonej – ZP 136
3.4.18. Tereny zieleni urządzonej i usług – ZPU 137
3.4.19. Tereny cmentarzy czynnych – ZC 137
3.4.20. Tereny cmentarzy nieczynnych – ZCN 138
3.4.21. Tereny wód powierzchniowych – WS 138
3.4.22. Tereny infrastruktury technicznej – I 138
3.4.23. Tereny kolei – KK 139
3.4.24. Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 139
3.5. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW 139
3.6. Obszary przestrzeni publicznych 139
3.7. Wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 140
4.1. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów 140
4.2. System obszarów chronionych. Propozycje zmian w zakresie ochrony prawnej 145
4.3. Kierunki i zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego 147
4.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 148
4.5. Eksploatacja zasobów naturalnych. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny 150
4.6. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych 150
4.7. Obszary, na których dopuszcza się lokalizację zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zapobieganie wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej i jej skutkom 151
4.8. Obszary uzdrowisk 152
4.9. Wytyczne określania zasad ochrony środowiska i jego zasobów w planach miejscowych 152
5. KIERUNKI ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 152
5.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków. Potrzeby rewaloryzacji, ochrony i rozwoju wartości kulturowych 153
5.2. Turystyka 155
5.3. Wytyczne określania zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 156
6. KIERUNKI ORAZ ZASADY ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI 156
6.1. Kształtowanie powiązań zewnętrznych 156
6.2. Kształtowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego 158
6.3. Komunikacja zbiorowa 158
6.4. Komunikacja rowerowa 158
6.5. Wytyczne określania zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 159
7. KIERUNKI ORAZ ZASADY ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 159
7.1. Gospodarka wodno-ściekowa 159

7.1.1. Zaopatrzenie w wodę ... *159*
7.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie ... *160*
7.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych ... *160*
7.2. Systemy energetyczne ... 160
7.2.1. Zaopatrzenie w ciepło ... *160*
7.2.2. Sieć gazowa, zaopatrzenie w gaz ... *161*
7.2.3. Rurociągi przesyłowe ... *161*
7.2.4. Elektroenergetyka ... *161*
7.3. Odnawialne źródła energii ... 162
7.4. Telekomunikacja, informatyzacja. Rozwój społeczeństwa informacyjnego ... 163
7.5. Gospodarka odpadami ... 164
7.6. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów infrastruktury technicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ... 164
8. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCEŃ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ ... 164
8.1. Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Polityka mieszkaniowa Gminy ... 164
8.2. Zaspokojenie potrzeb w zakresie oświaty ... 165
8.3. Zaspokojenie potrzeb w zakresie kultury, sportu, rekreacji i turystyki ... 165
8.4. Zaspokojenie potrzeb w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej ... 165
8.5. Targowiska ... 166
9. KIERUNKI ZABEZPIECZENIA WYMOGÓW OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA ... 166
10. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO ... 167
10.1. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym ... 167
10.2. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ... 167
11. TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE ... 169
12. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE ... 169
13. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI ... 169
14. ZAMIERZENIA I OBOWIĄZKI PLANISTYCZNE GMINY ... 170
14.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ... 170
14.2. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ... 170
14.3. Obszary dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz leśnych na cele nieleśne ... 170
15. WNIOSKI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ SĄSIEDNICH GMIN I WOJEWÓDZTWA ... 170

SPIS TABEL

TAB. 1. UŻYTKOWNIE TERENÓW W GMINIE STARA BIAŁA. ... 30
TAB. 2. *[LICZBA NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I NIEMIESZKALNYCH ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W LATACH 2004-2014]* ... 31
TAB. 2. <LICZBA NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I NIEMIESZKALNYCH ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W LATACH 2009-2019.> ... 31
TAB. 3. *[ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I NIEMIESZKALNYCH ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W DANYM ROKU W LATACH 2004-2014.]* ... 32
TAB. 3. <ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I NIEMIESZKALNYCH ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W DANYM ROKU W LATACH 2009-2019.> ... 32
TAB. 4. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W GMINIE STARA BIAŁA ... 35
TAB. 5. ZESTAWIENIE OSUWISK ZINWENTARYZOWANYCH W GMINIE STARA BIAŁA. ... 41
TAB. 6. CHARAKTERYSTYKA ZŁÓŻ KRUSZYWA NATURALNEGO NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA. ... 41
TAB. 7. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE W OBSZARZE GMINY STARA BIAŁA. ... 43
TAB. 8. KOMUNALNE UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA. ... 46
TAB. 9. PODSTAWOWE PARAMETRY KLIMATU NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA. ... 49
TAB. 10. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2010 R. W GMINIE STARA BIAŁA. ... 52
TAB. 11. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH WG KLASOUŻYTKÓW I KLAS BONITACYJNYCH W 2015 R. W GMINIE STARA BIAŁA [HA]. ... 53
TAB. 12. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH WG KLAS BONITACYJNYCH W MAJU 2015 R. W GMINIE STARA BIAŁA. ... 53
TAB. 13. LASY OCHRONNE I ICH FUNKCJE W GMINIE STARA BIAŁA. ... 55

TAB. 14. UŻYTKI EKOLOGICZNE NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA. 58
TAB. 15. *[POMNIKI PRZYRODY NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA.]* 58
TAB. 16. <POMNIKI PRZYRODY NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA.> 59
TAB. 17. WYNIKOWE KLASY DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ WG KRYTERIÓW OCHRONY ZDROWIA. 61
TAB. 18. STATYSTKI Z WYNIKÓW MODELOWANIA MATEMATYCZNEGO IMMISJI DLA WYBRANYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W GMINIE STARA BIAŁA. 61
TAB. 19. OCENA STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH W OBSZARACH CHRONIONYCH W 2013 R. 63
TAB. 20. WYNIKI POMIARÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH 65
TAB. 21. WYKAZ OBIEKTÓW I OBSZARÓW Z TERENU GMINY WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW 67
TAB. 22. WYKAZ OBIEKTÓW I OBSZARÓW Z TERENU GMINY WPISANYCH DO WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW. 68
TAB. 23. WYKAZ OBIEKTÓW I OBSZARÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW GMINY STARA BIAŁA. 70
TAB. 24. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA. 72
TAB. 25. ZAŁOŻENIA PRZESTRZENNE W GMINIE STARA BIAŁA. 78
TAB. 26. *[LICZBA MIESZKAŃCÓW W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY STARA BIAŁA.]* 80
TAB. 26. <LICZBA MIESZKAŃCÓW W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY STARA BIAŁA.> 81
TAB. 27. *[PRZYROST NATURALNY W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2000-2014.]* 81
TAB. 27. <PRZYROST NATURALNY W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2005-2019.> 82
TAB. 28. *[SALDO MIGRACJI W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2000-2014.]* 82
TAB. 28. <SALDO MIGRACJI W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2005-2019>. 82
TAB. 29. *[LUDNOŚĆ GMINY STARA BIAŁA WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I PŁCI, STAN NA KONIEC 2015 R.]* 84
TAB. 29. <LUDNOŚĆ GMINY STARA BIAŁA WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I PŁCI, STAN NA KONIEC 2019 R.> 84
TAB. 30. GŁÓWNE ŹRÓDŁA UTRZYMANIA LUDNOŚCI W GMINIE STARA BIAŁA W 2002 R. 85
TAB. 31. *[LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2011-2015 WG PŁCI.]* 86
TAB. 31. <LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2012-2019 WG PŁCI.> 86
TAB. 32. *[LICZBA NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2011-2015.]* 86
TAB. 32. <LICZBA NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH W GMINIE STARA BIAŁA W LATACH 2013-2019>. 87
TAB. 33. STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W GMINIE STARA BIAŁA W *[2015 R.]* <2019 R.> WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH. 87
TAB. 34. PODMIOTY GOSPODARCZE NOWO ZAREJESTROWANE NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA WG SEKCJI PKD 2007 W ROKU *[2015]* <2019>. 88
TAB. 35. *[WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE W 2015 R.]* 90
TAB. 35. <WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE W 2018 R.> 90
TAB. 36. *[LICZBA UCZNIÓW W PLACÓWKACH EDUKACYJNYCH NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA W LATACH 2010-2014.]* 92
TAB. 36. <LICZBA UCZNIÓW W PLACÓWKACH EDUKACYJNYCH NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA W LATACH 2010-2018.> 92
TAB. 37. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCA Z POMOCY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH *[2011-2015]* <2011-2019>. 93
TAB. 38. CZYTELNICY GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ. 94
TAB. 39. STAN MIENIA KOMUNALNEGO ZA 2014 R. W GMINIE STARA BIAŁA. 100
TAB. 40. GRUNTY NABYTE W LATACH 2010-2014 PRZEZ GMINĘ STARA BIAŁA. 101
TAB. 41. DROGI GMINNE NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA. 104
TAB. 42. PODZIAŁ DRÓG GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH W GMINIE STARA BIAŁA WG RODZAJU NAWIERZCHNI. 104
TAB. 43. OBSŁUGA GMINY STARA BIAŁA PRZEZ LINIE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W PŁOCKU. 105
TAB. 44. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W GMINIE STARA BIAŁA. 107
TAB. 45. KANALIZACJA DESZCZOWA W GMINIE STARA BIAŁA 108
TAB. 46. *[UŻYTKOWNIE TERENÓW W GMINIE STARA BIAŁA.]* 129
TAB. 46. <UŻYTKOWNIE TERENÓW W GMINIE STARA BIAŁA.> ..... BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

SPIS FOTOGRAFII

FOT. 1. BUDYNEK SZKOŁY WRAZ Z OTACZAJĄCYM DRZEWOSTANEM W NOWYM TRZEPOWIE, WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW REJ. NR 501 Z DNIA 01.06.1979 R. FOT. G. FERLIŃSKI. 69

FOT. 2. KOŚCIÓŁ PARAFIALNY ŚW. ANDRZEJA APOSTOŁA I DZWONNICA W BRWILNIE, WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW REJ. NR 132/542/62 Z DNIA 30.03.1962 R. FOT. G. FERLIŃSKI. 69

FOT. 3. KOŚCIÓŁ PARAFIALNY ŚW. JADWIGI W STAREJ BIAŁEJ, WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW REJ. NR 440 Z DNIA 13.03.1978 R. FOT. G. FERLIŃSKI. 71

FOT. 4. KAPLICA CMENTARNA W NOWYCH PROBOSZCZEWICACH, WPISANA DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW. FOT. G. FERLIŃSKI. 71

FOT. 5. GORZELNIA ORAZ SPICHLERZ W SREBRNEJ, WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW REJ. NR 230/1435/75 W Z DNIA 22.05.1978 R., FOT. G. FERLIŃSKI. 72

FOT. 6. GRODZISKO W NOWYCH PROBOSZCZEWICACH, WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW REJ. NR 425/777 W Z DNIA 01.07.1968 R. FOT. G. FERLIŃSKI. 76

FOT. 7. MOGIŁA 13 ŻOŁNIERZY POLEGŁYCH W NIEGŁOSACH W 1920 R. FOT. G. FERLIŃSKI. 77

FOT. 8. DOLINA RZEKI WIERZBICY W KOBIERNIKACH. FOT. G. FERLIŃSKI. 78

FOT. 9. MŁYN WODNY W KOBIERNIKACH, WPISANY DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW. FOT. G. FERLIŃSKI. 79

FOT. 10. BUDYNKI *[ZESPOŁU SZKÓŁ]* <SZKOŁY PODSTAWOWEJ> W MASZEWIE DUŻYM. FOT. G. FERLIŃSKI. 91

FOT. 11. BUDYNEK ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO W WYSZYNIE. FOT. G. FERLIŃSKI. 91

FOT. 12. CENTRUM SPORTU „WIERZBICA" W NOWYCH PROBOSZCZEWICACH. FOT. G. FERLIŃSKI. 96

FOT. 13. BUDYNEK OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W STAREJ BIAŁEJ. FOT. G. FERLIŃSKI. 100

FOT. 14. OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W MASZEWIE. FOT. A. WOŹNIAK. 108

SPIS ILUSTRACJI

RYS. 1.[OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA]..... 126

RYS. 1. <OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA>..... 127

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

Część graficzna uwarunkowań stanowi załącznik Nr 2 do uchwały w sprawie uchwalenia zmiany Studium

Arkusz 1/3. Uwarunkowania. Istniejąca struktura przestrzenna.	1: 15 000
Arkusz 2/3. Uwarunkowania. Uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe. Stan ładu przestrzennego.	1: 15 000
Arkusz 3/3. Uwarunkowania. Infrastruktura techniczna i komunikacja.	1: 15 000

CZĘŚĆ II – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

Rysunek Studium stanowi załącznik Nr 3 do uchwały w sprawie uchwalenia zmiany Studium

Arkusz 1/2. Kierunki. Struktura przestrzenna Gminy. Przeznaczenie terenów.	1: 10 000
Arkusz 2/2. Kierunki. Polityka przestrzenna.	1: 10 000

TOM I

SYNTEZA

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawno-formalna opracowania

[Podstawę sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała stanowi uchwała Nr 229/XXIX/14 Rady Gminy Stara Biała z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała. Projekt Studium stanowi realizację ww. uchwały.]

Studium sporządza się w trybie i zakresie określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 293 z późn. zm.).

<Podstawę sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała stanowi uchwała Nr 123/XII/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała.>

[Zgodnie z art. 32 ust. 1-2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy Stara Biała dokonał analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz postępów w opracowywaniu planów miejscowych i przedstawił jej wyniki Radzie Gminy Stara Biała. W uchwale Nr 228/XXIX/14 Rady Gminy Stara Biała z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, w odniesieniu do Studium stwierdzono konieczność sporządzenia nowego dokumentu w celu dostosowania jego formy i zakresu ustaleń do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, uwzględnienia dokumentów o znaczeniu ponadlokalnym oraz w celu dostosowania polityki przestrzennej w nich zawartej do aktualnych potrzeb rozwojowych gminy Stara Biała.

Studium zastępuje dotychczas obowiązującą Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała przyjętą uchwałą Nr 244/XXX/10 Rady Gminy Stara Biała z dnia 14 października 2010 r.]

<Projekt zmiany Studium stanowi realizację ww. uchwały. Dla obszaru Gminy obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała przyjęte uchwałą Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r. Celem realizacji ww. uchwały jest ujawnienie w Studium terenów zamkniętych ustanowionych decyzją Nr 1 Ministra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa (Dz. Urz. Ministra Energii z 2019 r. poz. 9).

W ramach pracy nad zmianą Studium dokonano kompleksowej aktualizacji uwarunkowań. Zmianę studium sporządza się w formie ujednoliconego projektu Studium. Granice obszaru objętego zmianą Studium, odpowiadającą granicom ww. terenu zamkniętego, oznaczono w części graficznej Studium. Zmiany ustaleń Studium w części tekstowej oznaczono:

1) **treści usuwane – kursywą, kolorem szarym oraz nawiasami […];**
2) **treści wprowadzane – pogrubieniem oraz nawiasami <…>.>**

1.2. Miejsce Studium w systemie planowania

1.2.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego

Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* określają jednoznacznie podporządkowanie zapisów studium w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisom planu województwa lub programów sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej zawierających zadania rządowe:

1) zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4a ww. ustawy, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
2) zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
3) zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 1 lit. a ww. ustawy, w studium określa się kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
4) zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy, w studium określa się obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o którym mowa w art. 48 ust.1, tj. służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym;
5) zgodnie z art. 11 pkt 4 ww. ustawy, sporządzając studium uwzględnia się ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz ustalenia programów o których mowa w art. 48 ust.1 tj. służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym (w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub nie wprowadzenia do niego zadań rządowych).

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy

Rolę i miejsce Studium w systemie planowania określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Rolą Studium jest:

1) określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego;
2) zdefiniowanie perspektywicznych celów rozwojowych w oparciu o przeprowadzoną diagnozę, obejmujących m.in. zagadnienia w zakresie:
   a) kształtowania struktury przestrzennej gminy oraz przeznaczenia terenów,
   b) procesów demograficznych, ekonomicznych i ich prognoz,
   c) ochrony przyrody oraz ochrony środowiska i jego zasobów,
   d) ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
   e) komunikacji,
   f) infrastruktury technicznej,
   g) rozmieszczenia inwestycji celu publicznego,
   h) obszarów przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
   i) obszarów zdegradowanych,
   j) możliwości finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych,
   k) bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Studium, jako obligatoryjny dokument planistyczny, stanowi jeden z elementów planowania strategicznego rozwoju gminy i wraz z innymi dokumentami programowymi wyznacza cele i zasady gospodarowania jej zasobami.

Studium, nie będące aktem prawa miejscowego, realizowane jest poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz gminne plany i programy, integralnie związane z rozwojem sieci infrastruktury technicznej, rozwojem systemów komunikacji, ochroną środowiska, ochroną dóbr kultury oraz gospodarki gruntami.

1.3. Cel, zakres i metoda opracowania

Podstawowymi celami sporządzenia Studium jest identyfikacja uwarunkowań rozwojowych gminy Stara Biała oraz określenie jej polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Identyfikacja czynników wpływających na możliwości rozwoju Gminy obejmuje ocenę istniejącego zagospodarowania oraz zjawisk i procesów zachodzących w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej, a także identyfikację zarówno barier jak i stymulatorów rozwoju.

W Studium wskazuje się działania, w zakresie planowania przestrzennego, służące urzeczywistnieniu wizji rozwoju Gminy w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju – rozumianą jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Zakres przestrzenny Studium obejmuje gminę Stara Biała w jej granicach administracyjnych (stan *[2015 r.]* **<2020 r.>**).

Problematyka opracowania obejmuje zakres określony w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia *27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Właściwe przygotowanie złożonego opracowania, jakim jest Studium wymaga zastosowania różnych metod pracy, w tym:

1) przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej i urbanistycznej terenu objętego opracowaniem oraz poddaniu weryfikacji i waloryzacji istniejącego zagospodarowania;
2) dokonania analizy dostępnych materiałów źródłowych: kartograficznych, statystycznych, planistycznych, historycznych i faktograficznych;
3) kartograficznego i matematycznego opracowania pozyskanych danych.

1.4. Zasoby informacyjne i ich aktualność

W toku prac nad przygotowaniem Studium wykorzystano następujące materiały:

Opracowania planistyczne o zasięgu lokalnym, regionalnym i krajowym:

1) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej części działki Nr 18/2 we wsi Nowe Proboszczewice* – uchwała Nr 102/XVIII/96 z dnia 10 października 1996 r.;
2) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej działek Nr 240, 247, 217 we wsi Stare Proboszczewice i działek Nr 1/2 i 147 we wsi Nowe Proboszczewice* – uchwała Nr 103/XVIII/96 z dnia 10 października 1996 r.;
3) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowo-usługowego we wsi Mańkowo* – uchwała Nr 15/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r.;
4) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Srebrna* – uchwała Nr 16/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r.;
5) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy produkcyjno-składowej we wsi Dziarnowo, dz.* nr ew. *227* – uchwała Nr 49/VI/99 z dnia 11 marca 1999 r.;
6) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Ludwikowo* – uchwała Nr 88/X/99 z dnia 28 października 1999 r.;

7) *[Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów produkcyjno-składowych we wsi Nowa Biała – uchwała Nr 89/X/99 z dnia 28 października 1999 r.;]*
8) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Nowe Proboszczewice* – uchwała Nr 90/X/99 z dnia 28 października 1999 r.;
9) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała dla trasy rurociągu paliwowego relacji Płock-Ostrów Wielkopolski* – uchwała Nr 93/XI/99 z dnia 2 grudnia 1999 r.;
10) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała* – uchwała Nr 94/XI/99 z dnia 2 grudnia 1999 r.;
11) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała* – uchwała Nr 108/XII/99 z dnia 29 grudnia 1999 r.;
12) *Zmiana ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała* – uchwała Nr 130/XIV/00 z dnia 13 kwietnia 2000 r.;
13) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Biała – dz. Nr 20* – uchwała Nr 200/XXI/01 z dnia 26 kwietnia 2001 r.;
14) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała dla działek o nr ew. 92/4, 92/3 i części działki nr ew. 92/2 we wsi Stara Biała* – uchwała Nr 235/XXIV/01 z dnia 22 listopada 2001 r.;
15) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała obejmująca teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Bronowo-Zalesie* – uchwała Nr 247/XXVI/02 z dnia 14 marca 2002 r.;
16) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Maszewo Duże oraz wschodniej części wsi Mańkowo w gminie Stara Biała* – uchwała Nr 261/XXVIII/02 z dnia 20 czerwca 2002 r.;
17) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Nowe Proboszczewice* – uchwała Nr 264/XXIX/02 z dnia 29 sierpnia 2002 r.;
18) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu we wsi Ogorzelice – działka o nr ewid. 2/3* – uchwała Nr 8/II/02 z dnia 12 grudnia 2002 r.;
19) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej dla dz. o nr ewid. 99 we wsi Stara Biała* – uchwała Nr 9/II/02 z dnia 12 grudnia 2002 r.;
20) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała dla dz. o nr ewid. 42 we wsi Mańkowo* – uchwała Nr 10/II/02 z dnia 12 grudnia 2002 r.;
21) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała obejmująca obszar działki nr ew. 21/6 położonej we wsi Ludwikowo* – uchwała Nr 39/VI/03 z dnia 26 czerwca 2003 r.;
22) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ewid. 9/3 we wsi Bronowo-Zalesie* – uchwała Nr 47/VII/03 z dnia 29 sierpnia 2003 r.;
23) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Ludwikowo* – uchwała Nr 49/VIII/03 z dnia 23 października 2003 r.;
24) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wsi Brwilno* – uchwała Nr 188/XXVI/06 z dnia 25 lipca 2006 r.;
25) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Nowa Biała* –uchwała Nr 189/XXVI/06 z dnia 25 lipca 2006 r.;
26) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów Zakładu Produkcyjnego Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna w Płocku wraz z terenami przyległymi, położonych w granicach administracyjnych gminy Stara Biała* – uchwała Nr 144/XVIII/09 z dnia 12 marca 2009 r.;
27) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała w obszarze działek oznaczonych ewid. nr 36/11, 36/19, 36/20 w miejscowości Mańkowo* – uchwała Nr 156/XIX/09 z dnia 23 kwietnia 2009 r.;
28) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wsi Maszewo* – uchwała Nr 241/XXIX/10 z dnia 16 września 2010 r.;
29) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Maszewo Duże oraz wschodniej części wsi Mańkowo* – uchwała Nr 110/XIV/12 z dnia 28 czerwca 2012 r.;
30) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru działki o nr ewid. 15 we wsi Biała* – uchwała Nr 125/XVI/12 z dnia 18 października 2012 r.;
31) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Maszewo Duże oraz wschodniej części wsi Mańkowo* – uchwała Nr 158/XX/13 z dnia 21 marca 2013 r.;
32) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów we wsi Brwilno* – uchwała Nr 174/XXII/13 z dnia 20 czerwca 2013 r.;
33) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie geodezyjnym Kruszczewo* – uchwała Nr 251/XXXI/14 z dnia 26 czerwca 2014 r.;

34) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla linii 400 kV* – uchwała Nr 74/VIII/15 z dnia 30 września 2015 r.;
35) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obrębu Biała Stara* – uchwała Nr 79/IX/15 z dnia 19 listopada 2015 r.;
36) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla linii 400 kV* – uchwała Nr 90/X/15 z dnia 30 grudnia 2015 r.;
37) <*Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru we wsi Maszewo* – uchwała Nr 238/XXVI/17 z dnia 7 grudnia 2017 r;>
38) <*Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Nowa Biała* – uchwała Nr 238/XXVI/17 z dnia 7 grudnia 2017 r.;>
39) <Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Brwilno i Maszewo nad Wisłą – uchwała Nr 54/VI/19 z dnia 27 czerwca 2019 r.>
40) *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, Kierunki zagospodarowania przestrzennego* – uchwała Nr 244/XXX/10 z dnia 14 października 2010 r.;
41) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, Uwarunkowania i zasady ochrony wartości kulturowych (1999 r.);*
42) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, Synteza uwarunkowań rozwoju (1999 r.);*
43) <*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała* przyjęte uchwałą Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r.;>
44) *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju* 2030 – uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M.P. z 2012 r., poz. 252);
45) *Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Stara Biała,* 2005 r.;
46) *Analiza aktualności opracowania ekofizjograficznego dla terenu gminy Stara Biała, 2015 r.;*
47) *Wojewódzki Plan gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023;*
48) <*Wojewódzki Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024;>
49) *Uchwała* Nr 212/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 (z późn. zm.);
50) <*Uchwała* Nr 4/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024;>
51) *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, oprac. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 2011 r.;
52) *Projekt planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (grudzień 2014 r.);*
53) Wskazanie obszarów występowania zjawiska suszy wraz z określeniem jej zasięgu i natężenia na terenie RZGW w Warszawie oraz analiza możliwości zwiększenia na wskazanych obszarach dyspozycyjności zasobów wodnych, RZGW Warszawa, listopad 2014 r.;
54) *Program małej retencji dla Województwa Mazowieckiego, Warszawa, luty 2008 r.;*
55) *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* – uchwała Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.;
56) <*Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* – uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.;>
57) *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* – uchwała Nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.;
58) Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 – uchwała Nr 218/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 3 listopada 2014 r.;
59) *Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Płockiego na lata 2004-2015* (2008 r.);
60) *Strategia Rozwoju Powiatu Płockiego na lata 2014-2020 (2014 r.);*

Programy Gminne:
61) *Strategia Rozwoju Gminy Stara Biała na lata 2015-2025* – uchwała Nr 91/X/15 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 grudnia 2015 r.;
62) *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Stara Biała na lata 2007-2013* – uchwała Nr 74/X/07 Rady Gminy Stara Biała z dnia 20 grudnia 2007 r.;
63) *Program ochrony środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019* – uchwała Nr 135/XVII/12 Rady Gminy Stara Biała z dnia 29 listopada 2012 r.;

64) <*Program ochrony środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024* – uchwała Nr 250/XXVII/12 Rady Gminy Stara Biała z dnia 28 grudnia 2017 r.;>

65) *Plan gospodarki odpadami dla gminy Stara Biała na lata 2009-2016* – uchwała Nr 161/XX/09 Rady Gminy Stara Biała z dnia 9 czerwca 2009 r.;

66) *Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stara Biała na lata 2009-2032* – uchwała Nr 161/XX/09 Rady Gminy Stara Biała z dnia 9 czerwca 2009 r.;

67) [Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 – uchwała Nr 170/XVIII/16 Rady Gminy Stara Biała z dnia 28 grudnia 2016 r.;]

68) <*Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020* – uchwała Nr 111/XI/19 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 grudnia 2019 r.;>

69) *Gminny Program Wspierania Rodziny* – uchwała Nr 131/XIV/16 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 czerwca 2016 r.;

70) [Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r. – uchwała Nr 171/XVIII/16 Rady Gminy Stara Biała z dnia 28 grudnia 2016 r.;]

71) <*Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.* – uchwała Nr 112/XI/19 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 grudnia 2019 r.;>

72) *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Stara Biała na lata 2014-2018* – uchwała Nr 232/XXIX/14 Rady Gminy Stara Biała z dnia 10 kwietnia 2014 r.;

73) *Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Stara Biała w latach 2014-*2018 – uchwała Nr 204/XXVI/13 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 grudnia 2013 r.;

74) *Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gospodarki Komunalnej „Stara Biała" Sp*. z o.o. na lata 2014-2017 – uchwała Nr 206/XXVI/13 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 grudnia 2013 r.;

75) <*Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gospodarki Komunalnej „Stara Biała" Sp*. z o.o. na lata 2018-2021 – uchwała Nr 270/XXVIII/18 Rady Gminy Stara Biała z dnia 22 marca 2018 r.;>

76) [Rejestr Gminnej Ewidencji Zabytków Nieruchomych gminy Stara Biała;]

77) <*Gminna Ewidencja Zabytków Nieruchomych* gminy Stara Biała;>

78) *Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Stara Biała na lata 2015-2020 – uchwała Nr 51/V/15 Rady Gminy Stara Biała z dnia 2 czerwca 2015 r.;*

79) [Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Stara Biała na lata 2015-2020 – uchwała Nr 112/XI/16 Rady Gminy Stara Biała z dnia 15 marca 2016 r.;]

80) <*Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Stara Biała na lata 2015-2020* – uchwała Nr 177/XIX/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 23 lutego 2020 r.;>

81) *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Stara Biała na lata 2017-*2020 – uchwała Nr 187/XXI/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Opracowania specjalistyczne, w tym akty prawne:

82) *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień [31.12.2015 r.]* **<*31.12.2019 r.*>,** PIG, Warszawa *[2016]* **<2020>;**

83) *Mapa glebowo-rolnicza i opracowania pochodne w skali 1:25 000,* oprac. Biuro Geodety Województwa Mazowieckiego w Warszawie, 2007 r.;

84) *Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport za rok 2014*, oprac. WIOŚ, Warszawa, 2015 r.;

85) Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego;

86) Projekt rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego w sprawie ustalenia planu ochrony Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (2006 r.);

87) Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 10 poz. 64);

88) Rozporządzenie Nr 82 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 września 2002 r. w sprawie rezerwatu „Brwilno" (Dz. U. z 2002 r. Nr 257 poz. 6599);

89) Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatu płońskiego, płockiego i sochaczewskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 157 z dnia 11 sierpnia 2006 r. poz. 6151) (oraz zmieniające rozporządzenie uchwały: Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. oraz Nr 165/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.);

90) *Stan Środowiska w województwie Mazowieckim w 2013 r.*, oprac. WIOŚ w Warszawie, 2014 r.;

91) Standardowy formularz danych obszaru Natura 2000 „Sikórz” PLH140012;
92) *Uproszczone Plany Urządzenia Lasu* dla obrębów ewidencyjnych w gminie Stara Biała na okres 01.01.2010-31.12.2019 r. – oprac. Taxus 2009 r.;
93) *Plan urządzenia lasu na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Płock w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2015 r. – Opis ogólny lasów nadleśnictwa (elaborat) – projekt (maj 2015 r.);*
94) *Program Ochrony Przyrody do Projektu Planu urządzenia lasu na lata 2015-2024 – maj 2015 r.;*
95) *Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla Województwa Mazowieckiego,* Samorząd Województwa Mazowieckiego, 2006 r.;
96) Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2012-2015 – uchwała Nr 42/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 12 marca 2012 r.;
97) [Zintegrowana strategia rozwoju dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej – projekt (2015 r.);]
98) <*Zintegrowana strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej* – (2015 r.);>
99) *Koncepcja spójnej gospodarki wodno-ściekowej dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej – [projekt] (2015 r.);*
100) *Strategia zrównoważonego transportu Aglomeracji Płockiej – [projekt] (2015 r.);*
101) *Strategia efektywności energetycznej dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej – [projekt] (2015 r.);*
102) *Program ochrony środowiska województwa mazowieckiego* (2012 r.);
103) *Program ochrony środowiska w powiecie płockim na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2018 – uchwała Nr 312/XXXVIII/2010 z dnia 22 września 2010 r.;*
104) *Prognoza ludności dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2050,* Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych, 2015 r.;
105) *Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (Powiaty),* 2014 r.;

Literaturę branżową:
106) Dąbrowska-Milewska G., 2010, *Standardy urbanistyczne dla terenów mieszkaniowych – wybrane zagadnienia*, ARCHITECTUARE et ARTIBUS;
107) Kondracki J., 1998, *Geografia regionalna Polski*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa;
108) Woś A., *Atlas Rzeczpospolitej*;

Materiały statystyczne i kartograficzne:
109) dane z Bazy Danych Lokalnych GUS z *[2000-2014 r.]* **<2000-2019 r.>;**
110) mapy topograficzne w skali 1 : 10 000, ukł. 1942 i 1965, skalibrowane do układu PL-1992;
111) mapy ewidencyjne gruntów i budynków;
112) mapy glebowo-rolnicze w skali 1: 5 000 dla gminy Stara Biała;
113) mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (2015 r.);
114) „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I – rzeka Skrwa Prawa” (2006 r.);
115) Mapa Hydrogeologiczna Polski, arkusze: Mochowo, Płock, Staroźreby;
116) Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50 000, arkusze: Mochowo, Płock, Staroźreby;
117) ortofotomapy;
118) informacje i materiały uzyskane w wyniku przeprowadzenia konsultacji z instytucjami opiniującymi i uzgadniającymi projekt Studium;
119) inwentaryzację bezpośrednią terenu Gminy;

Źródła internetowe:
120) https://bdl.stat.gov.pl;
121) www.bdl.lasy.gov.pl;
122) www.geoportal.pgi.gov.pl;
123) http://www.pgi.gov.pl/;
124) http://mazowsze.szlaki.pttk.pl/.

Wykorzystane na potrzeby opracowania Studium materiały, zawierały najbardziej aktualne, dostępne informacje.

1.5. Struktura opracowania

Studium składa się z trzech części:

1) syntezy;
2) uwarunkowań rozwoju;
3) kierunków zagospodarowania.

Pierwsza z nich ma charakter ogólny, wprowadzający – oprócz informacji dotyczących znaczenia i rangi dokumentu, celów jego sporządzania oraz zakresu, stosowanych metod pracy i wykorzystanych materiałów zawiera również podstawowe dane o Gminie oraz syntezę i uzasadnienie ustaleń zawartych w dalszej części Studium.

Część druga, uwarunkowania rozwoju, obejmuje analizę stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego, istniejącego zagospodarowania oraz sytuacji społecznej, gospodarczej i ekonomicznej Gminy. Jako istotne dla rozwoju Gminy w kolejnych latach uwzględnione zostały również ustalenia zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym.

W ostatniej części określono cele rozwoju Gminy oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego. Dla poszczególnych „typów funkcjonalnych" terenów określone zostało wiodące i uzupełniające przeznaczenie oraz wskaźniki kształtowania zagospodarowania i zabudowy. Ponadto wskazano kierunki i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego (w tym leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej) i kulturowego, infrastruktury technicznej i społecznej formułując dodatkowo wytyczne formułowania ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

1.6. Współpraca i uspołecznienie procesu planowania

Opracowanie Studium wymagało zaangażowania specjalistów zajmujących się badaniem przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych aspektów przekształceń struktur przestrzennych. Rozwiązania proponowane przez zespół projektantów poddane zostały społecznej ocenie w toku następujących czynności:

1) przyjmowania i rozpatrywania wniosków;
2) wyłożenia projektu Studium oraz Prognozy oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu;
3) dyskusji publicznej;
4) przyjmowania i rozpatrywania uwag.

Tym samym zapewniony został udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów, tj. strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko wymagany na mocy przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.).

1.7. Podstawowe dokumenty strategiczne i programowe

Politykę przestrzenną Gminy sformułowano z uwzględnieniem ustaleń planów i programów o znaczeniu ponadlokalnym, w tym m.in. zawartych w:

1) *Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030*;
2) *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (2014 r.)*[1];

<[1] Polityka przestrzenna zawarta w Studium w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zdefiniowana została w oparciu o dokumenty obowiązujące w dniu uchwalenia Studium (uchwała Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r.) m.in. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego 2014 przyjęty uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.

Zmiany polityki przestrzennej Województwa wynikające z uchwały Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego przyjmującej Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym nie dotyczą obszaru objętego zmianą Studium.

Ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym opisano w Tomie II rozdziale 12. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym (zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych).>

3) *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku (2013 r.)*;
4) planach i programach rządowych.

[Zakłada się kontynuację oraz weryfikację, w przypadku zmiany uwarunkowań przestrzennych, społeczno-gospodarczych lub prawnych, dotychczasowej polityki przestrzennej zawartej w uchwałach Rady Gminy Stara Biała, w szczególności:

1) *Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, Kierunki zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr 244/XXX/10 Rady Gminy Stara Biała z dnia 14 października 2010 r.;*
2) *Programu ochrony środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019 – uchwała Nr 135/XVII/12 Rady Gminy Stara Biała z dnia 29 listopada 2012 r.;*
3) *Strategii Rozwoju Gminy Stara Biała na lata 2015-2025 – uchwała Nr 91/X/15 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 grudnia 2015 r.]*

2. Podstawowe dane o gminie Stara Biała

Gmina Stara Biała jest gminą wiejską położoną na prawym brzegu Wisły, w centralnej części Polski, w środkowo-zachodniej części województwa mazowieckiego, w północno-zachodniej części powiatu płockiego. Graniczy z następującymi gminami:

1) od północy – z gminą Gozdowo (powiat sierpecki);
2) od wschodu – z gminą Bielsk (powiat płocki);
3) od południowego wschodu – z gminą Radzanowo oraz Miastem Płock (powiat płocki);
4) od południowego zachodu – z gminą Nowy Duninów (powiat płocki);
5) od zachodu – z gminą Brudzeń Duży (powiat płocki).

Gmina obejmuje obszar 111,12 km^2. Siedziba władz Gminy znajduje się w miejscowości Biała. Na strukturę administracyjno-osadniczą Gminy składa się 29 obrębów geodezyjnych: Biała, Biała Nowa, Biała Stara, Bronowo Kmiece, Bronowo Nowe, Bronowo Zalesie, Brwilno, Draganie Nowe, Draganie Stare, Dziarnowo, Kamionki, Kobierniki, Kowalewko, Kruszczewo, Ludwikowo, Mańkowo, Maszewo n/Wisłą, Maszewo Duże, Miłodróż, Trzepowo Nowe, Ogorzelice, Proboszczewice Nowe, Proboszczewice Stare, PGR Srebrna, Srebrna, Trzebuń, Ulaszewo, Włoczewo, Wyszyna. Gmina liczy 28 miejscowości.

Obszar Gminy zamieszkiwany jest przez *[11 222]* <**11 642>** osób (stan na *[28 kwietnia 2015 r.]* **<9 lipca 2020 r.>**, wg. danych Urzędu Gminy Stara Biała). Gęstość zaludnienia wynosi *[101]* **<104,8>** osób na 1 km^2 *[(wartość niemal dwa razy większa niż dla przeciętnej gminy wiejskiej, wg. GUS)]*.

Gmina Stara Biała jest jedną z 18 gmin powiatu płockiego i płońskiego należących do Związku Gmin Regionu Płockiego. Należy również do Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej. Ponadto Gmina jest członkiem Lokalnej Grupy Działania „Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Płockiej" z siedzibą w Bielsku.

3. Synteza projektu Studium

3.1. Synteza uwarunkowań

1. Gmina Stara Biała cechuje się korzystnym położeniem pod względem komunikacyjnym – zlokalizowana w centralnej Polsce, w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji płockiej; drogi wojewódzkie, droga krajowa nr 60 i linia kolejowa zapewniają dobre połączenie z ośrodkami o znaczeniu regionalnym i krajowym. Znaczna część Gminy pozostaje w zasięgu płockiej komunikacji publicznej.
2. W Gminie wykształciły się lokalne ośrodki wielofunkcyjne, podlegające intensywnym procesom urbanizacyjnym: Nowe Proboszczewice z częścią Starych Proboszczewic, Maszewo Duże z Mańkowem, Biała, Nowa Biała.

3. Na terenie Gminy istnieje silna presja realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej. Wykształciły się ośrodki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Ludwikowie i Brwilnie.
4. Dominującym typem zabudowy jest zabudowa zagrodowa oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna „wypiera" zabudowę zagrodową przede wszystkim w Nowych Proboszczewicach oraz w miejscowościach położonych w najbliższym sąsiedztwie Płocka i w Brwilnie.
5. Walory przyrodnicze Gminy objęte zostały ochroną w formie ustanowienia: Rezerwatu Brwilno, Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, użytków ekologicznych i pomników przyrody.
6. Bogate walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe, zwłaszcza te związane z doliną Wisły oraz doliną Wierzbicy stwarzają dogodne warunki do rozwoju turystyki.
7. W obrębie skarpy wiślanej i w dolinach rzek Wierzbicy i Skrwy Prawej występuje zagrożenie ruchami masowymi ziemi.
8. Ze względu na lokalizację, panujące warunki glebowo-rolne oraz klimatyczne Stara Biała jest gminą o warunkach bardzo korzystnych dla rozwoju rolnictwa.
9. Gmina, mimo położenia nad rzeką Wisłą i Skrwą Prawą, dzięki obecności skarp rzecznych, w niewielkim stopniu zagrożona jest powodzią.
10. W Gminie stwierdzono występowanie złóż kopalin pospolitych. Rekultywacji wymagać będą tereny na których zakończono eksploatację.
11. Sąsiedztwo Płocka, w tym najważniejszych w Polsce zakładów petrochemicznych PKN ORLEN, stymuluje rozwój Gminy (Płock jest zarówno rynkiem zbytu jak i miejscem pracy dla wielu mieszkańców Gminy). Jednocześnie jest źródłem uciążliwości (większy poziom zanieczyszczeń i hałasu, generator ruchu tranzytowego, zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii).
12. W Gminie zlokalizowane są liczne obiekty zabytkowe, w tym 9 obiektów/zespołów obiektów wpisanych do rejestru zabytków WKZ, a także obiekty o znaczeniu historycznym lub istotnym dla kształtowania tożsamości Gminy.
13. Liczba mieszkańców Gminy wzrasta, przy obserwowanym już od kilku lat dodatnim przyroście naturalnym i dodatnim saldzie migracji.
14. Poziom bezrobocia w Gminie od kilku lat utrzymuje się na średnim, nieprzekraczającym 11% poziomie.
15. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Stara Biała w ciągu ostatnich 5-ciu lat utrzymuje się na podobnym, wysokim poziomie.
16. Wyposażenie w infrastrukturę społeczną jest wystarczające, rozwoju wymaga ewentualnie zakres usług związanych z ochroną zdrowia i zapewnienia dostępu do żłobka.
17. Warunki życia w Gminie oceniono jako dobre: warunki mieszkaniowe w zakresie wyposażenia w instalacje sanitarne są tutaj na wysokim poziomie, w ostatnich latach otwarto nowe przedszkole, w najgęściej zaludnionych miejscowościach powstały obiekty sportowo-rekreacyjne, organizowane są liczne wydarzenia o charakterze sportowo-kulturalnym i integrującym mieszkańców.
18. Problemem z zakresu tutejszego systemu komunikacyjnego jest rozcięcie przez drogę wojewódzką o dużym natężeniu ruchu jednego z najgęściej zaludnionego „ośrodka" tworzonego przez Maszewo Duże i Mańkowo, stanowiąc zagrożenie dla bezpieczeństwa oraz generując uciążliwości (hałas, zanieczyszczenia).
19. Sieci infrastruktury technicznej wymagają rozwoju w dostosowaniu do postępujących procesów urbanizacyjnych, zwłaszcza w zakresie kanalizacji (braki) oraz gazownictwa (potencjalne możliwości).
20. Dzięki wysokiej aktywności planistycznej Gminy stosunkowo rozległa część jej obszaru pokryta jest planami miejscowymi. Problemem jest jednak znikomy udział planów miejscowych w miejscowościach: Nowe Proboszczewice, Stare Proboszczewice, Biała, a także Ludwikowo i Mańkowo jako ośrodkach podlegających intensywnemu zainwestowaniu lub już mocno zurbanizowanych.

21. *[Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wskazuje do realizacji na terenie Gminy inwestycje infrastrukturalne polegające na: budowie linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV, rozbudowie stacji 400/110 kV Płock (Kruszczewo), rozbudowie gazociągu Rembelszczyzna-Gustorzyn (zrealizowane), budowie drogi stanowiącej obejście miejscowości Maszewo Duże i Sikórz, rozbudowie skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 559 z drogą powiatową nr 2907W, poprawę bezpieczeństwa stopnia wodnego Włocławek, budowę sieci telekomunikacyjnej w ramach projektu „Internet dla Mazowsza", budowę systemów melioracyjnych i urządzenia korytowego, modernizację zbiorników wodnych i stawów wodnych, prowadzenie prac studialnych i projektowych dla budowy linii KDP Warszawa – Płock – Włocławek – Bydgoszcz – Gdańsk.]*
    <Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego 2018 wskazuje do realizacji na terenie Gminy inwestycje: rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 559 w km 45+135 do 46+700 przejście przez Maszewo Duże – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozbudowę/modernizację Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Kobiernikach w zakresie instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (do 2024 r.), nowe punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych – 3PSZOKi (do 2020 r.), prace na linii kolejowej nr 33 Płock – Sierpc, użeglownienie drogi wodnej E40, budowę drogi ekspresowej nr 10 Toruń – S7, budowę linii 400kV Płock – Olsztyn Mątki (KPZK), Rzeka Wierzbica - udrożnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów na terenie gm. Bielsk i Stara Biała, Rzeka Brzeźnica - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 10+000-17+524 gm. Radzanowo, Stara Biała, melioracyjne gruntów rolnych - Proboszczewice zad. III.>
22. Konieczne jest powiązanie planów rozwoju Gminy z systemem planowania krajowego i regionalnego oraz właściwie ukierunkowanie działań władz dla stworzenia warunków rozwoju.

3.2. Synteza zasad ochrony i kierunków rozwoju

Zawarte w niniejszym Studium ustalenia w sposób wyczerpujący odnoszą się do zakresu merytorycznego określonego w przepisach z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie **kierunków zmian w strukturze przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikających z bilansu terenów, audytu krajobrazowego, oraz w zakresie obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym** w Studium założono, że gmina Stara Biała rozwijać się będzie w oparciu o wykorzystywanie szans i możliwości związanych przede wszystkim z:

1) istniejącymi, korzystnymi powiązaniami komunikacyjnymi;
2) bezpośrednim sąsiedztwem miasta Płocka, w tym zakładów petrochemicznych oraz kształtującą się wokół strefą produkcyjno-usługową;
3) istnieniem wykształconych wielofunkcyjnych ośrodków osadniczych na terenie Gminy: Maszewo Duże z Mańkowem, Biała, Nowa Biała oraz Nowe Proboszczewice;
4) istniejącymi walorami krajobrazowymi i środowiska przyrodniczego – położeniem w dolinie Wisły oraz przebiegiem doliny rzek Skrwy Prawej i Wierzbicy tj. w obszarze dającym możliwość rozwoju turystyki aktywnej i wypoczynkowej, podnoszącym atrakcyjność Gminy jako miejsca zamieszkania;
5) korzystnym wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej i znacznym potencjałem rolnictwa;
6) występowaniem złóż kopalin pospolitych.

Realizacja celów rozwoju gminy Stara Biała będzie wiązać się z przekształceniem jakościowym i ilościowym istniejącego zagospodarowania. Wskazane kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej, określono w oparciu o zasadę kontynuacji cech istniejącego zainwestowania w zakresie funkcji oraz parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględniając zidentyfikowane tendencje rozwojowe oraz potrzeby przekształceń obszarów w zakresie funkcji. Wyznaczono obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

W Studium wyznaczono lub oznaczono obszary:

1) urbanizacji – tereny wskazane do zainwestowania:
   - kontynuacji urbanizacji,
   - rozwoju urbanizacji;
2) chronione ze względów przyrodniczych i krajobrazowych, na których wykluczono możliwość realizacji zabudowy;
3) związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych;
4) chronione ze względów kulturowych;
5) szczegółowej polityki w zakresie kształtowania ładu przestrzennego: obszar przestrzeni publicznej, tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji, tereny poeksploatacyjne wymagające rekultywacji.

W obrębie obszarów urbanizacji wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu inwestycyjnym: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej, usługowej, obiektów produkcyjnych, składów magazynów i usług, obiektów przetwórstwa rolno-spożywczego, terenów i obszarów górniczych i inne. Poza obszarem urbanizacji wyznaczono tereny wyłączone spod zabudowy, z priorytetem dla funkcji przyrodniczych i produkcji rolnej: łąk i pastwisk, zieleni naturalnej doliny rzecznej, lasy i inne. Dla poszczególnych terenów określono podstawowe wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Najwięcej nowych terenów inwestycyjnych (obszarów rozwoju urbanizacji) wskazano w miejscowościach:

1) Nowa Biała i Maszewo Duże – tereny wielofunkcyjne, mieszkaniowo-usługowe, produkcyjno-usługowe;
2) Biała, Nowe Draganie, Stare Draganie, Nowe Trzepowo – tereny produkcyjno-usługowe, składów i magazynów;
3) Maszewo Duże, Mańkowo – tereny mieszkaniowo-usługowe;
4) Brwilno, Wyszyna – tereny mieszkaniowe.

Jednocześnie zrewidowano politykę przestrzenną Studium z 2010 r. i dostosowano zasięg terenów przeznaczonych do zainwestowania do faktycznych potrzeb i możliwości finansowych Gminy, co ma pozwolić ograniczyć niekorzystny proces rozpraszania zabudowy, konfliktów funkcji i zapewnić dostęp do infrastruktury technicznej i społecznej na odpowiednim poziomie. Korekty zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę dotyczyły przede wszystkim miejscowości: Nowe Proboszczewice, Stare Proboszczewice, Miłodróż, Kamionki, Nowe Bronowo, Bronowo Kmiece, Bronowo-Zalesie, Nowe Trzepowo, Stare Trzepowo, Biała, Nowa Biała, Brwilno i Maszewo.

W zakresie **obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk** w Studium m.in.:

1) wskazano obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych – istniejące: rezerwat przyrody, obszar chronionego krajobrazu, park krajobrazowy, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary i tereny górnicze, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych;
2) ustalono ochronę istniejących kompleksów leśnych i ich rozwój w oparciu o wskazane obszary rolnicze do zalesienia;
3) ustalono ochronę gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed zmianą sposobu użytkowania;

4) ustalono ochronę korytarzy i powiązań ekologicznych przed zmianą sposobu użytkowania;
5) wskazano działania w zakresie ochrony przyrody, powierzchni ziemi i gleb, powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych;
6) wskazano działania w zakresie ochrony przed hałasem oraz przed promieniowaniem elektromagnetycznym;
7) ustalono zasady kształtowania podsystemów: biologicznego, hydrologicznego oraz klimatycznego;
8) ustalono kierunki i zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
9) ustalono kierunki i zasady kształtowania leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
10) ustalono obowiązek rekultywacji terenów poeksploatacyjnych;
11) wskazano możliwość eksploatacji złóż kopalin w obrębie istniejących, udokumentowanych złóż oraz możliwość prowadzenia dalszych badań rozpoznawczych i ustanowienia obszarów i terenów górniczych; nie wyznaczono filaru ochronnego dla złóż;
12) wskazano tereny na których możliwe jest lokalizowanie zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; ustalono zasady zapobiegania wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej oraz jej skutkom;
13) ustalono kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w celu ograniczenia uciążliwości działalności człowieka dla środowiska – przede wszystkim rozwój systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
14) wskazano wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz wprowadzenie urządzeń i technologii energooszczędnych;
15) określono wytyczne ustalania zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie **obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej** w Studium m.in.:
1) wskazano obiekty i obszary podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych;
2) wskazano obszary objęte szczególną polityką przestrzenną ze względu na wartości historyczne – tereny założeń przestrzennych w miejscowościach: Nowe Proboszczewice, Ogorzelice, Bronowo-Zalesie, Nowe Trzepowo, Srebrna, Brwilno;
3) ustalono działania w zakresie opieki nad zabytkami;
4) określono wytyczne ustalania zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie **kierunków oraz zasad rozwoju systemów komunikacji** w Studium m.in.:
1) ustalono utrzymanie i modernizację istniejącej sieci drogowej;
2) wskazano nowy przebieg drogi wojewódzkiej nr 559 z ominięciem Maszewa Dużego i Sikorza;
3) określono docelowe klasy techniczne dróg publicznych;
4) wskazano drogi, dla których zakłada się obniżenie kategorii: odcinki drogi wojewódzkiej nr 559 i odcinek drogi krajowej nr 60;
5) wskazano rozbudowę skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 559 z drogą powiatową nr 2907W;[2]
6) wskazano budowę nowego odcinka drogi w obr. Trzepowo Nowe, łączącego projektowaną drogę klasy zbiorczej w Płocku z drogą powiatową nr 5205W;
7) wskazano rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów;

<[2] Inwestycja została już zrealizowana. Nie dokonuje się aktualizacji ustaleń Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ze względu na zakres zmiany Studium ograniczony do terenów zamkniętych.>

8) wskazano utrzymanie linii kolejowej nr 33 i jej modernizację jako środka komunikacji zbiorowej oraz rozwój ilościowy i jakościowy przewozów realizowanych przez komunikację autobusową;
9) wskazano działania dla rozwoju dróg umożliwiających bezpieczne poruszanie się rowerzystom;
10) określono wytyczne ustalania zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie **kierunków oraz zasad rozwoju systemów infrastruktury technicznej** w Studium m.in.:
1) wskazano lokalizację terenów infrastruktury technicznej (I), obejmujących istniejące i projektowane obiekty infrastruktury technicznej związane z gospodarką wodną, ściekową, gospodarką odpadami oraz urządzenia elektroenergetyczne i gazownicze;
2) założono rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowej, wodociągowej i energetycznej w oparciu o istniejące zasoby i w dostosowaniu do zmieniających się potrzeb, w tym możliwość budowy przesyłowych linii elektroenergetycznych;
3) wskazano możliwości rozwoju energetyki w oparciu o odnawialne źródła energii, w tym: lokalizację terenów na których możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących m.in. energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, hydroenergię oraz o mocy nieprzekraczającej 100 kW, przy czym na terenie Gminy nie przewiduje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji *[(40 kW)]* w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu energetyki;
4) wskazano wykorzystanie odnawialnych źródeł energii zarówno w zbiorczych jak i w indywidualnych systemach grzewczych w możliwie jak największym zakresie.

W zakresie **obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego** w Studium określono, na których terenach możliwa będzie realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym. Ze względu na brak programów zawierających zadania rządowe, przewidziane do realizacji na obszarze gminy Stara Biała w zakresie inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym w Studium wskazano wyłącznie zadania samorządowe przewidziane do realizacji na terenie gminy Stara Biała w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego:* budowę linii 400 kV Płock – Olsztyn Mątki, rozbudowę stacji 400/110kV Płock[3], rozbudowę gazociągu Rembelszczyzna – Gustorzyn (zrealizowana), budowę obejścia miejscowości Maszewo Duże i Sikórz (droga wojewódzka 559), rozbudowę skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 559 z drogą powiatową nr 2907W[4], budowę telekomunikacyjnej sieci szkieletowo-dystrybucyjnej oraz dostępowej w ramach projektu „Internet dla Mazowsza", poprawę bezpieczeństwa powodziowego stopnia wodnego Włocławek, modernizację zbiorników wodnych w Srebrnej i Maszewie, modernizację stawów rybnych, budowę systemu melioracyjnego – nawodnienia podsiąkowego, budowę urządzenia korytowego Brwilno; prowadzenie prac studialnych i projektowych dla budowy linii Kolei Dużych Prędkości (KDP) Warszawa – Płock – Włocławek – Bydgoszcz – Gdańsk[5].

<[3] Inwestycja została już zrealizowana. Nie dokonuje się aktualizacji ustaleń Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ze względu na zakres zmiany Studium ograniczony do terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw energii.>
<[4] Inwestycja została już zrealizowana. Nie dokonuje się aktualizacji ustaleń Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ze względu na zakres zmiany Studium ograniczony do terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw energii.>
<[5] Polityka przestrzenna zawarta w Studium w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zdefiniowana została w oparciu o dokumenty obowiązujące w dniu uchwalenia Studium (uchwała Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r.) m.in. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego 2014 przyjęty uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r. >
Zmiany polityki przestrzennej Województwa wynikające z uchwały Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego przyjmującej Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

W zakresie **obszarów, dla których jest obowiązkowe sporządzenie planu miejscowego** w Studium wskazano obszar dla którego obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na podstawie przepisów odrębnych: tereny lokalizacji cmentarzy.

W zakresie **obszarów, dla których Gmina zamierza sporządzić plan miejscowy** w Studium jako niezbędne do sporządzenia planów miejscowych wskazano:

1) tereny zurbanizowane, zwłaszcza obszaru Nowych Proboszczewic, Białej, Mańkowa oraz Ludwikowa;
2) tereny wskazane do rozwoju i intensyfikacji procesów urbanizacyjnych, a nie będące kontynuacją pasm istniejącej przyulicznej zabudowy, dla których należy ustalić zasady ochrony i kształtowania przestrzeni przeznaczonych pod zabudowę;
3) tereny, w stosunku do których w Studium zmieniono dotychczasową politykę przestrzenną, tj. tereny, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze oraz obszarów wymagających przekształceń, tereny, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o ustaleniach polityki przestrzennej niezgodnej z zapisaną w Studium;
4) tereny, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o zakresie i formie niezgodnej z obowiązującymi przepisami prawa.

W zakresie **kierunków i zasad kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej** w Studium założono utrzymanie dotychczasowych funkcji leśnych większości terenów oraz rozwój istniejących kompleksów leśnych w drodze ich uzupełnienia i poszerzenia w ramach wyznaczonych terenów rolniczych wskazanych do zalesienia.

W zakresie **kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej** w Studium założono utrzymanie dotychczasowych funkcji rolniczych większości terenów otwartych i specjalizacji w kierunku sadowniczym i warzywnym z rozwojem w kierunku rolnictwa ekologicznego. W przypadku rezygnacji z prowadzenia produkcji rolnej założono możliwość przekształcenia istniejącej zabudowy zagrodowej w tereny wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i usługami służącymi wielofunkcyjnemu rozwojowi obszarów wiejskich.

W zakresie **obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi** w Studium uwzględniono i oznaczono ich zasięg, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, przedstawiony na mapach zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (2015 r.) oraz w „*Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap I – rzeka Skrwa Prawa*" (2006 r.). W Studium nie wyznaczono terenów, w granicach których możliwa byłaby realizacja działań zakazanych do realizacji na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W zakresie **obszarów osuwania się mas ziemnych** wyznaczono osuwiska oraz obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi. Wskazano kierunki ochrony skarp przed osuwaniem się ziemi polegające na dążeniu do wyłączenia tych obszarów i ich najbliższego sąsiedztwa z możliwości zabudowy, zakazie usuwania lub niszczenia szaty roślinnej na tych obszarach, wzbogacaniu ich szaty roślinnej, zabezpieczeniu brzegów, uszczelnianiu rowów.

---

mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym nie dotyczą obszaru objętego zmianą Studium.
Ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym opisano w Tomie II rozdziale 12. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym (zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych).>

W zakresie **obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny** w Studium nie wprowadzono żadnych ustaleń, z uwagi na brak w granicach Gminy kopalin, które wymagałyby wyznaczenia filaru ochronnego.

W zakresie **obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych** w Studium nie wprowadzono żadnych ustaleń, z uwagi na brak w granicach Gminy Pomników Zagłady i ich stref ochronnych, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.).

W zakresie **obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji** w Studium wskazano obszary, które wymagają przekształceń:

1) wymagające rekultywacji tereny poeksploatacyjne;
2) wymagające rehabilitacji tereny założeń dworsko-parkowych oraz zespołu zabudowy folwarcznej;
3) teren istniejącego składowiska odpadów – wymagający rekultywacji docelowo po zakończeniu składowania odpadów.

Ze względu na brak stwierdzenia występowania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi lub bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku lub szkód w środowisku nie określono obszarów wymagających remediacji.

W zakresie **obszarów zdegradowanych** określono obszar zdegradowany zgodnie z delimitacją przeprowadzoną w ramach opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Stara Biała na lata 2017-2020".

*[W zakresie **granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych** w Studium wskazano granice terenów zamkniętych związanych z przebiegiem linii kolejowej.]*

<W zakresie granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych w Studium wskazano granice terenów zamkniętych ustalonych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa:

1) **ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu (Decyzja Nr 3 Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2014 r. *w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych)***
2) **ustalonych przez ministra właściwego do spraw energii.(Decyzja Nr 1 Minisra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. *w sprawie ustalenia terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa*)>**

W zakresie **wyznaczenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu** w Studium wskazano lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących m.in. energię otrzymywaną z biomasy, biogazu (w tym odgazowywanie odpadów), energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, hydroenergię, na terenach: obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P), obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (PU), obszarów i terenów górniczych (PG) oraz w obrębach Maszewo nad Wisłą (obszar oczyszczalni ścieków) oraz Kobierniki i PGR Srebrna (obszar Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach) tereny infrastruktury technicznej (I). Ustalono, że realizacja ww. urządzeń nie może powodować ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza obszarem na którym będą rozmieszczone. Granicę stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z ich lokalizacją ustalono jako odpowiadającą granicy terenów ich lokalizacji.

W obszarze Gminy nie przewiduje się możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji *[(40 kW)]* w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu energetyki.

Dodatkowo, w Studium określono również: **kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej** oraz **kierunki zabezpieczenia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa**.

4. Interpretacja zgodności planów miejscowych ze Studium (stwierdzona nieważność)[6]

5. Uzasadnienia zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań

Przyjęte w Studium rozwiązania są wynikiem rozpoznania istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego, funkcjonowania i zagrożeń środowiska przyrodniczego, stopnia zachowania wartości kulturowych oraz sytuacji społeczno-gospodarczej. Opierając się o cele rozwoju określone w dokumentach gminnych, regionalnych i krajowych sprecyzowano kierunki rozwoju zapewniające:

1) utrzymanie roli i wielofunkcyjny rozwój miejscowości: Nowe Proboszczewice, Maszewo Duże z Mańkowem, Biała, Nowa Biała, jako ośrodków o znaczeniu lokalnym;
2) rozwój funkcji zabudowy mieszkaniowo–usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w Ludwikowie, Wyszynie, Brwilnie i Maszewie;
3) warunki dla rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych, składowych i magazynowych w obrębach: Maszewo Duże, Biała Nowa, Biała, Draganie Stare, Draganie Nowe, Trzepowo Nowe;
4) warunki dla eksploatacji kopalin;
5) warunki dla rozwoju funkcji turystycznych i wypoczynkowych w miejscowościach związanych z dolinami Wisły, Skrwy Prawej i Wierzbicy oraz obszarów cennych przyrodniczo (południowo-zachodnia część Gminy);
6) warunki dla realizacji gminnych inwestycji celu publicznego;
7) ograniczenie możliwości zainwestowania na terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi i w ich bezpośrednim otoczeniu;
8) zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania, poprawy dostępności usług, poprawy obsługi i funkcjonowania systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej (zakłada się wzrost liczby mieszkańców oraz poprawę warunków mieszkaniowych obecnych i nowych mieszkańców);
9) rozwój systemów uzbrojenia terenu i standardów wyposażenia w dostosowaniu do stopnia zaawansowania rozwoju przestrzennego;
10) rozwój infrastruktury społecznej w oparciu o istniejące zasoby.

6. Słowniczek pojęć i definicji

Ilekroć w niniejszym opracowaniu jest mowa o:

1) **Gminie** – należy przez to rozumieć gminę Stara Biała, chyba, że z treści zapisu wynika inaczej;
2) **Urzędzie Gminy** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Stara Biała;
3) **przepisach odrębnych** – należy przez to rozumieć przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi oraz prawomocne decyzje administracyjne;
4) **rysunku Studium** – należy przez to rozumieć rysunek Studium sporządzony na mapie topograficznej w skali 1:10 000, stanowiący załącznik do uchwały uchwalającej Studium;
5) **Studium** – należy przez to rozumieć niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, stanowiące dokument planistyczny Gminy, obejmujący obszar w granicach administracyjnych Gminy, o ile z treści przepisu nie wynika inaczej;
6) **przeznaczeniu** – należy przez to rozumieć funkcję określającą sposób zagospodarowania i użytkowania terenu;

[6] stwierdzona nieważność rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Mazowieckiego Nr LEX-I.4131.176.2017.RM z dnia 27 czerwca 2017 r.

7) **PZPW** – należy przez to rozumieć *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*; *[(uchwała Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.);]*
8) **modernizacji** – należy przez to rozumieć działania związane ze zwiększeniem wartości użytkowej lub technicznej istniejącego obiektu lub urządzenia;
9) (stwierdzona nieważność)[7]
10) **uciążliwości** – należy przez to rozumieć negatywne oddziaływanie na otoczenie obiektów i urządzeń, powodowane emisją gazów, pyłów, hałasu, promieniowania itp., a także wynikające ze wzmożonego ruchu pojazdów związanego z ich funkcjonowaniem o wartościach przekraczających wartości dopuszczalne określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska.
11) (stwierdzona nieważność)[8]
12) (stwierdzona nieważność)[9]

[7] jak w przypisie 7
[8] jak w przypisie 7
[9] jak w przypisie 7

TOM II

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Uwarunkowania ponadlokalne

1.1. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne

Odległość[10] gminy Stara Biała do najbliżej zlokalizowanego ośrodka miejskiego o znaczeniu regionalnym – Płocka, nie przekracza 10,0 km, natomiast odległość do Miasta Stołecznego Warszawy wynosi ok. 118 km. Odległości od najbliższych ośrodków o znaczeniu ponadlokalnym wynoszą:

1) 10 km od Płocka;
2) 27 km od Dobrzynia nad Wisłą;
3) 31 km od Drobina;
4) 33 km od Sierpca;
5) 38 km od Gostynina;
6) 50 km od Włocławka;
7) 53 km od Płońska;
8) 60 km od Kutna.

Na kształtowanie się struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stara Biała w największym stopniu wpływ miało położenie nad rzeką Wisłą (w tym obecność zagrożonej osuwiskami skarpy wiślanej) oraz bezpośrednie sąsiedztwo miasta Płocka i znajdujących się w nim najważniejszych w kraju zakładów petrochemicznych. Nie bez znaczenia dla obecnej struktury przestrzennej pozostał wykształcony układ komunikacyjny dróg ponadlokalnych i linii kolejowej oraz duży udział gruntów wysokich klas bonitacyjnych, chronionych prawnie przed przekształceniami na funkcje nierolnicze.

Gospodarka Gminy w dużej mierze oparta jest o rolnictwo. Mieszkańcy mają możliwość zaspokojenia na terenie Gminy potrzeb m.in.: w zakresie zakupu podstawowych artykułów żywnościowych i przemysłowych, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, podstawowej opieki medycznej. Potrzeby związane m.in. ze szkolnictwem ponadgimnazjalnym i wyższym, specjalistyczną opieką medyczną oraz kulturą i rozrywką realizowane są w większych ośrodkach na terenie województwa, przede wszystkim w najbliżej położonym Płocku. Głównym ośrodkiem i stolicą regionu jest miasto Warszawa. Siedziba władz powiatowych znajduje się w mieście Płock, oddalonym o około 10 km od Białej.

1.2. Powiązania przyrodnicze

Obszar gminy Stara Biała, wg. podziału dokonanego przez J. Kondrackiego, znajduje się w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski oraz podprowincji Pojezierza Południowo-bałtyckiego. Obszar Gminy niemal w całości znajduje się w granicach mezoregionu: Pojezierze Dobrzyńskie (315.14). Niewielka, południowa część Gminy (część obszaru dolinnego rzeki Wisły) należy do mezoregionu Kotlina Płocka (315.35), natomiast część północno-wschodnia do mezoregionu Wysoczyzna Płońska (318.61).

Przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy elementami systemu przyrodniczego Gminy i obszarami sąsiednimi odbywa się poprzez korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym i krajowym, jakim są doliny Wisły i Skrwy Prawej, a także za pośrednictwem sieci lokalnych korytarzy i powiązań ekologicznych. Obszar doliny Wisły oraz doliny Skrwy Prawej, znajdujące się w południowo-zachodniej części Gminy, stanowią

[10] Odległości liczone od centrum miejscowości Biała.

część składową krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Należą do obszaru korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym - Skrwy (19k). Ponadto wspomniana część Gminy należy do krajowego obszaru węzłowego Pojezierza Gostynińskiego (07K). Obszar ten sąsiaduje z międzynarodowym obszarem węzłowym Puszczy Kampinoskiej (20M) oraz korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym – Toruńskim Dolnej Wisły (15m).

Podstawowe kierunki powiązań przyrodniczych związane są zatem z przebiegiem dolin Wisły oraz Skrwy Prawej. Poza nimi, intensywny przepływ materii, energii i informacji genetycznej odbywa się również za pośrednictwem doliny rzeki Wierzbicy, a także obszarów leśnych zlokalizowanych w peryferyjnych częściach Gminy i mających kontynuację poza jej granicami, oraz za pośrednictwem otwartych terenów rolniczych, we wszystkich kierunkach.

Barierę dla migracji zwierząt stanowią elementy infrastruktury komunikacyjnej w postaci dróg o wysokim natężeniu ruchu, z których najbardziej uciążliwe ze względu na swój przebieg są: droga wojewódzka nr 562, o przebiegu zbliżonym do równoleżnikowego, ciągnącym się wzdłuż osi Wisły, oddzielająca rzekę od obszarów objętych formami ochrony przyrody; drogi wojewódzkie nr 555 oraz 559 oddzielające kompleksy leśne oraz przecinające otulinę Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, w tym dolinę rzeki Wierzbicy. Utrudnienie może stwarzać występująca linia kolejowa Kutno – Płock – Brodnica o niemal południkowym przebiegu.

Przebieg drogi krajowej nr 60, drogi wojewódzkiej nr 540, a także dróg powiatowych nie ingeruje w struktury obszarów najcenniejszych przyrodniczo i objętych ochroną prawną.

1.3. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne

Powiązania komunikacyjne gminy Stara Biała z obszarem zewnętrznym odbywają się za pośrednictwem drogi krajowej, czterech dróg wojewódzkich oraz sieci dróg powiatowych, a także kolei. Najważniejszymi elementami systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym są drogi wojewódzkie nr 540, 555, 559 i 562, które zapewniają połączenia z najważniejszymi ośrodkami regionalnymi i lokalnymi: Płockiem, Bielskiem, Sikorzem, Lipnem, Starym Duninowem, Szpetalem Górnym. Układ ww. dróg sprawia, że teren całej Gminy jest dobrze skomunikowany z regionem. Ze względu na swoje peryferyjne położenie nieco mniejsze znaczenie ma droga krajowa nr 60 relacji Łęczyca – Ostrów Mazowiecka. Układem uzupełniającym jest sieć dróg powiatowych umożliwiających dojazd do głównych ośrodków gmin ościennych.

Przez wschodnią część, w przebiegu niemal południkowym, na odcinkach ok. 2 km w granicach Gminy (fragment linii kolejowej wybiega w obszar gminy Bielsk), przebiega linia kolejowa, umożliwiająca połączenie pomiędzy Kutnem a Brodnicą. Na terenie gminy Stara Biała zlokalizowana jest stacja kolejowa (Płock Trzepowo) oraz przystanek kolejowy (Proboszczewice Płockie). Od linii kolejowej odbiega bocznica, prowadząca do terminalu kolejowego Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A.

Główne powiązania infrastrukturalne na terenie Gminy obejmują:

1) napowietrzne elektroenergetyczne linie przesyłowe o napięciu 400 kV relacji :
   a) Ołtarzew – Płock (Kruszczewo) (wg PZPW **<z 2018 r.>**: Mościska – Płock Kruszczewo),
   b) Płock (Kruszczewo) – Grudziądz (Węgrowo),
   c) Rogowiec – Płock (Kruszczewo);
2) napowietrzne elektroenergetyczne linie przesyłowe o napięciu 110 kV relacji:
   a) Płock (Kruszczewo) – Sierpc,
   b) Płock (Kruszczewo) – Maszewo,
   c) Płock (Kruszczewo) – PKN ORLEN S.A. (dwie linie, w tym jedna dwutorowa),
   d) Płock (Kruszczewo) – Podolszyce (dwie linie, w tym jedna dwutorowa),
   e) Płock (Kruszczewo) – Raciąż,
   f) 3 linie przecinające południowo-wschodni skraj Gminy: Płock – Podolszyce;
3) gazociągi wysokiego ciśnienia relacji:

a) 3 gazociągi Rembelszczyzna – Gustorzyn (700 DN, 2 x 500 DN, gazociąg krajowy magistralny),
b) 1 gazociąg do Rafinerii PKN Orlen (400 DN),
c) 1 gazociąg Bronowo-Zalesie – Sierpc (300 DN),
d) 1 gazociąg Bronowo-Zalesie – Płock (150 DN),
e) 1 gazociąg Srebrna – Płock (125 DN);

4) dwa ropociągi Adamowo – Płock (600 DN, 800 DN) – wschodni odcinek rurociągu przyjaźń;
5) rurociąg paliwowy (DN 300) Płock – Nowa Wieś Wielka (Bydgoszcz);
6) gazociąg etylenu Płock – Włocławek;
7) kabel telekomunikacyjny światłowodowy relacji Płock – Włocławek;
8) oczyszczalnię ścieków w Maszewie;
9) Zakład Utylizacji Odpadów w Kobiernikach;
10) stację elektroenergetyczną 400/110 kV Płock (Kruszczewo).

2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu, stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

2.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy i procesy jej przekształceń; zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

W przestrzeni Gminy wyróżnić można kilka czytelnych struktur funkcjonalno-przestrzennych:

1) obszar południowo-zachodni – obejmujący miejscowości nadwiślane Brwilno i Maszewo, oraz położone w sąsiedztwie Skrwy Prawej i Wierzbicy Ulaszewo, o czytelnym układzie osadniczym z przewagą funkcji mieszkaniowej, przyrodniczej i rolniczej;
2) obszary wielofunkcyjne, o czytelnym układzie osadniczym (zwartą, skupioną, zabudową zlokalizowaną wzdłuż dróg), łączące funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjno-składowe, sportowo-rekreacyjne. Przez obszary te przebiegają główne drogi wojewódzkie lub powiatowe od których odbiega sieć dróg niższej rangi, w tym dróg wewnętrznych, rozwinięte tu funkcje usługowe i produkcyjno-składowe mają charakter centrotwórczy, a niektóre z nich również ponadlokalny (miejscowości w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Płock): Maszewo Duże, Mańkowo, Biała, Nowa Biała oraz Nowe Proboszczewice;
3) obszary wielofunkcyjne o zróżnicowanym układzie osadniczym (zwartą zabudową zlokalizowaną wzdłuż dróg oraz zabudową rozproszoną), łączące funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjno-usługowe oraz rolnicze w miejscowości Stare Proboszczewice, Stara Biała, Kamionki, Ogorzelice, Bronowo-Zalesie, Nowe Bronowo, Bronowo Kmiece, Srebrna (również funkcje przyrodnicze), a także przestrzennie odosobnione od reszty Gminy (bariera przestrzenna w postaci torów kolejowych) Nowe Trzepowo;
4) obszar monofunkcyjny o czytelnym układzie osadniczym (zwartą zabudową zlokalizowaną wzdłuż dróg) z przewagą funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (Ludwikowo);
5) obszar monofunkcyjny, o czytelnym produkcyjno-magazynowym charakterze z towarzyszącą mu funkcją składową i komunikacyjną (południowa część miejscowości Nowe Draganie i Stare Draganie, przy granicy z miastem Płock) lub wydobywczą (południowa część wsi Nowa Biała);
6) obszary monofunkcyjne o czytelnym układzie osadniczym (zwartą zabudową zlokalizowaną wzdłuż dróg i terenami rolniczymi rozciągającymi się na jej zapleczu) łączące funkcje mieszkaniowe i rolnicze (Wyszyna, Kowalewko);
7) obszary monofunkcyjne o zróżnicowanym układzie osadniczym (ze zwartą zabudową wzdłuż dróg oraz rozproszoną zabudową) łączące funkcje mieszkaniowe i rolnicze (Miłodróż, Kobierniki, zachodnia część Starych Proboszczewic, Nowe Trzepowo,

Kruszczewo, północna część Srebrnej, północa i środkowa część Starego Dragania i Nowego Dragania, północna i środkowa część Starej Białej);

8) obszary monofunkcyjne bez czytelnego układu osadniczego (z rozproszoną zabudową), łączące funkcje mieszkaniowe i rolnicze (Trzebuń, Włoczewo, Dziarnowo).

Część z miejscowości ma wyraźnie ukształtowane struktury przestrzenne. Występują tu następujące osadnicze typy wsi: wsie „ulicówki" – pasma zabudowy przydrożnej, (np. Nowa Biała, Wyszyna), wieś widlica – pasma zabudowy przydrożnej, powstałej na rozwidleniu dróg (np. południowa część Starej Białej), wsie o układzie centralnym, wielodrożnice – zabudowa usługowa i mieszkaniowa koncentrująca się w części centralnej (np. Nowe Proboszczewice, Bronowo-Zalesie), wsie „samotnice" (np. Trzebuń, Włoczewo, Dziarnowo).

Obszar Gminy zainwestowany jest raczej w sposób ekstensywny. Wyjątek stanowią miejscowości o charakterze wielofunkcyjnym. Głównymi miejscowościami w Gminie skupiającymi funkcje mieszkaniowe oraz usługowe i produkcyjne są: Maszewo Duże, Mańkowo, Nowe Proboszczewice, Biała, Nowa Biała. Obszarami koncentracji funkcji mieszkaniowych jednorodzinnych są wsie Brwilno i Ludwikowo. Na pozostałym obszarze Gminy zabudowa ma charakter typowy dla obszarów rolniczych – pasma zabudowy skupione wzdłuż dróg oraz pojedyncze zabudowania rozproszone na terenach rolnych.

Tab. 1. Użytkownie terenów w gminie Stara Biała.

Sposób użytkowania terenu		Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni Gminy (%)
Tereny zainwestowane	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	307,6	2,77
	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług	13,7	0,12
	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	7,3	0,07
	Tereny zabudowy usługowej	33,4	0,30
	Tereny sportu i rekreacji	7,0	0,06
	Tereny turystyczno-rekreacyjne	3,0	0,03
	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług	67,1	0,60
	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów	121,7	1,10
	Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych	28,7	0,26
	Tereny eksploatacji powierzchniowej	59,7	0,54
	Tereny zabudowy zagrodowej	335,6	3,02
	Tereny kolei	54,6	0,49
	Tereny infrastruktury technicznej	78,1	0,70
	Tereny zabudowane nieużytkowane	0,05	0,00
	Razem	1117,5	10,06
Tereny rolnicze, w tym grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska		8162,9	73,46
Tereny zieleni i wód	Tereny zadrzewione	227,9	2,05
	Lasy	1258,4	11,32
	Tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej	17,6	0,16
	Tereny zieleni urządzonej	10,7	0,10
	Tereny cmentarzy (czynnych i nieczynnego)	4,2	0,04
	Tereny wód powierzchniowych (stojących i płynących)	312,9	2,82
	Razem	1831,7	16,48
RAZEM		11112,0	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji urbanistycznej przeprowadzonej dla potrzeb Studium.

Dominującym typem zabudowy jest zabudowa zagrodowa oraz (występująca głównie we wsiach zlokalizowanych w pobliżu miasta Płocka oraz w Brwilnie, Ludwikowie i Nowych Proboszczewicach) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wśród której występują pojedyncze obiekty usługowe oraz obiekty produkcyjno-składowe (część z nich związana z produkcją rolniczą). Zabudowa zagrodowa zastępowana jest stopniowo zabudową mieszkaniową jednorodzinną i usługową. Ponadto w strukturze Gminy można wyróżnić obszar, którego sposób zagospodarowania jest silnie uwarunkowany sąsiedztwem zlokalizowanego w Płocku zakładu rafineryjnego ORLEN. Jest on zarówno źródłem uciążliwości jak i generatorem rozwoju zabudowy w jego sąsiedztwie – bezpośrednio przy granicy z zakładem petrochemii

PKN ORLEN, wykształciły się pasma zabudowy o charakterze produkcyjnym, składowym, magazynowym i usługowym.

Siedzibą władz Gminy oraz głównym ośrodkiem administracyjnym jest wieś Biała. Poza usługami administracji publicznej, kilkoma innymi obiektami usługowymi zaspakajającymi podstawowe potrzeby i zakładem produkcyjnym, terenem rekreacyjno-sportowym, miejscowość tworzona jest przede wszystkim przez regularne, skupione w centrum, osiedle domów mieszkaniowych jednorodzinnych.

Najbardziej złożony układ przestrzenny posiada miejscowość Nowe Proboszczewice. Centrum miejscowości, w którym skupione są zarówno usługi publiczne (m.in. kościół wraz z cmentarzem, szkoła, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, ośrodek zdrowia), większość pozostałych usług, oraz zabudowa mieszkaniowa, przylega bezpośrednio do drogi wojewódzkiej i odbiegających od niej w kierunku południowym drogi gminnej i drogi wewnętrznej. Ta część miejscowości, wraz z parkiem dworskim otaczającym przychodnię zdrowia i częścią doliny rzeki Wierzbicy posiada charakter przestrzeni publicznej. Na zachód od wielofunkcyjnej części miejscowości, również bezpośrednio przy drodze wojewódzkiej, występuje niewielkie skupienie zabudowy zagrodowej. Poza tym wielofunkcyjne centrum miejscowości otoczone jest przez trzy duże skupiska, stosunkowo nowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (o średniej wielkości działek od 670 m^2 do 950 m^2) wraz z występującymi tam pojedynczo usługami. Zabudowa ta rozmieszczona jest przy gęstej i regularnej sieci dróg wewnętrznych. Dwa spośród „osiedli" zlokalizowane są na południe od centrum miejscowości i rozdziela je dolina rzeki Wierzbicy, tworząc pomiędzy nimi pasmo terenu wolnego od zabudowy; natomiast trzecie „osiedle" usytuowane jest w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej, na wschód od centrum, od którego oddziela je powstały w ostatnich latach teren rekreacyjno-sportowy. Po drugiej stronie drogi wojewódzkiej w jej bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są kolejne pasma zabudowy, łączące funkcje mieszkaniowe i produkcyjno-usługowe. W oddaleniu od zwartej zabudowy występuje rozproszona zabudowa zagrodowa.

Ilość terenów zagospodarowanych w Gminie stale się powiększa. W latach *[2004-2014]* **<2009-2019>** każdego roku oddawano do użytkowania przeciętnie *[79]* <**68>** budynków mieszkalnych oraz *[8]* **<10>** budynków niemieszkalnych.

Tab. 2. *[Liczba nowych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych oddanych do użytkowania w latach 2004-2014]*

Budynki	*Liczba nowych budynków oddanych do użytkowania*										*Średnia*
	2004	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	
Nowe budynki mieszkalne	*81*	*93*	*67*	*75*	*96*	*96*	*81*	*58*	*73*	*79*	*68*	*79*
Nowe budynki niemieszkalne ogółem	*13*	*8*	*8*	*11*	*0*	*4*	*2*	*12*	*11*	*10*	*14*	*8*

[Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.]

Tab. 2. **<Liczba nowych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych oddanych do użytkowania w latach 2009-2019.>**

Budynki	**Liczba nowych budynków oddanych do użytkowania**										**Średnia**
	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	
Nowe budynki mieszkalne	**96**	**81**	**58**	**73**	**79**	**68**	**71**	**56**	**68**	**52**	**47**	**68**
Nowe budynki niemieszkalne ogółem	**4**	**2**	**12**	**11**	**10**	**14**	**13**	**4**	**11**	**13**	**13**	**10**

<Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.>

W latach *[2005-2014]* **<2009-2019>**, zgodnie z danymi GUS, z grupy budynków niemieszkalnych na terenie gminy Stara Biała, oddano do użytku nowe budynki: *[2 hotele]* **<1 hotel>**, 3 budynki biurowe, *[17]* **<25>** budynków handlowo-usługowych, *[8]* **<10>** garaży, *[9]* **<12>** budynków przemysłowych, *[9]* **<13>** obiektów z grupy zbiorników, silosów i budynków magazynowych, 1 obiekt kulturalny, *[2 budynki]* **<1 budynek>** szkół i instytucji badawczych, **<1 budynek kultury fizycznej, 1 budynek przeznaczony do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych i 39>** *[29]* budynków gospodarstw rolnych.

Tab. 3. *[Średnia powierzchnia użytkowa nowych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych oddanych do użytkowania w danym roku w latach 2004-2014.]*

Budynki wg funkcji (łączna liczba obiektów ze wszystkich lat)	*Średnia powierzchnia użytkowa nowych budynków oddanych do użytkowania w danym roku [m^2]*											*Średnia*
	2009	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	
Budynki mieszkalne (749)	*140*	*149*	*132*	*138*	*148*	*129*	*137*	*137*	*146*	*143*	*150*	*140*
Budynki niemieszkalne ogółem (107):	*197*	*88*	*145*	*609*	*375*	*630*	*1095*	*397*	*388*	*374*	*534*	*439*
Budynki hoteli (1)	*0*	*0*	*0*	*0*	*243*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*-*
Budynki biurowe (3)	*0*	*0*	*0*	*0*	*1907*	*161*	*294*	*0*	*0*	*0*	*0*	*-*
Budynki handlowo-usługowe (25)	*56*	*136*	*160*	*59*	*240*	*487*	*993*	*0*	*146*	*234*	*0*	*-*
Budynki garaży (10)	*273*	*0*	*111*	*59*	*0*	*0*	*0*	*67*	*0*	*77*	*44*	*-*
Budynki przemysłowe (12)	*212*	*0*	*0*	*1309*	*248*	*1029*	*4473*	*0*	*746*	*0*	*0*	*-*
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (13)	*247*	*0*	*0*	*2478*	*0*	*480*	*0*	*1406*	*460*	*1306*	*573*	*-*
Ogólnodostępne obiekty kulturalne (1)	*0*	*40*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*-*
Budynki szkół i instytucji badawczych (2)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*1240*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*-*
Budynki kultury fizycznej (1)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*1760*	*-*
Budynki gospodarstw rolnych (29)	*0*	*0*	*148*	*248*	*68*	*613*	*170*	*58*	*94*	*231*	*614*	*-*
Budynki przeznaczone do prawowania kultu religijnego i czynności religijnych (1)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*175*	*-*

[wartość powierzchni pisane kursywą gdy w danym roku powstał tylko 1 budynek danego typu
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.]

Tab. 3. **<Średnia powierzchnia użytkowa nowych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych oddanych do użytkowania w danym roku w latach 2009-2019.>**

Budynki wg funkcji (łączna liczba obiektów ze wszystkich lat)	Średnia powierzchnia użytkowa nowych budynków oddanych do użytkowania w danym roku [m^2]											Średnia
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Budynki mieszkalne (749)	140	149	132	138	148	129	137	137	146	143	150	140
Budynki niemieszkalne ogółem (107):	197	88	145	609	375	630	1095	397	388	374	534	439
Budynki hoteli (1)	0	0	0	0	*243*	0	0	0	0	*0*	0	-
Budynki biurowe (3)	0	0	0	0	*1907*	*161*	*294*	0	0	*0*	*0*	-
Budynki handlowo-usługowe (25)	*56*	*136*	160	*59*	240	487	993	0	146	234	0	-
Budynki garaży (10)	*273*	0	111	*59*	0	0	0	*67*	0	77	*44*	-
Budynki przemysłowe (12)	*212*	0	0	1309	248	1029	4473	0	746	0	0	-
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (13)	*247*	0	0	*2478*	0	480	0	*1406*	460	1306	*573*	-
Ogólnodostępne obiekty kulturalne (1)	0	*40*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Budynki szkół i instytucji badawczych (2)	0	0	0	0	0	*1240*	0	0	0	0	0	-
Budynki kultury fizycznej (1)	0	0	0	0	0	*0*	0	0	0	0	*1760*	-
Budynki gospodarstw rolnych (29)	0	0	148	248	68	*613*	170	58	94	231	614	-
Budynki przeznaczone do prawowania kultu religijnego i czynności religijnych (1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*175*	-

<wartość powierzchni pisane kursywą gdy w danym roku powstał tylko 1 budynek danego typu
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.>

Uzbrojenie terenu omówione zostało w rozdz. 10 i 11.

2.2. Dotychczasowe przeznaczenie oraz stan systemu planowania przestrzennego

Dotychczasowe przeznaczenie

Obszar gminy Stara Biała w dokumentach planistycznych (w dotychczas obowiązującym Studium oraz w niżej wymienionych planach miejscowych) przeznaczony został na rozmaite cele, zarówno przyrodnicze i rolnicze, jak i na cele zabudowy i zagospodarowania terenu (począwszy od zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej, po funkcje usługowe, składowe, produkcyjne i przemysłowe).

Pod zabudowę w szczególności przeznaczono rozległe obszary w południowo-zachodniej części Gminy oraz tereny w otoczeniu drogi wojewódzkiej w miejscowościach Nowe

Proboszczewice i Stare Proboszczewice. Poza przeznaczeniem na cele mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe i zagrodowe, wskazano także rozwój funkcji produkcyjno-składowo-usługowych, dla których największy obszar koncentracji przewidziano w bezpośrednim sąsiedztwie Płocka, wokół zakładów ORLEN. Poza wymienionymi obszarami koncentracji zabudowy, dla pozostałego terenu Gminy przewidziano przede wszystkim utrzymanie funkcji rolniczych i przyrodniczych, wskazując na realizację zabudowy głównie w postaci pasm wzdłuż dróg, w miejscu i uzupełnieniu istniejącej zabudowy zagrodowej.

Tereny przeznaczone w planach miejscowych na cele zabudowy w znacznym stopniu zostały już zainwestowane. W rozdz.14.3 wskazano jaka jest chłonność (w podziale na funkcje zabudowy) obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

[Dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała przyjęte zostało uchwałą Nr 138/XV/00 Rady Gminy Stara Biała z dnia 15 czerwca 2000 r. Studium wykonane zostało zgodnie z zasadami i procedurą sporządzania studium określonymi w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 1994 Nr 89 poz. 415 z późn. zm.).

W 2010 r. uchwałą Nr 244/XXX/10 z dnia 14 października 2010 r. Rada Gminy Stara Biała uchwaliła Zmianę Studium, która ograniczyła się głównie do określenia nowych terenów wskazanych do rozwoju zabudowy położonych w większości w południowej części Gminy, stanowiących kontynuację terenów rozwojowych wyznaczonych w obowiązującym Studium. Dotyczyły one głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej we wsiach: Biała, Brwilno, Bronowo-Zalesie, Ludwikowo, Kamionki, Mańkowo, Maszewo Duże, Nowe Trzepowo, Wyszyna, zabudowy produkcyjno-usługowej we wsi Nowe Trzepowo oraz rozbudowy ponadlokalnego układu komunikacyjnego (planowana trasa dojazdowa do III mostu na Wiśle). Ponadto dopuszczono możliwość lokalizacji terenów górniczych – eksploatacji kopalin i obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii. Zmiana Studium wykonana została zgodnie z zasadami i procedurą sporządzania studium określonymi w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.).

Potrzebę opracowania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stwierdzono w wyniku przeprowadzonej w 2014 r. analizy aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała, zgodnie z wymogami art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jako, że w w/w analizie stwierdzono konieczność sporządzenia nowego dokumentu w celu dostosowania jego formy i zakresu ustaleń do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, uwzględnienia ustaleń dokumentów o znaczeniu ponadlokalnym oraz dostosowania polityki przestrzennej w nim zawartej do aktualnych potrzeb rozwojowych gminy Stara Biała, Rada Gminy Stara Biała podjęła uchwałę Nr 229/XXIX/14 Rady Gminy Stara Biała z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała.]

<Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała przyjęte zostało uchwałą Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r. Studium wykonane zostało zgodnie z zasadami i procedurą sporządzania studium określonymi w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 293 z późn. zm.).

Celem opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ujawnienie w Studium terenów zamkniętych ustanowionych decyzją Nr 1 Ministra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa (Dz. Urz. Ministra Energii z 2019 r. poz. 9).>

Plany miejscowe

Dla obszaru miasta i gminy Stara Biała wg stanu z *[kwietnia 2016 r.]* **<lipca 2020 r.>** obowiązuje *[36]* **<38>** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyszczególnionych w poniższej tabeli.

Planami miejscowymi są przede wszystkim objęte obszary o najintensywniejszej zabudowie, poddane silnej presji urbanizacyjnej, w miejscowościach: Biała, Brwilno, Ludwikowo, Maszewo, Maszewo Duże, Mańkowo, Nowa Biała.

Wyszczególnienie planów oraz ich charakterystykę zawarto w tabeli nr 4. Aktualność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku do polityki przestrzennej Studium oraz wymogów przepisów prawa.

Plany miejscowe od pozycji 1 do *[23]* **<22>** opracowane zostały w oparciu o nieobowiązujące przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *o zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.) jednak zachowały swoją moc na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*

Pozostałe plany od pozycji 24 do *[36]* **<39>** opracowane zostały w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.).*

Tab. 4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w gminie Stara Biała

Lp.	Nazwa/ nr uchwały i data jej podjęcia/ publikacja	Granice obszaru objętego planem	Powierzchnia [ha]
1.	**Mpzp zabudowy mieszkaniowej części działki Nr 18/2 we wsi Nowe Proboszczewice** uchwała Nr 102/XVIII/96 z dnia 10 października 1996 r.	Półn. cz. działki nr 18/2 w miejscowości Nowe Proboszczewice	6,44
2.	**Mpzp zabudowy mieszkaniowej działek Nr 240, 247, 217 we wsi Stare Proboszczewice i działek Nr 1/2 i 147 we wsi Nowe Proboszczewice** uchwała Nr 103/XVIII/96 z dnia 10 października 1996 r.	Działki o nr: 240,247 i 217 we wsi Stare Proboszczewice Działki o nr: 1/2 i 147 we wsi Nowe Proboszczewice	1,99
3.	**Mpzp terenu przemysłowo-usługowego we wsi Mańkowo** uchwała Nr15/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r.	Działki o nr: 89/4 i 90/3 we wsi Mańkowo	1,08
4.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Srebrna** uchwała Nr 16/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r.	Działki o nr: 39/7, 39/6, 39/5 i 39/8 we wsi Srebrna	1,40
5.	**Mpzp terenu zabudowy produkcyjno-składowej we wsi Dziarnowo, dz. nr ew. 227** uchwała Nr 49/VI/99 z dnia 11 marca 1999 r.	Działka nr 227 we wsi Dziarnowo	0,45
6.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Ludwikowo** uchwała Nr 88/X/99 z dnia 28 października 1999 r.	Działki o nr: 23/9 i 24/4 (obecnie nr ewid. 24/7 i 24/9) we wsi Ludwikowo	5,49
[7.]	***[Mpzp terenów produkcyjno-składowych we wsi Nowa Biała*** *uchwała Nr 89/X/99 z dnia 28 października 1999 r.]*	*[Działki o nr: 65, 66, 67/1, 67/2, 67/3, 26, 27, 28/1 i 28/2 we wsi Nowa Biała]*	*[20,27]*
8.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Nowe Proboszczewice** uchwała Nr 90/X/99 z dnia 28 października 1999 r.	Część działki nr 20/2 we wsi Nowe Proboszczewice	1,50
9.	**Zmiana mpzp gm. Stara Biała dla trasy rurociągu paliwowego relacji Płock – Ostrów Wielkopolski** uchwała Nr 93/XI/99 z dnia 2 grudnia 1999 r.	Trasa rurociągu będzie przechodzić przez wsie: Biała, Draganie, Nowe Bronowo, Bronowo-Zalesie, Nowe Trzepowo	długość 7,30 km
10.	**Zmiana mpzp gminy Stara Biała** uchwała Nr 94/XI/99 z dnia 2 grudnia 1999 r.	Obszar działek o nr: 36/5, 36/6, 36/4, 37/1, 38/1, 39/1 we wsi Mańkowo	4,08

11.	**Zmiana mpzp gminy Stara Biała** uchwała Nr 108/XII/99 z dnia 29 grudnia 1999 r.	Działka nr 38/2 położona we wsi Mańkowo	2,03
12.	**Zmiana ustaleń mpzp gminy Stara Biała** uchwała Nr 130/XIV/00 z dnia 13 kwietnia 2000 r.	Działka nr 167 w miejscowości Nowe Trzepowo	2,46
13.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Biała – dz. Nr 20** uchwała Nr 200/XXI/01 z dnia 26 kwietnia 2001 r.	Działka o nr 20 we wsi Biała	3,90
14.	**Zmiana mpzp gm. Stara Biała dla działek o nr ew. 92/3, 92/4 i części działki nr ew. 92/2 we wsi Stara Biała** uchwała Nr 235/XXIV/01 z dnia 22 listopada 2001 r.	Działki o nr: 92/3 i 92/4 i część działki o nr 92/2 we wsi Stara Biała	0,43
15.	**Zmiana mpzp gm. Stara Biała obejmująca teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Bronowo-Zalesie** uchwała Nr 247/XXVI/02 z dnia 14 marca 2002 r.	Działka nr 23/8 we wsi Bronowo-Zalesie	0,10
16.	**Mpzp wsi Maszewo Duże oraz wschodniej części wsi Mańkowo**, **gm. Stara Biała** uchwała Nr 261/XXVIII/02 z dnia 20 czerwca 2002 r.	Maszewo Duże i część Mańkowa	249,23
17.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Nowe Proboszczewice** uchwała Nr 264/XXIX/02 z dnia 29 sierpnia 2002 r.	Działki o nr: 91/6, 91/7, 91/8 (powstałe w wyniku podz. dz. nr 91/5) 91/4, 91/3, 91/2, 594, 593, 580, 152/91/4, 153/91/2, 153/91/4 we wsi Nowe Proboszczewice	5,48
18.	**Mpzp terenu we wsi Ogorzelice – działka o nr ewid. 2/3** uchwała Nr 8/II/02 z dnia 12 grudnia 2002 r.	Ogorzelice działka o ewid. nr 2/3	3,48
19.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej dla dz. o nr ewid. 99 we wsi Stara Biała** uchwała Nr 9/II/02 z dnia 12 grudnia 2002 r.	Stara Biała działka o ewid. nr 99	0,09
20.	**Zmiana mpzp gm. Stara Biała dla dz. o nr ewid. 42 we wsi Mańkowo** uchwała Nr 10/II/02 z dnia 12 grudnia 2002 r.	Mańkowo działka o ewid. nr 42	4,22
21.	**Zmiana mpzp gm. Stara Biała obejmująca obszar działki nr ew. 21/6 położonej we wsi Ludwikowo** uchwała Nr 39/VI/03 z dnia 26 czerwca 2003 r.	Ludwikowo działka o ewid. nr 21/6	0,91
22.	**Mpzp dla działki nr ewid. 9/3 we wsi Bronowo-Zalesie** uchwała Nr 47/VII/03 z dnia 29 sierpnia 2003 r.	Bronowo-Zalesie działka o ewid. nr 9/3	0,50
23.	**Mpzp terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Ludwikowo** uchwała Nr 49/VIII/03 z dnia 23 października 2003 r.	Ludwikowo działki o ewid. nr: 7/14, 11/2, 20, 21/1 i 21/4	11,90
24.	**Mpzp dla obszaru wsi Brwilno** uchwała Nr 188/XXVI/06 z dnia 25 lipca 2006 r.	Brwilno	292,97
25.	**Mpzp dla części obszaru wsi Nowa Biała** uchwała Nr 189/XXVI/06 z dnia 25 lipca 2006 r.	Nowa Biała	252,43
26.	**Zmiana mpzp części terenów zakładu produkcyjnego Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A w Płocku wraz z terenami przyległymi, położonych w granicach administracyjnych gminy Stara Biała** uchwała Nr 144/XVIII/09 z dnia 12 marca 2009 r.	Nowa Biała, Nowe Draganie, Stare Draganie, Nowe Trzepowo	282,00
27.	**Mpzp gminy Stara Biała w obszarze działek oznaczonych ewid. nr 36/11, 36/19, 36/20 w miejscowości Mańkowo** uchwała Nr 156/XIX/09 z dnia 23 kwietnia 2009 r.	Mańkowo działki nr: 36/11, 36/19, 36/20	1,38
28.	**Mpzp dla obszaru wsi Maszewo** uchwała Nr 241/XXIX/10 z dnia 16 września 2010 r. zmieniona uchwałą Nr 37/V/19 z dnia 28 marca 2019 r.	Maszewo	332,39

29.	**Zmiana mpzp wsi Maszewo Duże oraz wschodniej części wsi Mańkowo** uchwała Nr 110/XIV/12 z dnia 28 czerwca 2012 r.	Zakres planu obejmuje obszar działek o ewid. nr: 96/10, 96/8, 249, 247/5, 247/4, 247/3, 247/2, 235, 234, 233, 232/2, 231/1, 229/1, 229/3, 237, 238, 239, 240/4, 241, 240/3, 240/1, 242/2, 242/1, 245, 365/1, 365/2 oraz działki powstałe z podziału ww. w obrębie Maszewo Duże oraz działki o ewid. nr: 121/1, 120/1, 120/2, część dz. ewid. nr: 66/5, 100, 99/35 w obrębie Mańkowo	36,58
30.	**Mpzp obszaru działki o nr ewid. 15 we wsi Biała** uchwała Nr 125/XVI/12 z dnia 18 października 2012 r.	Biała działka o ewid. nr 15	1,28
31.	**Zmiana mpzp wsi Maszewo Duże oraz wschodniej części wsi Mańkowo** uchwała Nr 158/XX/13 z dnia 21 marca 2013 r.	Zakres planu obejmuje obszar działek o ewid. nr 115/1 w obrębie Mańkowo i działek o ewid. nr: 296/3, 296/2, 294, 273/9 w obrębie Maszewo Duże	0,70
32.	**Zmiana mpzp dla terenów we wsi Brwilno** uchwała Nr 174/XXII/13 z dnia 20 czerwca 2013 r.	Zakres planu obejmuje obszar działek o ewid. nr 118/31, 118/32, 118/73, 118/74, 118/100 oraz 123/11, 116/4, 116/5, 116/2 w obrębie Brwilno	4,20
33.	**Mpzp dla terenów w obrębie geodezyjnym Kruszczewo** uchwała Nr 251/XXXI/14 z dnia 26 czerwca 2014 r.	Kruszczewo	21,0
34.	**Mpzp dla linii 400 kV** uchwała Nr 74/VIII/15 z dnia 30 września 2015 r.	Pas terenu przebiegający przez obręby: Trzepowo Nowe, Draganie Stare, Dziarnowo, Bronowo Kmiece, Kruszczewo	95,0
35.	**Mpzp dla fragmentu obrębu Biała Stara** uchwała Nr 79/IX/15 z dnia 19 listopada 2015 r.	kilka działek w centralnej części obrębu Biała Stara	69,23
36.	**Mpzp dla linii 400 kV** uchwała Nr 90/X/15 z dnia 30 grudnia 2015 r.	Pas terenu przebiegający przez obręby: Trzepowo Nowe, Bronowo Zalesie, Bronowo Nowe, Kruszczewo	59,0
<36.>	**<Zmiana mpzp dla części obszaru we wsi Maszewo uchwała Nr 213/XXIV/17 z dnia 21 września 2017 r.>**	**<Maszewo>**	**<17,4>**
<37.>	**Zmiana mpzp dla części obszaru wsi Nowa Biała uchwała Nr 238/XXVI/17 z dnia 7 grudnia 2017 r.**	**<Nowa Biała>**	**<168>**
<38.>	**<Mpzp dla fragmentów obrębów Brwilno i Maszewo nad Wisłą Uchwała Nr 54/VI/19 z dnia 27 czerwca 2019 r.>**	**<Zakres planu obejmuje obszar działek o ewid. nr 25/1, 25/2, 82/1, 105/2, 106 w obrębie Brwilno i działki o ewid. nr 44/23 w obrębie Maszewo nad Wisłą>**	**<3,33>**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.

Decyzje o warunkach zabudowy

Zgodnie z art. 4 ust. 2, pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w przypadku braku planu miejscowego określenie sposobów zagospodarowania terenu dla inwestycji innych niż inwestycje celu publicznego następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

W latach 2010-2013 dla obszaru gminy Stara Biała wydano ponad 400 decyzji o warunkach zabudowy. Biorąc pod uwagę znaczące pokrycie planami miejscowymi obszarów o najintensywniejszych procesach urbanizacyjnych, taką ilość wydanych decyzji należy uznać za bardzo dużą, świadczącą o dużym ruchu inwestycyjnym. Z punktu widzenia ładu przestrzennego, przy takiej ilości wydawanych decyzji korzystne byłoby prowadzenie inwestycji w oparciu o plan miejscowy, w szczególności w obszarach o największym ruchu inwestycyjnym. Największą ilość decyzji wydano dla miejscowości Ludwikowo, Mańkowo, Nowe Proboszczewice oraz Biała. Zdecydowana większość wydanych decyzji dotyczyła budowy nowych budynków mieszkalnych oraz rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących obiektów. Niewielka ilość decyzji dotyczyła inwestycji produkcyjnych.

Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Zgodnie z art. 4 ust. 2, pkt 1 ustawy z 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w przypadku braku planu miejscowego określenie sposobów zagospodarowania terenu dla inwestycji celu publicznego następuje w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Zdecydowana większość wydanych od 2011 r. decyzji dotyczy budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej – decyzje odnoszą się przede wszystkim do obiektów liniowych tj. sieci elektroenergetycznej, wodociągowej, gazowej, telekomunikacyjnej, kanalizacyjnej oraz dróg publicznych i chodników.

2.3. Ład przestrzenny

Stan ładu przestrzennego na terenie Gminy ocenia się jako stosunkowo dobry. W obszarze wykształciły się pojedyncze jednostki posiadające uporządkowaną strukturę przestrzenną, a w części z nich wymogi ładu przestrzennego wynikają wprost z obowiązujących planów miejscowych. W obszarach niepokrytych planami miejscowymi wymagania ładu przestrzennego wynikają z ustaleń decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co uznać należy za niedostateczną ochronę ładu przestrzennego.

Głównymi problemami w zakresie kształtowania ładu przestrzennego na terenie Gminy są:

1) znikome pokrycie planami miejscowymi obszaru miejscowości: Mańkowo i Ludwikowo, Nowe Proboszczewice, Stare Proboszczewice oraz Biała, które poddane są intensywnym procesom inwestycyjnym;
2) silna presja realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej;
3) rozproszenie zabudowy poza głównymi „lokalnymi centrami”;
4) intensywny rozwój zainwestowania w bezpośrednim sąsiedztwie Płocka, wkraczanie zabudowy zarówno mieszkaniowo-jednorodzinnej jak i zabudowy produkcyjno-usługowej, co może rodzić konflikty przestrzenne;
5) brak integracji kompozycyjno-estetycznej pomiędzy zabudową lokalizowaną w swoim bezpośrednim sąsiedztwie;
6) trudność zachowania drożności korytarzy ekologicznych, wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i krajobrazu, ochrony przed zabudową obszarów dolinnych oraz ochrony i zabezpieczenia skarp rzecznych narażonych na osuwanie się mas ziemnych;
7) silne przekształcenia powierzchni ziemi i zmiana krajobrazu w wyniku działalności wydobywczej, potrzeba rekultywacji terenów;
8) degradacja oraz zaprzestanie użytkowania części obiektów zabytkowych;
9) niewielka ilość infrastruktury turystycznej.

3. Stan środowiska

3.1. Ukształtowanie terenu

Obszar gminy Stara Biała, wg. podziału dokonanego przez J. Kondrackiego, głównie na podstawie cech morfologicznych terenu, znajduje się w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski oraz podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego. Obszar Gminy niemal w całości znajduje się w granicach mezoregionu: Pojezierze Dobrzyńskie (315.14). Niewielka, południowa część Gminy (taras na prawym brzegu rzeki Wisły) należy do mezoregionu Kotlina Płocka (315.35), natomiast część północno-wschodnia do mezoregionu Wysoczyzna Płońska (318.61).

W obrębie Gminy wyróżnia się trzy jednostki morfologiczne: najwyżej wyniesiony obszar w postaci wysoczyzny polodowcowej, poziomy sandrowe oraz doliny rzeczne. Wysoczyzna usytuowana jest na wysokościach od 90 do 132 m n.p.m., a jej powierzchnia obniża się w kierunku południowym, ku dolinie Wisły. Powierzchnię wysoczyzny od doliny Wisły oddziela stroma skarpa o wysokości do 40 m. Jest to forma niejednorodna, co pozwala wyróżnić wysoczyznę morenową płaską, falistą i pagórkowatą. Najwyższe partie wysoczyzny zajmuje wysoczyzna polodowcowa pagórkowata, występująca w północnej i wschodniej części Gminy – wysokości bezwzględne w północno-wschodniej części miejscowości Nowe Proboszczewice wynoszą od 120 do 132 m n.p.m. Na jej powierzchni występują liczne pagórki i zagłębienia bezodpływowe. Oddzielona jest od pozostałych regionów łagodnym stokiem, którego nachylenie wynosi 5%. Wysoczyzna lodowcowa płaska, lokalnie falista, obejmuje zachodnią i

środkową część wysoczyzny. Jej powierzchnia jest płaska lub słabo pofalowana. Występujące w jej obrębie wysokości oscylują od 80 do 115 m n.p.m.

Poziomy sandrowe wstępują w dolinach rzek Wisły, Skrwy i Wierzbicy. Ich powierzchnia pochyla się ku południowi oraz ku rzekom. W poziomie tym występują mniejsze formy: ostańce erozyjne, ozy, kemy, rynny polodowcowe, zagłębienia bezodpływowe oraz wydmy, urozmaicając płaską powierzchnię wysoczyzny. Wysokości osiągają od 84,0 do 120,0 m.n.p.m. Wyróżniono trzy główne erozyjne poziomy akumulacyjno sandrowe: I – wysoki (98-120 m n.p.m.), II – średni (88-100 m n.p.m.) oraz III – niski (84-88 m n.p.m.). Występujące tu ozy (w okolicach wsi Trzebuń, Nowe Proboszczewice i Stare Proboszczewice oraz Maszewo) przyjmują postać wałów długości od ok. 250 do 650 m i wysokości od 3,0 do 15,0 m.

Do dolin rzecznych należą trzy doliny: Wisły, Skrwy i Wierzbicy. Dolina Wisły obejmuje południową część Gminy. Od sąsiednich regionów oddziela ją stroma skarpa, o wysokościach względnych od 20 do 40 m i spadkach ok. 15% (w granicach 8-10% na odcinku od wsi Brwilno do zachodniej granicy Gminy, 15% na odcinku od Brwilna do wylotu ścieków z oczyszczalni w Maszewie, oraz od 25 do 30 % od wylotu ścieków oczyszczalni Maszewo do granicy miasta Płocka), zagrożona występowaniem procesów osuwiskowych. Charakterystycznymi elementami rzeźby skarpy wiślanej są wcinające się w nią wąwozy i jary, które zostały wyżłobione przez cieki spływające z obszaru wysoczyzny. Największy wąwóz cieku bez nazwy przepływającego przez Maszewo, wpada do Wisły niecały 1 km na zachód od oczyszczalni w Maszewie, a przy ujściowym odcinku zagłębia się w skarpę na ok. 20 m. W obrębie doliny wyróżnia się tarasy zalewowe oraz nadzalewowe (występujące fragmentarycznie, ze względu na spiętrzanie wody na Wiśle).

Dolina Skrwy występuje w zachodnio-południowej części Gminy, momentami stanowiąc jej granicę. Wcina się głęboko w otaczające ją poziomy sandrowe, oddzielona jest od nich krawędzią o wysokościach względnych od 25 do 30 m. Występują tam dolinki erozyjno-denudacyjne, prowadzące okresowo wodę.

Dolina Wierzbicy przebiega przez środek Gminy, od północnej granicy do granicy południowo-zachodniej, gdzie łączy się z doliną rzeki Skrwy. Wykorzystuje dawną rynnę lodowcową, która została przekształcona w rzekę. Rynny polodowcowe głęboko wcinają się w wysoczyznę lub poziomy sandrowe.

Najwyższy punkt wysokości bezwzględnej w Gminie znajduje się w miejscowości Nowe Proboszczewice, na styku północnej i wschodniej granicy Gminy, na wysokości 132,0 m n.p.m. Najniżej usytuowany punkt przyjmuje wysokość ok. 59 m n.p.m. i znajduje się na styku zachodniej granicy Gminy i koryta rzeki Wisły. Różnica w wysokościach między najniższym a najwyższym punktem wynosi więc 73,0 m.

3.2. Budowa geologiczna

Gmina Stara Biała położona jest w jednostce geologicznej: niecki mazowieckiej która jest częścią większej struktury – synklinorium (niecki) brzeżnego. Niecka brzeżna, będąca jedną z podstawowych jednostek tektonicznych Polski, stanowi częściowo północno-wschodnie zakończenie platformy paleozoicznej, rozciągającej się od masywu Sudetów na południowym zachodzie do płyty wschodnio-europejskiej na północnym wschodzie. Niecka warszawska wraz z otaczającymi ją strukturami, położona jest w obrębie bruzdy polsko-duńskiej, w której to za sprawą ruchów tektonicznych pod koniec kredy i początku trzeciorzędu, powstała strefa obniżeń i wypiętrzeń podłoża mezozoicznego. Nieckę warszawską wypełniają osady kredy górnej i najniższego trzeciorzędu.

Miąższość utworów mezozoicznych (jurajskich i kredowych), które wypełniają synklinorium brzeżne, sięga 6000 m. Utwory te, dzięki wielokrotnym wtórnym spiętrzeniom, utworzyły wiele antyklinarnych wypiętrzeń i synklinarnych obniżeń, którym towarzyszą liczne uskoki, rowy tektoniczne i szczeliny.

Utwory kredy górnej reprezentowane są przez utwory górnokredowe – mastrychtu (margle i wapienie), a w części danu (piaski z marglami i okruchami piaskowców).

Utwory kredy górnej są pokryte zwartą powłoką niezgodnych osadów trzeciorzędowych – dolnopaleoceńskich, oligoceńskich oraz najczęściej występujących mioceńskich i plioceńskich. Utwory miocenu reprezentowane są przez piaski i iły, z mułkami i wkładami węgla, o miąższości do kilkudziesięciu metrów. Natomiast utwory pliocenu reprezentowane są przez iły z podrzędnie występującymi piaskami o miąższości od 6,0 do 99,0 m. Ogólna miąższość utworów trzeciorzędowych może dochodzić do 160 m.

Strop utworów trzeciorzędowych, został ukształtowany procesami erozyjnymi, późnotektonicznymi, a także spiętrzeniami glacitektonicznymi, przez co powierzchnia tych utworów charakteryzuje się znacznymi deniwelacjami. W wielu miejscach w dolinach Brzeźnicy, Skrwy Prawej, Wierzbicy i Wisły, osady miocenu i pliocenu odsłaniają się na powierzchni. Jednocześnie na terenie Gminy występują miejsca, gdzie pokrywa trzeciorzędowa została częściowo lub nawet całkowicie zdarta.

Powyżej utworów trzeciorzędowych zalegają utwory czwartorzędowe, charakteryzujące się zmienną miąższością (od 0 do 160 metrów). Osady te pochodzą z trzech zlodowaceń: południowo-polskiego, dwu stadiałów środkowo-polskiego oraz północno-polskiego. Wykształcone są w postaci kilku poziomów glin zwałowych, porozdzielanych serią osadów wodnolodowcowych lub zastoiskowych (piaskami, żwirami, mułkami i międzymorenowymi soczewkami piasków i żwirów). Powierzchnia terenu tworzona jest przede wszystkim przez osady glacjalne – gliny zwałowe moren dennych (osiągające nawet 40 m miąższości na powierzchni odsłoniętego czoła skarpy wiślano-płockiej), piaski, żwiry, gliny i głazy moren czołowych, subglacjalne piaski i żwiry wodnolodowcowe (we wsiach Nowa Biała i Maszewie), osady fluwioglacjalne – piaski i żwiry ozów, sandrów i kemów (we wsi Nowe Proboszczewice, Stare Proboszczewice, dolinie Skrwy, rynnie Wierzbicy), a także młodszych faz zlodowacenia północno-polskiego i osady interglacjalne – mułki i iły warwowe, i peryglacjalne osady eoliczne – piaski wydmowe. Erozyjno-akumulacyjne powierzchnie sandrowe wstępujące w granicach Gminy m.in. na południe i południowy wschód od doliny Wierzbicy są bazą dla lokalizacji w tym miejscu kopalni kruszywa naturalnego.

Ponadto na powierzchni występują najmłodsze utwory, osady rzeczne vistulianu oraz piaski, namuły i torfy holocenu, wyścielające dna dolin rzecznych.

W wyniku omówionej budowy geologicznej na obszarze Gminy występują wyłącznie kopaliny pospolite. Natomiast mając na względzie przydatność gruntów dla potrzeb budownictwa, grunty występujące na terenie Gminy w większości sprzyjają rozwojowi zabudowy (nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków). Wyjątek stanowią obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

3.3. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

W granicach gminy Stara Biała zidentyfikowano obszary osuwania się mas ziemnych: 7 obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz 22 osuwiska. Ich rozmieszczenie związane jest z występowaniem skarp rzecznych: Wisły, Skrwy Prawej oraz Wierzbicy.

Tereny zagrożone ruchami masowymi w bazie Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) posiadają następujące numery: 1938, 1939, 1940, 1941, 1945 oraz 1933 (obszar w większości zlokalizowany w granicy gminy Brudzeń Duży, niewielkim fragmentem obejmujący również część miejscowości Kobierniki w gminie Stara Biała). Ponadto obszar nr 1937, znajdujący się w gminie Brudzeń Duży, na niewielkim odcinku przylega do granicy z gminą Stara Biała.

Najwięcej, bo aż 13 osuwisk, występuje w miejscowości Brwilno. Po 3 osuwiska występują w miejscowościach Kobierniki oraz Maszewo, a także po 1 osuwisku w Ulaszewie, Wyszynie oraz Ludwikowie. Pod względem powierzchni zajętych przez osuwiska, największy obszar zajmują one w Maszewie – łącznie 28,89 ha – na które składają się wyłącznie trzy rozległe osuwiska. Poza tym dużą powierzchnię liczy osuwisko w Wyszynie (1,54 ha), Ludwikowie (3,23 ha), trzy spośród osuwisk w Kobiernikach (4,45 ha, 1,69 ha oraz 1,39 ha) oraz dwa spośród osuwisk w Brwilnie (5,34 ha, 2,02 ha). Pozostałe osuwiska, zlokalizowane w miejscowości

Brwilno, posiadają zwykle mniejsze powierzchnie mieszczące się w przedziale od 0,08 do 0,77 ha.

Pięć (lub sześć) osuwisk należy do grupy osuwisk aktywnych (1 w Ludwikowie, 2 (lub 1) w Maszewie oraz 3 w Brwilnie). Ponad połowa osuwisk to osuwiska okresowo aktywne. Cztery osuwiska należą do osuwisk nieaktywnych. Wśród osuwisk zdecydowanie przeważają zsuwy (13). Cztery z osuwisk występują w postaci obrywów, trzy w postaci zsuwu rotacyjnego oraz tylko jedno jako spełzywanie.

Tab. 5. Zestawienie osuwisk zinwentaryzowanych w gminie Stara Biała.

Lp.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Rodzaj osuwiska	Stopień aktywności N – nieaktywne O – okresowo aktywne A – aktywne	Powierzchnia [ha]
1.	12077	Kobierniki	zsuw	O	4,45
2.	12078	Kobierniki	obryw	O	1,69
3.	12076	Kobierniki	zsuw	O	1,39
4.	12073	Ulaszewo	zsuw	N	0,41
5.	12074	Wyszyna	zsuw	O	1,59
6.	12057	Brwilno	zsuw rotacyjny	N	0,08
7.	12060	Brwilno	zsuw	N	0,47
8.	12044	Ludwikowo	-	A	3,23
9.	12042	Brwilno	zsuw	O	0,37
10.	12039	Brwilno	zsuw	O	0,22
11.	12038	Brwilno	obryw	A	0,22
12.	12041	Brwilno	spełzywanie	O	0,3
13.	12036	Brwilno	obryw	A	0,14
14.	12032	Brwilno	obryw	A	0,26
15.	12035	Brwilno	zsuw	O	0,24
16.	12034	Brwilno	zsuw	O	0,77
17.	12050	Brwilno	zsuw	O	5,34
18.	12049	Brwilno	zsuw rotacyjny	O	2,02
19.	12047	Brwilno	zsuw	N	0,45
20.	12055	Maszewo	zsuw	A/O	7,6
21.	12054	Maszewo	zsuw rotacyjny	A	8,29
22.	12052	Maszewo	zsuw	O	13,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi* – http://geoportal.pgi.gov.pl/ oraz Grabowski D., *Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi* – skala 1: 10 000, powiat płocki, województwo mazowieckie.

3.4. Zasoby surowcowe. Obszary i tereny górnicze

Na obszarze gminy Stara Biała brak jest surowców o znaczeniu regionalnym. Natomiast występuje tu 11 złóż kopalin pospolitych: złoża piasków budowlanych, złoże mieszanek żwirowo-piaskowych, złoże piasków poza piaskami szklarskimi oraz złoża piasków skaleniowo-kwarcowych, spośród których dwa podlegają eksploatacji.

W granicach Gminy ustanowione zostały następujące tereny i obszary górnicze:

1) „Biała Nowa IX” – powiązane ze złożem Biała Nowa IX, ustanowione w decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 17.02.2011 r., znak: 37/11/PŚ.G, przewidywany termin ważności do 28.02.2026 r.;
2) „Biała Nowa X” – powiązane ze złożem Biała Nowa X, ustanowione w decyzji Starosty Powiatowego pow. płockiego z dnia 17.02.2010 r., znak: RŚ.III.7510/34/2009-2010, przewidywany termin ważności do 31.01.2020 r.;
3) **<„Proboszewice Stare II – POLE A” – ustanowione w decyzji Starosty Powiatowego pow. płockiego z dnia 05.11.2018 r., znak: ŚR-III.6522.19.2018;>**
4) **<„Proboszewice Stare II – POLE B” – ustanowione w decyzji Starosty Powiatowego pow. płockiego z dnia 05.11.2018 r., znak: ŚR-III.6522.19.2018.>**

Wszystkie obszary i tereny górnicze, zlokalizowane są w obrębie Biała Nowa. W latach 2013-2014 r. zlikwidowane zostały obszary i tereny górnicze: „Biała Nowa VII” oraz „Biała Nowa VIII”, w 2010 r. „Biała Nowa III”, a w 2009 r. „Biała Nowa IV”.

Tab. 6. Charakterystyka złóż kruszywa naturalnego na terenie gminy Stara Biała.

Lp.	Nazwa złoża	Kopaliny	Powierzchnia złoża [ha]	Stratygrafia	Grubość nadkładu [m]	Miąższość złoża [m]	Wielkość bilansowych zasobów geologicznych [tys. t]	Stan zagospodarowania złoża
1.	Biała Nowa (Pole A i Pole B)	złoża piasków budowlanych	3,89	czwartorzęd	0,40-0,80	1,75-3,35	0,0	eksploatacja złoża zaniechana
2.	Biała Nowa II	złoża piasków budowlanych	3,73	czwartorzęd	0,20	2,00-2,50	0,0	złoże skreślone z bilansu zasobów (data skreślenia: 31.12.2003 r.)
3.	Biała Nowa III	złoża piasków budowlanych	1,94	czwartorzęd-plejstocen	0,20	3,90-4,60	11,67	eksploatacja złoża zaniechana (data zakończenia eksploatacji: 30.03.2009 r.)
4.	Biała Nowa IV	złoża piasków budowlanych	1,98	czwartorzęd	0,20	4,40-4,80	56,83	eksploatacja złoża zaniechana
5.	Biała Nowa V	złoża piasków budowlanych	1,95	czwartorzęd	0,60-0,80	3,50-5,30	154,16	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
6.	Biała Nowa VI	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	2,71	czwartorzęd-plejstocen	0,55-0,76	0,60-6,40	-97,37	złoże skreślone z bilansu zasobów (data skreślenia: 31.12.2013 r.)
7.	Biała Nowa VII	złoża piasków budowlanych	1,91	czwartorzęd	0,50-0,80	4,70-6,20	0,0	złoże skreślone z bilansu zasobów (data skreślenia: 31.12.2014 r.)
8.	Biała Nowa VIII	złoża piasków budowlanych	0,79	czwartorzęd-plejstocen	0,50-0,90	6,10-6,60	0,0	złoże skreślone z bilansu zasobów (data skreślenia: 31.12.2013 r.)
9.	Biała Nowa IX	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	2,39	czwartorzęd	0,40-1,00	2,50-6,90	140,73	zagospodarowane
10.	Biała Nowa X	złoża piasków budowlanych	1,97	czwartorzęd	0,20-1,00	4,30-6,70	108,42	zagospodarowane
11.	Biała Nowa XI	złoża piasków budowlanych	1,70	czwartorzęd	0,30-0,40	4,50-6,70	160,01	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
12.	Kobierniki	złoża torfu i pokrewnych	4,79	czwartorzęd	0,00-8,90	0,20-10,50	0,0	złoże skreślone z bilansu zasobów (data skreślenia: 31.12.2013 r.)
13.	Proboszczewice -Maria	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	0,60	czwartorzęd	0,00-0,30	1,60-8,10	0,0	eksploatacja złoża zaniechana
14.	Proboszczewice Stare	złoża piasków budowlanych	0,88	czwartorzęd	0,00-0,30	3,10-8,60	41,73	eksploatacja złoża zaniechana
15.	Proboszczewice Stare II (Pole A i Pole B)	złoża piasków budowlanych	1,97	czwartorzęd	0,20-1,70	5,6-10,9	241,75	*[o zasobach rozpoznanych szczegółowo]* **<zagospodarowane>**
16.	Proboszczewice Stare III (Pole A i Pole B)	złoża piasków budowlanych	1,82	czwartorzęd	0,30-1,30	3,2-10,9	194,582	o zasobach rozpoznanych szczegółowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego (MIDAS), stan na dzień 31.12.2015 r. oraz decyzji zatwierdzającej *„Dokumentację geologiczną złoża piasku skaleniowo-kwarcowego „PROBOSZCZEWICE STARE III – pola A i B (…)"* wraz z mapą obliczenia zasobów złoża Proboszczewice Stare III – pola A i B (styczeń 2017 r.).

Złoża aktualnie widniejące w krajowym bilansie zasobów na terenie Gminy zlokalizowane są w obrębach Biała Nowa oraz Proboszczewice Stare. Poza wymienionymi powyżej złożami, w rejonie miejscowości Kobierniki i Ulaszewo na powierzchni ok. 8,0 ha występują złoża torfu (ok. 1920 tys. m^3) i gytii (ok. 50 tys. m^3), które nie zostały uwzględnione w krajowym bilansie zasobów, ani nie są eksploatowane. Ponadto, szczególnie w miejscowości Nowa Biała, istnieją możliwości udokumentowania kolejnych złóż kruszywa naturalnego[11].

Na terenie Gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

3.5. Zasoby wodne

3.5.1. Wody podziemne

Wody strefy przypowierzchniowej

Najpłycej, tj. na głębokości 0,0–1,0 m p.p.t wody gruntowe zalegają w rejonach dolin rzecznych (w piaskach holoceńskich akumulacji rzecznej), zagłębień i obniżeń (w piaskach i żwirach akumulacji wodno-lodowcowej). Ich swobodne zwierciadło wody ulega znacznym wahaniom, gdyż jest zależne od ilości opadów atmosferycznych oraz poziomu wody w rzekach. W obszarze Nowej Białej, Wyszyny, Bronowo-Zalesia, Nowego Trzepowa, Włoczewa i Miłodroża, głębokość zalegania wód gruntowych przekracza 2 m. Są to wody zawieszone, posiadające zwierciadło swobodne na głębokości od 4 do 5 m. Zalegają one w izolowanych i słabowykształconych soczewkach piasków na glinach zwałowych, ich zasobność jest mała, ani nie tworzą ciągłych poziomów wodonośnych.

Warunki hydrogeologiczne

Według podziału Polski na jednostki hydrogeologiczne, wyznaczone i opracowane na mapie hydrogeologicznej Polski, gmina Stara Biała znajduje się w obrębie aż 15 różnych jednostek wyznaczonych w oparciu o udział poziomów wodonośnych, parametry głównego poziomu wodonośnego oraz wielkość zasobów dyspozycyjnych (rzeka Wisła nie posiada nr na mapie). Świadczy to o dużym zróżnicowaniu warunków hydrogeologicznych w granicach Gminy. Dane dotyczące poszczególnych jednostek zestawiono w poniższej tabeli.

Tab. 7. Warunki hydrogeologiczne w obszarze gminy Stara Biała.

Oznaczenie jednostki hydrologicznej	Przybliżony zasięg przestrzenny	Wiek poziomu wodonośnego głównego/ podrzędnego[12]	Stopień izolacji głównego użytkowego poziomu wodonośnego	Wydajność potencjalna studni wierconej [m^3/h]	Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego – hydroizohipsy [m n.p.m]	Miąższość utworów głównego poziomu wodonośnego [m]
1 bc**Q**l	obręby: Włoczewo (północna część), Trzebuń (północno-zachodnia część)	czwartorzęd	słaba/dobra	30-50	95-105	15-25

[11] za Opracowaniem ekofizjograficznym dla terenu gminy Stara Biała.

[12] Wiek wpisany zgodnie z informacjami na mapie i objaśnieniach. Trzeciorzęd w ostatnich latach został zastąpiony przez paleogen i neogen, które wcześniej były definiowane jako podokresy trzeciorzędu.

1 ba**Q**l/Tr-Cr_3	obręby: Kobierniki, Srebrna (południowo-zachodnia część), PGR Srebrna (zachodnia część), Ulaszewo (wschodnia część), Ludwikowo, Wyszyna, Mańkowo, Biała Nowa (południowa część), Maszewo Duże, Brwilno (wschodnia część),Maszewo nad Wisłą,	czwartorzęd / połączone piętra wodonośnej trzeciorzędowe i kredy górnej	słaba /brak izolacji	<10, 10-30, 30-50, 50-70, 70-120	60-70	<10
2 b**Q**l	obręby: Włoczewo (południowa część), Trzebuń(południowo-zachodnia część), Kamionki (północno-zachodnia część), Miłodróż (zachodnia część)	czwartorzęd	słaba	30-50, niewielki obszar przy zachodniej granicy Gminy: 50-70	75-95	10-20
3 b**Q**l/Tr	obręby: Kamionki, Miłodróż (południowo-wschodnia część), Proboszczewice Stare (południowo-zachodnia część) Dziarnowo (północno-zachodnia część), Srebrna (północno-wschodnia część), Kowalewko, Biała Stara (zachodnia część), PGR Srebrna (północno-wschodnia część), Biała (zachodnia część), Biała Nowa (północno-wschodnia część)	czwartorzęd / trzeciorzęd	słaba	północno-wschodnia część: 30-50, północno-zachodnia część: 50-70, południowa część: 70-120	70-95	10-20, > 20 w centrum
4 bc**Q**l/Tr	obręby: Biała Stara, Dziarnowo, Kruszczewo, Bronowo Kmiece, Bronowo Nowe, Biała (północno-wschodnia część), Draganie Nowe i Draganie Stare (północna część), Bronowo Zalesie, Trzepowo Nowe (północno-wschodnia część)	czwartorzęd / trzeciorzęd	słaba /dobra	10-30, <10 w północnej części obr. Bronowo Zalesie, obręby Bronowo Kmiece i Bronowo Nowe: 30-50, północna cz. obr. Trzepowo Nowe: 50-70	70-110	10-20
5 b**Q**l/Q/Tr	wschodnia część obrębu Bronowo Zalesie	czwartorzęd/ czwartorzęd / trzeciorzęd	słaba	20-30	115	>20
6 c**Q**l/Tr	obręby: Proboszczewice Stare, Proboszczewice Nowe, Ogorzelice	czwartorzęd / trzeciorzęd	dobra	70 -120	110	>40
6 b**Q**l/Q/Tr	północno-wschodnia część obrębu Bronowo Zalesie	czwartorzęd/czwartorzęd/trzeciorzęd	słaba	10-30	ok. 115	>20
7 b**Q**l/Tr	południowo-wschodnia część obrębu Trzepowo Nowe	czwartorzęd / trzeciorzęd	słaba	10-30, 30-50	105-110	20-40 w części zach. i wsch., < 20 w centrum
7 c**Q**l/Tr	obręby: Trzebuń, Proboszczewice Stare (północna część)	czwartorzęd / trzeciorzęd	dobra	70-20	110	57
9 c**Tr**-**Cr**$_3$l	zachodnia część obrębów: Brwilno, Ulaszewo	połączone piętra wodonośne trzeciorzędu i kredy górnej	dobra	50-70	75	20-40
10 bc**Q**l/Tr	południowo-wschodnia część obrębu Trzepowo Nowe	czwartorzęd/ trzeciorzęd	słaba/dobra	10-30	110	20-40

10 Q/c**Tr**l	część obrębów Biała, Draganie Nowe, Draganie Stare przy granicy z miastem Płock	trzeciorzęd (oligocen i miocen)/ czwartorzęd	dobra	50-70	brak danych	20-40 w części zach., >40 w części wsch.
11 c**Tr**l	zachodnia część obrębu Trzepowo Nowe	trzeciorzęd (miocen i oligocen)	dobra	50-70	brak danych	< 40

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Mapy hydrogeologicznej Polski* 1: 50 000, Arkusze: 405 – Mochowo, 444 – Płock, 445 – Staroźreby, Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50 000 (Arkusze j.w.) oraz www.psh.gov.pl.

Piętra użytkowe wód podziemnych

Cały obszar Gminy znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: nr 215 – Subniecka warszawska. Zbiornik ten wydzielono w utworach paleogenu i neogenu. Jest to zbiornik nieudokumentowany, w granicach powiatu płockiego nie wyznaczono dla niego obszaru ochronnego.

Poza granicami Gminy, po drugiej stronie Wisły, wydzielono zbiornik GZWP (w utworach czwartorzędowych) nr 220 – Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek – Płock). W obrębie tego zbiornika funkcjonują obszary najwyższej (ONO) i wysokiej (OWO) ochrony wód podziemnych, nie obejmują one terenu gminy Stara Biała.

W granicach Gminy występują zarówno czwartorzędowe, trzeciorzędowe jak i górnokredowe użytkowe piętra wodonośne. Wody w utworach trzeciorzędowych i kredowych na znacznych obszarach w południowej części Gminy kontaktują się ze sobą i tworzą wspólne piętro wodonośne. Najlepiej wykształcony jest poziom czwartorzędowy, który stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy.

Czwartorzędowe piętro wodonośne

W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego warunki hydrogeologiczne i budowa geologiczna różnią się w ramach lokalizacji w obszarze Pojezierza Dobrzyńskiego i Wysoczyzny Płońskiej od tych w obszarze Kotliny Płockiej.

Na obszarze Pojezierza Dobrzyńskiego i Wysoczyzny Płońskiej, czyli obejmującego obszar niemal całej Gminy, wyróżnia się dwa użytkowe czwartorzędowe poziomy wodonośne.

W części północno-wschodniej Gminy (obr. Proboszczewice Nowe, Ogorzelice) użytkowy poziom wodonośny występuje na głębokości 75-119 m. Jego występowanie wiąże się z piaskami dolin kopalnych prawdopodobnie pochodzących z interglacjału kromerskiego oraz zlodowacenia południowopolskiego. Doliny te wypełniają piaski drobno i średnioziarniste o dużych miąższościach (do 50 m). Wody występują tu pod wysokim ciśnieniem i odpływają w kierunku zachodnim ku rzece Skrwie Prawej.

Drugi czwartorzędowy użytkowy poziom wodonośny posiada większą powierzchnię i występuje na głębokości 35-50 m p.p.t. (rzędne stropu: 60-70 m n.p.m.). Występuje w utworach piaszczystych znajdujących się pod kompleksem glin zwałowych. Zbudowany jest przede wszystkim z piasków i żwirów wodnolodowcowych zlodowacenia środkowopolskiego, bądź rzecznych interglacjału wielkiego. Największe miąższości występują w południkowej i centralnej części Gminy, gdzie osiągają miąższości od 20 do 40 m. Ich miąższość maleje w kierunku Wisły, gdyż obecny jest tam wyniesiony wał iłów plioceńskich. We wschodniej części Gminy poziom wodonośny może posiadać miąższość od 10 do 40 m.

Czwartorzędowe piętro wodonośne drenowane jest na większości obszaru przez Skrwę Prawą. Nie dotyczy to południowej części wysoczyzny, położonej między Brwilnem a Płockiem, której obszar drenowany jest przez Wisłę.

Na niewielkim południowym fragmencie Gminy, przynależącym do Kotliny Płockiej, poziom wodonośny budowany jest przez piaszczysto-żwirowe osady interglacjału mazowieckiego, zlodowacenia środkowopolskiego i północnopolskiego. Na większości tego obszaru miąższość utworów wynosi od 10 do 30 m, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Wisły, ze

względu na płytkie zaleganie iłów plioceńskich, miąższości utworów nie przekraczają 10 m. Poziom wodonośny jest odsłonięty.

Wody pochodzące z utworów czwartorzędowych posiadają podwyższoną zawartość żelaza oraz manganu, przekraczającą wartość dopuszczalną dla wód pitnych.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne

Trzeciorzędowy poziom wodonośny tworzą na obszarze Gminy piaszczyste osady paleogenu (dan, paleogen i oligocen) oraz neogenu (miocen). Najpowszechniej występują oligoceńskie piaski drobnoziarniste (miąższości od kilku do ponad 40 m) oraz mioceńskie piaski różnoziarniste. Tworzą one poziomy wodonośne rozdzielone utworami mułkowo-ilastymi, których miąższość może osiągać nawet kilkadziesiąt metrów.

Trzeciorzędowe – górnokredowe piętro wodonośne

W obszarze Gminy występuje w południowo-zachodniej jej części. W ramach jednostki hydrologicznej 1baQl/Tr-Cr_3 piętro to występuje na głębokości od 100 do 160 m. Trzeciorzędowe piaski oligocenu, posiadające miąższość od kilku do kilkunastu metrów, leżą tam na utworach kredy górnej: marglach i wapieniach, których miąższość przekracza 40 m. Brak jest otworów opisujących utwory w ramach jednostki hydrogeologicznej 9 cTr-Cr_3I.

Ujęcia wód podziemnych

Ujęcia wód podziemnych, z których czerpana jest woda na potrzeby wodociągu wiejskiego, zlokalizowane są na obszarze Gminy w miejscowościach: Biała, Kobierniki oraz Stare Proboszczewice.

Do innych ważniejszych ujęć wód podziemnych w Gminie należą:
– studnie PKN ORLEN, m.in. w miejscowościach Wyszyna i Biała,
– ujęcie Mirol Sp. z o.o. w Ogorzelicach,
– ujęcie w byłym PGR w Srebrnej (4 studnie).

Tab. 8. Komunalne ujęcia wód podziemnych na terenie gminy Stara Biała.

Miejscowość	Nr działki	Ilość studni	Nr studni	Obowiązujące strefy ochronne	Wiek ujmowanego poziomu wodonośnego	Głębo-kość studni [m]	Zasoby eksploatacyjne ujęcia – wartości maksymalne [m^3/h]	Miejscowości obsługiwane przez stację
Biała	26/4	2	1	strefa ochrony bezpośredniej	czwartorzęd	67	80	Biała, Stara Biała, Nowe Bronowo, Bronowo Kmiece, Bronowo-Zalesie, Dziarnowo, Nowe Draganie, Stare Draganie, Kamionki, Kowalewko, Kruszczewo, Nowe Trzepowo
			2			78	80	
Kobierniki	34/2	2	1	strefa ochrony bezpośredniej	czwartorzęd	50,5	30	Kobierniki, Srebrna, Wyszyna, Mańkowo, Ulaszewo, Ludwikowo, Nowa Biała
			2	strefa ochrony bezpośredniej	czwartorzęd	50		
Stare Proboszcze-wice	10/13	2	1	strefa ochrony bezpośredniej	czwartorzęd	152,2	53	Nowe Proboszczewice, Stare

			2	strefa ochrony bezpośredniej		129	77	Proboszczewice, Trzebuń, Włoczewo, Miłodróż

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu ochrony środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019* oraz danych Urzędu Gminy Stara Biała.

3.5.2. Wody geotermalne

Rejon płocki, do którego należy Gmina, charakteryzuje się występowaniem najkorzystniejszych warunków wykorzystania energii geotermalnej w obrębie zasobów na Niżu Polskim. Wody geotermalne mogą występować przede wszystkim w utworach dolnokredowych lub dolnojurajskich.

Na Niżu Polskim to właśnie w obrębie niecki warszawskiej (obejmującej zachodnią i południowo-zachodnią część województwa mazowieckiego) występują najbardziej zasobne zbiorniki wód geotermalnych. Wody w tym rejonie posiadają temperaturę wód od 30 do 80℃. W obrębie tego subbasenu najkorzystniejsze warunki mają miejsce w pasie od Chełży (woj. kujawsko-pomorskie) przez Płock po Skierniewice (woj. łódzkie), przy czym największą moc cieplną otworów geotermalnych zidentyfikowano właśnie w powiecie płockim[13].

3.5.3. Wody powierzchniowe

Gmina Stara Biała w całości położona jest w dorzeczu dolnej Wisły. Podstawową sieć hydrograficzną tworzą rzeki: Wisła, jej dopływy: Skrwa Prawa oraz Brzeźnica, a także rzeka Wierzbica.

Wisła, największa rzeka Polski, przepływa przez Gminę na niewielkim, ok. 6 km odcinku, częściowo wyznaczając jej południową granicę. Jest to rzeka o dużej zmienności stanów i przepływów, zasilana wodami opadowymi i roztopowymi. Najwyższe stany wód związane są wiosennymi roztopami w okresie od marca do maja, natomiast stany najniższe obserwowane są we wrześniu. Powierzchnia zlewni Wisły w przekroju gminy Stara Biała (licząc na 639,4 km rzeki) wynosi 168 857 km^2. W związku ze spiętrzeniem wód na zaporze wodnej we Włocławku, powstał Zbiornik Włocławski, sięgający aż do Płocka (cofka zbiornika osiąga 50 km). Gmina Stara Biała zlokalizowana jest więc nad Zbiornikiem Włocławskim. Jest to typowy, dolinny, korytowy zbiornik rzeczny, którego powierzchnię dna aż w 70% stanowi dawne dno Wisły. Ze względu na osadzanie w zbiorniku materiałów rzecznych wleczonych przez rzekę, zbiornik ulega wypłycaniu. Zjawiska lodowe na Wiśle trwają od 40 do 125 dni, poczynając zwykle od początku grudnia i kończąc się na przełomie lutego i marca.

Skrwa Prawa, dopływ rzeki Wisły na ok. 3,5 km odcinku między miejscowościami Kobierniki i Ulaszewo tworzy fragment zachodniej granicy Gminy. Od wodowskazu Parzeń (20,8 km biegu) do ujścia do Wisły, czyli także na odcinku w którym tworzy granicę Gminy, strome zbocza doliny Skrwy sięgają do 30m wysokości względnej, miejscami osiągając nachylenie niemal do 45˚. Na odcinku tym szerokość rzeki waha się od 10 do 15 m, głębokość koryta natomiast od 1 do 3 m. Wartości przepływów należą do zmiennych, maksymalna różnica stanu wód wynosi 3 m. Najwyższe stany wód notuje się na wiosnę. Rzeka uchodzi do Wisły ok. 1 km na zachód od granicy gminy Stara Biała. Przy ujściu osiąga szerokość 1 km i jest zalana ok. 5 m cofką Zbiornika Włocławskiego.

Przez północną i środkową część Gminy przepływa silnie meandrująca rzeka **Wierzbica**, stanowiąca lewy dopływ Skrwy Prawej. Wierzbica odwadnia przeważającą część obszaru Gminy. Szerokość rzeki wynosi kilka metrów, głębokość koryta zaś od 1 do 3 m. Wierzbica, pod Nowymi Proboszczewicami (na ok. 17 km rzeki) wpływa do głęboko wciętej rynny polodowcowej, którą płynie aż do ujścia do Skrwy Prawej (na terenie gminy Brudzeń Duży). Rynna ta, od Nowych Proboszczewic do Starej Białej mimo, że jest nieco spłaszczona, nadal wyraźnie zaznacza się w terenie. Na odcinku od Starej Białej do ujścia, kiedy to rzeka płynie w

[13] *Strategia Efektywności Energetycznej dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockie*j (projekt, 2015 r.) za PAN, Technika Poszukiwań Geologicznych Geosynoptyka i Geotermia, 4/2001.

kierunku ze wschodu na zachód, zagłębia się aż do 20 m (miejscami jeszcze głębiej), w otaczającą ją wysoczyznę.

W południowo-wschodniej części Gminy, na długości ok. 2,0 km, częściowo wzdłuż granicy, przepływa rzeka **Brzeźnica**, będąca prawym dopływem Wisły. Rzeka ta odwadnia jedynie niewielki fragment Gminy. W granicach Gminy przebiega środkowy odcinek jej biegu.

Na terenie Gminy nie występują większe zbiorniki wodne. Stosunkowo duży zbiornik, liczący powierzchnię ponad 5 ha, znajduje się w miejscowości Miłodróż. Część zbiorników utworzona została w wyrobiskach poeksploatacyjnych w miejscowości Nowa Biała. Poza tym w granicach Gminy znajduje się wiele niedużych naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych, zlokalizowanych przede wszystkim w pobliżu rzeki Wierzbicy (np. zbiornik w Srebrnej, stawy w Kobiernikach), rzeki Skrwy oraz w rejonie miejscowości Maszewo, Maszewo Duże, Mańkowo.

Zgodnie z rozporządzeniem Nr 22/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 28 października 2015 r. północno-zachodnia i centralna część Gminy zaliczona została do obszaru szczególnie narażonego(OSN) – OSN Skrwa, z którego należy ograniczyć odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód. OSN objęte zostały obręby ewidencyjne: Biała Stara, Kamionki, Miłodróż, Trzebuń, Włoczewo.

3.5.4. Zagrożenie powodziowe. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Z racji swojego położenia nad rzeką Wisłą oraz w niewielkim zakresie nad Skrwą Prawą, gmina Stara Biała narażona jest na występowanie powodzi. Ze względu na lokalizację nad Zbiornikiem Włocławskim największe zagrożenie powodziowe występuje w okresie zimowo-wiosennym, gdy korytem rzeki płynie kra lodowa, tworząc zatory lodowo-śryżowe i utrudniając swobodny spływ wód.

W granicach Gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi: obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego; w „Studium…" dla Skrwy nie wskazano zasięgu wody 500-letniej). Obszary te zostały oznaczone na rysunku Studium.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne,* do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, należą m.in. (wymienione wyłącznie występujące na terenie Gminy) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują szczególne warunki zagospodarowania regulowane przepisami ww. ustawy.

W granicach gminy Stara Biała występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

1) obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na mapach zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (kwiecień 2015 r.);
2) obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią wyznaczony w „*Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap I – rzeka Skrwa Prawa*" (2006 r.) – do dnia przekazania map zagrożenia powodziowego (dotychczas nie zostały opracowane dla Skrwy Prawej) traktowany jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią w gminie Stara Biała występują wyłącznie na wąskim pasie terenu wzdłuż linii brzegowych rzek: Wisły i Skrwy Prawej. Od penetracji w głąb lądu wody powodziowe oddziela wysoka skarpa wiślana oraz skarpa rzeki Skrwy Prawej.

Zasięgi obszarów: na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat; na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat; są do siebie bardzo zbliżone.

W granicach Gminy nie występują wały przeciwpowodziowe. Najbliższe wały przeciwpowodziowe zlokalizowane są po drugiej stronie Wisły, w granicach gminy Nowy Duninów.

W obniżeniu doliny Wisły, w obszarze bardzo zbliżonym do powierzchni obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, okresowo może powstawać ryzyko podtopień.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszary zagrożone powstawaniem podtopień obecnie nie są zainwestowane. Swoim zasięgiem obejmują wyłącznie tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej, tereny zakrzewione i zadrzewione, tereny rolne oraz lasy. Konieczna jest ochrona tych obszarów przed ewentualnym zagospodarowaniem.

3.6. Warunki klimatyczne

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski R. Gumińskiego gmina Stara Biała znajduje się w dzielnicy VII – Środkowej. Cechą charakterystyczną tej dzielnicy są najmniejsze opady roczne w całym kraju (poniżej 500 mm). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8˚C, średnia temperatura stycznia -2,8 ˚C, natomiast lipca 18,7 ˚C. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni. Obszar Gminy, w porównaniu do terenów sąsiednich, charakteryzuje się stosunkowo małym nasłonecznieniem. Średnia wilgotność powietrza wynosi 79%. Wśród wiatrów dominują słabe wiatry zachodnie (25%) oraz stosunkowo często wieją słabe wiatry z kierunku południowo-zachodniego i południowo-wschodniego.

Od warunków termicznych panujących na obszarze wysoczyzny odróżniają się warunki obecne pomiędzy wysoczyzną, a dolinami: Wisły, Wierzbicy i Skrwy. Ze względu na spływ chłodnego powietrza w dolinach, notuje się tam różnice temperatur wynoszące nawet kilka stopni, obecna jest inwersja temperatur, większa wilgotność oraz większa częstotliwość występowania mgieł niż na pozostałych terenach. Na obszarze Gminy, z wyłączeniem obszarów dolinnych i obniżeń terenu, występują korzystne warunki termiczne oraz obszar jest dostatecznie przewietrzony. Najlepsze warunki termiczne występują na południowych zboczach doliny Wisły. Ponadto dobowe amplitudy i prędkości wiatrów łagodzone są w sąsiedztwie nielicznych w Gminie lasów i drzewostanów.

Tab. 9. Podstawowe parametry klimatu na terenie gminy Stara Biała.

Średnia roczna temp. powietrza	+8,0°C
Średnia roczna temp. powietrza najcieplejszego miesiąca – lipca	+18,7°C
Średnia roczna temp. powietrza najchłodniejszego miesiąca – stycznia	-2,8°C
Najwyższa średnia temperatura miesięczna (w wieloleciu) – lipiec	36,6°C
Najniższa średnia temperatura miesięczna (w wieloleciu) – styczeń	-35,3°C
Liczba dni gorących (temp. powietrza >25°C)	30-40 dni
Liczba dni bez przymrozków (temp. powietrza >0°C)	165 dni
Liczba dni mroźnych (temp powietrza <0°C)	30-40 dni
Liczba dni pochmurnych (zachmurzenie ≥ 7)	160-170
Liczba dni pogodnych (zachmurzenie ≤ 2)	30-40 dni
Średnia roczna wilgotność względna powietrza	82-84
Średnia roczna suma opadów	525-550 mm
Miesiące z najwyższymi opadami	lipiec
Miesiące z najniższymi opadami	styczeń, luty, marzec, październik
Przeciętna ilość dni z opadem śnieżnym	42,5 dnia/rok
Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną	poniżej 50 dni
Średnia roczna liczba dnia z gradem	2 - 4 dni
Częstotliwość występowania burz	17 dni/rok
Częstotliwość występowania mgieł	59/7 dni/rok
Długość okresu wegetacyjnego	210-220 dni
Najczęściej występujące kierunki wiatrów	zachodni, południowo-zachodni, południowo-wschodni

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego*, 2005 r.; *Programu ochrony środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019, 2012 r. oraz Atlasu klimatu Polski pod redakcją Haliny Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa 2005, http://www.imgw.pl.*

Występowanie zjawiska suszy

Gmina Stara Biała należy do obszarów bardzo narażonych (III) na wystąpienie suszy atmosferycznej, silnie narażonych (IV) na wystąpienie suszy rolniczej (gleby w Gminie uznane są za podatne i średnio podatne na suszę), obszarów bardzo zagrożonych (III) wystąpieniem suszy hydrologiczną (wg mapy klas zagrożenia występowania danych susz, zgodnie z czterostopniową skalą, gdzie I oznacza obszary słabo narażone, a IV obszary silnie narażone) oraz obszarów na których występuje silna lub średnia intensywność suszy hydrogeologicznej[14].

3.7. Warunki glebowe

Gleby, są tym elementem środowiska przyrodniczego, który w sposób bezpośredni wpływa na możliwości rozwoju obszarów wiejskich w zakresie produkcji roślinnej. W zależności od rodzaju podłoża, morfologii i warunków klimatycznych mogą rozwinąć się różne ich typy cechujące się różną przydatnością rolniczą.

Dominującym typem genetycznym gleb występujących w gminie Stara Biała są gleby bielicowe, płowe i pseudoblielicowe oraz gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne. Gleby te wytworzone są z piasków gliniastych i słabogliniastych. W południowej części Gminy, wzdłuż rzeki Wisły, w niewielkim zakresie występują mady. W obrębie Biała, przy granicy z Płockiem, oraz w obrębie Trzepowo Nowe, na niewielkim obszarze występują czarne ziemie właściwe. W obrębach Draganie Stare, Draganie Nowe, Bronowo Nowe, Bronowo Kmiece, Proboszczewice Nowe i Proboszczewice Stare, stosunkowo licznie występują również czarne ziemie zdegradowane i gleby szare.

O jakości gleb świadczy również przynależność do kompleksu rolniczej przydatności gleb. W całej Gminie zdecydowanie przeważają gleby zaliczające się do kompleksu pszennego dobrego oraz kompleksu żytniego bardzo dobrego. Ponadto w obrębach: Srebrna, Draganie Nowe, Draganie Stare, Bronowo Zalesie, Biała Stara, Włoczewo i Miłodróż dosyć licznie występuje także kompleks zbożowo-pastewny mocny.

W południowo-zachodniej części Gminy, m.in. w obrębach Maszewo Duże, Biała Nowa, Mańkowo, Ludwikowo, Wyszyna, Ulaszewo, wymienione wyżej korzystne kompleksy przydatności rolniczej, występują znacznie rzadziej. Najczęściej występują tam takie kompleksy jak: żytni słaby, żytni najsłabszy, zbożowo-pastewny słaby, a wśród szerzej rozprzestrzenionych kompleksów sprzyjających rolnictwu, wymienić można jedynie kompleks żytni dobry. Ta niekorzystna sytuacja niemal nie dotyczy obrębów położonych bardziej na południe, nad rzeką Wisłą: Maszewa n/ Wisłą oraz Brwilna, gdzie ponownie najczęściej występują kompleksy: żytni bardzo dobry, pszenny dobry (w Maszewie nad Wisłą) oraz żytni dobry (w Brwilnie). Jedynie na południu na niewielkiej powierzchni tych obrębów występuje kompleks pszenny wadliwy i kompleks żytni słaby. Od występujących kompleksów w całej Gminie wyróżniają się również te występujące w obrębie Proboszczewice Nowe i Proboszczewice Stare, gdzie występują głównie kompleksy: żytni bardzo dobry, żytni dobry, żytni słaby, żytni najsłabszy, zbożowo-pastewny słaby oraz użytki zielone słabe i bardzo słabe w dolinie rzeki Wierzbicy.

Występowanie w Gminie wyżej wymienionych kompleksów świadczy o ich wysokiej przydatności dla potrzeb rolnictwa.

Jakość i przydatność rolnicza gleb na przedmiotowym obszarze jest bardzo dobra: około 85% powierzchni gruntów użytkowanych rolniczo pokryta jest glebami o wysokiej produktywności, tj. glebami zaklasyfikowanymi do II-IV klasy bonitacyjnej. Szczegółowa charakterystyka pod kątem ich przydatności rolniczej zawarta została w rozdz. 3.10. „rolnicza przestrzeń produkcyjna”.

[14] Na podstawie: *Wskazanie obszarów występowania zjawiska suszy wraz z określeniem jej zasięgu i natężenia na terenie RZGW w Warszawie oraz analiza możliwości zwiększenia na wskazanych obszarach dyspozycyjności zasobów wodnych*, listopad 2014 r. (mapy wg. klas zagrożenia występowania danych suszy).

3.8. Szata roślinna

Szatę roślinną obszaru Gminy tworzą zarówno zbiorowiska naturalne w postaci: lasów, zadrzewień śródpolnych i dolinnych, roślinności dolinnej, roślinności pól uprawnych i sadów, a także zbiorowiska, związane z jednostkami osadniczymi lub pojedynczymi posesjami w postaci: parków i skwerów miejskich, cmentarzy, szpalerów przydrożnych, zbiorowiska zieleni urządzonej towarzyszących szkołom i kościołom, zespołom dworskim i pałacowym, ogrodów przydomowych.

Lasy

Lesistość Gminy Stara Biała kształtuje się poniżej średniej krajowej[15] oraz poniżej średniej w powiecie płockim i wynosi 10,6%. W skali całej Gminy grunty leśne zajmują 1 214,36 ha, z czego 964,64 to grunty Skarbu Państwa, 248,62 to grunty prywatne oraz 1,1 ha to grunty gminne[16]. W południowo-zachodniej części Gminy występują dwa większe kompleksy leśne, co wiąże się z występowaniem gleb piaskowych. Największy zwarty kompleks zlokalizowany jest na południu Gminy, zajmuje on większość powierzchni obrębu Brwilno. Natomiast drugi, mniejszy kompleks, położony jest w dolinie Wierzbicy, w obrębie PGR Srebrna. Pozostałe lasy posiadają niewielkie powierzchnie i nie tworzą zwartych, rozległych kompleksów, jednak większość z nich porasta tereny wzdłuż rzeki Wierzbicy.

W składzie gatunkowym zbiorowisk leśnych dominuje sosna z domieszką dębu, brzozy, olchy lub świerku, w zależności od lokalizacji zbiorowiska.

W obrębie Gminy przeważają siedliska lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego oraz lasu wilgotnego. Na nieco mniejszej powierzchni, ale nadal widocznej w skali lasów na terenie Gminy, występuje bór mieszany świeży.

Siedlisko lasu mieszanego świeżego, reprezentowanego głównie przez sosny, dęby i brzozy, występuje przede wszystkim na uroczysku Brwilno. Las świeży występuje zarówno na uroczysku Brwilno, gdzie przeplata się z innymi typami siedliskowymi lasów, jak i na uroczysku Srebrna, które niemal w całości tworzy. Las świeży na uroczysku Brwilno reprezentują przede wszystkim sosny, olsze, dęby, graby oraz brzozy. Na uroczysku Srebrna natomiast tworzą go głównie dęby, sosny, świerki, graby i olsze. Las wilgotny i bór mieszany świeży występują wyłącznie na uroczysku Brwilno, a w ich skład wchodzą zwłaszcza sosny, brzozy, olchy i dęby.

Leśna przestrzeń produkcyjna została scharakteryzowana w rozdziale 3.11.

Naturalny element krajobrazu Gminy stanowią zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz naturalne zbiorowiska dolinne. Śródpolne enklawy zieleni rozwinęły się zwłaszcza w lokalnych obniżeniach, wzdłuż drobniejszych cieków lub rowów.

Roślinność pól uprawnych i sadów

Spośród roślin uprawianych na obszarze Gminy największe znaczenie mają zboża, głównie pszenica i pszenżyto. Popularną uprawą są również rzepak i rzepik. Rolnicza przestrzeń produkcyjna została scharakteryzowana w rozdziale 3.10.

Zbiorowiska związane z jednostkami osadniczymi

Na szatę roślinną jednostek osadniczych składają się zbiorowiska powstałe na skutek celowych nasadzeń lub celowych przekształceń zbiorowisk naturalnych. Roślinność tego typu obejmuje nasadzenia przydrożne, ogrody przydomowe, parki krajobrazowe i podworskie natomiast w obszarach o zwartej zabudowie dodatkowo również: tereny cmentarzy (Nowe Proboszczewice, Nowe Trzepowo, Stara Biała, Maszewo Duże, Brwilno), zieleni przykościelnej (Nowe Proboszczewice, Stara Biała, Maszewo Duże, Brwilno), zieleni towarzyszącej obiektom oświaty (Nowe Trzepowo, Maszewo Duże, Stara Biała, Wyszyna, Stare Proboszczewice).

3.9. Fauna

[15] Średnia lesistość w Polsce, w roku 2013 wynosiła 29,4%, natomiast w powiecie płockim 17,2%.
[16] Wg. GUS dla 2013 r.

W gminie Stara Biała wśród zwierząt dominują gatunki, które przystosowały się do antropogenicznego charakteru tego obszaru. Grupę owadów reprezentują pospolite szkodniki. Wśród ssaków występują gryzonie takie jak szczury, myszy czy kuny. W obszarach rolniczych występują liczne gatunki motyli.

Największą różnorodnością fauny charakteryzują się doliny rzeczne oraz ostoje leśne, gdzie dużo mniej intensywna penetracja pozwoliła na zachowanie siedlisk stanowiących miejsce bytowania wielu gatunków zwierząt.

Wśród owadów należących do gatunków chronionych w granicach Gminy występują takie owady jak biegacz granulowany, biegacz ogrodowy, biegacz skórzasty, biegacz wręgaty, mrówka ćmawa, mrówka rudnica oraz trzmiele, objęte częściową ochroną. Grupa chronionych płazów reprezentowana jest m.in. przez objęte ochroną częściową: ropuchę szarą, żabę trawną, żabę śmieszkę, żabę wodną oraz objęte ochroną ścisłą: ropuchę zieloną, rzekotkę drzewną oraz kumaka nizinnego. Wśród chronionych gadów występujących na terenie Gminy wyróżnić można m.in. jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworodną, padalca zwyczajnego, które zostały objęte ochroną częściową. Wśród ptaków objętych ochroną, których występowanie można zaobserwować na terenie Gminy wyróżnia się m.in. kormorana czarnego oraz kruka, objęte ochroną częściową; bociana białego, bociana czarnego, brzegówkę, derkacza, dzięcioła dużego, kanię czarną, krwawodzióba, kukułkę, lerkę, muchówkę małą, pleszkę, puszczyka, remiza, rybitwę rzeczną, sójką, trzemielojada, ziębę, zimorodka, objęte ochroną ścisłą; oraz bażanta, należący do gatunków łownych. Do objętych ochroną częściową ssaków należą: jeż wschodni, łasica, mysz zaroślowa, natomiast do gatunków łownych: kuna leśna, lis, zając szarak.

Najczęściej spotykanymi gatunkami ryb w Wiśle oraz Skrwie Prawej są okonie, szczupaki, płocie, miętusy, leszcze, liny, krąpy, sumy, sandacze oraz cierniki.

3.10. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Około 75% powierzchni gminy Stara Biała zajmują użytki rolne w gospodarstwach rolnych[17], co przesądza o jej typowo rolniczym charakterze. Wśród użytków rolnych zdecydowanie dominują grunty pod zasiewami, stanowiące 83% ich powierzchni (tj. 66,5% powierzchni Gminy). Aż 98% spośród użytków rolnych ogółem stanowią użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (8101,47 ha), czyli uprawiane przy zachowaniu minimalnych norm dotyczących zachowania wymogów ochrony środowiska. Szczegółowe informacje dotyczące struktury użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych przedstawia tabela nr 10.

Tab. 10. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r. w gminie Stara Biała.

Sposób użytkowania	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [% powierzchni Gminy]
Użytki rolne ogółem	8257,28	74,3
Grunty pod zasiewami	7385,90	66,5
Sady	111,85	1,0
Łąki trwałe	368,76	3,3
Pastwiska trwałe	134,31	1,2
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	94,23	0,8
Pozostałe użytki rolne	155,82	1,4
Ogrody przydomowe	6,42	0,1
Lasy i grunty leśne	231,17	2,1
Pozostałe grunty	389,16	3,5
Grunty gospodarstw rolnych ogółem	8877,61	79,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, powszechny spis rolny, 2010 r.

[17] Wg GUS, dane z powszechnego spisu rolnego przeprowadzonego w 2010 r.

O wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Stara Biała decydują dobrej jakości gleby oraz korzystne warunki lokalnego klimatu podłoża. Na szczególną uwagę zasługują tutejsze gleby, około 85% powierzchni gruntów rolnych pokryta jest glebami o wysokiej produktywności, tj. glebami zaklasyfikowanymi do II-IV klasy bonitacyjnej, a aż ok. 40 % do klas I-III. Występują one przeważnie w postaci zwartych kompleksów. Najwyższymi wartościami użytkowymi odznaczają się gleby we wsiach: Trzebuń, Włoczewo, Kamionki, Kowalewko, Stara Biała, Ogorzelice, Kruszczewo, Bronowo Kmiece, Nowe Bronowo, Bronowo-Zalesie, Nowe Trzepowo, Stare Trzepowo, południowa część Dziarnowa, północna część Nowego Dragania i Starego Dragania oraz południowa część Maszewa. Te z nich, które w ewidencji gruntów są ujęte jako użytki rolne I-III klasy podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych. Najsłabsze grunty, V i VI klasy bonitacyjnej, występują pomiędzy Maszewem a Ulaszewem, w Ulaszewie oraz na niewielkich płatach terenu: na północ od Nowych Proboszczewic, w rejonie wsi Nowe Draganie, Kobierniki, Srebrna oraz wzdłuż doliny Wierzbicy. Gleby słabe, V, VI, VIz klasy bonitacyjnej, zajmują ok. 15% powierzchni gruntów rolnych.

Z kolei badania nad odczynem tutejszych gleb[18] wykazały, że na przeważającym obszarze jest on kwaśny (4,6-5,5 pH) oraz lekko kwaśny (5,6 – 6,5 pH). Natomiast, mając na względzie zawartość próchnicy w glebach użytków rolnych, na obszarze Gminy dominują gleby mineralne właściwe z zawartością od 1 do 2 i od 2 do 3 % próchnicy.

Tab. 11. Struktura gruntów rolnych wg klasoużytków i klas bonitacyjnych w 2015 r. w gminie Stara Biała [ha].

	Grunty orne (R)	Sady (S)	Łąki trwałe (Ł)	Pastwiska trwałe (Ps)	grunty rolne zabudowane (B-R, B-Ps, B-Ł)	grunty pod stawami (Wsr, Wsr-Ł, Wsr-R)	rowy (W, W-Ps, W-R)	grunty zadrzewione i zakrzewione na gruntach rolnych (Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps, Lzr-R)
II	10,8113	0,25	0,0	0,0	0,12	0,0	0,0	0,0
III	0,0	0,03	16,4302	30,8577	2,8119	0,0	0,03	0,89
IIIa	1216,5406	38,2081	0,0	0,0	32,0307	0,0	0,1829	1,1700
IIIb	1877,218	46,5158	0,0	0,0	65,4878	0,0	0,0018	2,1088
IV	0,0	0,2959	59,3556	164,9198	1,4752	0,0	0,1703	5,3038
IVa	2423,2530	43,0997	0,0	0,0	66,5756	0,0	0,3738	3,4293
IVb	919,6982	16,4445	0,0	0,0	21,0269	0,52	0,2755	2,9055
V	788,4464	17,0793	53,4293	95,46	35,1846	0,0928	0,1292	12,99
VI	165,9886	0,78	10,8824	29,9774	9,375	6,6982	0,06	0,95
VIz	7,5158	0	0,0	2,5189	0,0	0,0	0,0	0,0
Bez klasy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1455	60,124	0,0
Razem	7409,472	162,7033	140,0975	323,7338	234,0877	10,4565	61,3475	29,7474
% pow. Gminy	66,7	1,5	1,3	2,9	2,1	0,1	0,6	0,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.

Tab. 12. Struktura gruntów rolnych wg klas bonitacyjnych w maju 2015 r. w Gminie Stara Biała.

[18] Na podstawie: *Mapa glebowo-rolnicza i opracowania pochodne w skali 1:25 000,* oprac. Biuro Geodety Województwa Mazowieckiego w Warszawie, 2007 r.

Klasa bonitacyjna	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [% powierzchni Gminy]
II	11,1813	0,1
III	51,0498	0,5
IIIa	1288,1323	11,6
IIIb	1991,3323	17,9
IV	231,5206	2,1
IVa	2536,7314	22,8
IVb	960,8706	8,6
V	1002,8116	9,0
VI	224,7116	2,0
VIz	10,0347	0,1
Bez klasy	63,2695	0,6
Suma:	**8371,6457**	**75,3**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.

Tutejsze grunty wykorzystywane są pod uprawę zbóż: przede wszystkim pszenicy oraz pszenżyta. Popularną uprawą są również rzepak i rzepik.

Poprawie warunków prowadzenia działalności rolniczej służą m.in. urządzenia melioracji wodnych, zlokalizowane na części tutejszych użytków rolnych. Na terenie Gminy zmeliorowanych zostało 2509,97 ha gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, czyli 22,6% powierzchni Gminy. Urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych, objęte zostały przede wszystkim grunty w północno-zachodniej i zachodnio-centralnej części oraz w południowo-wschodniej i centralno-wschodniej części Gminy. W wymienionych częściach Gminy występują rozległe skupiska gleb najwyższych klas bonitacyjnych (III i II klasy). Urządzenia melioracji wodnych obejmują następujące obszary (części wsi): Nowe Trzepowo, Bronowo Kmiece, Nowe Bronowo, Bronowo- Zalesie, Stare Proboszczewice, Trzebuń, Maszewo Duże, Włoczewo, Kamionki, Kruszczewo, Kowalewko, Dziarnowo, Miłodróż, Stara Biała, Srebrna. Niektóre z gruntów należących do wyżej wymienionych miejscowości podlegały zmeliorowaniu w ramach kilku etapów inwestycyjnych, dzięki czemu udało się zmeliorować większość powierzchni rolniczo wykorzystywanych gruntów w tych wsiach – udało się to we Włoczewie, Kamionkach, Kowalewku, Bronowo Kmiece, Bronowie-Zalesiu, Nowym Bronowie i Nowym Trzepowie.

Ewidencję wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych prowadzi Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział Płock, Inspektorat Płock.

3.11. Leśna przestrzeń produkcyjna

Większość powierzchni gminy Stara Biała wykorzystywana jest pod działalność rolniczą. W związku z czym jej lesistość jest stosunkowo niewielka i wynosi 10,6%. Grunty leśne zajmują 1 214,36 ha[19]. Leśnictwo nie odgrywa dużej roli w gospodarce Gminy, pozysk drewna (grubizny) z lasów prywatnych i gminnych w 2013 r. wyniósł tu jedynie 8 m^3.

Na leśną przestrzeń produkcyjną 1 214,36 ha gruntów leśnych składają się zarówno lasy publiczne (965,74 ha) jak i prywatne (248,62 ha). Wśród lasów publicznych dominują te stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni 964,64 ha, stanowiące jednocześnie 99,9% lasów publicznych i 79,4% wszystkich lasów w Gminie. Pozostały 1,1 ha lasów publicznych to lasy gminne (0,9% wszystkich lasów w Gminie). Jednostką właściwą do administrowania lasami Skarbu Państwa[20] jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi – Nadleśnictwo Płock.

Grunty na terenie Gminy, zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną, niemal w całości należą do mezoregionu Pojezierza Dobrzyńskiego. Jedynie tereny na południe od drogi wojewódzkiej nr 562, przynależą do mezoregionu Kotliny Toruńsko-Płockiej. W Gminie występują wyłącznie dwa duże, zwarte kompleksy leśne i zlokalizowane są w jej południowo-zachodniej części. Największy zwarty kompleks zlokalizowany jest na południu Gminy, zajmuje

[19] Wg GUS, 2013 r.
[20] dla lasów w zarządzie Lasów Państwowych.

on większość powierzchni obrębu Brwilno (uroczysko Brwilno). Natomiast drugi, mniejszy kompleks, położony jest w dolinie Wierzbicy, w obrębie PGR Srebrna (uroczysko Srebrna). W obrębie tych lasów występują chronione prawem unijnym siedliska[21]: grąd subkontynentalny, ciepłolubne dąbrowy, łęgi olszowe i jesionowe, łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe. Pozostałe lasy posiadają niewielkie powierzchnie i nie tworzą zwartych, rozległych kompleksów, jednak większość z nich porasta tereny wzdłuż doliny rzeki Wierzbicy.

Skład gatunkowy lasów zdominowany jest przez sosnę z domieszką dębu, brzozy, olchy lub świerku, w zależności od lokalizacji zbiorowiska. Dominującymi typami siedliskowymi lasu pozostają las mieszany świeży i las świeży, a na uroczysku Brwilno również las wilgotny i bór mieszany świeży.

Siedlisko lasu mieszanego świeżego, reprezentowanego głównie przez sosny, dęby i brzozy, występuje przede wszystkim na uroczysku Brwilno. Las świeży występuje zarówno na uroczysku Brwilno, gdzie przeplata się z innymi typami siedliskowymi lasów, jak i na uroczysku Srebrna, które niemal w całości tworzy. Las świeży na uroczysku Brwilno reprezentują przede wszystkim sosny, olsze, dęby, graby oraz brzozy. Na uroczysku Srebrna natomiast tworzą go głównie dęby, sosny, świerki, graby i olsze. Las wilgotny i bór mieszany świeży występują wyłącznie na uroczysku Brwilno, a w ich skład wchodzą zwłaszcza sosny, brzozy, olchy i dęby.

Większość lasów porastających obszar Gminy, stanowiących własność Skarbu Państwa, na mocy Zarządzenia nr 207 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 września 1995 r., uznana została za lasy ochronne. Na terenie gminy Stara Biała występują lasy wodochronne, glebochronne oraz stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców. Funkcje ochronne lasów oraz ich lokalizację przedstawiono w tabeli nr 13.

Zasady i tryb uznania lasów za ochronne określone są w art. 15-17 ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1153) oraz *rozporządzeniu ministra Ochrony Środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej* (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337).

Tab. 13. Lasy ochronne i ich funkcje w gminie Stara Biała.

Funkcja ochronna lasu	**Obręb geodezyjny**	**Adres leśny (06-12-1-02- …)**
Lasy wodochronne, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu	PGR Srebrna	55c,i, 56a,g,n
	Brwilno	86b, 87b,f,g, 88c,h, 100a-c,g,h, 105b,g,i, 110c, 111b,d,f,g, 113f,o,s, 114a,f,l,n, 116a,f,h,m, 120a,g
Lasy wodochronne, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, mające szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe	Brwilno	115a-c,f,g
Lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu	PGR Srebrna	55a,b,d-h,j-l, 56b-f,h,j,l,m, 57a,b; oraz stanowiący drzewostan nasienny: 56i
	Kowalewko	55Ba
	Mańkowo	56Aa
	Brwilno	81a-f, 82a-j, 83a-h, 84a-j, 85a-d, 86a,c,f, 87a,c,d, 88a,b,d-g,i, 91a-h, 92a-g, 93a-i, 94a-h,j,k, 95a,c-h, 96a-m, 97a,b,d,h, 98a,f, 99f,g, 100d,i-k, 104a-d, 105a,d,f,h, 106a-h, 107a-f,i-k, 108a-j, 109a-h, 110a,f-h, 111a,c,h,i, 112a-h,j, 113a-d,g,h,j-l,n,p,r,t, 114b,c,h-j,m, 115d,h-j, 116b,d,j,k,n-p, 119a-f, 120c-f,h-j, 122a-c,f-h, 123a-c,f,g,j,k
	Ulaszewo	85Aa, 90Aa-c
Lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące	PGR Srebrna	58a-c

[21] Wskazane w Dyrektywie 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

drzewostany uszkodzone na skutek przemysłu		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Projektu Planu Urządzenia Lasu sporządzonego na lata od 2015 do 2024 dla Nadleśnictwa Płock w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2015 r. – Opis ogólny lasów nadleśnictwa (elaborat) oraz Mapy sytuacyjno-przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu – Nadleśnictwo Płock – Obręb Płock – Arkusz 2, http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_lodz/plan_urzadzenia_lasu.

3.12. Obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną

Ochrona środowiska przyrodniczego realizowana jest poprzez respektowanie wymogów przepisów ustaw oraz ich aktów wykonawczych. Obszary i obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych lub krajobrazowych mogą zostać objęte szczególną ochroną poprzez ustanowienie formy ochrony przyrody. Na terenie gminy Stara Biała znajdują się obszary i obiekty prawnie chronione:

1) rezerwat przyrody „Brwilno";
2) Brudzeński Park Krajobrazowy;
3) Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu;
4) pomniki przyrody;
5) użytki ekologiczne.

Na niewielkim odcinku, bezpośrednio do granic gminy Stara Biała od strony zachodniej przylega obszar Natura 2000 „Sikórz" (PLH140012) oraz w pobliżu również zachodniej granicy znajduje się Rezerwat Przyrody „Sikórz" oraz Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Ujście Skrwy".

Rezerwat przyrody „Brwilno"

Położony na skarpie wiślanej rezerwat leśny o powierzchni 65,68 ha, częściowo zlokalizowany również na terenie gminy Brudzeń Duży.

Utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1977 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P., Nr 10 poz. 64). Jego pierwotna powierzchnia wynosiła 10,55 ha, a przedmiotem ochrony było „zachowanie fragmentu dąbrowy z charakterystycznym runem". W 2002 r. rozporządzeniem Nr 82 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 września 2002 r. w sprawie rezerwatu „Brwilno" (Dz. U. z 2002 r. Nr 257 poz. 6599) poszerzony został do aktualnych granic. Celem ochrony jest „zachowanie ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych skarpy pradoliny rzeki Wisły wraz z ujściowym fragmentem rzeki Skrwy Prawej i występującymi na tym terenie zbiorowiskami dąbrów".

Rezerwat w całości leży na gruntach Nadleśnictwa Płock, w uroczysku noszącym tę samą nazwę. Obejmuje następujące wydzielenia w oddziałach, na terenie gminy Stara Biała: 121 a-g, 122 i-m, 123 h,i; na terenie gminy Brudzeń Duży: 118 h,k, 124 f,g, 125 c.

Lasy w granicach rezerwatu tworzone są w większości przez ponad stuletnie, wielogatunkowe drzewostany, z dominującym dębem, lub rzadziej sosną. Występują tu dwa chronione siedliska przyrodnicze: grąd subkontynentalny (9170) oraz dąbrowa świetlista (ciepłolubne dąbrowy, 91I0)[22].

Na terenie rezerwatu zinwentaryzowano[23] podlegające ochronie gatunkowej rośliny: kilkanaście gatunków roślin chronionych, w tym 5 podlegających ochronie ścisłej[24]. Występują tu: zawilec wielkokwiatowy, pełnik europejski, sasanka otwarta, dzwonek syberyjski, rojownik pospolity i zimoziół północny, oraz: kruszczyk szerokolistny, podkolan biały, mącznica lekarska, pomocnik baldaszkowy, jarząb szwedzki, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko i naparstnica zwyczajna, kocanki piaskowe.

[22] Wskazane w Dyrektywie 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
[23] za Plan Urządzenia Lasu sporządzony na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Płock w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2015 r. – Program Ochrony Przyrody, http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_lodz/plan_urzadzenia_lasu.
[24] wg Rozp. MŚ. z 12 października 2014 r.

Dla rezerwatu w Zarządzeniu nr 25 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30.11.2012 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Brwilno", oraz w Zarządzeniu nr 27 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 sierpnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Brwilno" ustanowiono zadania ochronne.

Brudzeński Park Krajobrazowy

Park ten obejmuje powierzchnię 3 171 ha, jego otulina natomiast 4 397 ha. Administracyjnie znajduje się na terenie dwóch gmin: Stara Biała i Brudzeń Duży. Wschodnia część Parku, znajdująca się w granicach Gminy, obejmuje część obszaru obrębów: Brwilno, Ulaszewo i Kobierniki i zajmuje powierzchnię 904 ha (wg GUS, 2013 r.). Park utworzony został uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 roku. Aktualnie funkcjonuje na podstawie rozporządzenia Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75, poz. 1974) .

Dla Parku ustalono cele ochrony:

1) wartości przyrodniczych: „zachowanie głęboko wciętej, meandrującej nizinnej rzeki Skrwy Prawej oraz powiązanych z nią dwóch zespołów rynnowych: strugi Janoszyckiej i rzeki Wierzbicy; zachowanie ekosystemów leśnych, głównie grądów i łęgów, a także bogactwa rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedlisk";
2) wartości historycznych i kulturowych: „zachowanie swoistego charakteru założeń dworsko-ogrodowych; zachowanie historycznych układów osadniczych oraz traktów, a także przydrożnych krzyży, kapliczek i innych obiektów zabytkowych";
3) walorów krajobrazowych: „zachowanie doliny rzeki Skrwy Prawej oraz skarp – miejsc widokowych; zachowanie drobnopowierzchniowej mozaiki łąk, zadrzewień, pastwisk, sadów i pól uprawnych".

Rozporządzenie ustanawiające przedmiotowy PK zawiera m.in. obowiązujące w granicach obszaru zakazy.

Park od 1 stycznia 2010 r. należy do Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych z siedzibą w Otwocku.

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar ustanowiony został w 1988 r. na mocy uchwały Nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku, a także rozporządzeniem Nr 60 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.07.2002 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. Woj. Maz. Nr 203 poz. 4938). Aktualnie Obszar funkcjonuje na mocy obowiązującego rozporządzenia Nr 14 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatu płońskiego, płockiego i sochaczewskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 11 sierpnia 2006 r. Nr 157, poz. 6151), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. oraz uchwałą Nr 165/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.

Powierzchnia całego obszaru wynosi 44 504 ha[25]. W granicach gminy Stara Biała zajmuje powierzchnię 190,0 ha (wg. GUS, 2013 r.) i zlokalizowany jest w południowej części Gminy, w obrębie Maszewo nad Wisłą. Tereny w granicach Obszaru chronione są ze względu na „wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych". Rozporządzenie ustanawiające przedmiotowy OChK zawiera szereg ustaleń w zakresie ochrony ekosystemów leśnych, lądowych, wodnych oraz obowiązujące w granicach obszaru zakazy.

Obszar Natura 2000

[25] Pod tą samą nazwą funkcjonują inne, odrębnie traktowane obszary chronionego krajobrazu (w powiatach: garwolińskim, mińskim i otwockim, sochaczewskim, oraz w woj. kujawsko-pomorskim i pomorskim).

Obszar gminy Stara Biała położony jest poza granicami istniejących lub projektowanych obszarów Natura 2000. Najbliżej położonymi względem granic Gminy obszarami Natura 2000 są:

1) **Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty "Sikórz"** (PLH140012) – położony na zachód od granic Gminy, na odcinku ok. 370 m przylegający bezpośrednio do zachodniej granicy;
2) **Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Uroczyska Łąckie"** (PLH140021) – położony na południe od granic Gminy, w odległości ok. 3,6 km;
3) **Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Skrwy Lewej"** (PLH140051) – położony na południe od granic Gminy, w odległości ok. 4,4 km;
4) **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Wisły"** (PLB140004) – położony na południowy wschód od granic Gminy, w odległości ok. 4,6 km;
5) **Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Kampinoska Dolina Wisły"** (PLH140029) – położony na południowy wschód od granic Gminy, w odległości ok. 4,6 km.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Stara Biała ustanowionych zostało 9 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 7,10 ha. Aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi użytków ekologicznych na omawianym terenie są: *rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych* (DUWM.2005.175.5572), zmienione *rozporządzeniem Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r.* (DUWM.2007.138.3651), oraz *rozporządzenie Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych* (DUWM.2005.175.5574), zmienione *rozporządzeniem Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r*. (DUWM.2007.231.6685). Wszystkie użytki znajdują się w obrębie Brwilno, są to wyłącznie użytki na gruntach leśnych lub nieużytkach. Wykaz użytków na terenie Gminy przedstawia poniższa tabela.

Tab. 14. Użytki ekologiczne na terenie gminy Stara Biała.

Lp.	Nazwa użytku	Przedmiot ochrony	Powierz-chnia [ha]	Lokalizacja		
				obręb ewid.	nr dz. ewid.	adres leśny
1.	Użytek nr 411	nieużytek	1,11	Brwilno	167	Leśnictwo Brwilno 86LP oddział 86d
2.	Użytek nr 412	nieużytek	0,36	Brwilno	179	Leśnictwo Brwilno 95/1LP oddział 95b
3.	Użytek nr 413	nieużytek i las	2,36	Brwilno	134	Leśnictwo Brwilno 100LP oddział 100f
4.	Użytek nr 414	nieużytek	0,48	Brwilno	137	Leśnictwo Brwilno 105/1LP oddział 105c
5.	Użytek nr 415	las	0,26	Brwilno	139	Leśnictwo Brwilno 106LP oddział 106i
6.	Użytek nr 416	las	0,67	Brwilno	140	Leśnictwo Brwilno 107LP oddział 107j
7.	Użytek nr 417	nieużytek	0,42	Brwilno	143	Leśnictwo Brwilno 110LP oddział 110d
8.	Użytek nr 631	teren zabagniony na siedlisku BMb	0,88	Srebrna	60/2	Leśnictwo Brwilno 56/2LP oddział 56k
9.	Użytek nr 632	teren zabagniony na siedlisku BMb	0,56	Brwilno	168	Leśnictwo Brwilno 87LP oddział 87h

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Stara Biała ustanowiono *[12]* **<11>** pomników przyrody. Obowiązującą podstawą prawną są rozporządzenia: Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 89, poz. 2101) oraz Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 89, poz. 2102). Większość z pomników przyrody zlokalizowana jest w obrębie Brwilno.

Tab. 15. *[Pomniki przyrody na terenie gminy Stara Biała.]*

Lp.	Gatunek - nazwa	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	
				Nazwa obrębu ewid.	Nr działki ewid. albo adres leśny
1.	dąb szypułkowy	516	25	Srebrna	20/5
2.	fragment ozu z pozostałością cmentarza niemieckiego	-	-	Proboszczewice Stare	17/2
3.	3 lipy drobnolistne	330, 280, 240	23	Biała Stara	168
4.	lipa drobnolistna	320	23	Wyszyna	69
5.	4 lipy drobnolistne	210, 287, 323, 396	30	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 116m
6.	sosna pospolita	260	30	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 113a
7.	2 dęby szypułkowe	325, 375	25	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115g
8.	4 dęby szypułkowe	275, 300, 310, 365	25-28	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115a
	sosna pospolita	245	28		
9.	dąb szypułkowy	330	28	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115d
	sosna pospolita	280	26		
10.	3 dęby szypułkowe, w tym jeden 2-pienny	285, 310, (310, 315)	25-28	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115g
11.	sosna pospolita	236	27	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 113a
12.[26]	klon pospolity	330	22	Brwilno	24/4

[Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.]

Tab. 16. **<Pomniki przyrody na terenie gminy Stara Biała.>**

Lp.	Gatunek - nazwa	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	
				Nazwa obrębu ewid.	Nr działki ewid. albo adres leśny
1.	dąb szypułkowy	516	25	Srebrna	20/5
2.	fragment ozu z pozostałością cmentarza niemieckiego	-	-	Proboszczewice Stare	17/2
3.	3 lipy drobnolistne	371, 267, 207	18-19	Biała Stara	168
4.	lipa drobnolistna	320	23	Wyszyna	39
5.	4 lipy drobnolistne	399, 305, 242	14-22	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 116m
6.	sosna pospolita	260	30	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 113a
7.	3 dęby szypułkowe	325, 375, 384	25	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115g
8.	4 dęby szypułkowe	352, 390, 377, 327	25-28	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115i
	sosna pospolita	267	29		
9.	dąb szypułkowy	358	28	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115d
	sosna pospolita	276	28		
10.	2 dęby szypułkowe	380, 339	23-27	Brwilno	Leśnictwo Brwilno oddział 115g
11.	sosna pospolita[27]	236	30	Brwilno	Leśnictwo

[[26] Objęty ochroną klon pospolity uległ całkowitemu zniszczeniu. Planowana jest regulacja stanu pomnika, tj. przygotowanie uchwały znoszącej formę ochrony przyrody.]

<[27] podczas oględzin stwierdzono wywrót sosny.>

					Brwilno oddział 113a

<Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.>

Ponadto, zgodnie z ww. rozporządzeniem, na terenie Gminy zlokalizowany jest pomnik przyrody: aleja tworzona przez 11 sztuk lip drobnolistnych, o obwodach na wys. 1,3 m od 120 do 320 cm i wysokości ok. 26 m (położony na terenie Leśnictwa Brwilno w oddziale 89f).Pomnik ten (jak i wymieniony oddział leśny) położony jest jednak na terenie gminy Brudzeń Duży, ok. 500 m od granicy z gminą Stara Biała. Konieczna jest korekta danych dotyczących lokalizacji pomnika.

3.13. Główne problemy i zagrożenia środowiska. Jakość poszczególnych elementów środowiska

Główne problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego wynikają na ogół z niewłaściwie prowadzonej działalności gospodarczej, niedostosowanej do stopnia odporności środowiska na degradację. Ponadto niski poziom świadomości ekologicznej części mieszkańców oraz wysokie koszty wdrażania nowoczesnych rozwiązań stanowią zagrożenie w zakresie realizacji inwestycji prośrodowiskowych.

Bariery przyrodnicze

Jednym ze skutków działalności człowieka jest powstawanie barier grodzących naturalne korytarze ekologiczne, zakłócających ciągłość przestrzenną pomiędzy obszarami węzłowymi. Utrudnia to przepływ materii, energii i informacji genetycznej i zakłóca równowagę ekologiczną, a także prowadzi do obniżenia sprawności funkcjonowania całego systemu przyrodniczego. Najczęściej występującymi barierami są liniowe elementy infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz zwarta zabudowa. Na terenie gminy Stara Biała bariery przyrodnicze stanowione są przez:

1) linię kolejową relacji Kutno – Płock – Brodnica wraz z bocznicą PKN ORLEN;
2) drogi wojewódzkie nr 562, 555 i 559;
3) zwartą zabudowę wsi po obu stronach drogi wojewódzkiej nr 559 w obrębie Maszewo Duże oraz częściowo Maszewo Nad Wisłą;
4) zwartą zabudowę wsi w obszarach cennych przyrodniczo, obszarach stanowiących lokalne korytarze ekologiczne lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie w obrębach: Brwilno, Ludwikowo, Proboszczewice Nowe, Proboszczewice Stare, Biała Stara;
5) wielkopowierzchniowe obiekty mogące oddziaływać na środowisko: Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach;
6) obszary eksploatacji kopalin w obrębie Biała Nowa.

Zanieczyszczenie powietrza

Aktualnie na obszarze gminy Stara Biała nie są prowadzone pomiary stężenia zanieczyszczeń[28]. Najbliższe dwie stacje, w których prowadzone są pomiary, zlokalizowane są w Płocku, przy ul. Królowej Jadwigi oraz przy ul. Reja. Stan jakości powietrza na terenie Gminy oceniany jest w ramach dokonywanej corocznie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie oceny całego województwa mazowieckiego z wykorzystaniem zarówno pomiarów bezpośrednich jak i metod modelowania. Zasady oceny są ujednolicone dla całego kraju i określone w przepisach odrębnych. Podstawowej oceny dokonuje się dla wyznaczonych stref wg kryterium ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Gmina Stara Biała znajduje się w strefie mazowieckiej (kod strefy; PL1404), z której wyłączone są: aglomeracja warszawska, miasta Płock i Radom. Wyniki badań przeprowadzonych w 2014 r. wykazały istnienie w skali całej strefy mazowieckiej przekroczeń w zakresie pyłu zawieszonego oraz ozonu.

Na stan czystości powietrza atmosferycznego w gminie Stara Biała wpływ ma:

[28] Do 2010 r. na terenie Gminy funkcjonowały dwa stanowiska pomiarowe: w Nowym Trzepowie (krajowy kod stacji MzPlockPKN1) oraz w Maszewie (krajowy kod stacji MzPlockPKN2).

1) emisja liniowa z transportu (transport kołowy zarówno po drogach o charakterze tranzytowym jak i tych lokalnych);
2) emisja z komunalnych i przemysłowych źródeł stacjonarnych, tj. z zakładów energetycznych, zakładów produkcyjnych;
3) emisja punktowa z gospodarstw domowych;
4) sąsiedztwo miasta Płocka.

Tab. 17. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej wg kryteriów ochrony zdrowia.

Zanieczyszczenie	SO_2	NO_2	CO	benzen	PM 10	PM 2,5	PM 2,5 (wg poziomu docelowego)	Pb w pyle PM10	As w pyle PM10	Cd w pyle PM10	Ni w pyle PM10	B(a)P w pyle PM10	O3 (wg poziomu docelowego)	O3 (wg celu długoterminowego)
Klasa wynikowa dla obszaru całej strefy mazowieckiej	A	A	A	A	C	C	C2	A	A	A	A	C	A	D2

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport za 2014 r*.

Tab. 18. Statystki z wyników modelowania matematycznego immisji dla wybranych zanieczyszczeń powietrza w gminie Stara Biała.

PM10 rok		Liczba dni z przekroczeniem średniego dobowego stężenia PM10 50 µg/m3		PM2,5 rok		B(a) P rok		NO_2	
Średnia dla Gminy [µg/m3]	Max w Gminie [µg/m3]	Średnia dla Gminy	Max w Gminie	Średnia dla Gminy [µg/m3]	Max w Gminie [µg/m3]	Średnia dla Gminy [µg/m3]	Max w Gminie [µg/m3]	Średnia dla Gminy [µg/m3]	Max w Gminie [µg/m3]
16	21	11	31	14	18	1,3	2,1	9	15

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport za 2014 r*.

Substancje, jakie wprowadzane są do powietrza przez ruch samochodowy to tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły zawierające metale ciężkie oraz pyły gumowe. Zanieczyszczenia te kumulują się wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu, tj. drogi krajowej, dróg wojewódzkich oraz w nieco mniejszym stopniu wzdłuż dróg powiatowych, które prowadzą ruch lokalny.

Poza w/w zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego, niska emisja spowodowana jest głównie spalaniem węgla, miału węglowego lub koksu w lokalnych kotłowniach i paleniskach indywidualnych, które najczęściej nie posiadają żadnych urządzeń ochrony powietrza. W wielu gospodarstwach mogą być spalane także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn. Przeważająca emisja z tych źródeł jest trudna do określenia i wykazuje zmienność sezonową, związaną z sezonem grzewczym.

Nie bez znaczenia dla zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Stara Biała (a w szczególności jej południowo-zachodniej części) pozostaje sąsiedztwo miasta Płock. Zważywszy na ogólne przekroczenia w zakresie pyłu zawieszonego w strefie miasta Płock[29], bezpośrednie sąsiedztwo Gminy z zakładami PKN Orlen Płock, częste występowanie wiatrów południowo-wschodnich (czyli wiejących od Płocka w kierunku Gminy oraz faktu że, wiatr w znacznej mierze decyduje o rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń w dolnych warstwach atmosfery) oraz stosunkowo częste występowanie cisz atmosferycznych (prowadzących do pogorszonej wentylacji i zatrzymywania zanieczyszczeń), należy uznać, że gmina Stara Biała pozostaje pod bezpośrednim wpływem zanieczyszczeń powstających na terenie miasta Płock.

[29] Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport za 2014 r., poszczególne zanieczyszczenia w strefie miasta Płock, zostały zakwalifikowane do tych samych klasy wynikowych co na terenie gminy Stara Biała.

Dodatkową uciążliwość w skali lokalnej stanowią odory wytwarzane przez istniejące na terenie Gminy fermy w gospodarstwach rolnych.

Reasumując, szczególnych zagrożeń dla jakości powietrza w gminie Stara Biała nie zidentyfikowano. Podstawowe źródło zanieczyszczeń stanowią indywidualne kotłownie opalane paliwami tradycyjnymi (węgiel, koks), szczególnie dotkliwe w okresie grzewczym, oraz środki transportu. Znaczny wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza ma sąsiedztwo miasta Płocka.

Hałas

Klimat akustyczny środowiska omawianego obszaru kształtują źródła hałasu typu: komunikacyjnego, przemysłowego i komunalnego. Głównym źródłem hałasu w Gminie pozostają korytarze komunikacyjne: drogi wojewódzkie nr 540, 555, 559, 562, droga krajowa nr 60 (dzięki peryferyjnej lokalizacji oraz braku gęstej zabudowy w jej sąsiedztwie, nie stanowi znacznej uciążliwości) oraz w mniejszym stopniu (ze względu na niewielki ruch pociągów) linia kolejowa relacji Kutno – Płock – Brodnica.

Dla terenu Gminy Stara Biała nie były prowadzone badania natężenia hałasu, nie zostały również opracowane mapy akustyczne[30], w związku z czym natężenie hałasu wzdłuż ww. dróg nie jest znane. Na terenie Gminy wzdłuż dróg i linii kolejowej nie zlokalizowano żadnych ekranów akustycznych. Funkcjonowanie dróg i kolei jest źródłem uciążliwości akustycznych wyłącznie w ich najbliższym otoczeniu, przy czym uciążliwości wynikające z ruchu kolejowego są mniej odczuwalne ze względu na krótki czas emisji hałasu trwający kilkanaście sekund i pojawiający się w długich odstępach czasu.

Hałas pochodzenia przemysłowego odczuwalny jest przede wszystkim w południowej części Gminy, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Płock, ze względu na sąsiedztwo z zakładami PKN Orlen S.A, skupienie działalności o charakterze produkcyjno-usługowym w tej części Gminy oraz występującą tam działalność wydobywczą. Innym istotnym źródłem hałasu przemysłowego jest także Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach (wyposażony w ekran akustyczny).

Na terenie gminy Stara Biała nie występują elektrownie wiatrowe, jednak ewentualna ich budowa może wpłynąć na klimat akustyczny Gminy i tym samym stanowić ograniczenie dla rozwoju zabudowy podlegającej ochronie akustycznej.

Zanieczyszczenie wód

Badania jakości wód podziemnych prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych. Gmina Stara Biała znajduje się w obrębie JCWPD nr 48[31].

Na terenie Gminy, ani w granicach JCWPD nr 48, nie znajdują się punkty obserwacyjne wód podziemnych badanych przez PIG na obszarze województwa mazowieckiego, które zostały poddane badaniom WOIŚ w Warszawie w 2013 r. Najbliżej położone punkty obserwacyjne w 2013 r. znajdowały się po drugiej stronie Wisły: w Płocku oraz w Wincentowie. Wody w Płocku określone zostały jako złej jakości (klasa V), natomiast w Wincentowie jako niezadowalającej jakości (klasa IV). Natomiast w obrębie JCWPD nr 48 było zlokalizowanych 6 otworów obserwacyjnych wg PIG w 2012 r. Na podstawie badań z 2012 r. należy stwierdzić, iż wody podziemne występujące w obrębie tej jednostki są zarówno dobrej jakości (klasa II – w 2 punktach obserwacyjnych), zadowalającej jakości (klasa III – w 3 punktach obserwacyjnych) jak i niezadowalającej jakości (klasa IV – w 1 punkcie obserwacyjnym). Stan chemiczny wód określony został jako dobry.

Jednocześnie, w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (oprac. KZGW, 2011 r.), stan wód podziemnych w obrębie JCWPD nr 48 oceniony został jako dobry.

[30] Mapy akustyczne dla dróg krajowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów na dobę, będących pod zarządem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad dostępne w GDDKiA nie obejmują odcinka drogi krajowej nr 60 przebiegającej przez obszar gminy Stara Biała.

[31] Zgodnie z obowiązującym do końca 2015 r. podziałem na 161 jednostek JCWPD (jednolite części wód podziemnych) gmina Stara Biała znajduje się w JCWPD o nr 48. Nowy podział obejmuje 172 JCWPD, przedmiotowy obszar znajduje się w jednostce o tym samym numerze, tj. nr 48.

Główne ogniska potencjalnych zagrożeń dla jakości wód podziemnych stanowią zlokalizowane w Gminie:

1) zakład PKN Orlen (tereny przy granicy z miastem Płock);
2) magazyny paliw płynnych (Bronowo Kmiece);
3) oczyszczalnie ścieków (Maszewo, Nowe Proboszczewice, Srebrna, Brwilno);
4) Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych (Kobierniki);
5) zrzuty ścieków (do Wisły, Skrwy, Wierzbicy);
6) infiltracja zanieczyszczeń pochodzących ze spływu z dróg o dużym natężeniu ruchu.

Znaczna część powierzchni Gminy charakteryzuje się słabą izolacją poziomu wodonośnego, co może stanowić kolejne zagrożenia dla wód podziemnych.

Wyszczególnione powyżej ogniska potencjalnych zagrożeń dla jakości wód podziemnych stanowią również zagrożenie dla wód powierzchniowych – zanieczyszczenia mogą dostawać się do powierzchniowych wód płynących poprzez spływ powierzchniowy oraz poprzez drenowanie zanieczyszczonych wód podziemnych. Celem prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Warszawie monitoringu wód powierzchniowych, jest cyt.: „uzyskanie informacji dla potrzeb planowania w informacji o stanie ekologicznym i stanie chemicznym wód powierzchniowych, stopniu narażenia wód na eutrofizację ze źródeł komunalnych i rolniczych oraz ocena wymagań określonych dla wód, od których zależy bytowanie organizmów". Ocenę stanu wód przeprowadzoną w oparciu o pomiary zamieszczono w tabeli 18.

Wszystkie rzeki płynące przez obszar Gminy występują w obszarze chronionym, w związku z czym w ocenie ich stanu stosuje się dodatkowe kryteria. Wszystkie cztery cieki cechują się ogólnym, złym stanem. Najgorsze oceny poszczególnych elementów dotyczą Wisły, łącznie ze złym stanem/potencjałem ekologicznym.

Tab. 19. Ocena stanu wód powierzchniowych w obszarach chronionych w 2013 r.[32]

Nazwa /kod jcw	Nazwa /kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizyko-chemicznych grupy 3.1.-3.5.	Klasa elementów fizyko-chemicznych grupy 3.6.	Stan / potencjał ekologiczny w PPK monitoringu obszarów	Stan chemiczny w PPK monitoringu obszarów	Stan w PPK monitoringu obszarów chronionych
Wierzbica PLRW 200017275689	Wierzbica – Radotki (przed ujściem do Skrwy) PL01S0701_1186	III	I	II	-	UMIARKOWANY	-	ZŁY
Brzeźnica PLRW 20001727529	Brzeźnica – Płock (most na ulicy Dobrzyńskiej) PL01S0701_1161	III	I	II	-	UMIARKOWANY	-	ZŁY
Skrwa od Sierpienicy do ujścia PLRW 20002027569	Skrwa – Cierszewo (most) PL01S0701_1174	I	I	II	II	DOBRY	PSD śr	ZŁY

[32] Ocena w obszarach chronionych na podstawie wyników badań z punktów pomiarowo-kontrolnych. Ocena zbiorcza dokonana w 2013 r. na podstawie cyklu badań prowadzonych w latach 2010-2012.

Wisła od Narwi do Zbiornika Włocławek PLRW 2000212739	Wisła – Płock (poniżej starego mostu,prawa strona rzeki) PL01S0701_1064	V	I	II	II	ZŁY	PSD śr	ZŁY

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań WIOŚ w Warszawie (http://www.wios.warszawa.pl/pl/monitoring-srodowiska/monitoring-wod/monitoring-rzek).

Jak zauważono w *Programie ochrony środowiska dla gminy Stara Biała,* poza wspomnianymi już zagrożeniami dla wód powierzchniowych i podziemnych, źródłem presji mogą być również:

1) niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna (wg. GUS w 2015 r. z oczyszczalni ścieków korzystało 4223 osób, czyli ok. 36% liczby mieszkańców Gminy);
2) spływy powierzchniowe zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa, obciążone głównie związkami biogennymi: azotem i fosforem;
3) niewłaściwe przechowywanie nawozów sztucznych i organicznych, stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych;
4) niewłaściwe użytkowanie melioracji wodnych;
5) niewłaściwie prowadzona gospodarka odpadami (występowanie „dzikich" wysypisk śmieci).

Zanieczyszczenie gleb

Badania nad jakością tutejszych gleb[33] wykazały brak zanieczyszczeń gleb metalami ciężkimi na całym obszarze Gminy. Zagrożeniem dla jakości tutejszych gleb może być głównie funkcjonowanie tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu – gleby położone w ich bezpośrednim sąsiedztwie narażone są w większym stopniu na depozycję zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów spalinowych i kumulację soli używanej w okresie zimowym na nawierzchniach dróg. Potencjalne zagrożenie stanowić mogą uszkodzenia rurociągów transportujących produkty naftowe skutkujące wyciekiem szkodliwych substancji.

Degradacja i zniekształcenia powierzchni terenu

Działalność wydobywcza prowadzi m.in. do zniekształcenia i degradacji powierzchni terenu (zarówno w miejscu wyrobiska, jak i w miejscu magazynowania nadkładu). Skutkiem odkrywkowej eksploatacji kopalin są tylko częściowo odwracalne zmiany w naturalnym krajobrazie. Tereny na których ustała eksploatacja kopalin należą do gruntów zdegradowanych i zdewastowanych i wymagają rekultywacji. Na terenie gminy Stara Biała (wg stanu na 2009 r.) 19,81 ha gruntów podlega rekultywacji[34].

W granicach Gminy występują obszary osuwania się mas ziemnych: osuwiska oraz obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi (skarpa wiślana oraz tereny w dolinach rzek Wierzbicy i Skrwy). Tereny te nie powinny być zainwestowane, zarówno ze względu na bezpieczeństwo ludzi i ich mienia, jak i potrzebę zachowania unikalnego charakteru krajobrazu.

Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące

Przez terytorium Gminy, przebiegają elektroenergetyczne linie najwyższych i wysokich napięć: napowietrzna elektroenergetyczna linia przesyłowa 400 kV relacji Ołtarzew – Płock (Kruszczewo) (wg PZPW **<z 2018 r.>:** Mościska – Płock Kruszczewo), Płock (Kruszczewo) – Grudziądz (Węgrowo), Rogowiec – Płock (Kruszczewo) oraz napowietrzne elektroenergetyczne linie przesyłowe 110 kV relacji: Płock (Kruszczewo) – Sierpc, Płock (Kruszczewo) – Maszewo, Płock (Kruszczewo) – PKN ORLEN S.A. (dwie linie, w tym jedna dwutorowa), Płock (Kruszczewo) – Podolszyce (dwie linie, w tym jedna dwutorowa), Płock (Kruszczewo) – Raciąż oraz 3 linie przebiegające południowo-wschodni skraj Gminy (Płock – Podolszyce). Oprócz nich w całym obszarze Gminy zlokalizowane są również linie średniego i niskiego napięcia. Ww. linie wraz ze stacjami transformatorowymi oraz stacją

[33] Na podstawie: *Mapa glebowo-rolnicza i opracowania pochodne w skali 1:25 000,*oprac. Biuro Geodety Województwa Mazowieckiego w Warszawie, 2007 r.
[34] Za *Program ochrony środowiska w powiecie płockim na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2018*.

elektroenergetyczną 400/110 kV Płock zlokalizowaną w Kruszczewie, są źródłami promieniowania elektromagnetycznego.

Szkodliwy wpływ pola elektromagnetycznego i promieniowania elektromagnetycznego uzależniony jest od napięcia linii, a także od odległości, z jakiej pole oddziałuje na organizmy żywe. Ochrona mieszkańców przed jego negatywnym wpływem zapewniana jest przez właściwe zagospodarowanie terenów wzdłuż linii elektroenergetycznych - ograniczenie możliwości lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych do przebywania ludzi w pasie terenu wzdłuż linii o odpowiedniej, dostosowanej do napięcia linii, szerokości.

Ponadto źródłami pola elektromagnetycznego na terenie Gminy są stacje bazowe telefonii komórkowej, zlokalizowane w Nowych Proboszczewicach, Kamionkach, Starym Draganiu i Kobiernikach. Ponadto urządzenia telefonii komórkowej zamontowane zostały na budynku kościoła w Maszewie Dużym. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowej GSM pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych niż dopuszczalne występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od anten i na wysokości ich zainstalowania.

Na terenie gminy Stara Biała wykonano pomiary (w 2014 i 2011 r.) pól elektromagnetycznych w punkcie pomiarowym w Starych Proboszczewicach. Występujący w punkcie pomiarowym poziom pola elektromagnetycznego jest mniejszy od poziomów dopuszczalnych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości zawiera się w przedziale od 7 V/m do 20 V/m).

Tab. 20. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych

Miejscowość	Współrzędne geograficzne w stopniach		Data pomiaru	Natężenie składowej elektrycznej pola w [V/m]	Data pomiaru	Natężenie składowej elektrycznej pola w [V/m]
	E	N		(0,1 ÷ 3000) [MHz]		(0,1 ÷ 3000) [MHz]
Stare Proboszczewice	19,696	52,654	2014-09-01	**<0,2**	2011-09-01	**<0,2**

Źródło: wyników pomiarów pól elektromagnetycznych w 2014 r. WIOŚ w Warszawie (http://www.wios.warszawa.pl/pl/monitoring-srodowiska/monitoring-pol-elektro/pomiary-pol-elektromag).

Zagrożenia związane z wytwarzaniem odpadów

Zagrożenia dla środowiska związane z funkcjonowaniem składowisk odpadów przemysłowych, odpadów niebezpiecznych, mogilników, składowisk przyjmujących azbest oraz obiektów umożliwiających neutralizację odpadów medycznych nie dotyczą gminy Stara Biała – nie zlokalizowano tu tego typu przedsięwzięć.

Na terenie Gminy w Kobiernikach funkcjonuje Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych. Zajmuje teren 52 ha, z czego 12 ha nie zostało jeszcze zagospodarowane. W ramach zakładu funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych (aktualnie ze statusem zapełnionego), instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Zakład posiada cztery zamknięte kwatery, aktualnie budowana jest piąta kwatera. Zakład wyposażony jest w instalacje do zbierania odcieków, do ujmowania gazu wysypiskowego, rowy opaskowe oraz uszczelnienie. Prowadzony jest monitoring wód powierzchniowych, podziemnych, zanieczyszczeń ciekłych i gazowych.

Zagrożenia dla środowiska i uciążliwości wynikające z funkcjonowania składowiska obejmują: lokalne skażenie powietrza bakteriami, pleśniami, zanieczyszczeniami, emisja łatwopalnego metanu wytwarzanego w procesie rozkładu. W związku z wyposażeniem składowiska w uszczelnienie przesiąk zanieczyszczeń do gruntu i wód podziemnych jest skutecznie ograniczony.

Zagrożenia nadzwyczajne

Nadzwyczajnymi zagrożeniami dla środowiska mogą być awarie lub katastrofy, które w przypadku gminy Stara Biała mogą być związane z:

1) awariami przemysłowymi (m.in. w związku z występowaniem na terenie Gminy i w bezpośrednim sąsiedztwie poza Gminą zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii: PKN ORLEN – obszar przy granicy z Płockiem, oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii: Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej „ZALGAZ" w Bronowie-Zalesiu);
2) transportem substancji niebezpiecznych po drogach kołowych i kolejowych o charakterze tranzytowym;
3) magazynowaniem i wykorzystywaniem w procesach technologicznych substancji niebezpiecznych;
4) magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych i gazowych (m.in. potencjalna awaria istniejących rurociągów);
5) zagrożeniem pożarowym (w zakładach przemysłowych, na drogach w wyniku wypadków, w lasach);
6) zagrożeniami naturalnymi (w postaci zagrożenia powodziowego, osuwisk, wichur lub innych zjawisk pogodowych).

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Rozwój Gminy w ujęciu historycznym – najważniejsze wydarzenia

Najstarsze ślady obecności człowieka na terenie gminy Stara Biała pochodzą z epoki kamienia (mezolit 8000-5000 lat p.n.e.). Pierwsze osadnictwo datuje się jednak odnosząc się do okresu młodszej epoki kamienia – neolitu (ok. 4500-1800 rok p.n.e.) kiedy rozwijała się kultura pucharów lejkowatych oraz amfor kulistych. Osadnictwo tego okresu skupiało się przede wszystkim w południowo-zachodniej części Gminy.

W VII w. n.e. na ziemię Mazowsza nastąpił napływ plemion słowiańskich. Największy okres rozwoju osadnictwa na terenie Gminy przypadł na okres od IX do XI wieku. Wtedy to powstał gród w Proboszczewicach, stanowiący jeden z większych ośrodków gospodarczo-militarnych na północnym Mazowszu. Dzięki warunkom sprzyjającym uprawom oraz korzystnemu układowi komunikacyjnemu (lądowemu oraz rzecznemu), ziemia płocka należała do obszarów gęsto zaludnionych już w XIII w., a osadnictwo koncentrowało się przy rzekach: Wierzbicy i Skrwie Prawej. Na obszarze Gminy od XII w. zlokalizowane były wsie należące do biskupów i kapituły płockiej: Proboszczewice, Kruszczewo, Trzebuń i Ulaszewo.

Pierwsze wzmianki o wsi książęcej Biała datowane są na 1378 r. Od roku 1495 Biała została wsią królewską. Innymi wsiami książęcymi i królewskimi były: Bronowo Kmiece, Draganie i Dziarnowo. Większość płockiej szlachty, bo aż 2/3, stanowiła szlachta zagrodowa, sama uprawiająca swoją ziemię i nie posiadająca wielkich własności. Szlachta jednowioskowa i cząstkowa, której ziemia uprawiana była przez chłopów pańszczyźnianych, posiadała majątki w Ogorzelicach, Kobiernikach, Bronowie-Zalesiu, Włoczewie, Dziarnowie, Miłodrożu i Kamionkach. Na przełomie XVIII i XIX w. w Maszewie osiedlili się ewangelicy pochodzenia niemieckiego.

Od 1495 r. tereny Gminy znajdowały się w gestii Królowej Bony. Następnie przechodziły w ręce rodów: Kroczewskich i Sierakowskich, w XVII i XVIII Krasińskich i Piwów, w XIX w. Fuhrmanów, a w okresie międzywojennym Szemplińskich. Po drugim i trzecim rozbiorze Polski (lata 1793-1795) obszar Gminy wcielony został do tzw. Nowych Prus Wschodnich. W latach 1807 – 1809 Gmina należała do Księstwa Warszawskiego, departamentu płockiego. Wprowadzono wtedy podział na gminy będące najniższą jednostką podziału administracyjnego. Pierwotnie obszar Gminy sięgał do rzeki Skrwy, obejmował części terenów współcześnie należących do gminy Brudzeń Duży i Płock. Pierwszą siedzibą Gminy było Brwilno. Od 1815 r. Gmina przynależała do Królestwa Polskiego, obwodu i województwa płockiego, a od 1873 r. do guberni płockiej. W latach 1918-1975 Gmina administracyjnie należała do powiatu płockiego, województwa warszawskiego, następnie od 1975 r. do Województwa Płockiego. Od 1999 r. Gmina należy do powiatu płockiego w województwie mazowieckim.

Na obszarze wieków obszar Gminy był dotknięty licznymi wojnami, przez co wiele z obiektów zabytkowych nie zachowało się.

4.2. Zasoby dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej

4.2.1. Istniejące formy i zakres ochrony zabytków

Elementy dziedzictwa kulturowego o wartości zabytkowej, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków podlegają ochronie. Ustanowione na terenie gminy Stara Biała formy ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* obejmują wyłącznie wpis do rejestru zabytków nieruchomych województwa mazowieckiego – 9 obiektów/zespołów obiektów. Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków realizowana jest poprzez respektowanie zasad ich ochrony zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz z zakresu budownictwa.

Innych form ochrony zabytków na terenie Gminy nie ustanowiono. W prowadzonej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków ewidencji znajdują się 22 obiekty. Ewidencja ta nie stanowi formy ochrony w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,* w odniesieniu do obiektów w niej ujętych nie mają zastosowania przepisy z zakresu prawa budowlanego. Gmina Stara Biała aktualnie nie posiada gminnego programu opieki nad zabytkami.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Wykaz obiektów w rejestrze zabytków zamieszczono w tabeli nr 20.

Tab. 21. Wykaz obiektów i obszarów z terenu Gminy wpisanych do Rejestru Zabytków.

Lp.	Miejscowość, adres	Obiekt	Nr wpisu/ data	Czas powstania
1.	Biała	osada wczesnośredniowieczna	rej. nr 172/1063 W z dn. 28.06.1974 r.	XI-XIII w.
2.	Brwilno	Kościół wraz z najbliższym otoczeniem: a) Kościół drewniany, b) Dzwonnica, c) Cmentarz przykościelny; Oraz: d) Wyposażenie kościoła, e) Epitafia z kaplicy grobowej.	a-c) rej. nr 132/542/62 z dn. 30.03.1962 r. d) rej nr 18/100/B z dn. 27.08.1970 r. i 24/106/B z dn. 27.08.1970 r. e) rej nr. 25/107/B z dn. 27.08.1970 r.	a) 1740 r., b) k. XVIII w., c) poł. XVIII w.
3.	Ogorzelice	Dwór murowany	rej. nr 233/1439/75 W z dn. 22.05.1975 r.,	poł. XIX w.
4.	Stare[35] Proboszczewice	Kościół, wyposażenie kościoła	rej. nr 232/1438/75 W z dn. 22.05.1975 r. oraz 37/119/B z dn. 30.03.1970r.	1868 r.
5.	Nowe Proboszczewice	Zespół dworski: dwór i park	rej. nr 507 z dn. 10.04.1979 r. oraz 134/A z dn. 12.02.1982	dwór z 1906 r. park z początku XX w.
6.	Nowe Proboszczewice	grodzisko	rej. nr 425/777 W z dn. 01.07.1968 r.,	wczesne średniowiecze
7.	Srebrna	Zespół dworski: a) Dwór, b) Park,	a) rej. nr 231/1436/75 W z dn. 22.05.1975 r. b) rej nr. 518 z dn, 29.07.1979 r. i 637	a) 1800 r., b) 1800 r., c) Pocz. XX w.,

[35] Pkt. 4–6 w Rejestrze Zabytków widnieją pod nazwą miejscowości „Proboszczewice”.

		c) Park leśny, d) Spichlerz.	z dn. 09.02.1993 r. c) rej. nr 653 z dn. 07.08.1997 r., d) rej nr 230/1435/75 W z dn. 22.05.1978 r.	d) 1891 r.
8.	Stara Biała	Kościół	rej. nr 440 z dn. 13.03.1978 r.	1879 r.
9.	Nowe Trzepowo	Budynek szkoły wraz z otaczającym drzewostanem	rej. nr 501 z dn. 01.06.1979 r.	lata 20-te XX wieku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wykazu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Tab. 22. Wykaz obiektów i obszarów z terenu Gminy wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Lp.	Miejscowość, adres	Obiekt	Czas powstania
1.	Bronowo-Zalesie	park dworski	II poł. XIX w.
2.	Bronowo-Zalesie	Młyn elektryczny	1927 r.
3.	Brwilno-Antonówka	Zespół Domu Wypoczynkowego Seminarium Duchowego: dom, park krajobrazowy	1926-27 r., lata 20-te XX w.
4.	Brwilno[36]	Cmentarz rzymsko-katolicki	4 ćw. XIX w.
5.	Brwilno	mogiła zbiorowa na miejscu egzekucji hitlerowskich	1947 r.
6.	Brwilno	Przystań stacji wodnej	-
7.	Kobierniki	Młyn wodny	lata 20-te XX w. (II poł. XIX w.)
8.	Kruszczewo	Nierozpoznany cmentarz	-
9.	Ogorzelice	Park dworski krajobrazowy	poł. XIX w.
10.	Ogorzelice	Spichlerz	poł. XIX w.
11.	Stare Proboszczewice[37]	Dzwonnica kościelna	XIX/XX w.
12.	Stare Proboszczewice	Plebania	lata 20-te XX w.
13.	Stare Proboszczewice	Kaplica cmentarna	4 ćw. XIX w.
14.	Stare Proboszczewice	Cmentarz rzymsko-katolicki	4 ćw. XIX w.
15.	Srebrna	Gorzelnia	4 ćw. XIX w.
16.	Srebrna	Magazyn spirytusowy	pocz. XX w.
17.	Stara Biała	Ogrodzenie kościoła	4 ćw. XIX w.
18.	Stara Biała	Cmentarz rzymsko-katolicki	4 ćw XIX w.
19.	Stara Biała	Dom parafialny	-
20.	Stara Biała	Kapliczka przydrożna	1880 r.

[36] Pkt. 4–6. Brwilno – aktualna nazwa wsi. W WEZ widnieją pod nazwą Brwilno Górne.
[37] Pkt. 11–14 w WEZ widnieją pod miejscowością o nazwie Proboszczewice.

21.	Wyszyna	Młyn elektryczny	2 poł. XIX w.
22.	Wyszyna	Dom młynarza	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie wykazu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Fot. 1. Budynek szkoły wraz z otaczającym drzewostanem w Nowym Trzepowie, wpisane do rejestru zabytków rej. nr 501 z dnia 01.06.1979 r. Fot. G. Ferliński.

Fot. 2. Kościół parafialny św. Andrzeja Apostoła i dzwonnica w Brwilnie, wpisane do rejestru zabytków rej. nr 132/542/62 z dnia 30.03.1962 r. Fot. G. Ferliński.

Zabytki w gminnej ewidencji zabytków

Gminna ewidencja zabytków (GEZ), zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami jest prowadzona w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu Gminy. Jest ona podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez samorząd gminny. Gminna ewidencja zabytków gminy Stara Biała została sporządzona w roku 2009, obejmuje 27 zabytków nieruchomych (budynki, młyny wodne, zespoły dworskie, kościoły, cmentarze) oraz dwa stanowiska archeologiczne

(osada i grodzisko). W odniesieniu do obiektów wpisanych do GEZ obowiązują przepisy odrębne z zakresu budownictwa.

Wykaz obiektów w ewidencji zabytków zamieszczono w tabeli nr 22.

Tab. 23. Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Stara Biała.

Lp.	Miejscowość, adres	Obiekt	Czas powstania	Uwagi / informacja o ochronie
1.	Biała	osada	XI-XIII w.	rej. nr 172/1063W/74 z dn. 28.08.1974 r.
2.[38]	Nowe Proboszczewice	grodzisko	wczesne średniowiecze	rej. nr 425/773W z dn. 01.07.1968 r.
3.	Bronowo-Zalesie	Park dworski	2 poł. XIX w.	-
4.	Bronowo-Zalesie	Młyn elektryczny	1927 r.	-
5.	Brwilno	Kościół parafialny św. Andrzeja, dzwonnica, drewniana, cmentarz przykościelny	1740 r.	rej. nr 132/542/62 z dn. 30.03. 1962r.
6.	Brwilno	Cmentarz rzymsko-katolicki przy parafi p. w. św. Andrzeja	4 ćw. XIX w.	-
7.	Brwilno	Mogiła zbiorowa na miejscu egzekucji hitlerowskich	1947 r.	-
8.	Brwilno	Budynek mieszkalny należący do Zarządu Gospodarki Wodnej	nieustalony	-
9.	Brwilno-Antonówka	Zespół Domu Wypoczynkowego Seminarium Duchownego	lata 20-te XX w.	-
10.	Kobierniki	Młyn wodny	lata 20-te XX w.	-
11.	Kruszczewo	Nierozpoznany cmentarz	nieustalony	-
12.	Ogorzelice	Dwór murowany	poł. XIX w.	rej nr 233/1439/75W z dn. 22.05.1975r.
13.	Ogorzelice	Park dworski krajobrazowy	ok. poł. XIX w.	-
14.	Stare Proboszczewice	Kościół parafialny św. Floriana	1868 r.	rej. nr 232/1438/75W z dn. 22.05. 1975r.
15.	Nowe Proboszczewice	Dwór murowany i park	1906 r.	rej. nr 507 z dn. 10.04.1979 r.
16.	Stare Proboszczewice	Dzwonnica kościelna	XIX/XX w.	-
17.	Stare Proboszczewice	Plebania	lata 20-te XX w.	-
18.	Stare Proboszczewice	Kaplica cmentarna	4 ćw. XIX w.	-
19.	Proboszczewice	Cmentarz rzymsko-katolicki p. w. św. Floriana	4 ćw. XIX w.	-
20.	Srebrna	Dwór murowany	ok. 1800 r.	rej. nr 231/1439/75W z dn. 22.05.1976 r.
21.	Srebrna	Park krajobrazowo-naturalistyczny	ok. 1900 r.	rej. nr 518 z dn. 29.07.1979 r. i rej. nr 637

[38] Pkt. 2, 14–18 na kartach Gminnej Ewidencji zabytków widnieją pod miejscowością o nazwie Proboszczewice.

				z dn. 09.02.1993 r.
22.	Srebrna	Park leśny	nieokreślone	rej. nr 653 z dn. 07.08.1997 r.
23.	Srebrna	Spichlerz murowany	1891 r.	rej. nr 230/1435/75W z dn. 22.05.1975 r.
24.	Srebrna	Gorzelnia	4 ćw. XIX w.	-
25.	Srebrna	Magazyn spirytusowy	pocz. XX w.	-
26.	Stara Biała	Kościół parafialny św. Jadwigi	1879 r.	rej. nr 440 z dn. 13.03.1978 r.
27.	Stara Biała	Ogrodzenie kościelne	4 ćw. XIX w.	-
28.	Stara Biała	Cmentarz rzymsko-katolicki przy parafii p w św. Jadwigi	4 ćw. Xix w.	-
29.	Wyszyna	Młyn elektryczny	2 poł. XX w.	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru Gminnej Ewidencji Zabytków.

Fot. 3. Kościół parafialny św. Jadwigi w Starej Białej, wpisany do rejestru zabytków rej. nr 440 z dnia 13.03.1978 r. Fot. G. Ferliński.

Fot. 4. Kaplica cmentarna w Nowych Proboszczewicach, wpisana do Gminnej Ewidencji Zabytków. Fot. G. Ferliński.

Fot. 5. Gorzelnia oraz spichlerz w Srebrnej, wpisany do rejestru zabytków rej. nr 230/1435/75 W z dnia 22.05.1978 r., Fot. G. Ferliński.

Zabytki archeologiczne

Na obszarze gminy Stara Biała ujawniono 136 stanowisk archeologicznych w postaci osad, cmentarzysk, osad produkcyjnych, obozowisk i śladów lub punktów osadniczych, w tym dwa wpisano do Gminnej ewidencji zabytków gminy Stara Biała. Jako, że obszar Gminy zlokalizowany jest w dolinie rzeki Wisły oraz przecinają go doliny innych, mniejszych rzek – formy niezwykle popularne dla osadnictwa, licznie występują tutaj znaleziska archeologiczne. Najwięcej stanowisk zidentyfikowano w miejscowościach: Nowe Proboszczewice (20), Stara Biała (19), nieco mniej w: Białej, Brwilnie, Kruszczewie (po 11-15). Dwa spośród zarejestrowanych stanowisk zostały wpisane do Rejestru Zabytków: osada w Białej oraz grodzisko w Nowych Proboszczewicach.

Tab. 24. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Stara Biała.

Lp.	Miejscowość[39]	Nr stan w m.	Nr ark. AZP/nr stan. na ark.	Funkcje	Chronologia	Kultura
1.	Ulaszewo	1	49-52/1	Osada	WŚR	
				Osada	ŚR	
2.	Ulaszewo	2	49-52/2	Ślad osadniczy	EB/H	łużycka
				Ślad osadniczy	ŚR	
				Ślad osadniczy	STAR	
3.	Ulaszewo	3	49-52/3	Osada	NOW	
4.	Ulaszewo	4	49-52/4	Ślad osadniczy	N/STAR?	
				Ślad osadniczy	OWR	przeworska
5.	Ulaszewo	5	49-52/5	Ślad osadniczy	EK	
6.	Ulaszewo	6	49-52/6	Ślad osadniczy	ŚR	
7.	Ulaszewo	7	49-52/7	Ślad osadniczy	WEB	trzciniecka
				Ślad osadniczy	EB	łużycka
8.	Brwilno Górne	11	49-52/87	Ślad osadniczy	WŚR	
9.	Brwilno Górne	1	49-53/1	Ślad osadniczy	EB/WEŻ	łużycka
10.	Brwilno Górne	2	49-53/2	Ślad osadniczy	WŚR	
11.	Maszewo	1	49-53/3	Osada	WŚR	
12.	Biała	14	49-53/4	Osada	WŚR	
13.	Maszewo	4	49-53/5	Ślad osadniczy	EB	łużycka
				Osada	ŚR	
14.	Brwilno Górne	6	49-53/6	Osada	ŚR	
				Ślad osadniczy	EB	łużycka
				Ślad osadniczy	WŚR	
15.	Brwilno Górne	7	49-53/7	Ślad osadniczy	N	kpl

[39] Podana w wykazie miejscowość Brwilno Górne (zgodnie z wykazem WKZ) to aktualnie miejscowość o nazwie Brwilno.

				Ślad osadniczy	EB	łużycka
				Ślad osadniczy	ŚR	
16.	Ludwikowo	1	49-53/8	Ślad osadniczy	EB II okr.	trzciniecka
17.	Wyszyna	1	49-53/9	Ślad osadniczy	N	kpl
				Cmentarzysko	EB/WEŻ	łużycka
				Ślad osadniczy	WŚR	
18.	Wyszyna	2	49-53/10	Ślad osadniczy	WEB	trzciniecka
19.	Wyszyna	3	49-53/11	Cmentarzysko	EB/WEŻ	łużycka
				Ślad osadniczy	WŚR	
20.	Wyszyna	4	49-53/12	Ślad osadniczy	N	
21.	Maszewo	6	49-5/13	Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	ŚR	
22.	Maszewo	5	49-53/14	Osada	WŚR/ŚR	
23.	Brwilno Górne	8	49-53/15	Ślad osadniczy	M/N	
				Ślad osadniczy	STAR	
				Osada	WŚR/ŚR	
24.	Brwilno Górne	9	49-53/16	Osada	ŚR	
				Ślad osadniczy	STAR	
25.	Brwilno Górne	10	49-53/17	Ślad osadniczy	ŚR	
26.	Maszewo	2	49-53/20	Ślad osadniczy	EB/WEŻ	łużycka
27.	Maszewo	3	49-53/21	Ślad osadniczy	N	
28.	Brwilno Górne	3	49-53/22	Ślad osadniczy	N	
29.	Brwilno Górne	4	49-53/23	Cmentarzysko	WEŻ	pomorska
30.	Brwilno Górne	5	49-53/24	Ślad osadniczy	STAR	
31.	Nowe Trzepowo	1	49-54/15	Ślad osadniczy	ŚR/NOW	
32.	Kobierniki	1	48-52/1	Ślad osadniczy	NOW	
33.	Kobierniki	2	48-52/2	Osada	WŚR	
				Osada prod.	OWR	
34.	Kobierniki	3	48-52/3	Ślad osadniczy	NOW	
35.	Kobierniki	4	48-52/4	Ślad osadniczy	WŚR	
36.	Kobierniki	6	48-52/78	Osada	WEŻ	łużycka
				Punkt osadniczy	WŚR, XII-XIII w.	
				Osada?	Nieokreślona	
37.	Srebrna	6	48-53/24	Ślad osadniczy	STAR	
38.	Kobierniki	5	48-53/25	Ślad osadniczy	WEŻ-H/L	pomorska
39.	Srebrna	5	48-53/31	Ślad osadniczy	ŚR	
				Osada	NOW	
40.	Srebrna	4	48-53/32	Ślad osadniczy	EK-P/M	
41.	Srebrna	3	48-53/33	Ślad osadniczy	EK-P/M	
42.	Srebrna	2	48-53/34	Ślad osadniczy	WEB	trzciniecka
43.	Srebrna	1	48-53/44	Osada	WŚR	
44.	Srebrna	1a	48-53/45	Cmentarzysko	N	
45.	Biała	6	48-53/26	Osada	WŚR	
				Ślad osadniczy	STAR	
46.	Biała	5	48-53/27	Osada	ŚR	
47.	Biała	3	48-53/28	Osada	WŚR	
				Ślad osadniczy	EK-P/M	
48.	Biała	1	48-53/29	Osada	WŚR	
49.	Biała	13	48-53/30	Ślad osadniczy	OWR	
				Ślad osadniczy	PŚR/NOW	
50.	Biała	12	48-53/9	Ślad osadniczy	ŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
51.	Biała	11	48-53/10	Ślad osadniczy	NOW	
52.	Biała	10	48-53/11	Ślad osadniczy	STAR	
				Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
53.	Biała	9	48-53/12	Osada	WŚR	
54.	Biała	8	48-53/13	Ślad osadniczy	ŚR	
55.	Biała	7	48-53/14	Ślad osadniczy	EK-P/M	
56.	Stara Biała	16	48-53/7	Ślad osadniczy	STAR/L?	
57.	Stara Biała	15	48-53/8	Ślad osadniczy	ŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
58.	Stara Biała	4	48-53/1	Ślad osadniczy	NOW	
59.	Stara Biała	5	48-53/2	Ślad osadniczy	OWR	przeworska
				Ślad osadniczy	WŚR	
60.	Stara Biała	6	48-53/3	Ślad osadniczy	WEŻ-H/L	pomorska
61.	Stara Biała	19	48-53/4	Ślad osadniczy	ŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
62.	Stara Biała	18	48-53/5	Ślad osadniczy	OWR	przeworska
63.	Stara Biała	17	48-53/6	Ślad osadniczy	STAR/L?	
64.	Stara Biała	14	48-53/15	Ślad osadniczy	STAR/L?	
				Ślad osadniczy	WŚR	

				Ślad osadniczy	ŚR	
65.	Stara Biała	13	48-53/16	Ślad osadniczy	WEŻ	łużycka
66.	Stara Biała	12	48-53/17	Ślad osadniczy	OWR	
				Ślad osadniczy	WŚR	
67.	Stara Biała	9	48-53/37	Ślad osadniczy	STAR	
				Ślad osadniczy	NOW	
68.	Stara Biała	8	48-53/38	Ślad osadniczy	STAR	
				Ślad osadniczy	NOW	
69.	Stara Biała	7	48-53/39	Osada	ŚR	
70	Stara Biała	1	48-53/40	Osada	WŚR	
71.	Biała	4	48-53/41	Cmentarzysko	WŚR	
72.	Biała	2	48-53/42	Ślad osadniczy	WŚR	
73.	Stara Biała	2	48-53/43	Ślad osadniczy	EK-N	amfor kulistyczny
74.	Stara Biała	3	48-53/47	Osada	WŚR	
75.	Stara Biała	11	48-53/22	Ślad osadniczy Ślad osadniczy	STAR NOW	
76.	Stara Biała	10	48-53/23	Ślad osadniczy	EB	łużycka
77.	Dziarnowo	8	48-53/18	Ślad osadniczy	NOW	
78.	Dziarnowo	5	48-53/21	Osada	WŚR	
79.	Dziarnowo	7	48-53/19	Ślad osadniczy	EK-P/M	
				Ślad osadniczy	PŚR	
80.	Dziarnowo	6	48-53/20	Ślad osadniczy	ŚR	
81	Biała	15	48-53/49	Osada?	EB	łużycka
				Osada	NOW	
				Osada?	Nieokreślonaa	
82.	Włoczewo	1	47-53/2	Osada	ŚR	
83.	Włoczewo	2	47-53/3	Osada	WŚR/ŚR	
84.	Włoczewo	3	47-53/6	Osada	ŚR	
85.	Trzebuń	2	47-53/7	Ślad osadniczy	NOW	
86.	Dziarnowo	1	48-54/1	Ślad osadniczy	ŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
87.	Nowe Drganie	1	48-54/38	Ślad osadniczy	EK	
88.	Nowe Bronowo	2	48-54/30	Ślad osadniczy	EB/WEŻ	łużycka
89.	Bronowo-Zalesie	1	48-54/31	Osada prod.	WŚR	
90.	Bronowo-Zalesie	2	48-54/47	Ślad osadniczy	ŚR	
91.	Bronowo-Zalesie	3	48-54/48	Ślad osadniczy	STAR	
92.	Bronowo-Zalesie	4	48-54/50	Ślad osadniczy	EK	
93.	Nowe Bronowo	1	48-54/20	Ślad osadniczy	WŚR	
94.	Bronowo Kmiece	1	48-54/29	Ślad osadniczy	WŚR	
95.	Kruszczewo	9	48-54/18	Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
96.	Kruszczewo	8	48-54/17	Ślad osadniczy	OWR	przeworska
97.	Kruszczewo	7	48-54/16	Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
98.	Kruszczewo	6	48-54/15	Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	ŚR	
99.	Kruszczewo	10	48-54/19	Ślad osadniczy	WŚR	
100.	Kruszczewo	11	48-54/21	Ślad osadniczy	WŚR	
101.	Kruszczewo	5	48-54/14	Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
102.	Kruszczewo	1	48-54/13	Ślad osadniczy	STAR	
					WŚR	
103.	Kruszczewo	3	48-54/10	Ślad osadniczy	EK-N/WEB	
104.	Kruszczewo	2	48-54/9	Ślad osadniczy	STAR	
105.	Kruszczewo	4	48-54/11	Ślad osadniczy	STAR	
106.	Nowe Proboszczewice	9	48-54/12	Ślad osadniczy	STAR	
107.	Nowe Proboszczewice	8	48-54/8	Ślad osadniczy	EK	
108.	Nowe Proboszczewice	7	48-54/7	Ślad osadniczy	EB	
109.	Nowe Proboszczewice	13	48-54/25	Ślad osadniczy	OWR	
110.	Dziarnowo	2	48-54/26	Ślad osadniczy	WŚR	
111.	Dziarnowo	3	48-54/27	Ślad osadniczy	STAR?	
112.	Dziarnowo	4	48-54/28	Osada	STAR/WŚR	
113.	Nowe Proboszczewice	15	48-54/5	Ślad osadniczy	WŚR	
				Ślad osadniczy	ŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	
114.	Nowe Proboszczewice	14	48-54/4	Ślad osadniczy	OWR	przeworska
				Ślad osadniczy	WŚR/ŚR	
				Ślad osadniczy	NOW	

115.	Nowe Proboszczewice	12	48-54/24	Ślad osadniczy Osada Ślad osadniczy	OWR WŚR NOW	przeworska
116.	Nowe Proboszczewice	4	48-54/60	Osada	WŚR	
117.	Nowe Proboszczewice	6	48-54/61	Skarb	WŚR	
118.	Nowe Proboszczewice	5	48-54/59	Wał obronny?	WŚR	
119.	Nowe Proboszczewice	1	48-54/3	Grodzisko	WŚR	
120.	Nowe Proboszczewice	2	48-54/2	Podgrodzie	WŚR	
121.	Nowe Proboszczewice	3	48-54/58	Kurhan	STAR	
122.	Nowe Proboszczewice	16	48-54/6	Ślad osadniczy	WŚR	
123.	Nowe Proboszczewice	10	48-54/22	Ślad osadniczy	STAR	
124.	Nowe Proboszczewice	11	48-54/23	Ślad osadniczy	WŚR	
125.	Ogorzelice	1	47-54/50	Ślad osadniczy Ślad osadniczy	STAR NOW	
126.	Nowe Proboszczewice	18	47-54/2	Osada	ŚR/PŚR	
127.	Trzebuń	1	47-54/16	Ślad osadniczy	STAR	
128.	Stare Proboszczewice	5	47-54/15	Ślad osadniczy	ŚR	
129.	Stare Proboszczewice	4	47-54/14	Ślad osadniczy Ślad osadniczy	STAR NOW	
130.	Stare Proboszczewice	1	47-54/1	Osada Ślad osadniczy	WŚR NOW	
131.	Stare Proboszczewice	2	47-54/5	Ślad osadniczy	PŚR	
132.	Stare Proboszczewice	3	47-54/9	Osada Ślad osadniczy Ślad osadniczy	WŚR ŚR NOW	
133.	Nowe Proboszczewice	20	47-54/60	Gródek stożk.	ŚR/NOW	
134.	Nowe Proboszczewice	19	47-54/4	Ślad osadniczy Ślad osadniczy	STAR ŚR	
135.	Nowe Proboszczewice	17	47-54/48	Ślad osadniczy	NOW	
136.	Stare Proboszczewice	6	47-54/59	Cmentarzysko	WŚR/ŚR	

Źródło: opracowanie własne na podstawie wykazu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Objaśnienia do skrótów użytych w tabeli w kolumnie „Chronologia”:

EK – epoka kamienia
P/M – przełom paleolitu i neolitu
N – neolit
WEB – wczesna epoka brązu
EB – epoka brązu
WEŻ – wczesna epoka żelaza
H – okres halsztacki
H/L – przełom okresu halsztackiego i lateńskiego
L – okres lateński
OWR – okres wpływów rzymskich
WŚR – wczesne średniowiecze
ŚR – średniowiecze
PŚR – późne średniowiecze
NOW – okres nowożytny
STAR – stanowisko nieokreślone – „starożytne”

Fot. 6. Grodzisko w Nowych Proboszczewicach, wpisane do rejestru zabytków rej. nr 425/777 W z dnia 01.07.1968 r. Fot. G. Ferliński.

4.2.2. Dobra kultury współczesnej

Dobra kultury współczesnej to, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, nie będące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Dla gminy Stara Biała nie został sporządzony spis dóbr kultury współczesnej. Dla potrzeb Studium dokonano próby określenia gminnego zasobu dóbr kultury współczesnej. Przeprowadzona analiza nie wykazała na obszarze Gminy obiektów kwalifikujących się do wpisania do gminnego spisu dóbr kultury współczesnej.

4.2.3. Miejsca i pomniki pamięci narodowej

Na terenie gminy Stara Biała istnieją następujące miejsca pamięci, wyszczególnione w *Kartach ewidencji miejsc pamięci* (2004 r.):

1) **Mogiła zbiorowa** na miejscu egzekucji hitlerowskich w formie betonowego obramowania postawiona w 1947 r. autor nieznany, **Brwilno**;
2) **Grób Stefana Wójcika –** nauczyciela zamordowanego w Obozie Oświęcim, **Brwilno**;
3) **Grób Władysława Lewandowskiego,** żołnierza AK zamordowanego przez Niemców w lesie Brwileńskim, **Brwilno**;
4) **Pomnik, Obelisk** poświęcony poległym w latach 1918-1920 r., ufundowany w 1930 r. przez rodaków, **Nowe Trzepowo**;
5) **Grób Antoniego Wieczorkowskiego zamordowanego przez hitlerowców, Stara Biała**;
6) **Grób Jana Bartka,** poległego w walce z Niemcami (uznawany jest za zdrajcę Polaków), **Stara Biała**;
7) **Grób Władysławy Popielarskiej zamordowanej przez Niemców w 1939 r.**, **Stare Proboszczewice**;
8) **Pomnik wdzięczności**, w formie kamieni polnych ułożonych w kształcie stożka, w podzięce za ocalenie w latach wojny 1939-1945. Postawiony z inicjatywy Parafian parafii w Proboszczewicach 14.03.1946 r., **Stare Proboszczewice**;
9) **Grób Stefana Mazowieckiego zmarłego na skutek ran zadanych przez hitlerowców Stare Proboszczewice**.

Fot. 7. Mogiła 13 żołnierzy poległych w Niegłosach w 1920 r. Fot. G. Ferliński.

4.2.4. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

W granicach Gminy nie występują Pomniki Zagłady, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

4.3. Krajobraz kulturowy Gminy i wymogi jego ochrony. Elementy tożsamości Gminy

Krajobraz kulturowy, jako przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności czynników naturalnych i człowieka, zawiera wytwory cywilizacji ludzkiej i elementy przyrodnicze oraz lokalną tradycję.

Ochrona krajobrazu kulturowego może być realizowana poprzez ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ustanowienie w formie uchwały rady gminy zespołu przyrodniczo-krajobrazowego lub parku kulturowego lub rozporządzenie wojewody o wpisie do rejestru zabytków. W gminie Stara Biała prawna ochrona krajobrazu kulturowego realizowana jest poprzez ustalenie ochrony konserwatorskiej w formie wpisu do rejestru zabytków dla zabytkowych parków, zespołów dworskich oraz stanowisk archeologicznych: grodziska i osady.

Istotnym elementem krajobrazu Gminy, stanowiącym również o jej tożsamości, są założenia przestrzenne. Rozmieszczone są w kilku miejscowościach w Gminie, a niektóre z nich, jak napisano powyżej, objęto ochroną konserwatorską.

Tab. 25. Założenia przestrzenne w gminie Stara Biała.

Lp.	Miejscowość	Stan zachowania / uwagi
1.	Bronowo-Zalesie - założenie dworsko-parkowe	park z 2. poł. XIX w., pozostałość parku założonego w przeszłości wokół dworu szlacheckiego, dwór został rozebrany w latach 70-tych, park w dobrym stanie zachowania
2.	Brwilno – „Antoniówka” – założenie parkowo-leśne	dawny Zespół Domu Wypoczynkowego Seminarium Duchownego, wyjątkowo oryginalna drewniana willa z lat 20-tych XX w. otoczona parkiem krajobrazowym, zespół zachowany w dobrym stanie, obecnie siedziba Domu Opieki Społecznej
3.	Ogorzelice – założenie dworsko-parkowe	dwór murowany z poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków, otoczony parkiem, obecnie niezagospodarowany i utrzymany w średnim stanie
4.	Nowe Proboszczewice – założenie dworsko-parkowe	zespół dworski tworzony przez dwór murowany 1906 r. i park z początku XX w.; wpisany do rejestru zabytków, zachowany w dobrym stanie, dwór – obecnie siedziba Ośrodka Zdrowia
5.	Srebrna – założenie dworsko (pałacowo)-parkowe	a) dwór (pałac) i park krajobrazowo-naturalistyczny z ok. 1800 r., wpisane do rejestru zabytków, dwór zachowany w dobrym stanie, obecnie siedziba ośrodka wypoczynkowo-szkoleniowego PKN ORLEN S.A., b) park leśny z początków XX w., powstał jako uzupełnienie istniejącego wcześniej założenia dworskiego, wpisany do rejestru zabytków, c) spichlerz z 1891 r., wpisany do rejestru zabytków, zlokalizowany w kompleksie zabudowy folwarcznej, zagospodarowany na cele funkcji rolniczych, utrzymany w złym stanie
6.	Nowe Trzepowo – założenie szkolno-parkowe	obiekt szkoły (w stylu dworkowym) z końca lat 20-tych XX w. wraz z otaczającym drzewostanem, wpisane do rejestru zabytków, zachowane w dobrym stanie, obecnie siedziba Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku, Instytutu Nauk Ekonomicznych i Informatyki

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Rejestru Gminnej Ewidencji Zabytków Nieruchomych oraz Planu Odnowy Miejscowości: Bronowo-Zalesie, Brwilno, Nowe Proboszczewice.*

Podstawowymi elementami krajobrazu wyznaczającymi tożsamość Gminy są:
1) doliny rzek Wisły, Skrwy Prawej i Wierzbicy wraz ze skarpami;
2) założenia przestrzenne;
3) młyny: w Kobiernikach i Wyszynie na rzece Wierzbicy oraz w Bronowie-Zalesiu;
4) grodzisko w Nowych Proboszczewicach;
5) zabudowa folwarczna w miejscowości Srebrna;
6) krajobraz rolniczy.

Fot. 8. Dolina rzeki Wierzbicy w Kobiernikach. Fot. G. Ferliński.

Fot. 9. Młyn wodny w Kobiernikach, wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków. Fot. G. Ferliński.

4.4. Stan zasobów dziedzictwa kulturowego. Główne problemy i zagrożenia

Obiekty zabytkowe, w których zlokalizowane są funkcje użytkowe są w dobrym stanie technicznym, wymagają wyłącznie bieżącej konserwacji (m.in. dwór (pałac) w Srebrnej, dwór w Nowych Proboszczewicach, szkoła z ogrodem w Nowym Trzepowie, kościoły). Niezadowalający stan prezentują m.in.: zespół zabudowy folwarcznej w Srebrnej (mimo dobrego stanu zabytkowej zabudowy, teren wymaga uporządkowania) oraz zespoły dworsko-parkowe: w Bronowie-Zalesiu, który utracił wiele elementów pierwotnego zagospodarowania, zadbania wymaga m.in. młyn; i w Ogorzelicach, aktualnie praktycznie niedostępny dla miejscowej ludności i wymagający działań remontowych.

Poza zagrożeniami dotyczącymi bezpośrednio obiektów zabytkowych, na stan dziedzictwa kulturowego niekorzystnie wpływać może również jego bezpośrednie otoczenie, tj. potencjalna nowa zabudowa, mogąca przybierać skalę i formy niekorespondujące z obiektem zabytkowym, burzące ogólny ład przestrzenny, czy nawet obiekt przysłaniać.

4.5. Polityka Gminy w zakresie ochrony zabytków

Realizując wymagania przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków Gmina Stara Biała sporządziła w 2009 r. Gminną Ewidencję Zabytków. Konieczne jest opracowanie z jej wykorzystaniem gminnego programu opieki nad zabytkami.

Polityka Gminy dla części obiektów zabytkowych oraz stanowisk archeologicznych zawarta jest w ustaleniach niektórych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują część miejscowości Nowa Biała oraz całe lub część miejscowości położonych w południowej części Gminy.

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym, w tym granice krajobrazów priorytetowych

Audyt krajobrazowy sporządzany jest dla obszaru województwa. Zawiera on m.in. rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów oraz wyznaczone zostają w nim granice krajobrazów priorytetowych. Dotychczas nie sporządzono audytu krajobrazowego dla obszaru województwa mazowieckiego. Po uchwaleniu audytu krajobrazowego konieczne będzie uwzględnienie w polityce przestrzennej i dokumentach na szczeblu gminnym (w tym Studium) jego zapisów dotyczących obszaru Gminy.

6. Sytuacja społeczno-ekonomiczna Gminy. Warunki i jakość życia mieszkańców

6.1. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego

6.1.1. Sytuacja i prognozy demograficzne

Wg danych Urzędu Gminy Stara Biała, na dzień *[19 lutego 2015 r.]* **<9 lipca 2020 r.>**, gminę Stara Biała zamieszkiwało *[11 222]* **<11 642>** osób. Liczbę ludności w poszczególnych miejscowościach zamieszczono w poniższej tabeli. Najwięcej mieszkańców liczą miejscowości Maszewo Duże oraz Nowe Proboszczewice – w obu tych miejscowościach mieszka łącznie ok. 30 % ogólnej liczby mieszkańców Gminy.

Gęstość zaludnienia wynosi *[101]* **<104,8>** osób na 1 km^2, co jest wartością niemal dwukrotnie wyższą niż średnia gęstość zaludnienia w polskich gminach wiejskich (ok. 56 osób/km^2) lub gminach wiejskich w granicach województwa mazowieckiego (ok. 55 osób/km^2). Dla porównania średnia gęstość zaludnienia w gminach wiejskich powiatu płockiego wynosi 61 osób/km^2.

Tab. 26. *[Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy Stara Biała.]*

Miejscowość	*Ogółem [os.]*	*Gęstość zaludnienia [os/km^2]*	*% ogólnej liczby ludności*
Biała	*801*	*146,7*	*7,1*
Bronowo Kmiece	*123*	*91,1*	*1,1*
Bronowo-Zalesie	*404*	*82,1*	*3,6*
Brwilno	*784*	*57,1*	*7,0*
Dziarnowo	*285*	*38,7*	*2,5*
Kamionki	*234*	*41,3*	*2,1*
Kobierniki	*256*	*75,5*	*2,3*
Kowalewko	*185*	*63,8*	*1,7*
Kruszczewo	*105*	*36,6*	*0,9*
Ludwikowo	*355*	*554,7*	*3,2*
Mańkowo	*517*	*210,2*	*4,6*
Maszewo	*542*	*140,8*	*4,8*
Maszewo Duże	*1843*	*700,8*	*16,4*
Miłodróż	*103*	*51,8*	*0,9*
Nowa Biała	*254*	*87,9*	*2,3*
Nowe Bronowo	*111*	*65,7*	*1,0*
Nowe Draganie	*83*	*38,4*	*0,7*
Nowe Proboszczewice	*1540*	*300,8*	*13,7*
Nowe Trzepowo	*370*	*78,9*	*3,3*
Ogorzelice	*386*	*120,2*	*3,4*
Srebrna	*379*	*76,3*	*3,4*
Stara Biała	*427*	*58,1*	*3,8*
Stare Draganie	*106*	*48,2*	*0,9*
Stare Proboszczewice	*401*	*82*	*3,6*
Trzebuń	*117*	*26,2*	*1,0*
Ulaszewo	*89*	*42,6*	*0,8*
Włoczewo	*133*	*33,2*	*1,2*
Wyszyna	*271*	*129,7*	*2,4*
Razem:	***11 204***	***100,9***	***100,0***

[Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała, stan z dnia 19 lutego 2015 r.]

Tab. 26. **<Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy Stara Biała.>**

Miejscowość	Ogółem [os.]	Gęstość zaludnienia [os/km^2]	% ogólnej liczby ludności
Biała	**767**	**140,5**	**6,6**
Bronowo Kmiece	**116**	**85,9**	**1,0**
Bronowo-Zalesie	**399**	**81,1**	**3,4**
Brwilno	**905**	**66**	**7,8**
Dziarnowo	**289**	**39,2**	**2,5**
Kamionki	**237**	**41,9**	**2,0**
Kobierniki	**245**	**72,3**	**2,1**
Kowalewko	**185**	**63,8**	**1,6**
Kruszczewo	**101**	**35,2**	**0,9**
Ludwikowo	**443**	**692,2**	**3,8**
Mańkowo	**598**	**243,1**	**5,1**
Maszewo	**606**	**157,4**	**5,2**
Maszewo Duże	**1984**	**754,4**	**17,0**
Miłodróż	**93**	**46,7**	**0,8**
Nowa Biała	**293**	**101,4**	**2,5**
Nowe Bronowo	**111**	**65,7**	**1,0**
Nowe Draganie	**77**	**35,6**	**0,7**
Nowe Proboszczewice	**1575**	**307,6**	**13,5**
Nowe Trzepowo	**354**	**75,5**	**3,0**
Ogorzelice	**369**	**115**	**3,2**
Srebrna	**371**	**74,5**	**3,2**
Stara Biała	**405**	**55,1**	**3,5**
Stare Draganie	**100**	**45,5**	**0,9**
Stare Proboszczewice	**396**	**81**	**3,4**
Trzebuń	**115**	**25,7**	**1,0**
Ulaszewo	**85**	**40,7**	**0,7**
Włoczewo	**120**	**29,9**	**1,0**
Wyszyna	**303**	**145**	**2,6**
Razem:	**11 642**	**104,8**	**100,0**

<Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała, stan z dnia 9 lipca 2020 r.>

Według danych GUS w ciągu ostatnich *[15]* **<19> -**tu lat liczba mieszkańców Gminy wzrosła z liczby 9 205 osób w 2000 r. do *[11 461]* **<11 968>** osób w *[2014 r.]* **<2019 r.>** (wzrost o *[24,5%]* **<30%>**). Na wzrost liczby mieszkańców składa się wysoki przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji.

Przyrost naturalny od *[2000 r.]* **<2005 r.>** przez większość lat (oprócz *[2004]* 2008, **<2015 i 2018>** r.) w analizowanym okresie utrzymywał się na poziomie dodatnim i oscylował wokół wartości od 7 do 37 osób, co odpowiadało wzrostowi liczb osób o od 0,6 do 4,0 osób na 1000 mieszkańców. Dobra sytuacja Gminy widoczna jest, gdy porówna się wartości zawarte w tabeli nr 26 do ich odpowiedników w innych gminach wiejskich, np. współczynnik przyrostu naturalnego dla gmin wiejskich na 1000 mieszkańców w powiecie płockim w 2013 r. wyniósł średnio -0,7, natomiast dla gmin wiejskich w Polsce 0,2.

Tab. 27. *[Przyrost naturalny w gminie Stara Biała w latach 2000-2014.]*

	Rok														
	2000	*2001*	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*
A	*37*	*12*	*10*	*26*	*0*	*18*	*37*	*9*	*-4*	*24*	*19*	*8*	*26*	*37*	*7*
B	*4,0*	*1,3*	*1,1*	*2,8*	*0,0*	*1,8*	*3,7*	*0,9*	*-0,4*	*2,3*	*1,7*	*0,7*	*2,3*	*3,3*	*0,6*

[A – bezwzględna wartość przyrostu naturalnego; B – współczynnik przyrostu naturalnego [‰]
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 27. **<Przyrost naturalny w gminie Stara Biała w latach 2005-2019.>**

	Rok														
	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
A	**18**	**37**	**9**	**-4**	**24**	**19**	**8**	**26**	**37**	**7**	**-31**	**22**	**17**	**-3**	**26**
B	**1,8**	**3,7**	**0,9**	**-0,4**	**2,3**	**1,7**	**0,7**	**2,3**	**3,3**	**0,6**	**-2,7**	**1,9**	**1,44**	**-0,25**	**2,18**

<A – bezwzględna wartość przyrostu naturalnego; B – współczynnik przyrostu naturalnego [‰]
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.>

W latach *[2000-2014]* **<2005-2019>** saldo migracji zawsze osiągało wartości dodatnie, mieszczące się w przedziale od *[45]* **<42>** osób w *[2001 r.]* **<2019 r.>** do *[192]* **<205>** osób w *[2007 r.]* **<2005 r.>** W przeliczeniu na 1000 osób zwykle wahało się między wartościami *[10,0]* **<3,5>** a 20,9. Gmina bardzo korzystnie wyróżniała się wśród innych gmin wiejskich powiatu płockiego, gdzie średnie saldo migracji w 2013 r. wyniosło 3,2, oraz wśród gmin wiejskich w Polsce, osiągających średnio wielkość salda 2,1.

Tab. 28. *[Saldo migracji w gminie Stara Biała w latach 2000-2014.]*

	Rok														
	2000	*2001*	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*
A	*111*	*45*	*128*	*158*	*196*	*205*	*125*	*192*	*153*	*108*	*178*	*110*	*125*	*133*	*92*
B	*12,1*	*4,9*	*13,7*	*16,8*	*20,4*	*20,9*	*12,5*	*18,8*	*14,7*	*10,3*	*16,3*	*10,0*	*11,2*	*11,7*	*8,0*

[A – bezwzględna wartość salda migracji; B – saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 28. **<Saldo migracji w gminie Stara Biała w latach 2005-2019>.**

	Rok														
	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
A	**205**	**125**	**192**	**153**	**108**	**178**	**110**	**125**	**133**	**92**	**-**	**142**	**68**	**70**	**42**
B	**20,9**	**12,5**	**18,8**	**14,7**	**10,3**	**16,3**	**10,0**	**11,2**	**11,7**	**8,0**	**-**	**12,1**	**5,8**	**5,9**	**3,5**

<A – bezwzględna wartość salda migracji; B – saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.>

Analiza powyższych wskaźników wykazała, że w gminie Stara Biała następuje stały wzrost liczby ludności, co uwidacznia się szczególnie na tle innych gmin wiejskich w powiecie płockim i ogólnie w kraju. Zjawisko wzrostu liczby ludności należy uznać za korzystne, gdyż świadczy o wysokiej atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania i pracy, a także pozytywnie wpływa na możliwości dalszego rozwoju gospodarczego. Upraszczając: wzrost liczby ludności skutkuje większą konsumpcją, wzrostem zapotrzebowania na usługi, w tym usługi publiczne (szkolnictwo, kultura, rozrywka), przez co „napędza" rozwój różnych branż lokalnej gospodarki. Jednocześnie wzrost liczby ludności wiąże się z rosnącymi oczekiwaniami wobec zaspokojenia potrzeb mieszkańców, z czego znaczna część realizowana jest w ramach wypełniania zadań własnych gminy, co przekłada się na większą potrzebę prowadzenia racjonalnej polityki przestrzennej i świadomego kształtowania rozwoju zabudowy tak, by stał się jednym z powodów rozwoju gminy, a nie źródłem problemów.

Prognoza demograficzna

Mając na względzie długo utrzymujący się trend wysokich, dodatnich przyrostów naturalnych oraz korzystne, dodatnie saldo migracji, dla gminy Stara Biała prognozuje się

wieloletnie powiększanie się liczby mieszkańców. Przewiduje się, że wzrost liczby mieszkańców w początkowym okresie może przebiegać jeszcze szybciej ze względu na wzajemne oddziaływania na siebie salda migracji i przyrostu naturalnego – część z nowych mieszkańców założy rodziny właśnie na terenie Gminy.

Według prognozy liczby ludności opracowanej w Urzędzie Gminy Stara Biała na podstawie długoterminowej prognozy liczby ludności opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny, przewiduje się, że liczba mieszkańców Gminy w 2025 roku wyniesie 13 510 mieszkańców, czyli w ciągu 10 lat wzrośnie o 2019 osób (odniesienie względem danych z 31 XII 2014 r. wg GUS).

Potwierdzeniem dla przewidywanego dużego wzrostu mieszkańców gminy Stara Biała są prognozy opracowane przez GUS. Najnowsza *Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (Powiaty)* przewiduje w powiecie płockim wzrost liczby mieszkańców obszarów wiejskich z 101 457 w roku 2014 r. do 102 396 osób w roku 2044 (wzrost o 939 osób).

Obserwując zmiany przyrostu naturalnego oraz salda migracji we wszystkich 15 gminach wiejskich lub obszarach wiejskich[40] w powiecie płockim w latach 1996-2014 (wg GUS), założyć można, że znaczy udział w ww. „wzrostach" liczby ludności w powiecie płockim będzie miała właśnie gmina Stara Biała. W ww. okresie gmina Stara Biała była jedyną gminą/obszarem wiejskim, w którym każdego roku zanotowano dodatnie saldo migracji. Wyróżniała się także dużo większą liczbą napływających mieszkańców (zbliżone lub trochę wyższe wyniki osiągnięto wyłącznie w gminie Słupno) wśród obszarów wiejskich, które w większości lat notowały dodatnie saldo (gminy wokół Płocka). Tylko w 5 gminach/obszarach wiejskich największe dodatnie saldo w danym okresie przekroczyło 50 osób, w tym tylko w gminie Stara Biała i Słupno było większe niż 200 osób. Jednocześnie wyłącznie w 4 gminach/obszarach wiejskich wartość średniego salda dla danego okresu przekroczyła +20 osób, przy czym tylko w 2 średnia była większa niż +100 osób, w tym w gminie Stara Biała (średnia wyniosła 117 osób). Gmina równie pozytywnie wyróżniała się pod względem przyrostu naturalnego – w analizowanym okresie była jedynym obszarem wiejskim w powiecie płockim, w którym tylko raz przyrost naturalny spadł poniżej 0 (tylko o 4 osoby; na drugim miejscu była gmina Radzanowo, w której wartość przyrostu naturalnego osiągnęła wyniki poniżej 0 w 4 latach) i niemal w połowie lat (8 razy) osiągnęła największe dodatnie wartości przyrostu naturalnego. W żadnej innej gminie lub obszarze wiejskim w badanym okresie największy dodatni przyrost naturalny nie przekroczył 40 osób (w Starej Białej największy przyrost naturalny liczył 71 osób), ani średni przyrost naturalny nie był większy niż +10 osób na rok (w gminie Stara Biała osiągnął średnio +22 osoby na rok).

Biorąc pod uwagę ogólne trendy mające wystąpić w obszarach wiejskich powiatu płockiego, wg *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (Powiaty),* która zakłada:

1) wzrost liczby mieszkańców o ponad 100 osób każdego roku do roku 2027 włącznie (średnio o 168 osób każdego roku);
2) wzrost liczby mieszkańców o od 19 do 84 osób każdego roku od 2028 do 2031 roku włącznie (średnio o 52 osoby każdego roku);
3) spadek liczby mieszkańców o od 5 do 91 osób każdego roku od 2032 do 2036 roku włącznie (średnio o 50 osób każdego roku);
4) spadek liczby mieszkańców o ponad 100 osób (i mniej niż 200) każdego roku od 2037 do 2044 roku włącznie (średnio o 150 osób każdego roku)

oraz wyżej przytoczone, charakterystyki gminy Stara Biała, poświadczające długoletnie utrzymywanie się pozytywnych trendów demograficznych i odbieganie od negatywnych terenów widocznych w skali obszarów wiejskich powiatu[41], przyjęto, że:

1) liczba mieszkańców, zgodnie z założeniami Urzędu, do 2025 r. (10 lat) wzrośnie o 2019 osób;

[40] Obszar wiejski w przypadku gminy miejsko-wiejskiej.
[41] Co pozwala założyć, że negatywne zjawiska demograficzne w gminie Stara Biała zaczną się później i w mniejszym nasileniu, niż w innych gminach i obszarach wiejskich powiatu płockiego.

2) od 2025 do 2030 r. (5 lat) wzrost liczby mieszkańców spowolni o 50% względem tempa wzrostu w pkt 1, czyli liczba mieszkańców wzrośnie o 505 osób;
3) od 2031 r. do 2040 r. (10 lat) wzrost liczby mieszkańców spowolni o 50% względem tempa wzrostu w pkt 2, czyli liczba mieszkańców wzrośnie o 505 osób;
4) liczba mieszkańców od 2041 do 2045 r. będzie utrzymywać się na stałym poziomie.

Wobec powyższego, przewiduje się, że liczba mieszkańców gminy Stara Biała, w perspektywie 30 lat, zwiększy się o 3026 osób, czyli w 2045 r. osiągnie wynik 14 487 osób (wzrost o 26,4 %).

Gmina Stara Biała zlokalizowana jest poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi ośrodków wojewódzkich. W prognozie demograficznej nie uwzględnia się migracji w ramach tych obszarów. Dla sytuacji demograficznej w Gminie kluczowe znaczenie odgrywa sąsiedztwo Płocka, zaliczonego w *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* oraz *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego* do ośrodków wokół których tworzą się obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych. Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w ww. omówionych pozytywnych trendach demograficznych w Gminie.

Tab. 29. *[Ludność gminy Stara Biała wg ekonomicznych grup wieku i płci, stan na koniec 2015 r.]*

Wiek	*Liczba ludności*			*Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn)*
	Ogółem	*Mężczyźni*	*Kobiety*	
przedprodukcyjny (≤17 lat)	*2 421*	*1 249*	*1 172*	*93,8*
produkcyjny ogółem (M 18-64 lat / K 18-59 lat)	*7 540*	*4 009*	*3 531*	*88,0*
poprodukcyjny (M >65 lat / K ≥ 60 lat)	*1 650*	*556*	*1 094*	*196,7*
Razem:	***11 611***	***5 814***	***5 797***	***99,7***

[Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 29. **<Ludność gminy Stara Biała wg ekonomicznych grup wieku i płci, stan na koniec 2019 r.>**

Wiek	**Liczba ludności**			**Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn)**
	Ogółem	**Mężczyźni**	**Kobiety**	
przedprodukcyjny (≤17 lat)	**2 360**	**1 201**	**1 159**	**96,5**
produkcyjny ogółem (M 17-64 lat / K 17-59 lat)	**7 700**	**4 125**	**3 575**	**86,7**
poprodukcyjny (M >65 lat / K ≥ 60 lat)	**1 908**	**669**	**1 239**	**185,2**
Razem:	**11 968**	**5 995**	**5 973**	**99,6**

<Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.>

Najliczniejszą grupę w Gminie stanowi ludność w wieku produkcyjnym (*[65%]* **<64%>** całej populacji). Zgodnie ze skalą „starości demograficznej" ONZ mieszkańcy Gminy stanowią populację starą – odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosi ponad *[7%]* **<12%>**, – grupa osób w wieku poprodukcyjnym stanowi *[14%]* **<15%>**. Współczynnik obciążenia ekonomicznego w gminie Stara Biała wynosi aż *[54%]* **<55%>**. Oznacza to, iż na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada *[54]* **<55>** osób w wieku nieprodukcyjnym. Właściwa proporcja między grupą ludności pracującej i grupami ludności niepracującej (dzieci, ludzie starzy) ma istotne znaczenie dla sprawnego funkcjonowania poszczególnych jednostek terytorialnych, regionów jak i całego państwa. Zmiana tej proporcji, polegająca na wzroście ludności w wieku nieprodukcyjnym, powoduje zmniejszanie się zasobów pracy oraz generuje koszty utrzymania

grup niepracujących (m.in. wzrost kosztów usług medycznych i opiekuńczych dla ludzi starszych), co istotnie hamuje wzrost gospodarczy.

Gminę zamieszkuje porównywalna liczba kobiet i mężczyzn. Wskaźnik feminizacji w *[2015 r.]* **<2020 r.>** wyniósł *[99,6]* **<99,6>**. Cechą charakterystyczną, co pokazuje tabela nr 28, jest niewielka dominacja liczebna mężczyzn w grupach przedprodukcyjnej i produkcyjnej oraz bardzo duża dysproporcja wskazująca na przewagę w liczebności kobiet w grupie poprodukcyjnej.

Prognoza zmian w strukturze ludności

Biorąc pod uwagę przytoczone powyżej wskaźniki demograficzne dotyczące gminy Stara Biała, w zakresie prawdopodobnych zmian struktury ludności można się spodziewać:

1) wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym;
2) wzrostu liczby ludności w wieku emerytalnym;
3) wzrostu ogólnego poziomu wykształcenia ludności.

6.1.2. Rynek pracy

W roku 2002, zgodnie z danymi z Narodowego Spisu Powszechnego w gminie Stara Biała własne źródło utrzymania posiadały 3 844 osoby – ok. 41 % mieszkańców Gminy (w danym roku). Oznacza to, że pozostałe 59 % ludności pozostawało na utrzymaniu innych lub nie posiadało własnego źródła utrzymania. Do grupy tej zaliczają się dzieci, młodzież, oraz inni członkowie rodzin nieposiadający prawa do jakichkolwiek świadczeń socjalnych. Głównym źródłem utrzymania dla większości ludności w Gminie w 2002 r. była praca najemna poza rolnictwem (dla 60 % osób posiadających własne źródło utrzymania, co stanowi jednocześnie 70 % osób posiadających własne zarobkowe źródło utrzymania). Rolnictwo było wówczas głównym źródłem utrzymania dla 17 % mieszkańców posiadających własne źródło utrzymania, co stanowiło jednocześnie 19 % osób posiadających własne zarobkowe źródło utrzymania. Wyniki badań statystycznych w tym zakresie z lat późniejszych nie zostały opublikowane przez GUS.

Tab. 30. Główne źródła utrzymania ludności[42] w gminie Stara Biała w 2002 r.

Płeć	Ogółem [os.]	Zarobkowe źródło utrzymania [os.]			Niezarobkowe źródło utrzymania [os.]		
		Praca poza rolnictwem		Praca w rolnictwie	Renta	Emerytura	Pozostałe
		Najemna	Na rachunek własny lub z najmu				
Kobiety	2 032	1270	200	291	85	85	101
Mężczyźni	1 812	1028	144	360	103	78	99
Razem:	**3 844**	**2 298**	**344**	**641**	**188**	**163**	**200**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

Bezrobocie

Gmina Stara Biała charakteryzuje się średnim poziomem bezrobocia. Liczba osób pozostających bez pracy od *[2011 r.]* **<2012 r.>** nie przekroczyła poziomu 11% osób w wieku produkcyjnym. W ostatnich *[5-ciu]* **<8-miu>** latach obserwuje się wahania poziomu bezrobocia od *[3,9]* **<4,9>** do 10,5 %, przy czym *[w ostatnich 2 latach]* **<od 2013 r. do 2018 r.>** liczba bezrobotnych zarejestrowanych malała. W strukturze bezrobotnych według płci zauważa się przewagę kobiet. Poziom bezrobocia podlega nieznacznym sezonowym wahaniom, w okresie letnim jest zwykle nieco niższe, ze względu na wzrost zatrudnienia w budownictwie i rolnictwie.

[42] Dotyczy ludności posiadającej własne źródło utrzymania.

Tab. 31. *[Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Stara Biała w latach 2011-2015 wg płci.]*

	Zarejestrowani bezrobotni [os.]					*Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]*				
Lata	***2011***	***2012***	***2013***	***2014***	***2015***	***2011***	***2012***	***2013***	***2014***	***2015***
Kobiety	*395*	*414*	*432*	*354*	*339*	*11,8*	*12,2*	*12,4*	*10,2*	*9,6*
Mężczyźni	*275*	*326*	*342*	*278*	*237*	*7,1*	*8,4*	*8,7*	*7,0*	*5,9*
Razem:	***670***	***740***	***774***	***632***	***576***	***9,3***	***10,2***	***10,5***	***8,5***	***7,6***

[Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 31. **<Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Stara Biała w latach 2012-2019 wg płci.>**

	Zarejestrowani bezrobotni [os.]								**Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]**							
Lata	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Kobiety	**414**	**432**	**354**	**339**	**329**	**273**	**231**	**243**	**12,2**	**12,4**	**10,2**	**9,6**	**9,2**	**7,7**	**6,5**	**6,8**
Mężczyźni	**326**	**342**	**278**	**237**	**206**	**155**	**142**	**133**	**8,4**	**8,7**	**7,0**	**5,9**	**5,1**	**3,8**	**3,5**	**3,2**
Razem:	**740**	**774**	**632**	**576**	**535**	**428**	**373**	**376**	**10,2**	**10,5**	**8,5**	**7,6**	**7,0**	**5,6**	**4,9**	**4,9**

<Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.>

6.1.3. Struktura działalności gospodarczej

Podmioty gospodarcze, działalność usługowa

Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Stara Biała w ciągu ostatnich *[5-ciu]* **<7-miu>** lat z roku na rok wzrasta: z poziomu *[709]* **<782>** przedsiębiorstw w *[2011 r.]* **<2013 r.>** do *[840]* **<923>** w *[2015 r.]* **<2019 r.>** Każdego roku rejestrowano ok. *[76-98]* **<71-102>** nowych podmiotów, najmniej, bo *[76]* **<71>,** zarejestrowano w *[2011 r.]* **<2016 r.>,** najwięcej natomiast w *[2015 r.]* **<2018 r.>** Wśród nowo rejestrowanych podmiotów dominują te z sektora prywatnego, z wyraźną przewagą działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. *[Pojedyncze podmioty sektora publicznego rejestrowane były w latach 2011, 2012 i 2014 r.]* **<Podmiot sektora publicznego rejestrowany był jedynie w 2014 r.>** Dane obrazujące liczbę powstających w ostatnich latach przedsiębiorstw zawiera tabela nr 31. Wartości w niej zawarte świadczą o wysokim rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i korzystnych warunkach prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy.

Tab. 32. *[Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w gminie Stara Biała w latach 2011-2015.]*

Sektor własnościowy		*2011 r.*	*2012 r.*	*2013 r.*	*2014 r.*	*2015 r.*
Sektor publiczny	*Ogółem*	*3*	*1*	*0*	*1*	*0*
	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	*2*	*0*	*0*	*1*	*0*
	Spółki handlowe	*0*	*1*	*0*	*0*	*0*
Sektor prywatny	*Ogółem*	*73*	*78*	*97*	*91*	*93*
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	*71*	*73*	*84*	*83*	*86*
	Spółki handlowe	*1*	*0*	*6*	*4*	*2*
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Spółdzielnie	*0*	*1*	*1*	*0*	*0*
	Fundacje	*0*	*1*	*0*	*0*	*0*
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	*0*	*0*	*1*	*1*	*2*

Razem:	*76*	*79*	*97*	*92*	*98*

[Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z lat 2011-2015, Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 32. **<Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w gminie Stara Biała w latach 2013-2019>.**

Sektor własnościowy		2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Sektor publiczny	Ogółem	0	1	0	0	0	0	0
	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	0	1	0	0	0	0	0
	Spółki handlowe	0	0	0	0	0	0	0
Sektor prywatny	Ogółem	97	91	93	71	83	102	88
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	84	83	86	68	82	92	84
	Spółki handlowe	6	4	2	0	0	0	0
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0	0	0
	Spółdzielnie	1	0	0	0	0	0	0
	Fundacje	0	0	0	0	0	0	1
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1	1	2	1	0	2	1
Razem:		97	92	93	71	83	102	98

<Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z lat 2013-2019, Bank Danych Lokalnych.>

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w gminie Stara Biała znajdują się zarówno przedsiębiorstwa publiczne jak i prywatne. Mniejsze znaczenie odgrywa sektor publiczny, który w *[2015 r.]* **<2019 r.>** obejmował jedynie *[20]* **<17>** przedsiębiorstw, w tym przede wszystkim państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, stanowiące *[75%]* **<65%>** wszystkich podmiotów tego sektora.

Sektor prywatny jest zdecydowanie liczniej reprezentowany – przez *[816]* **<906>** podmiotów w całej Gminie (najwyższa liczba zarejestrowanych podmiotów wśród wszystkich gmin wiejskich powiatu płockiego; poza gminą Słupno, w żadnej innej gminie nie było zarejestrowanych więcej niż 562 podmiotów). Wśród podmiotów prywatnych dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Szczegółową liczbę podmiotów wg sektora własnościowego przedstawia tabela nr 32.

Tab. 33. Struktura podmiotów gospodarki narodowej w gminie Stara Biała w *[2015 r.]* **<2019 r.>** wg sektorów własnościowych.

Sektor własnościowy		Gmina ogółem
Sektor publiczny	**Ogółem**	***[20]*** **<17>**
	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	*[15]* **<11>**
	Spółki handlowe	*[4]* **<2>**
Sektor prywatny	**Ogółem**	*[816]* **<906>**
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	*[693]* **<759>**
	Spółki handlowe	*[42]* **<56>**
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	*[7]* **<5>**
	Spółdzielnie	*[4]* **<2>**
	Fundacje	1
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	*[20]* **<22>**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z *[2015 r.]* **<2019 r.>**, Bank Danych Lokalnych.

W strukturze podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych na terenie Gminy w *[2015 r.]* **<2019 r.>** wyraźnie dominuje sekcja F obejmująca budownictwo oraz sekcja G obejmująca handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W ramach sekcji G najwięcej podmiotów rozpoczęło działalność w zakresie handlu detalicznego (z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi), zaś w ramach sekcji F 13 podmiotów podjęło się działalności w zakresie robót budowlanych specjalistycznych. Dużą popularnością cieszyło się również przetwórstwo przemysłowe (sekcja C) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M). Jak wynika z powyższej analizy oraz danych przedstawionych w tabeli nr 33, w gminie Stara Biała funkcjonuje wiele przedsiębiorstw o różnorodnym zakresie działalności – służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb w zakresie handlu hurtowego i detalicznego oraz usług, w tym specjalistycznych.

Tab. 34. Podmioty gospodarcze nowo zarejestrowane na terenie gminy Stara Biała wg sekcji PKD 2007 w roku *[2015]* **<2019>.**

Sekcja	Gmina ogółem
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	*[2]* **<1>**
B – Górnictwo i wydobywanie	0
C – Przetwórstwo przemysłowe	*[12]* **<15>**
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0
F – Budownictwo	*[19]* **<18>**
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle	*[17]* **<12>**
H – Transport i gospodarka magazynowa	*[5]* **<4>**
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	*[4]* **<3>**
J – Informacja i komunikacja	*[2]* **<3>**
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	*[4]* **<2>**
L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	*[2]* **<0>**
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	*[6]* **<2>**
O – Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0
P – Edukacja	*[2]* **<3>**
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	*[2]* **<3>**
S i T– Pozostała działalność usługowa	*[9]* **<13>**
U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
Razem:	*[98]* **<94>**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, Bank Danych Lokalnych.

Gospodarka rolna

Jak stwierdzono wcześniej, bardzo ważną rolę w gospodarce Gminy odgrywa rolnictwo. W roku 2010[43] w całej Gminie było 780 gospodarstw rolnych, z czego 689 gospodarstw prowadzi działalność rolniczą (co stanowi 88% wszystkich gospodarstw rolnych). Prawie wszystkie gospodarstwa są gospodarstwami indywidualnymi – wyjątek stanowią cztery gospodarstwa.

Pod względem wielkości dominują gospodarstwa o powierzchni 1-15 ha, które stanowią 64% wszystkich gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Udział gospodarstw największych, o powierzchni powyżej 15 ha wynosi 19,6%.

Średnia wielkość gospodarstwa wynosi około 11,4 ha, co jest wartością wyższą w odniesieniu do średniej krajowej (10,15 ha) oraz wojewódzkiej (8,5 ha). Biorąc pod uwagę wyłącznie gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą, średnia ta wynosi 12,7 ha.

W okresie 8 lat pomiędzy kolejnymi spisami rolnymi, tj. od 2002 r. do 2010 r. ogólna liczba gospodarstw uległa zmniejszeniu o 158 gospodarstw. Jednocześnie jednak wrosła średnia wielkość gospodarstwa: z 10,2 ha w 2002 r. do 11,4 ha w 2010 r. Wynika to prawdopodobnie

[43] Na podstawie danych GUS z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r.

z zakończenia prowadzenia działalności rolniczej przez osoby starsze i wykorzystania ich dotychczasowych gruntów na potrzeby powiększenia istniejących gospodarstw. Należy spodziewać się utrzymania tego korzystnego z punktu widzenia zyskowności produkcji rolnej trendu polegającego na zwiększaniu powierzchni gospodarstwa kosztem spadku ich liczby.

Podstawowym kierunkiem gospodarki rolnej jest produkcja roślinna. W strukturze zasiewów dominują zboża – przede wszystkim pszenica oraz pszenżyto. Popularną uprawą są również rzepak i rzepik. Wśród hodowanych na terenie gminy Stara Biała zwierząt gospodarskich najpopularniejszy jest drób (324 gospodarstw[44]). Na terenie Gminy ponadto hoduje się trzodę chlewną (8 322 szt.) oraz bydło (3 008 szt.). Charakterystyczną cechą tutejszej gospodarki hodowlanej jest niskie pogłowie koni (41 szt.). Pod względem liczby gospodarstw, w których prowadzony jest chów zwierząt najmniejszym zainteresowaniem cieszy się chów koni – zajmuje się tym wyłącznie 9 gospodarstw. Hodowla pozostałych zwierząt (trzody chlewnej i bydła) rozwija się na podobnym poziomie – w 194-218 gospodarstwach.

6.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe, w tym zasoby mieszkaniowe Gminy

W gminie Stara Biała spotykane są właściwie wszystkie formy budownictwa mieszkaniowego. Najczęściej spotykaną formą jest zabudowa mieszkaniowa w gospodarstwach rolnych oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W niewielkiej skali na terenie Gminy występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

W 2010 r. w Gminie było 2585 budynków mieszkalnych, w 2014 r. już 2901, a w roku *[2015]* **<2019>** liczba ta wzrosła do *[2 968]* **<3255>**. Wzrost liczby budynków mieszkalnych wynika z rozwoju indywidualnego budownictwa mieszkaniowego. Liczba mieszkań w *[2015 r.]* **<2018 r.>** wynosiła *[3 303]* **<3 416>** (GUS).

Przeciętna powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych, wg stanu w XI 2015 r. (za danymi Urzędu Gminy) w gminie Stara Biała wynosi 111,80 m^2 (budynki osób fizycznych i prawnych). Najmniejszą średnią powierzchnię użytkową posiadają budynki mieszkalne osób fizycznych w miejscowościach: Ogorzelice – średnio 52 m^2, Srebrna – średnia 71 m^2 oraz Bronowo Kmiece, Kruszczewo, Nowe Trzepowo – średnio od 79 do 85 m^2. Natomiast największą średnią powierzchnię użytkową posiadają budynki mieszkalne w Ludwikowie, Brwilnie, Maszewie – średnio od 130 do 148 m^2 oraz w Mańkowie i Nowej Białej – średnio od 120 do 129 m^2. Budynki mieszkalne powstające w ostatnich latach (por. tab. 3) posiadają powierzchnie użytkowe większe niż przeciętna dla Gminy – średnia powierzchnia użytkowa budynku oddanego do użytkowania w latach *[2004-2014]* **<2009-2019>** wynosi ok. *[138]* **<140>** m^2. Tendencje budowania obiektów o znacznie większych powierzchniach niż w bardziej odległych latach potwierdza fakt, iż największe średnie powierzchnie użytkowe domów występują w miejscowościach poddanych najintensywniejszym procesom inwestycyjnym.

Na zasoby mieszkaniowe Gminy składa się 48 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 2 589,09 m^2, które obejmują[45]:

1) Włoczewo 23; budynek mieszkalny parterowy, z 5 lokalami mieszkalnymi oraz pomieszczeniem świetlicy wiejskiej, powierzchnia użytkowa budynku: 371,81 m^2, stan techniczny obiektu – średni;
2) Ogorzelice 10/7; budynek mieszkalny dwukondygnacyjny, z czego 7 lokali mieszkalnych oraz pomieszczenie administracyjne stanowi własność Gminy, powierzchnia użytkowa budynku: 301,05 m^2, stan techniczny obiektu – dobry;
3) Ogorzelice 10/5; budynek mieszkalny dwukondygnacyjny, z 2 lokalami mieszkalnymi, powierzchnia użytkowa budynku: 92,90 m^2, stan techniczny obiektu – zły;
4) Ogorzelice, ul. Bielska 5; budynek mieszkalny trzykondygnacyjny, z 34 lokalami socjalnymi, powierzchnia użytkowa budynku: 1823,33 m^2, stan techniczny obiektu – dobry.

[44] Liczba gospodarstw.
[45] Stan w 2013 r., zgodnie z *Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Stara Biała na lata 2014-2018,* uchwała Nr 204/XXVI/2013 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 grudnia 2013 r.

Spośród wszystkich 48 lokali 5 nie jest wyposażone w instalacje kanalizacyjną. Na lokale socjalne przeznaczone są 34 lokale zlokalizowane w jednym budynku w Ogorzelicach, przy ulicy Bielskiej 5. Zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, lokale o takim przeznaczeniu muszą spełniać następujące warunki: nadawać się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m^2, a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m^2, przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie. Dodatkowe lokale socjalne mogą być wyznaczone w szczególnie uzasadnionych przypadkach poprzez zarządzenie Wójta Gminy Stara Biała.

Diagnoza stanu technicznego budynków stanowiących zasób gminny wykazała, że jeden budynek znajduje się w złym stanie technicznym, oraz jeden w średnim stanie technicznym.

Zgodnie z informacją zawartą w *Wieloletnim programie gospodarowania zasobem gminy Stara Biała na lata 2014-2018* „*stan techniczny budynków należących do Gminy Stara Biała jest średni. Każdy z budynków wymaga bieżących napraw i remontów*". Ocena stanu technicznego budynków gminnych wykazała potrzeby w zakresie remontów dachów i obróbek blacharskich, docieplenia, naprawy tynków wraz z malowaniem, usprawnienia wentylacji, a także doposażenia w instalację przydomowej oczyszczalni ścieków.

Tab. 35. *[Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w 2015 r.]*

Wodociąg		*Ustęp spłukiwany*		*Łazienka*		*Centralne ogrzewanie*		*Gaz sieciowy*	
l. mieszk.	*%*	*l. mieszk.*	*%*	*l. mieszk.*	*%*	*l. mieszk.*	*%*	*l. mieszk.*	*%*
3 186	*96,5*	*3 131*	*93,6*	*3 092*	*93,6*	*3 013*	*91,2*	*651*	*19,7*

[Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2015 r., Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 35. **<Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w 2018 r.>**

Wodociąg		**Ustęp spłukiwany**		**Łazienka**		**Centralne ogrzewanie**		**Gaz sieciowy**	
l. mieszk.	**%**	**l. mieszk.**	**%**	**l. mieszk.**	**%**	**l. mieszk.**	**%**	**l. mieszk.**	**%**
3 351	**98,1**	**3 296**	**96,5**	**3 257**	**95,3**	**3 178**	**93**	**813**	**23,8**

<Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2015 r., Bank Danych Lokalnych.>

Ogólnej oceny warunków mieszkaniowych dokonano w oparciu o dane dotyczące wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne (uwzględniającym zarówno urządzenia sieciowe jak i rozwiązania indywidualne). Zjawiskiem pozytywnym jest bardzo wysoki odsetek mieszkań (ponad *[96%]* **<98%>**) posiadających dostęp do bieżącej wody i wyposażenia w ustęp spłukiwany (prawie *[94%]* **<97%>** mieszkań) w całej Gminie. Łazienkę posiada prawie *[94%]* **<96%>** mieszkań. Z systemu ogrzewania centralnego korzystają lokatorzy ponad *[91%]* **<93%>** wszystkich mieszkań na terenie Gminy, natomiast z gazu sieciowego – *[19,7%]* **<23,8%>** mieszkań. Podsumowując, ogólne warunki mieszkaniowe w gminie Stara Biała pod względem wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne są bardzo dobre.

6.3. Edukacja

Zadania własne gminy z zakresu edukacji publicznej realizowane są w gminie Stara Biała poprzez następujące placówki edukacyjne prowadzone przez samorząd gminny:

1) edukacji przedszkolnej:
   a) Samorządowe Przedszkole im. Kornela Makuszyńskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wyszynie (Wyszyna 2),
   b) Przedszkole w Nowych Proboszczewicach (ul. Floriańska 20),
   c) oddział przedszkolny w *[Zespole Szkół]* **<Szkole Podstawowej>** w Maszewie Dużym (ul. Szkolna 14),

d) oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Starej Białej (Stara Biała 53);

2) szkolnictwa podstawowego:
   a) Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wyszynie (Wyszyna 2),
   b) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Starej Białej (Stara Biała 53),
   c) Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w *[Zespole Szkół w]* Maszewie Dużym (ul. Szkolna 14),
   d) Szkoła Podstawowa w *[Zespole Szkół w]* Starych Proboszczewicach (ul. Floriańska 4);
3) *[szkolnictwa gimnazjalnego:*
   a) Publiczne Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Zespole Szkół w Maszewie Dużym (ul. Szkolna 14),
   b) Publiczne Gimnazjum w Zespole Szkół w Starych Proboszczewicach (ul. Floriańska 4).]

Poza tym na terenie Gminy funkcjonuje jedna niepubliczna placówka przeznaczona dla najmłodszych – Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia „Miłosierdzie” w Białej (ul. Henryka Sienkiewicza 18).

Fot. 10. Budynki *[Zespołu Szkół]* **<Szkoły Podstawowej>** w Maszewie Dużym. Fot. G. Ferliński.

Fot. 11. Budynek Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wyszynie. Fot. G. Ferliński.

W gminie Stara Biała brak jest szkół takich jak licea, technika czy szkoły zawodowe. Uczniowie korzystają z placówek zlokalizowanych w pobliskich miastach, czyli przede wszystkim w Płocku.

Edukacja na poziomie szkolnictwa *[ponadgimnazjalnego]* **<ponadpodstawowego>** w gminie Stara Biała realizowana jest przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Płocku, Instytut Nauk Ekonomicznych i Informatyki (Nowe Trzepowo 55). Osoby chcące rozwijać się w innym kierunku, niż oferuje w/w placówka kształcą się w różnych ośrodkach na terenie całego kraju.

Ogólna liczba uczniów w latach *[2010-2014]* **<2010-2019>** utrzymywała się na podobnym poziomie ok. 1 000 uczniów. W *[2014 r.]* **<2018 r.>** liczba uczniów wynosiła *[964]* **<1060>.**

Tab. 36. *[Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Stara Biała w latach 2010-2014.]*

Lp.	*Rodzaj placówki dydaktycznej*	*Liczba uczniów*				
		2010	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*
1.	*Szkoły podstawowe*	*621*	*612*	*598*	*617*	*684*
2.	*Gimnazja*	*393*	*364*	*350*	*305*	*280*
Razem:		***1014***	***976***	***948***	***922***	***964***

[Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z lat 2010 - 2014, Bank Danych Lokalnych.]

Tab. 36. **<Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Stara Biała w latach 2010-2018.>**

Lp.	Rodzaj placówki dydaktycznej	Liczba uczniów								
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Szkoły podstawowe	621	612	598	617	684	751	720	813	959
2.	Gimnazja	393	364	350	305	280	274	285	192*	101
Razem:		1014	976	948	922	964	1025	1005	1005	1060

<*- w 2017 r. rozpoczęto wygaszanie gimnazjów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z lat 2010 - 2018, Bank Danych Lokalnych.>

Wszystkie szkoły *[podstawowe i gimnazjalne]* wyposażone są w komputery. Uczniowie tutejszych szkół mogą korzystać z przyszkolnych obiektów sportowych.

Na terenie Gminy organizowany jest dowóz dzieci do szkół. *[podstawowych oraz gimnazjum.]*

6.4. Ochrona zdrowia

[*Świadczone na terenie Gminy usługi z zakresu opieki zdrowotnej zaspokajają potrzeby mieszkańców wyłącznie w zakresie opieki podstawowej. Na terenie Gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BIAŁA", funkcjonujący w ramach dwóch ośrodków zdrowia: w Białej (ul. Jana Kazimierza 1) oraz Nowych Proboszczewicach (ul. Floriańska 7). W ośrodkach oferowana jest opieka z zakresu medycyny rodzinnej oraz chorób wewnętrznych. Ośrodki posiadają również punkt szczepień i punkt pobrania materiałów do badań.*

W Maszewie Dużym zlokalizowana jest apteka, natomiast w Białej oraz Nowych Proboszczewicach 2 punkty apteczne.

Najbliższy szpital oraz stacja pogotowia ratunkowego znajdują się w Płocku. Tam też mieszkańcy Gminy mogą uzyskać dostęp do szerszego zakresu usług medycznych.]

<Świadczone na terenie Gminy usługi z zakresu opieki zdrowotnej zaspokajają potrzeby mieszkańców wyłącznie w zakresie opieki podstawowej. W Białej (ul. Jana Kazimierza 1) funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BIAŁA". W Nowych Proboszczewicach (ul. Floriańska 7) działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Asmed z Mochowa. W ośrodkach tych oferowana jest opieka z zakresu medycyny

rodzinnej oraz chorób wewnętrznych. Ośrodki posiadają również punkt szczepień i punkt pobrania materiałów do badań.

W Maszewie Dużym zlokalizowana jest apteka, natomiast w Białej oraz Nowych Proboszczewicach 2 punkty apteczne.

Najbliższy szpital oraz stacja pogotowia ratunkowego znajdują się w Płocku. Tam też mieszkańcy Gminy mogą uzyskać dostęp do szerszego zakresu usług medycznych.>

6.5. Opieka społeczna

W zakresie stacjonarnej pomocy społecznej na terenie Gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej. Ośrodek realizuje zadania z zakresu:

1) pomocy społecznej;
2) świadczeń rodzinnych;
3) funduszu alimentacyjnego;
4) pomocy socjalnej dla uczniów;
5) przemocy w rodzinie;
6) wspierania rodziny i pieczy zastępczej;
7) ubezpieczeń zdrowotnych;
8) projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej (aktualnie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na rzecz aktywnej integracji kobiet oraz wolontariatu w ośrodkach pomocy społecznej).

Tab. 37. Liczba osób korzystająca z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach *[2011-2015]* **<2011-2019>**.

Lata	2011	2012	2013	2014	2015	**<2016>**	**<2017>**	**<2018>**
Gospodarstwa domowe korzystające z GOPS	224	233	229	223	214	**<223>**	**<205>**	**<169>**
Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy GOPS	650	697	698	666	643	**<650>**	**<599>**	**<476>**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

[Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ostatnich latach utrzymywała się na stosunkowo stałym poziomie (od 643 a 698 osób)]

<Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ostatnich latach zmniejszała się (z 698 do 476 osób).> Z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystają zazwyczaj osoby w wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów nie dysponują wystarczającymi środkami na utrzymanie. Znaczną część korzystających z GOPS w Białej stanowią rodziny, dotkniętych bezrobociem, niezaradnością życiową, patologią.

Poza Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gminie działają:

1) Dom Pomocy Społecznej w Brwilnie;
2) Dom Samotnej Matki w Białej;
3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Rodzinnego w Nowym Bronowie.

W Gminie funkcjonuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto w Gminie realizowane są programy: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (aktualnie na rok *[2017]* **<2020>**), Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na *[2017 r.]* **<2020 r.>**, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla

Gminy Stara Biała. W dokumentach tych zostały szerzej omówione problemy, których dotyczą oraz wskazano kierunki radzenia sobie z nimi.

6.6. Działalność kulturalna

Działalność kulturalna koncentruje się głównie w szkołach, gdzie w ograniczonym zakresie prowadzone są zajęcia świetlicowe, wyrównawcze i pozalekcyjne. Aktywność kulturalna w Gminie przede wszystkich skupia się wokół działalności Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu. Ponadto wspierana jest przez Ochotnicze Straże Pożarne.

W Gminie działa Gminna Orkiestra Dęta, funkcjonująca w ramach GOKiS. Uświetnia ona swoimi koncertami m.in. wydarzenia gminne i kościelne, oraz odnosi sukcesy podczas przeglądów orkiestr dętych.

W Gminie odbywają się liczne przedsięwzięcia o charakterze kulturalno-integracyjnym, takie jak: Dożynki Gminne, Rajd „Brwileńska Ostoja" (rajd śladami miejsc pamięci narodowej), festyn „Powitanie lata", kolędowanie w Święto Trzech Króli, Dzień Strażaka, odpusty parafialne, występy zapraszanych artystów.

W Gminie wydawany jest Informator Gminy Stara Biała „*Nasza Gmina*". Informator redagowany jest przez zespół Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu. Mieszkańcy Gminy znajdują w nim m.in. informacje o ważniejszych wydarzeniach z Gminy i okolicy, w tym wydarzeniach kulturalnych.

Na obszarze Gminy funkcjonują świetlice wiejskie w: Dziarnowie, Bronowie-Zalesiu, **<Brwilnie>**, Kamionkach oraz Włoczewie. *[Ponadto zaprojektowany został budynek świetlicy wiejskiej w Brwilnie.]*

Gmina Stara Biała razem z 4 innymi gminami powiatu płockiego należy do Lokalnej Grupy Działania „Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Płockiej" z siedzibą w Bielsku.

Gminna Biblioteka Publiczna

Na terenie gminy Stara Biała działa Gminna Biblioteka Publiczna. Siedziba Biblioteki zlokalizowana jest w miejscowości Biała. Biblioteka posiada także filię w Nowych Proboszczewicach. Księgozbiór Biblioteki w 2015 r. wynosił 20 084 woluminów. Biblioteka dysponuje 6 stanowiskami komputerowymi dostępnymi dla czytelników (GUS), dzięki którym oferuje bezpłatny dostęp do Internetu.

Biblioteka zapewnia dostęp do katalogu on-line, dzięki któremu mieszkańcy posiadający dostęp do Internetu bez wychodzenia z domu mogą m.in. sprawdzić, czy istnieje możliwość wypożyczenia interesującej ich pozycji.

Tab. 38. Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej.

Lata	2011	2012	2013	2014	2015	**<2016>**	**<2017>**	**<2018>**	**<2019>**
Liczba czytelników w ciągu roku	933	933	922	912	864	**<809>**	**<778>**	**<766>**	**<771>**
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	12,3	12,3	14,3	14,7	13,3	**<16,3>**	**<14,9>**	**<16,2>**	**17,1>**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

6.7. Turystyka, sport i rekreacja

Obiekty sportowo-rekreacyjne na terenie Gminy obejmują:

1) przyszkolny kompleks boisk sportowych „Moje BOISKO – ORLIK 2012”, szkolne boisko do piłki nożnej oraz skatepark i ścieżkę botaniczną w Maszewie Dużym;
2) **<halę widowiskowo-sportowa przy Szkole Podstawowej w Maszewie Dużym;>**
3) przyszkolną halę sportową i siłownię przy Szkole Podstawowej w Starej Białej;
4) salę gimnastyczną przy *[Zespole Szkół]* **<Szkole Podstawowej>** w Starych Proboszczewicach;
5) Centrum Sportowe „Wierzbica” w Nowych Proboszczewicach;
6) szkolne boisko przy Szkole Podstawowej w Wyszynie;
7) zespół rekreacyjno-sportowy w Białej;
8) szkolne place zabaw w Maszewie Dużym, Starych Proboszczewicach, Starej Białej i Wyszynie;
9) punkt edukacyjny w leśnictwie Brwilno.

Obiekty w Maszewie Dużym:

Szkolne boisko do piłki nożnej

Zmodernizowane w 2008 r. boisko do piłki nożnej posiada nawierzchnię trawiastą i wyposażone jest w instalację automatycznego nawodnienia boiska. Obiekt wyposażony jest w trybuny na 200 miejsc.

„Moje BOISKO – ORLIK 2012”

Na funkcjonujący od 2010 r. kompleks boisk składają się dwa boiska ze sztuczną nawierzchnią wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym. Boisko do piłki nożnej (30,0 x 62,0 m) posiada nawierzchnię typu „sztuczna trawa”, boisko wielofunkcyjne (19,1 x 32,1 m) natomiast nawierzchnię poliuretanową i może funkcjonować jako boisko do siatkówki, tenisa, badmintona lub koszykówki. Kompleks posiada oświetlenie, dzięki któremu z obiektów można korzystać również po zmroku. Obiekt jest pod stałą opieką animatora. Od godziny 16 udostępniany jest bezpłatnie wszystkim zainteresowanym mieszkańcom.

Skatepark oraz ścieżka botaniczna

Mieszkańcy Gminy w Maszewie Dużym mogą korzystać z jedynego w Gminie skateparku. Towarzyszą mu ścieżka botaniczna oraz dwa pola do gry w szachy z płyt betonowych

<Hala widowiskowo-sportowa

W obiekcie oddanym do użytku w 2019 r., o powierzchni zabudowy 1 914,99 m^2, znajdują się: arena mieszcząca boiska wraz z widownią, trzykondygnacyjna część z pomieszczeniami socjalnymi, siłownia, pokój ćwiczeń korekcyjnych oraz sala konferencyjna. Hala posiada również ściankę wspinaczkową oraz nagłośnienie i urządzenia sportowe trwale związane z obiektem.>

Hala sportowa i siłownia przy Szkole Podstawowej w Starej Białej

W hali znajduje się pełnowymiarowe boisko do: piłki ręcznej (40,0 x 20,0 m), koszykówki (28,0 x 15,0 m) oraz siatkówki (18,0 x 9,0 m), przy czym możliwe jest podzielenie hali na trzy boiska do koszykówki i siatkówki. Obiekt posiada trybuny liczące 250 miejsc dla publiczności, 5 szatni z natryskami oraz mieszczący się wokół hali parking na 30 aut osobowych. Siłownia wyposażona jest w stanowiska serii ATLAS do ćwiczeń, bieżnię sportową oraz rowerek sportowy. Obiekty sportowe w Szkole Podstawowej w Starej Białej w godzinach przedpołudniowych służą uczniom szkoły, po zakończeniu zajęć istnieje możliwość ich wynajęcia. Częściowo w okresie wakacyjnym hala udostępniana jest nieodpłatnie dzieciom i młodzieży uczącej się.

Sala gimnastyczna przy *[Zespole Szkół]* **<Szkole Podstawowej> w Starych Proboszczewicach**

Sala gimnastyczna posiada wymiary 14,5 x 26,8 m. Mieści się na niej boisko do piłki siatkowej (18,0 m x 9,0 m), boisko do piłki nożnej, ręcznej, koszykowej (26,4 x 13,0 m) oraz bramki

(3,0 x 2,0 m). Sala ćwiczeń ruchowych posiada wymiary 5,8 x 18,0 m. Po zakończeniu zajęć lekcyjnych w okresie od połowy września do końca maja istnieje możliwość wynajmu Sali.

Centrum Sportowe „Wierzbica" w Nowych Proboszczewicach

Na centrum sportowe składają się urządzenia sportowe wraz z obiektami zaplecza sanitarno-socjalnego. W jego skład wchodzą boiska: do piłki nożnej, gier zespołowych, kort tenisowy, bieżnia prosta, plac zabaw, ciągi pieszo-rowerowe, piesze i spacerowe, budynek sanitarno-socjalny oraz zagospodarowane zostały tereny zieleni i urządzono parking. Boisko do piłki nożnej (110,0x65,0m) posiada nawierzchnię naturalną trawiastą i towarzyszą mu trybuny (ławki) o pojemności od 484 do 504 miejsc siedzących oraz bieżnia prosta (60/100/110 m) posiadająca nawierzchnię poliuretanową. Boisko do gier zespołowych (strefa boisk o polu 46,0 x 30,0 m) posiada nawierzchnię poliuretanową i również znajdują się przy nim trybuny (ławki) o pojemności od 152 do 168 miejsc siedzących. Kort tenisowy posiada wymiary 23,8 x 11,0 m (pole gry). Plac zabaw wyposażony został w następujące urządzenia zabawowe: piaskownicę statek, piramidę linową, huśtawkę potrójną wyposażoną w siedzisko kołyskę, siedzisko płaskie oraz elastyczne oraz bujak konik.

Zespół rekreacyjno-sportowy w Białej

Budowa zespołu zakończona została w 2013 r. W jego skład wchodzi boisko do piłki nożnej, na którym można grać również w koszykówkę, plac zabaw oraz ławki i parking.

Punkt edukacyjny w leśnictwie Brwilno

Punkt edukacyjny utworzony został w oddziale leśnym nr 107. W jego wyposażenie wchodzi duża wiata ze stołami, ławami, palenisko z rusztem oraz tablice i instalacje edukacyjne.

Na terenie Gminy zlokalizowane są także tereny służące lub mogące służyć jako rekreacyjno-sportowe, nie zostały one jednak w pełni zagospodarowane i doposażone do współczesnych standardów np. boisko przy Instytucie Nauk Ekonomicznych i Informatyki w Nowym Trzepowie, czy boisko w Bronowie-Zalesiu.

Fot. 12. Centrum Sportu „Wierzbica" w Nowych Proboszczewicach. Fot. G. Ferliński.

Ponadto w szkołach prowadzone są dodatkowe pozalekcyjne zajęcia sportowe skierowane dla dzieci i młodzieży np. zajęcia SKS, SKKT-PPK „Łazik", koło taneczne, zajęcia z JUDO, wyjazdy na basen, zajęcia rekreacyjno-sportowe (aerobik) itd.

W Gminie organizowane są następujące cykliczne wydarzenia sportowe takie jak: Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, Bieg Nordic Walking & Jogging „Brwileńska Ostoja"

Trekking, Gminna Olimpiada Sportowa oraz festyny rodzinne. Funkcjonują tu dwa Ludowe Zespoły Sportowe: „Start" w Starych Proboszczewicach oraz „Amator" w Maszewie Dużym.

Bogate walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe, zwłaszcza te związane z doliną Wisły, Skrwy Prawej oraz Wierzbicy oraz Brudzeńskim Parkiem Krajobrazowym stwarzają dogodne warunki do rozwoju turystyki. Celem turystów odwiedzających gminę Stara Biała może być:

1) wypoczynek aktywny w formie spływów kajakowych, wycieczek rowerowych i spacerów;
2) wypoczynek bierny w dolinie Wisły;
3) obiekty o walorach architektonicznych, kulturowych (dwory, parki, kościoły, młyny).

Przez Gminę przebiega kilka szlaków turystycznych:

1) szlaki uwzględnione w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*:

– szlak czerwony im. Bolesława Krzywoustego. Należy on do szlaków PTTK. Jest to szlak pieszy (na wybranych odcinkach nadaje się do uprawiania turystyki rowerowej), a jego całkowita długość wynosi 125,5 km. Biegnie z Kutna (stacji PKP) w woj. łódzkim, przez m.in. Gostynin, Jezioro Białe, Płock, Brwilno, Kobierniki, Sikórz, do Sierpca[46]. Szlak dzieli się na dwa odcinki:1a i 1b. Przez Gminę przebiega odcinek 1a liczący 65 km. Na trasie szlaku znajdują się zabytki, m.in.: kościoły, dwory, mogiły, oraz obiekty cenne przyrodniczo, w tym pomniki przyrody;

– szlak żeglarski Wisła - odcinek Płocki obejmuje gminy: m. Płock, Nowy Duninów, Stara Biała, Brudzeń Duży;

– szlak kajakowy Skrwa Prawa – tylko w niewielkim stopniu wkraczający w obszar Gminy, gdyż Skrwa Prawa wyznacza zachodnią granicę Gminy na krótkim, ok. 3,5 km odcinku. Szlak rozpoczyna się od Jeziora Skrwilno[47], a kończy ujściem Skrwy do zatoki Zalewu Włocławskiego (most w Murzynowie). Długość całego szlaku liczy 103,5 km;

2) inne szlaki i trasy:

– Mazowiecka droga świętego Jakuba (odcinek Warszawa – Włocławek) – fragment europejskiej sieci szlaków pielgrzymkowych (Drogi świętego Jakuba), związanych z pielgrzymkami do grobu św. Jakuba Apostoła w Santiago de Compostela (Hiszpania). Mazowiecka droga świętego Jakuba liczy 140 km, wiedzie od Warszawy do Mogilna, gdzie wkracza na Wielkopolską Drogę św. Jakuba;

– trasa konna w kompleksie Brwilno – 12-kilometrowa trasa, z kilkoma pętlami i 3 punktami wyjściowymi, udostępniona i oznakowana przez Nadleśnictwo Płock we współpracy z Brudzeńskim Parkiem Krajobrazowym;

– szlak kajakowy Wisła – szlak przeznaczony dla doświadczonych kajakarzy, na odcinku od Płocka do Włocławka, m.in. ze względu na niebezpieczne fale, uznawany jest za najbardziej niebezpieczny odcinek całego szlaku.

Poza szlakami w obszarze Gminy przez teren Nadleśnictwa Płock poprowadzona została ścieżka ornitologiczna w Brwilnie pn. „Ptasia ścieżka". Jest to ścieżka długości ok. 4,5 km, częściowo przebiegająca również przez lasy w gminie Brudzeń Duży, wydzielona w oddziałach leśnych 115-118 oraz 121-125, na jej trasie zaplanowano 5 przystanków.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* zaproponowano wytyczenie nowych szlaków, których trasy częściowo pokrywają się z istniejącymi i projektowanymi do tej pory szlakami:

1) „Velo Mazowia" – ponadregionalny szlak rowerowy;

[46] W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego uwzględniony w granicach województwa mazowieckiego na odcinku (gminy): Gostynin, m. Gostynin, Łąck, Nowy Duninów, m. Płock, Stara Biała, Brudzeń Duży, Mochowo, Sierpc, m. Sierpc.

[47] W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego uwzględniony został na odcinku (gminy): Rościszewo, Sierpc, Szczutowo, Mochowo, Brudzeń Duży.

2) „Wiślana Trasa Rowerowa” – ponadregionalny szlak rowerowy;
3) „szlak pasażerski im. Króla Stefana Batorego” – ponadregionalny szlak wodny.

Infrastruktura turystyczna na terenie Gminy jest słabo rozwinięta. Bazę noclegową, turystyczną i hotelarską tworzą ośrodki:
– „Dworek Stara Biała” w Starej Białej – wynajem pokoi, dostępna sala konferencyjna;
– „Hotel Podkowa” w Maszewie Dużym (ul. Zglenickiego) – hotel, restauracja oraz sala bankietowa;
– „Dom w sosnach” w Mańkowie – wynajem pokoi , dostępna sala bankietowa;
– „Kwatery Prywatne Kalimera” w Białej (u. Jana Kazimierza) – wynajem pokoi;
– „Kwatera Prywatna Alfa Quest” w Białej (ul. Kmicica) – wynajem pokoi;
– Agrokemping „Waldi” w Wyszynie – pokoje gościnne, pole namiotowe i kempingowe;
– prywatna stanica wodna oraz przystań rzeczna w Brwilnie.

6.8. Potrzeby i możliwości rozwojowe Gminy. Główne problemy i zagrożenia w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej

Jak pokazują dane statystyczne, gmina Stara Biała wydaje się być atrakcyjnym miejscem do zamieszkania i pracy. Świadczą o tym dodatnie wartości wskaźników przyrostu naturalnego, salda migracji, wzrost liczby mieszkańców, średni poziom bezrobocia, utrzymująca się na podobnym od lat poziomie wysoka liczba nowo rejestrowanych podmiotów gospodarczych. Utrzymanie się obserwowanego w ostatnich latach trendu wzrostowego w odniesieniu do liczby ludności traktować należy jako zjawisko korzystne, bowiem większa liczba mieszkańców wpływa na ogólny wzrost konsumpcji zarówno towarów jak i usług, przez co „napędza” rozwój różnych branż lokalnej gospodarki. Problemem jest z pewnością duży udział osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności - współczynnik obciążenia ekonomicznego w gminie Stara Biała wynosi aż 54%, co jest w pewnym stopniu odzwierciedleniem sytuacji krajowej. Wzrost ludności w wieku nieprodukcyjnym, powoduje zmniejszanie się zasobów pracy oraz generuje koszty utrzymania grup niepracujących (m.in. wzrost kosztów usług medycznych i opiekuńczych dla ludzi starych), co istotnie hamuje wzrost gospodarczy. Gmina Stara Biała jest o tyle w korzystnej sytuacji, że zjawisku „starzenia się ludności” towarzyszy dodatni przyrost rzeczywisty. Działania Gminy powinny skupiać się na utrzymaniu tego trendu poprzez stosowanie narzędzi zachęcających do osiedlania się młodych ludzi na terenie Gminy i zakładania rodzin (tworzenie miejsc pracy, podaż mieszkań komunalnych, polityka prorodzinna, promocja zewnętrzna i inne).

Działaniem priorytetowym powinno nadal być tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw, rozwój funkcji usługowych i produkcyjnych wspomagających działalność rolniczą, zwłaszcza w obszarze wiejskim. Ze względu na lokalizację, panujące warunki glebowo-rolne oraz klimatyczne Stara Biała jest gminą o korzystnych dla rozwoju rolnictwa warunkach. Jednak by ten sektor gospodarki nadal przynosił dochody mieszkańcom i Gminie celowe jest wsparcie, zwłaszcza w zakresie systemu zarządzania, poszukiwania rynków zbytu i unowocześniania rolnictwa. Szansą rozwoju może być również rozwój rolnictwa ekologicznego.

Możliwości rozwoju lokalnej gospodarki opierają się również na walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz turystycznych Gminy. Aktualnie przyrodniczo-kulturowe walory Gminy wykorzystywane są w nieznacznym stopniu, zauważalny jest deficyt urządzeń i obiektów służących rozwojowi funkcji turystycznej.

Warunki życia w gminie Stara Biała oceniono jako dobre: warunki mieszkaniowe w zakresie wyposażenia w instalacje sanitarne są tutaj na wysokim poziomie, sieć placówek oświatowych rozwinięta jest na wystarczającym poziomie, potrzeby w zakresie podstawowej opieki medycznej, diagnostyki laboratoryjnej zaspokajane są na terenie Gminy. Słabo rozwinięte są jednak specjalistyczne usługi medyczne, do których bezpłatny dostęp mieliby wszyscy mieszkańcy

Gminy. Problem ten w pewnym stopniu niweluje sąsiedztwo Płocka, w którym to mieszkańcy mogą skorzystać z bardziej wyspecjalizowanych usług. W związku z licznymi inwestycjami w ostatnich latach, za wystarczającą należy uznać bazę sportowo-rekreacyjną. Lokalizacja obiektów oświaty, obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz podstawowych usług odpowiada strukturze przestrzennej rozmieszczenia ludności w miejscowościach.

W ramach opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Stara Biała na lata 2017-2020" (LPR) zidentyfikowano w Gminie występowanie obszarów zdegradowanych (obszary wyznaczane na podstawie przepisów odrębnych z zakresu rewitalizacji). Wyznaczono obszary zdegradowane, obejmujące łącznie 9 sołectw (10 obrębów geodezyjnych): Miłodróż, Trzebuń, Ogorzelice, Bronowo Kmiece, Nowe Draganie, Stare Draganie, Kobierniki, Ulaszewo, Srebrna, w których zidentyfikowano problemy w 4 sferach: społecznej (m.in. niska aktywność zawodowa mieszkańców, występujące akty wandalizmu, duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej), technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej (m.in. niska jakość ładu przestrzennego, niedostatek przestrzeni integracyjnych dla mieszkańców), gospodarczej oraz środowiskowej. Wyznaczony w LPR obszar rewitalizacji obejmuje Ogorzelice.

Zaspokajanie przedstawione powyżej potrzeb rozwojowych może być realizowane m.in. za pośrednictwem sprawnego planowania przestrzennego. To w planach miejscowych wskazywane być powinny tereny o przeznaczeniu na usługi oświaty, kultury, opieki zdrowotnej, usługi sportu i rekreacji, zieleń urządzoną. Wymóg zachowania zgodności przewidywanych rozwiązań planu miejscowego z ustaleniami Studium podkreśla rolę Studium w kreowaniu polityki przestrzennej Gminy spójnej w odniesieniu do całego obszaru Gminy.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Występujące zagrożenia

Podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, a także zdrowia, mogące wystąpić w obszarze Gminy obejmują zagrożenia naturalne (pożary, osuwiska, wichury, podtopienia i powodzie), związane z funkcjonowaniem systemów transportowych (tzw. zagrożenia komunikacyjne obejmujące wypadki drogowe, kolizje, wypadki kolejowe i inne) oraz występowaniem zakładów o dużym (PKN ORLEN przy granicy z miastem Płock i w Płocku) i zwiększonym ryzyku wystąpieniu awarii (Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej „ZALGAZ" w Bronowie-Zalesiu), stwarzających zagrożenie pożarowe, wybuchowe i toksyczne. Z funkcjonowaniem systemów transportowych związane jest również zagrożenie polegające na prawdopodobieństwu wystąpienia awarii związanych z transportem ładunków niebezpiecznych przewożonych drogą kolejową oraz drogami kołowymi o znaczeniu ponadlokalnym. Ewentualne katastrofy chemiczno-ekologiczne mogą spowodować trudne do oszacowania szkody w środowisku przyrodniczym oraz mieniu i odbić się na zdrowiu ludności.

Innym rodzajem zagrożeń dla bezpieczeństwa mieszkańców są rozboje, kradzieże, oszustwa finansowe.

Instytucje związane z ochroną ludności i jej mienia

Ochrona ludności obejmuje zapewnienie zdrowia i życia ludzi, bezpieczeństwa obywateli oraz porządku publicznego, ochronę mienia i środowiska, a także pomoc w trudnych sytuacjach po ich wystąpieniu. Na obszarze gminy realizacja zadań z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej należy do zadań własnych gminy. Wykonywanie ich należy do wójta, jako organu wykonawczego gminy, przy wsparciu instytucji wyspecjalizowanych w zapewnianiu bezpieczeństwa, jak np. Policja, Państwowa i Ochotnicza Straż Pożarna, Siły Zbrojne oraz inne służby i inspekcje. Na terenie gminy Stara Biała instytucjami takimi są:

1) Posterunek Policji w Starej Białej w Płocku;
2) osiem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

a) OSP w Bronowie-Zalesiu;
b) OSP w Brwilnie;
c) OSP w Dziarnowie;
d) OSP w Kamionkach;
e) OSP w Maszewie;
f) OSP w Proboszczewicach;
g) OSP w Starej Białej;
h) OSP w Wyszynie.

Jednostka w Starej Białej włączona jest do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Wszystkie jednostki wyposażone są w podstawowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy.

Fot. 13. Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Starej Białej. Fot. G. Ferliński.

8. Stan prawny gruntów

Właścicielem większości gruntów w Gminie są osoby fizyczne. Pozostałe grunty stanowią własność: Skarbu Państwa, Gminy, stowarzyszeń, kościoła i związków wyznaniowych, spółek prawa handlowego, a także innych podmiotów.

W roku 2014 Gmina Stara Biała posiadała łącznie 238,4234 ha gruntów (2,15 % pow. Gminy). Niemal połowa gruntów, bo aż 46,2 % zajęta była pod drogi. Problemem jest nieuregulowany stan prawny prawie 40% gruntów będących w posiadaniu Gminy.

Tab. 39. Stan mienia komunalnego za 2014 r. w gminie Stara Biała.

Nieruchomości gruntowe	Powierzchnia [ha]	Udział w gruntach stanowiących mienie gminy Stara Biała [%]
Grunty zabudowane, tereny zielone oraz grunty pozostałe	20,3300	8,5
Grunty oddane w użytkowanie wieczyste	16,7177	7,0
Grunty zajęte pod drogi	110,0569	46,2
Grunty o nieuregulowanym stanie prawnym	89,3571	37,5
Użytkowanie wieczyste na gruntach Skarbu Państwa	1,9617	0,8
Razem:	238,4234	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji o stanie mienia za rok 2014 (załącznik Nr 3 do Zarządzenia Wójta Gminy Stara Biała Nr 17.2015 z dnia 27 marca 2015 r.)

[W ciągu ostatnich 5 lat] **<W latach 2010-2014>** Gmina nabyła 634 działki o łącznej powierzchni 56,6664 ha. W okresie tym gminny zasób mienia w wyniku sprzedaży prawa własności lub użytkowania wieczystego, zwrotu na rzecz byłych właścicieli, zbycia w trybie

bezprzetargowym, przeniesienia prawa własności na rzecz spółki Gospodarka Komunalna „Stara Biała” Sp. z o.o. zmalał o 39 działek o łącznej powierzchni 4,073 ha.

Tab. 40. Grunty nabyte w latach 2010-2014 przez gminę Stara Biała.

Rok	Powierzchnia nabytych działek [ha]					
	2010	2011	2012	2013	2014	Razem
Działki nabyte w drodze darowizny od osób fizycznych	3,8880	2,5045	0,5646	0,6515	0,6106	8,2192
Działki nabyte w drodze zakupu od osób fizycznych	0,1106	0,2251	0,0663	0,8412	0,3402	1,5834
Działki nabyte z mocy prawa	14,3742	1,4045	14,7785	3,4209	0,1766	34,1547
Działki nabyte przez zasiedzenie	0,0	3,9100	0,0	0,0	5,8838	9,7938
Rozwiązanie umowy sprzedaży/wieczystego użytkowania	1,9553	0,9600	0,0	0,0	0,0	2,9153
Razem:	20,3281	9,0041	15,4094	4,9136	7,0112	56,6664

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji o stanie mienia za lata 2010, 2011, 2012, 2013, 2014.

Gmina jest właścicielem: 4 budynków mieszkalnych, 12 budynków niemieszkalnych, 3 obiektów kubaturowych, 5 obiektów szkolnych, 4 obiektów sportowych, 42,67 km infrastruktury drogowej.

Dwa spośród 3 obiektów kulturalnych i 2 spośród 4 obiektów sportowych zostały zagospodarowane poprzez oddanie w dzierżawę, najem i użyczenie. Na zasoby mieszkaniowe Gminy składa się 48 lokali mieszkalnych (w 4 budynkach) o łącznej powierzchni użytkowej 2 589,09 m^2, wyszczególniono je w rozdz. 6.2.

Zakłada się, że rozwój obiektów stanowiących realizację inwestycji celu publicznego nie będzie wymagał pozyskania nieruchomości. Potrzeby rozwoju Gminy wymagają pozyskania części gruntów nie stanowiących własności gminy Stara Biała, głównie na potrzeby inwestycji związanych z rozbudową urządzeń infrastruktury technicznej, m.in. budową i przebudową dróg, a także sieci uzbrojenia terenu.

9. Obiekty i tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych

Tereny zamknięte

[Na mocy decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa geodezyjnego i kartograficznego, tereny kolejowe w granicach Gminy, uznane zostały za tereny zamknięte ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa w związku z przebiegiem linii kolejowej relacji Kutno – Płock – Brodnica. Obejmują one następujące działki na terenie gminy Stara Biała: obr. Bronowo Nowe: dz. nr ew. 11; obr. Bronowo Zalesie: dz. nr ew. 79,150; obr. Ogorzelice: dz. nr ew. 12, obr. Proboszczewice Nowe: dz. nr ew. 123; obr. Trzepowo Nowe: dz. nr ew. 21/2, 21/6, 21/7, 21/8, 21/9, 21/10, 21/11, 21/12, 21/13, 21/14, 21/19, 21/20, 21/21, 21/22, 21/23, 21/24, 21/25, 21/26, 21/27, 21/28. Strefy ochronnej terenów zamkniętych nie wyznaczono.]

<Na mocy decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2014 r. *w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych*, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa geodezyjnego i kartograficznego, tereny kolejowe w granicach gminy Stara Biała, uznane zostały za tereny zamknięte ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa w związku z przebiegiem linii kolejowej relacji Kutno – Płock – Brodnica. Obejmują one następujące działki:

1) **obr. Bronowo Nowe: dz. nr ew. 11;**
2) **obr. Bronowo Zalesie: dz. nr ew. 79,150;**
3) **obr. Ogorzelice: dz. nr ew. 12;**
4) **obr. Proboszczewice Nowe: dz. nr ew. 123;**
5) **obr. Trzepowo Nowe: dz. nr ew. 21/2, 21/6, 21/7, 21/8, 21/9, 21/10, 21/11, 21/12, 21/13, 21/14, 21/19, 21/20, 21/21, 21/22, 21/23, 21/24, 21/25, 21/26, 21/27, 21/28.**

Strefy ochronnej terenów zamkniętych nie wyznaczono.>

<Minister Energii decyzją Nr 1 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa (Dz. Urz. Ministra Energii z dnia 27.06.2019 r., poz. 9) uznał za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, tereny działek o numerach ewidencyjnych:

1) **w obrębie Biała: 212/1, 212/3, 212/4, 215/1, 215/2, 215/3, 216/1, 216/3, 216/4, 216/5, 216/6, 217/1, 217/2 i 271/2;**
2) **w obrębie Biała Nowa: 23/8, 23/11, 24/6, 24/10, 24/12 i 24/13;**
3) **w obrębie Draganie Nowe: 16/4, 65/3, 65/5, 65/7, 65/8, 65/9, 65/10, 65/13, 65/14, 65/15, 65/16, 65/17, 65/18, 65/20, 66/1, 66/3, 66/4, 67/1, 67/2, 67/3, 67/4, 67/5, 67/6 i 68;**
4) **w obrębie Draganie Stare: 42/1, 42/2, 42/3, 43/1, 43/2, 45/1, 45/2, 45/3, 53/2, 59/1, 61/1, 65/1, 65/2, 65/3, 65/4, 65/5, 65/6, 65/7, 65/8, 66, 68, 69, 70/1, 70/2, 70/3, 71/1, 71/2, 71/3, 72/1, 72/2, 72/3, 73/1, 73/2, 73/3, 74, 75/1, 75/2 i 75/3;**
5) **w obrębie Trzepowo Nowe: 3/1, 3/2, 18/2, 75/3, 75/6, 75/7, 75/8, 75/9 i 75/10.**

Działki te obejmują teren płockiej Rafinerii i Petrochemii należących do PKN ORLEN S.A.

Ustalając tereny zamknięte Minister Energii nie wyznaczył ich stref ochronnych.>

<Lotnisko

Część obszaru gminy Stara Biała znajduje się w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Płock, określonych w dokumentacji rejestracyjnej lotniska oraz w zasięgu powierzchni ograniczających wyznaczonych w decyzji Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w sprawie wydania zezwolenia na dokonanie istotnych zmian eksploatacyjnych i technicznych cech lotniska Płock (ULC-LTL-4/5021-0037/03/19 z dnia 19 listopada 2019 r.).

W zasięgu powierzchni ograniczających występują ograniczenia wysokościowe dla obiektów budowlanych oraz naturalnych zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu lotnictwa.

Powierzchnie ograniczające lotniska: powierzchnie ograniczające lotniska określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska oraz powierzchnie ograniczające lotniska określone w decyzji zezwalającej na dokonanie istotnych zmian eksploatacyjnych i technicznych cech lotniska zostały oznaczone na załączniku 2 arkusz 3/3 „Uwarunkowania. Infrastruktura techniczna i komunikacja".>

Pozostałe obiekty i tereny podlegające ochronie

Ochroną na terenie Gminy objęte są:

1) obiekty wpisane do rejestru zabytków – na mocy przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami opisane w rozdz. 4.2.1;
2) Rezerwat Brwilno, Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, Brudzeński Park Krajobrazowy, użytki ekologiczne, pomniki przyrody – na mocy przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody opisane w rozdz. 3.12;
3) grunty rolne i leśne – na mocy przepisów odrębnych z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych;
4) obszary osuwania się mas ziemnych – na mocy przepisów odrębnych z zakresu prawa geologicznego i górniczego;
5) tereny i obszary górnicze – na mocy przepisów odrębnych z zakresu prawa geologicznego i górniczego;
6) obszary szczególnego zagrożenia powodzią – na mocy przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego.

10. Stan systemu komunikacyjnego

10.1. Elementy systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym

Sieć komunikacyjna zapewniająca ponadlokalne połączenia w gminie Stara Biała jest bardzo dobrze rozwinięta. Przebiegają tędy:

1) **linia kolejowa nr 33** relacji Kutno – Brodnica, przecinająca wschodnią część Gminy;
2) **droga krajowa nr 60**, relacji Łęczyca (Topola Królewska) – Płock – Ostrów Mazowiecka, przebiegająca przez niewielki południowo-wschodni fragment Gminy, zaliczana do klasy technicznej „GP";
3) **droga wojewódzka,** zaliczana do klasy technicznej „G": **nr 559** relacji Lipno – Brudzeń Duży – Srebrna – gr. Miasta Płock;
4) **drogi wojewódzkie,** zaliczane do klasy technicznej „Z":
   a) **nr 540** relacji Bielsk – Proboszczewice – Kamionki – Sikórz,
   b) **nr 555** relacji Srebrna – Kobierniki – Siecień – Murzynowo,
   c) **nr 562** relacji Dobrzyń – Brwilno – gr. Miasta Płock;
5) **droga powiatowa** zaliczana do klasy technicznej „G": nr 5201W relacji gr. miasta (Płock) – Zągoty – Bonisław;
6) **drogi powiatowe** zaliczane do klasy technicznej „Z":
   a) nr 2903W relacji Brudzeń Duży – Karwosieki – Nowe Proboszczewice,
   b) nr 2907W relacji Wyszyna – Ulaszewo,
   c) nr 2909W relacji Nowe Trzepowo – Bronowo-Zalesie,
   d) nr 2910W relacji Bronowo-Zalesie – gr. Gminy – Ciachcin,
   e) nr 2918W relacji Biała – Dziarnowo – Proboszczewice,
   f) nr 3704W relacji PKP Gozdowo – Golejewo – Proboszczewice,
   g) nr 5205W relacji (Płock) gr. Miasta – Draganie – Proboszczewice,
   h) nr 6905W relacji Parzeń – Kamionki – Stara Biała – gr. Miasta (Płock);
7) **droga powiatowa zaliczana do klasy technicznej „L":** nr 2908W relacji Srebrna – Draganie.

Przez wschodnią część, w przebiegu niemal południkowym, na odcinku ok. 2 km w granicach Gminy (fragment linii kolejowej wybiega w obszar gminy Bielsk) , przebiega linia kolejowa, umożliwiająca połączenie pomiędzy Kutnem a Brodnicą. W miejscowości Nowe Trzepowo zlokalizowana jest stacja kolejowa Płock Trzepowo, a w Nowych Proboszczewicach przystanek kolejowy Proboszczewice Płockie. Od linii kolejowej odbiega bocznica, prowadząca do terminalu kolejowego Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A.

Droga krajowa nr 60 przebiega przez peryferyjną, południowo-wschodnią część Gminy – w granicach Gminy jest to odcinek o długości ok. 1,1 km. Stan nawierzchni drogi jest dobry.

Droga wojewódzka nr 562 biegnie w południowo-zachodniej części Gminy na odcinku długości 5,958 km. Przebiega wzdłuż doliny Wisły, przez miejscowości Maszewo oraz Brwilno. Łączy drogę krajową nr 67 w m. Szpetel Górny (woj. kujawsko-pomorskie) z drogą wojewódzką nr 559 w Płocku. Droga wojewódzka nr 559 biegnie w południowo-zachodniej części Gminy w kierunku północny zachód – południowy wschód. Jej długość w granicach Gminy wynosi 7,447 km. Łączy drogę krajową nr 67 w Lipnie (woj. kujawsko-pomorskie) z drogą krajową nr 60 w Płocku. Droga wojewódzka nr 555, łącząca drogę wojewódzką nr 559 w miejscowości Srebrna z drogą wojewódzką nr 562 w miejscowości Murzynowo w gm. Brudzeń Duży, przebiega przez Gminę na odcinku 3,066 km. Droga wojewódzka nr 540, łącząca drogę wojewódzką nr 559 w miejscowości Sikórz z drogą krajową nr 60 w miejscowości Bielsk, w granicach Gminy liczy 8,329 km. Biegnie w kierunku południowy zachód – północny wschód. Drogi wojewódzkie w granicach Gminy posiadają łączną długość 24,827 km.

Drogi powiatowe na terenie Gminy posiadają łączną długość 45,378 km. Niektóre z dróg powiatowych (nr 6905W, nr 5205W, nr 5201W, nr 2918W) zapewniają połączenia w kierunku północ–południe, łącząc tym samym drogi wojewódzkie. Stan nawierzchni dróg wojewódzkich oraz powiatowych jest dobry. Parametry techniczne części dróg nie odpowiadają wymaganym przepisami prawa dla dróg publicznych o ich klasie.

10.2. Wewnętrzny układ komunikacyjny

Komunikacja wewnętrzna Gminy funkcjonuje w oparciu o istniejącą sieć dróg gminnych i powiatowych. Ze względu na przebieg dróg wojewódzkich część ruchu wewnątrzgminnego

prowadzona jest również po ich drodze. Przebieg dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych określony został w uchwałach Rady Gminy. Łączna długość dróg gminnych wynosi 62,31 km. Drogi gminne na terenie Gminy zaliczane są do klasy technicznej „L”.

Drogi gminne, na odcinkach o nawierzchni utwardzonej, reprezentują dobry stan techniczny. Niektóre z dróg gminnych wymagają urządzenia poprzez utwardzenie i budowę chodników oraz remontu nawierzchni i doprowadzenia do parametrów wymaganych w przepisach odrębnych dotyczących dróg publicznych.

Układ dróg Gminy uzupełniają drogi wewnętrzne pełniące funkcję dojazdową do istniejącej i rozwijającej się zabudowy oraz drogi stanowiące dojazd do pól uprawnych. Na ich sieć składa się 347 odcinków dróg wewnętrznych, których łączna długość wynosi 163,05 km, a powierzchnia 814,622 km^2. Są to drogi zarówno gruntowe jak i utwardzane, różnią się także szerokością pasa drogowego.

Tab. 41. Drogi gminne na terenie gminy Stara Biała.

L.p.	Numer drogi	Nazwa drogi (przebieg)	Długość [km]
1.	291301W	Stare Proboszczewice – Trzebuń – Dzięgielewo	2,960
2.	291302W	Stare Proboszczewice – gr. Gminy /Pęszyno/	1,078
3.	291303W	Dziarnowo – Miłodróż (Trzebuń)	1,587
4.	291304W	Stare Proboszczewice – Ogorzelice	2,125
5.	291305W	Stara Biała – Kowalewko – Kamionki	3,075
6.	291306W	Stara Biała – Stara Biała	2,080
7.	291307W	Dziarnowo – Bronowo Kmiece – Nowe Bronowo	3,660
8.	291308W	Stara Biała – Kowalewko	4,403
9.	291309W	Srebrna – Stara Biała	2,953
10.	291310W	Stare Draganie – Bronowo-Zalesie	2,735
11.	291311W	Wyszyna - Ludwikowo – Ulaszewo – Kobierniki	4,798
12.	291312W	Nowa Biała – Mańkowo – Wyszyna	4,198
13.	291313W	Nowe Trzepowo – gr. Gminy /Żukowo/	1,333
14.	291314W	Maszewo Duże – Maszewo	1,410
15.	291315W	/Czachowo/ gr. Gminy – Włoczewo	1,500
16.	291316W	Stacja PKP Proboszczewice – dr. woj. 540	0,279
17.	291317W	Maszewo Duże – Brwilno	2,050
18.	291318W	Srebrna – Kobierniki – dr. woj. nr 555	2,011
19.	291319W	Wyszyna – Kobierniki – dr. woj. nr 555	1,156
20.	291320W	Kobierniki – gr. Gminy /Sikórz/	0,925
21.	291321W	Srebrna – Kowalewko	1,205
22.	291322W	Kamionki – Włoczewo	2,600
23.	291323W	Trzebuń – gr. Gminy /Czachowo/	1,275
24.	291324W	Kruszczewo – Nowe Proboszczewice	3,150
25.	291325W	/Dr. Pow. 6905W/ Stara Biała – Dziarnowo	2,668
26.	291326W	Nowe Trzepowo – Br. Sady – Bronowo-Zalesie	1,625
27.	291327W	/Dr. gm. 291310W/ Bronowo-Zalesie – dr. pow. 5201W – gr. Gminy /Żukowo/	1,675
28.	291328W	/Dr. pow. 5201W/ Bronowo-Zalesie – gr. Gminy /Tchórz/	0,800
29.	291329W	/Dr. pow. 5201W/ Nowe Trzepowo – dr. Krajowa 60	1,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.

Tab. 42. Podział dróg gminnych i wewnętrznych w gminie Stara Biała wg rodzaju nawierzchni.

Lp.	Rodzaj nawierzchni	Długość dróg gminnych [km]	Długość dróg wewnętrznych [km]

1.	twarda bitumiczna	34,349	8,19
2.	betonowa	0,45	3,38
3.	z kostki	0,279	1,76
4.	brukowa	0,15	0,16
5.	tłuczniowa	3,15	7,36
6.	gruntowa ulepszona żużlem lub żwirem	23,936	44,53
7.	gruntowa naturalna	0,0	97,67
	Razem:	62,314	163,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała.

Łączna długość ścieżek pieszo-rowerowych na terenie całej Gminy wynosi ok. 1,915 m[48]. Ścieżki pieszo-rowerowe zlokalizowane są w miejscowościach Biała (ok. 540 m, droga powiatowa nr 6905W), Brwilno (ok. 545 m, droga gminna nr 291317W) oraz Maszewo Duże (ok. 830 m, droga wojewódzka nr 559) w ciągach dróg publicznych. Zważywszy na rosnące zainteresowanie komunikacją rowerową oraz duże natężenie ruchu kołowego, należy uznać, że ilość dróg rowerowych jest niewystarczająca.

10.3. Komunikacja zbiorowa

Komunikacja kolejowa

Przez wschodnią część Gminy przebiega normalnotorowa linia kolejowa nr 33, łącząca stację Kutno ze stacją Brodnica. Linia posiada południkowy przebieg i omija obręb Kruszczewo, na wysokości którego przebiega przez fragment gminy Bielsk. Łączna długość linii w granicach Gminy wynosi ok. 2 km. Na terenie gminy Stara Biała w miejscowości Nowe Trzepowo zlokalizowana jest stacja Płock Trzepowo, a w Nowych Proboszczewicach przystanek Proboszczewice Płockie. Zatrzymują się na nich pociągi osobowe kursujące do Kutna – 5 połączeń (przez Płock – 7 połączeń) oraz Sierpca – 7 połączeń dziennie oraz linią tą kursują pociągi towarowe. Od linii kolejowej odbiega bocznica, prowadząca do terminalu kolejowego Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A.

Komunikacja autobusowa

Komunikacja zbiorowa, zapewniająca mieszkańcom połączenia w obrębie Gminy oraz regionu realizowana jest przez spółki PKS oraz prywatne linie BUS. Na terenie Gminy brak jest dworca autobusowego, jednak sieć połączeń jest dobrze rozwinięta. Przystanki autobusowe znajdują się na drodze krajowej nr 60, drogach wojewódzkich nr 540, 555, 559, 562, drogach powiatowych nr 2908W, 2918W, 6905W, 5201W, 5205W. Z przystanków zlokalizowanych na terenie Gminy dojechać można do: Bieżunia, Brwilna, Brudzenia Dużego, Gozdowa, Dobrzynia nad Wisłą, Łowicza, Łodzi, Płocka, Rempina, Sierpca i Tłuchowa.

Ponadto gmina Stara Biała obsługiwana jest całorocznie przez płocką komunikację miejską, łączącą obszar gminy z miastem Płock oraz z gminami sąsiednimi: Bielsk, Gozdowo, Brudzeń Duży. Na teren Gminy dojeżdżają linie nr *[1, 5, 6, 11, 16, 17, 18, 23]* <**100, 101, 102, 103, 104, 105, 110, 111>**.

Tab. 43. Obsługa gminy Stara Biała przez linie Komunikacji Miejskiej w Płocku.

Nr linii Komunikacji Miejskiej w Płocku	Miejscowości na terenie gminy Stara Biała obsługiwane przez linię	Nazwa gminy z którą linia zapewnia połączenie
[4] **<110>**	Nowe Trzepowo, Bronowo-Zalesie	Płock, Bielsk, Gozdowo
[25] **<102>**	Biała, Stara Biała, Srebrna, Kobierniki	Płock, Brudzeń Duży
[6] **<111>**	Stare Proboszczewice, Nowe Proboszczewice, Ogorzelice, Kruszczewo, Bronowo Kmiece, Stare Draganie, Nowe Trzepowo	Płock, Gozdowo
[44] **<100>**	Biała, Stara Biała, Dziarnowo	Płock
[16] **<101>**	Biała, Stara Biała, Kamionki, Miłodróż, Stare Proboszczewice	Płock
[17] **<103>**	Maszewo Duże, Mańkowo, Srebrna	Płock, Brudzeń Duży
[18] **<104>**	Maszewo Duże, Mańkowo, Wyszyna	Płock
[23] **<105>**	Maszewo, Brwilno	Płock, Brudzeń Duży

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozkładu jazdy Komunikacji Miejskiej w Płocku, http://www.kmplock.eu/rozklady/.

[48] Na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała, 2014 r.

10.4. Problemy związane z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego

Zidentyfikowane problemy wynikające z funkcjonowania układu komunikacyjnego związane są z bezpieczeństwem poruszania się pieszych, rowerzystów i pojazdów kołowych, a także pogorszeniem jakości środowiska.

Źródłem potencjalnych zagrożeń oraz uciążliwości jest głównie droga krajowa oraz drogi wojewódzkie o dużym natężeniu ruchu prowadzące również ruch tranzytowy (szczególnie nr 559, rozcinająca gęsto zabudowane Maszewo Duże). Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu wymagają zastosowania szczególnych środków bezpieczeństwa, takich jak: zastosowanie technologii ograniczających uciążliwości hałasu, wibracji, emisji. Konieczna może być również przebudowa dróg i wyprowadzenie ruchu kołowego poza tereny zabudowy. Szansą dla zwiększenia bezpieczeństwa i zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnych w Maszewie Dużym jest zrealizowanie projektowanej drogi na granicy obrębów Biała Nowa i Maszewo Duże. Stałej poprawy i nadzoru wymaga stan techniczny dróg. Drogi o parametrach technicznych niedostosowanych do swojej rangi, wymagają przebudowy lub modernizacji. Problemem jest również mała ilość dróg rowerowych i niedostateczna ilość chodników lub poboczy w drogach o zwiększonym natężeniu ruchu (drogi powiatowe, wojewódzkie i krajowe) gwarantujących bezpieczne przemieszanie się pieszym i rowerzystom.

Funkcjonowanie linii kolejowej nie stwarza szczególnych zagrożeń dla ruchu i życia mieszkańców, jest jednak źródłem emisji hałasu (aktualnie niewielkich ze względu na rzadkie kursowanie pociągów), która musi być uwzględniona w kształtowaniu zabudowy w otoczeniu linii lub poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń akustycznych.

Drogi kołowe wyższej rangi (krajowa, wojewódzka, niektóre drogi powiatowe) mogą być źródłem hałasu przekraczającego wartości dopuszczalne. W związku z powyższym konieczne jest zwiększenie bezpieczeństwa na drogach oraz ograniczenie ich uciążliwości akustycznych poprzez przebudowę układu drogowego oraz realizację zabezpieczeń akustycznych.

11. Stan systemów infrastruktury technicznej

11.1. Gospodarka wodno-ściekowa

11.1.1. Zaopatrzenie w wodę

W *[2015 r.]* **<2018 r.>** w gminie Stara Biała odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej wynosił 100%. Z wodociągu korzystało 98% mieszkańców Gminy (*[11 375]* **<11 674>** osób), natomiast łączna długość czynnej sieci rozdzielczej wynosiła *[191,8km]* **<196km>** km (GUS). Proces wodociągowania Gminy można niemal uznać za zakończony – nowe linie wodociągowe budowane są głównie do nowopowstałych działek budowlanych.

Mieszkańcy Gminy zaopatrywani są w wodę z ujęć zlokalizowanych we wsiach: Biała, Kobierniki, Stare Proboszczewice oraz z jednego ujęcia położonego poza granicami Gminy w mieście Płock.

Ujęcia zaopatrują w wodę następujące miejscowości:

1) ujęcie w Białej – Biała, Stara Biała, Nowe Bronowo, Bronowo Kmiece, Bronowo-Zalesie, Dziarnowo, Nowe Draganie, Stare Draganie, Kamionki, Kowalewko, Kruszczewo oraz Nowe Trzepowo;
2) ujęcie w Kobiernikach – Kobierniki, Srebrna, Wyszyna, Mańkowo, Ulaszewo, Ludwikowo, Nowa Biała;
3) ujęcie w Starych Proboszczewicach – Nowe Proboszczewice, Stare Proboszczewice, Trzebuń, Włoczewo, Miłodróż;
4) ujęcie w Płocku – Maszewo Duże, Maszewo, Brwilno.

Wodociąg „Biała”, „Kobierniki” oraz wodociąg w Maszewie, są połączone, dzięki czemu odbiorcy wody z tych wodociągów w mniejszym stopniu narażeni są na ryzyko awarii.

W wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Gospodarki Komunalnej „Stara Biała” założono rozbudowę Stacji Uzdatniania Wody w Białej oraz budowę wodociągu długości ok. 5 km z Białej do Maszewa Dużego, Maszewa i Brwilna, celem uniezależnienia się od dostaw wody od „Wodociągów Płockich”.

Dla gospodarstw nie posiadających dostępu do sieci wodociągowej źródłem zaopatrzenia w wodę są indywidualne studnie.

Wszystkie komunalne studnie głębinowe ujęć wód podziemnych bazują na warstwie wodonośnej z utworów czwartorzędowych. Dla wszystkich ujęć ustalono strefy ochrony bezpośredniej.

Poza wymienionymi ujęciami, na terenie Gminy znajdują się inne, niekomunalne ujęcia wód podziemnych. Większe z nich to ujęcia PKN ORLEN S.A. w Wyszynie i Białej, Mirol Sp. z o.o. w Ogorzelicach, ujęcie w byłym PGR w Srebrnej.

11.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy na koniec *[2015 r.]* **<2018 r.>** wynosiła *[63,2km]* **<64km>.** W końcu *[2015 r.]* **<2018 r.>** korzystało z niej *[6 455]* **<6 910>** osób, czyli niecałe *[56%]* **<58%>** mieszkańców Gminy (GUS). Podłączenie do sieci kanalizacyjnej posiadało 58,4% budynków mieszkalnych w Gminie. W zasięgu sieci kanalizacyjnej znajdują się gospodarstwa domowe (lub ich część) w miejscowościach: Brwilno, Maszewo Duże, Mańkowo, Maszewo, Biała, Nowa Biała, Stara Biała, Nowe Proboszczewice, Ogorzelice w niewielkim stopniu Stare Proboszczewice oraz częściowo w Srebrnej.

Na terenie Gminy funkcjonują cztery oczyszczalnie ścieków: miejska w Maszewie, gminna w Nowych Proboszczewicach oraz dwie zakładowe, w Brwilnie i Srebrnej. Wszystkie oprócz oczyszczalni w Maszewie są oczyszczalniami mechaniczno-biologicznymi. Oczyszczalnia w Maszewie, posiadająca największą przepustowość, jest oczyszczalnią biologiczną, jedną z trzech na terenie powiatu płockiego z podwyższonym usuwaniem biogenów. Obsługuje ona zarówno aglomerację Płock (uchwała Nr 123/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 5 września 2011 roku) jak i teren Gminy.

Tab. 44. Oczyszczalnie ścieków w gminie Stara Biała.

Lokalizacja	Zarządzający	Typ oczyszczalni	Rodzaj oczyszczalni	Maksymalna projektowana przepustowość [m^3/d]	Odbiornik/km	Rodzaj przyjmowanych ścieków
Brwilno	Dom Pomocy Społecznej im. bł. Abp. A.J. Nowowiejskiego w Brwilnie	zakładowa	mechaniczno-biologiczna	*[30,00]* **<35,40>**	Wisła/639	komunalne
Nowe Proboszczewice	Gospodarka Komunalna "Stara Biała" Sp. z o.o.	gminna	mechaniczno-biologiczna	*[200,00]* **<150,40>**	Wierzbice/17,3/ Skrwa/Wisła/8	komunalne
Maszewo	Wodociągi Płockie Sp. z o.o.	miejska	biologiczna	24 000,00	Wisła/638,8	komunalne
Srebrna	Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	zakładowa	mechaniczno-biologiczna	100,00	rów odpływowy/0,7/ Wierzbica/Skrwa/	komunalne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Wykazu oczyszczalni ścieków komunalnych i przemysłowych za* *[2015 r,]* ***<2017 r.>.*** dostępnego na stronie http://www.wios.warszawa.pl/.

Na koniec *[2015 r.]* **<2018 r.>** (GUS) na terenie Gminy funkcjonowały *[82]* **<171>** przydomowe oczyszczalnie ścieków, dwie zlewnie oraz *[484]* **<524>** bezodpływowych zbiorników na

nieczystości ciekłe. W gospodarstwach nie podłączonych do istniejącej zbiorczej kanalizacji ani nie posiadających przydomowej oczyszczalni ścieki gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe (tzw. „szambach"). Ścieki w nich zgromadzone są odbierane przez prywatne firmy prowadzące na terenie Gminy działalność z zakresu asenizacji. Nieszczelne zbiorniki na nieczystości ciekłe stanowią zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych.

Ciągła rozbudowa sieci kanalizacji zbiorczej realizowana przez Gminę służyć ma niwelowaniu dysproporcji w rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Aktualnie projektowane jest objęcie siecią kanalizacyjną kolejnych obszarów w Maszewie i Brwilnie oraz planowana jest budowa sieci kanalizacyjnej w Ludwikowie i Wyszynie.

W *Koncepcji spójnej gospodarki wodno-ściekowej dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej* (*[projekt]* 2015 r.) przewidziano realizację projektu „Kompleksowa gospodarka wodno-ściekowa na terenach OFAP o rozproszonej zabudowie" w ramach którego realizowana ma być „budowa przydomowych oczyszczalni ścieków".

Fot. 14. Oczyszczalnia ścieków w Maszewie. Fot. A. Woźniak.

11.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

Łączna długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy Stara Biała wynosi ok. 12 km. Kanały deszczowe wybudowane zostały w miejscowościach: Biała, Stara Biała, Nowe Proboszczewice, Stare Proboszczewice, Maszewo Duże, Mańkowo i Brwilno. Niemal wszystkie powstały w ramach realizowanych w ostatnich latach inwestycji drogowych. Wody opadowe, które nie spływają do kanalizacji deszczowej z terenów ulic spływają powierzchniowo do rowów przydrożnych, a następnie trafiają do gruntu, rzek i wód podziemnych. Wody na terenach zabudowy w obszarze wiejskim zagospodarowywane są w granicach własnej działki.

Tab. 45. Kanalizacja deszczowa w gminie Stara Biała.

Miejscowość	Długość kanalizacji deszczowej [m]
Maszewo Duże	3 416,41
Nowe Proboszczewice	2 750,4
Biała	1 852,95
Brwilno	1 633,95
Mańkowo	1 133,0
Stara Biała	722,5
Stare Proboszczewice	438,2
Razem:	11 947,41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stara Biała, stan na 2015 r.

11.2. Systemy energetyczne

11.2.1. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Gminy nie ma centralnego systemu ciepłowniczego ani nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Zaopatrzenie w ciepło realizowane jest z lokalnych źródeł ciepła opalanych najczęściej węglem, miałem węglowym, w mniejszym stopniu gazem lub olejem opałowym. Budynki użyteczności publicznej oraz budynki wielorodzinne obsługiwane są przez lokalne kotłownie. Wśród obiektów użyteczności publicznej instalacje wykorzystującą olej opałowy posiadają: Urząd Gminy, ośrodek zdrowia (w Białej i Nowych Proboszczewicach), poczta w Białej oraz szkoła w Maszewie Dużym. Bank spółdzielczy w Białej i Szkoła Podstawowa w Starej Białej oraz Szkoła Podstawowa w Wyszynie wyposażone są w instalacje gazu ziemnego. Szkoła w Starych Proboszczewicach ogrzewana jest za pomocą węgla kamiennego[49].

Niezbędne zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki cieplnej obejmują głównie prace z zakresu termomodernizacji, tj. ocieplenia ścian zewnętrznych i stropów, wymiany okien, modernizacji systemów wentylacji oraz z zakresu budowy instalacji kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych. Za działania efektywne należy uznać przeprowadzone w ostatnich latach prace inwestycyjne z zakresu termomodernizacji budynków i modernizacji systemów grzewczych w niektórych budynkach użyteczności publicznej (budynek Urzędu Gminy, szkół podstawowych w Starych Proboszczewicach i w Maszewie Dużym, świetlicy w Kamionkach).

W Strategii Efektywności Energetycznej dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej [(projekt)] wśród 35 obiektów uzupełniających w projekcie „poprawy wykorzystania energii cieplnej w budynkach użyteczności publicznej" wskazano 4 obiekty z obszaru gminy Stara Biała: Stację Uzdatniania Wody w Białej, Stację Uzdatniania Wody w Starych Proboszczewicach, budynek mieszkalny w Ogorzelicach (nr 107) oraz szkołę wraz z salą gimnastyczną w Starej Białej.

11.2.2. Zaopatrzenie w gaz

Na koniec *[2015 r.]* **<2018 r.>** w Gminie długość czynnej sieci gazowej wynosiła *[101,85 km]* **<109,24 km>**, w tym czynnej sieci rozdzielczej *[49,8 km]* **<57,2 km>**, a przesyłowej *[52,0 km]* **<52,1 km>**. Gaz dostarczany był do *[848]* **<1055>** odbiorców, z czego *[755]* **<962>** wykorzystywało gaz do ogrzewania mieszkania. W końcu *[2015 r.]* **<2018 r.>** z gazu z sieci korzystało *[2 985]* **<3 619>** osób, czyli ok. *[26%]* **<30%>** mieszkańców Gminy.

Realizacja zaopatrzenia mieszkańców w gaz odbywa się poprzez sieć gazociągów średniego ciśnienia, w których zasięgu pozostają wsie (lub ich części): Stara Biała, Nowa Biała, Biała, Mańkowo, Maszewo Duże, Wyszyna, Maszewo, Ludwikowo oraz Brwilno.

Gospodarstwa bez dostępu do sieci do celów bytowych wykorzystują gaz z butli gazowych dostępnych w punktach wymiany lub dowożonych do odbiorców.

Przez teren gminy Stara Biała przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

1) 3 gazociągi Rembelszczyzna – Gustorzyn (700 DN, 2 x 500 DN, gazociąg krajowy magistralny),
2) 1 gazociąg do Rafinerii PKN Orlen (400 DN),
3) 1 gazociąg Bronowo-Zalesie – Sierpc (300 DN),
4) 1 gazociąg Bronowo-Zalesie – Płock (150 DN),
5) 1 gazociąg Srebrna – Płock (125),

W miejscowości Srebrna zlokalizowana została stacja redukcji gazu 1-szego stopnia.

11.2.3. Zaopatrzenie w sieć elektryczną

Sieć dystrybucyjna

[49] Za: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Stara Biała na lata 2010- 2015 (2010 r.)

Operatorem sieci dystrybucyjnej, zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną jest Energa – Operator S.A. Energia doprowadzana jest napowietrznymi liniami 15 kV.

Przez teren Gminy przebiegają napowietrzne elektroenergetyczne linie o napięciu 110 kV relacji: Płock (Kruszczewo) – Sierpc, Płock (Kruszczewo) – Maszewo, Płock (Kruszczewo) – PKN ORLEN S.A. (dwie linie, w tym jedna dwutorowa), Płock (Kruszczewo) – Podolszyce (dwie linie, w tym jedna dwutorowa), Płock (Kruszczewo) – Raciąż wybiegające ze stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Płock (Kruszczewo) oraz 3 linie przecinające południowo-wschodni skraj Gminy (obr. Trzepowo Nowe) relacji Płock – Podolszyce.

Planowa jest budowa elektroenergetycznej linii kablowej o napięciu 110 kV wraz z siecią teleinformatyczną relacji Żuromin – Płock. Linia przebiega przez północno-wschodnią część Gminy (obr. Ogorzelice i Kruszczewo) i biegnie do stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Płock (Kruszczewo).

Elektroenergetyczne sieci przesyłowe

Przez teren gminy Stara Biała przebiegają napowietrzne elektroenergetyczne linie przesyłowe o napięciu 400 kV relacji:

1) Ołtarzew – Płock (Kruszczewo) (wg PZPW **<z 2018 r.>**: Mościska – Płock Kruszczewo);
2) Płock (Kruszczewo) – Grudziądz (Węgrowo);
3) Rogowiec – Płock (Kruszczewo).

W granicach Gminy planowana jest realizacja linii przesyłowych:

1) o napięciu 400 kV relacji Płock (Kruszczewo) – Olsztyn Mątki;
2) o napięciu 400 kV od Elektrowni Gazowo-Parowej na terenie Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. w Płocku do stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Płock (Kruszczewo).

W miejscowości Kruszczewo zlokalizowana jest stacja elektroenergetyczna Płock o napięciu 400/110 kV. Stacja eksploatowana jest przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. oraz ENERGA Operator S.A. Oddział w Płocku. Do rozdzielni wprowadzone są wszystkie linie o napięciu 400 kV. Planowa jest rozbudowa ww. stacji elektroenergetycznej.

Bieżąca konserwacja i rozbudowa urządzeń zaopatrzenia w energię elektryczną, zarówno z zakresu sieci przesyłowych jak i dystrybucyjnych realizowana jest przez właściwych operatorów sieci.

11.2.4. Odnawialne źródła energii

Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju energetyki opartej o odnawialne źródła energii, m.in.: wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalnej oraz energii otrzymywanej z biomasy i biogazu. Potencjał Gminy obecnie wykorzystywany jest w bardzo niewielkim zakresie. W pojedynczych przypadkach mieszkańcy decydują się indywidualnie na wykorzystanie pomp ciepła lub zainstalowanie kolektorów słonecznych. W oczyszczalni ścieków w Maszewie oraz Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Kobiernikach funkcjonują instalacje pozyskiwania biogazu.

W *„Strategii Efektywności Energetycznej dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej”* (*[projekt]* 2015) wskazano budowę instalacji fotowoltaicznej na potrzeby Centrum Sportowego „Wierzbica” w Nowych Proboszczewicach do potencjalnego udziału w projekcie „wytwarzanie energii elektrycznej/cieplej dla budynków użyteczności publicznej z wykorzystaniem zasobów źródeł odnawialnych w OFAP. Zaś w projekcie *Planu gospodarki niskoemisyjnej gminy Stara Biała na lata 2015-2020* przewidziano m.in. budowę instalacji fotowoltaicznej na potrzeby Centrum Sportowego „Wierzbica” oraz budowę elektrowni fotowoltaicznej na terenie ZUOK w Kobiernikach.

11.2.5. Rurociągi przesyłowe

Przez centralną część Gminy, w przebiegu nawiązującym do południkowego, przebiegają dalekosiężne rurociągi naftowe – dwa ropociągi Adamowo – Płock (DN 600, DN 800), stanowiące wschodni odcinek rurociągu „Przyjaźń". Przez obszar Gminy przebiega również rurociąg paliwowy (DN 300) Płock – Nowa Wieś Wielka (Bydgoszcz). Ponadto w granicach Gminy zlokalizowany jest gazociąg etylenu Płock – Włocławek.

Z przebiegiem wymienionych wyżej rurociągów wiąże się konieczność zachowania odpowiednich dla nich stref bezpieczeństwa wynikających z przepisów odrębnych.

11.3. Gospodarka odpadami

Dokumentem prawnym regulującym gospodarkę odpadami w Gminie jest uchwała Nr 102/X/15 z dnia 30 grudnia 2015 r. *w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Stara Biała*. Kwestie gospodarki odpadami regulowane są również w *Wojewódzkim [Programie]* ***<Planie>*** *Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023* ***<oraz Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024>.***

W granicach Gminy w Kobiernikach funkcjonuje Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych. W jego skład wchodzi mechaniczno-biologiczna instalacja przetwarzania odpadów zmieszanych (MBP), składowisko odpadów komunalnych (ze statusem zapełnionego) oraz stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Zakład posiada cztery zamknięte kwatery, aktualnie budowana jest piąta kwatera.

W zakresie rozwoju infrastruktury związanej z gospodarką odpadami, zgodnie z ustaleniami *Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla Mazowsza* (2012 r.), zgodnie z uchwałą Nr 212/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 (z późn. zm.) Zakład Utylizacji Odpadów w Kobiernikach należy do Regionalnych Instalacji Przetwarzania odpadów komunalnych - mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zmieszanych. Ponadto do czasu uruchomienia regionalnych instalacji, ZUOK jest instalacją zastępczą dla instalacji przetwarzania odpadów zielonych i bioodpadów (kompostowni) oraz składowisk odpadów powstających w procesie MBP i pozostałości z sortowania (składowisk).

W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza (2012 r.) wskazano budowę kwatery o pojemności 517 775 m^3 na składowisku odpadów Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach. Ponadto zauważono, że wśród planowanych inwestycji zgłoszona została rozbudowa lub budowa nowych instalacji, w tym budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Kobiernikach, a realizacja tego przedsięwzięcia uzależniona jest od wyników analizy dokonanej w oparciu o dane zamieszczone w WPGO. Budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych w regionie płockim wskazana jest również w zaleceniach Krajowego Programu Gospodarki Odpadami 2014.

<W zakresie rozwoju infrastruktury związanej z gospodarką odpadami, zgodnie z ustaleniami *Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024*, zgodnie z uchwałą Nr 4/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 Zakład Utylizacji Odpadów w Kobiernikach należy do Regionalnych Instalacji Przetwarzania odpadów komunalnych - mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zmieszanych

W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 wskazano planowane inwestycję oraz kierunki rozwoju RIPOK w Kobiernikach:

a) rozbudowę i modernizację części mechanicznej zakładu (dla odpadów zmieszanych i selektywnie zebranych), wraz z rozbudową i budową potrzebnej infrastruktury, w celu zwiększenia recyklingu odpadów surowcowych, bez zwiększania mocy przerobowej instalacji;

b) rozbudowę i modernizację części biologicznej instalacji, bez zwiększenia mocy przerobowych instalacji. w tym jej hermetyzację w celu zwiększenia wydajności procesu i ograniczenia jego oddziaływania na środowiska, w tym ograniczenia uciążliwości odorowych;
c) stopniowe obniżanie mocy przerobowych dedykowanych odpadom 20 03 01 na rzecz doczyszczania selektywnie zebranych odpadów od 2019 roku;
d) możliwość zwiększenia limitu dla odpadów zielonych maksymalnie do 6000 Mg/rok;
e) zapewnienie docelowo wytwarzania z odpadów produktów o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin.>

11.4. Telekomunikacja. Informatyzacja

Mieszkańcy Gminy posiadają dostęp do sieci telefonicznej stacjonarnej oraz komórkowej. Gmina w całości jest objęta zasięgiem sieci telefonii komórkowej. Znajdują się tutaj cztery stacje bazowych telefonii komórkowych: w Nowych Proboszczewicach, Kamionkach, Starym Draganiu i Kobiernikach. Ponadto urządzenia telefonii komórkowej zamontowane zostały na budynku kościoła w Maszewie Dużym.

Przez obszar Gminy przebiega kabel telekomunikacyjny światłowodowy relacji Płock-Włocławek.

W województwie mazowieckim realizowany jest program „Internet dla Mazowsza" („IDM"). W ramach programu w Gminie wyznaczono przebieg nowych sieci: współbieżnej (dystrybucyjna oraz szkieletowa łącznie) oraz dystrybucyjnej, a także węzła internetowego.

11.5. Główne problemy i możliwości rozwoju infrastruktury technicznej

Dobrze rozwiniętym i stale rozbudowywanym elementem infrastruktury jest sieć wodociągowa, która swym zasięgiem obejmuje cały obszar Gminy. Sieć wodociągowa funkcjonuje w oparciu o ujęcia wód zlokalizowane na terenie Gminy oraz jednego ujęcia w Płocku. Należy dążyć do zapewnienia zaopatrzenia w całości z ujęć zlokalizowanych na terenie Gminy.

Sieć kanalizacji sanitarnej Gminy jest słabiej rozwinięta w stosunku do sieci wodociągowej. Należy dążyć do rozbudowy istniejącej sieci kanalizacyjnej celem objęcia jak największej liczby gospodarstw, szczególnie tam gdzie występuje gęsta zabudowa (lub planowany jest jej rozwój) i budowa nowych instalacji byłaby także uzasadniona ekonomicznie. W gospodarstwach niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej ścieki odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków lub (w większości) do zbiorników na nieczystości ciekłe, które dość często są nieszczelne, przez co mogą stanowić źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Możliwości budowy sieci kanalizacji sanitarnej w obszarach z rozproszoną zabudową są ograniczone.

Słabo rozbudowany kanałowy system odprowadzania wód opadowych w Gminie skutkuje odprowadzaniem zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do rowów przydrożnych i bezpośrednio do gruntu, co niekorzystnie wpływa na stan środowiska.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło problemem jest popularność węgla jako głównego nośnika energii w indywidualnych kotłowniach. Spalanie węgla powoduje emisję szkodliwych związków chemicznych do atmosfery, przez co negatywnie wpływa na stan powietrza. Konieczne jest podjęcie działań zmierzających do popularyzacji wykorzystywania odnawialnych źródeł energii oraz „bezpiecznych ekologicznie" nośników energii w szerszym niż dotychczas zakresie, a także rozbudowa lokalnych sieci ciepłowniczych, tam gdzie jest to technicznie możliwe i ekonomicznie opłacalne.

Gazyfikacja Gminy jest inwestycją uzależnioną od warunków ekonomicznych, rozumianych jako wystąpienie dużego odbiorcy gazu. W zasięgu sieci gazowej znajduje się część

najintensywniej zagospodarowanego południowo-zachodniego obszaru Gminy. Rozwój infrastruktury zapewni mieszkańcom Gminy zaopatrzenie w gaz z sieci oraz ograniczy emisję szkodliwych substancji takich jak tlenki siarki, pyły oraz popiół pochodzących ze spalania innego rodzaju paliw.

Szansą dla poprawy energetycznego bezpieczeństwa oraz obniżenia strat związanych z przesyłu jest rozwój na terenie Gminy energetyki wykorzystującej lokalne źródła energii oraz opartej o odnawialne źródła, szczególnie z energii słonecznej, energii geotermalnej oraz produkcji biomasy.

Gospodarka odpadami może być prowadzona w oparciu o istniejące obiekty zlokalizowane w granicach Gminy.

12. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym (zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych)

W Studium uwzględnia się zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Zadania o znaczeniu krajowym ujęte są w „programach zawierających zadania rządowe", o których mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, natomiast pozostałe zadania o znaczeniu ponadlokalnym, to zadania samorządowe zapisane w dokumentach i programach wojewódzkich i powiatowych.

Na mocy ustawy z dnia 13 lipca 2012 r. *o zmianie ustawy o działaniach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw,* z dniem 1 stycznia 2013 r. zlikwidowany został rejestr programów zawierających zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. W związku z powyższym, na dzień opracowania projektu Studium brak jest programów zawierających zadania rządowe, przewidziane do realizacji na obszarze gminy Stara Biała.

Zadania samorządowe zawarte są w Planach zagospodarowania przestrzennego województw, które uwzględniają również wszystkie inwestycje strategiczne dla rozwoju państwa zapisane w dokumentach definiujących kierunki rozwoju polityki przestrzennej kraju: *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020,* ***<Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030>,*** *Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju*. Nadrzędnym celem rozwoju, zdefiniowanym we wszystkich powyższych opracowaniach jest realizacja zasad zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca likwidację dysproporcji rozwojowych i poziomu życia mieszkańców.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

[7 lipca 2014 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę Nr 180/14 w sprawie Planu] **<Plan>** zagospodarowania przestrzennego województwa *[mazowieckiego. Plan]* określa zasady organizacji struktury przestrzennej województwa, określa podstawowe elementy układu przestrzennego oraz ich wzajemne relacje. Formułuje on kierunki polityki przestrzennej, w systemie planowania przestrzennego pełni funkcję koordynacyjną pomiędzy planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi bezpośredniej podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych, ustalających lokalizację inwestycji. Jednocześnie jednak jego ustalenia są dla Gmin wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego zawiera szereg zapisów, które pogrupowano następująco:

1) ustalenia zawierające przestrzenne i prawne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa, cechy fizyczne przestrzeni i dotychczasowy sposób ich zagospodarowania;

2) ustalenia planistyczne jako kreacyjne funkcje własne Planu (nie mające podstaw w dokumentach innych podmiotów polityki przestrzennej oraz jednoznacznych przesądzeń lokalizacyjnych);
3) ustalenia dotyczące inwestycji celu publicznego wynikające z dokumentów przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa zgodnie z ich właściwością;
4) ustalenia o charakterze postulatywnym nie mające takiej podstawy, dotyczące zasad organizacji struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, rekomendacje kierowane do poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego, które określą pożądane kierunki działań dla realizacji celów zapisanych w Planie.

[Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego] **<Zgodnie z zapisami *PZPW z 2018 r.*>** gmina Stara Biała znalazła się w granicach obszaru problemowo-funkcjonalnego o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego i o najniższym dostępie do usług tj. obszaru płockiego. Za główne problemy w obszarze płockim uznaje się ujemne saldo migracji (szczególnie w powiecie sierpeckim), wysokie bezrobocie oraz słabą dostępność usług lokalnych.

[Gmina została zakwalifikowana również do dwóch obszarów problemowo-funkcjonalnych występowania szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej i występowania konfliktów przestrzennych: obszaru Płocka i jego otoczenia oraz obszaru Doliny Środkowej Wisły. Pierwszy z obszarów, obszar Płocka i jego otoczenia charakteryzuje się „występowaniem koncentracji zagrożeń związanych z lokalizacją zakładów dużego i zwiększonego ryzyka awarii przemysłowej oraz transportem niebezpiecznych materiałów przez tereny zurbanizowane, zagrożenie powodzią oraz zjawiskami osuwiskowymi przede wszystkim skarpy wiślanej w Płocku". Przez obszar przebiega system najważniejszych rurociągów naftowych i paliwowych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, czyniąc go miejscem strategicznym dla bezpieczeństwa energetycznego kraju i województwa. Podstawowym wyzwaniem dla obszaru jest zagwarantowanie bezpieczeństwa publicznego (w związku z działalnością petrochemii oraz zagrożeniami naturalnymi związanymi z Wisłą). Równie dużym problemem jest niska wydolność układu komunikacyjnego (nieadekwatna do rangi ośrodka oraz bezpieczeństwa zakładu oraz względem przewozu materiałów niebezpiecznych). Drugi obszar, Doliny Środkowej Wisły, odznacza się występowaniem zagrożenia powodziowego skutkującego kolizją w wykorzystaniu funkcji obszaru jako chronionego z uwagi na walory przyrodnicze oraz zagospodarowanego. Jak napisano w Planie... cyt.: „W większości teren ten objęty jest systemem ochrony przyrody NATURA 2000 oraz rezerwatami przyrody na Wiśle. Oprócz regulacji rzek, budowie obwałowań i innych metod technicznych, szczególnie istotne jest odtwarzanie naturalnych terenów zalewowych, które podlegają presji urbanistycznej z jednej strony – z drugiej rygorom ochrony środowiska w zakresie obszarów objętych ochroną prawną".]

[W „Planie...", w części dotyczącej uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gmina Stara Biała znalazła się w obszarze predysponowanym do pełnienia funkcji żywicielskich o strategicznym znaczeniu oraz w obszarze o najwyższym w regionie potencjale energii odnawialnej słonecznej, wiatrowej, geotermalnej i z biomasy. Ponadto Gmina Stara Biała znalazła się w obszarze strefy ochrony wartości krajobrazów przyrodniczo-kulturowych dolin rzecznych oraz pasma przyrodniczo-kulturowego rzecznego (wyznaczonego w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami). Proboszczewice (grodzisko „Kosmata Góra" w Nowych Proboszczewicach) zaliczone zostały do krajobrazów kulturowych zabytkowych o randze regionalnej. Niemal cała Gmina tworzy część obszaru zielonego pierścienia wokół miasta Płocka. Obszar Gminy należy do postulowanego paneuropejskiego korytarza transportowego (KA).]

[Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisane w PZPW na terenie gminy Stara Biała obejmują:
1) budowę linii 400 kV Płock – Olsztyn Mątki (KPZP);
2) rozbudowę stacji 400/110 kV Płock (KPZP) – inwestycja w trakcie realizacji;

3) *rozbudowę gazociągu Rembelszczyzna – Gustorzyn (budowa trzeciego rurociągu) (KPZP, PO Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu) – inwestycja zrealizowana;*
4) *budowę drogi ekspresowej nr 10 (Szczecin – Płock – Płońsk) w przebiegu wg KPZP (Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015 – zał. 2, PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020);*
5) *droga wojewódzka nr 559: budowę obejścia miejscowości Maszewo Duże (oraz Sikórz i Brudzeń) – (Wniosek Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich MZDW.PP.7323-1/2012);*
6) *rozbudowę skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 559 z drogą powiatową nr 2907W w kierunku m. Wyszyna, m. Mańkowo od km 43 + 300 do km 42 + 700 dł. 0,4 km (WPF Województwa Mazowieckiego 2014-2039);*
7) *budowę telekomunikacyjnej sieci szkieletowo-dystrybucyjnej oraz dostępowej w ramach projektu „Internet dla Mazowsza" (Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013) – inwestycja w trakcie realizacji;*
8) *poprawę bezpieczeństwa powodziowego stopnia wodnego Włocławek przez rozbudowę zapory bocznej Borowiczki i wałów wstecznych Słupianki i Rosicy oraz przebudowę zapory Jordanów-Tokary-Radziwie w gminach: Gąbin, Słupno, Płock, Nowy Duninów, Stara Biała (Plan Gospodarowania Wodami dla obszaru dorzecza Wisły) – inwestycja w trakcie realizacji;*
9) *modernizację zbiorników wodnych w Srebrnej i Maszewie, modernizacja stawów rybnych, budowa systemu melioracyjnego – nawodnienia podsiąkowego, budowa urządzenia korytowego Brwilno, (Program Małej Retencji dla Województwa Mazowieckiego);*
10) *prowadzenia prac studialnych i projektowych dla budowy linii Kolei Dużych Prędkości (KDP) Warszawa – Płock – Włocławek – Bydgoszcz – Gdańsk.]*

[Wśród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisanych w PZPW na terenie Gminy wymieniono m.in. budowę drogi ekspresowej nr 10 (Szczecin – Płock – Płońsk) w przebiegu wg KPZP. PZPW ustala budowę drogi ekspresowej S10 w przebiegu przez gminy: Mochowo, Gozdowo i Bielsk, czyli z pomięciem gminy Stara Biała.]

[Inwestycją celu publicznego wskazaną w PZPW, która zlokalizowana ma być poza granicami gminy Stara Biała, ale może jedocześnie wpłynąć na możliwości rozwoju obszaru Gminy jest uwzględnienie planowanej rozbudowy DK60 Goślice – Raciąż z obwodnicami Drobina i Bielska, z którą wiąże się zmiana rangi drogi krajowej w obszarze Gminy. W pewnym zakresie na obszar Gminy wpłynąć może również zakładana w Planie budowa nowej linii kolejowej w relacji Modlin-Płock (PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020). Zgodnie z Wstępnym Studium wykonalności dla budowy nowej linii kolejowej w relacji Modlin – Płock (2011), w przypadku realizacji wariantu nr 1b (rekomendowany jest wariant nr 2), nowobudowana linia włączona zostanie do linii nr 33 między stacjami Płock a Płock Trzepowo, a południowo-wschodnia część obszaru Gminy znajdzie się w zasięgu korytarza. Poza tym poza Gminą w PZPW przewidziano budowę rurociągu naftowego Odessa – Brody – Płock (z możliwością jego przedłużenia do Gdańska) z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącego ropociągu „Przyjaźń" (KPZP, PO Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Polityka Energetyczna Polski do 2030, Projekt Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko).]

[Plan określa, że działania z zakresu gospodarki odpadami skoncentrowane będą wokół wyznaczonych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 i uchwały w sprawie wykonania WPGO z późniejszymi zmianami regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) oraz instalacji zastępczych. W przypadku gminy Stara Biała dotyczy to RIPOK w Kobiernikach: zakładu mechaniczno-biologicznego przetwarzania, składowiska oraz kompostowni.]

[Poza wymienionymi inwestycjami celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w „Planie…" znalazły się m.in. następujące rekomendacje lub ustalenia:

1) *budowa drogi ekspresowej S10 przez Mochowo – Gozdowo – Bielsk;*
2) *modernizacja linii kolejowej nr 33 Kutno – Płock;*
3) *opracowanie planu ochrony dla Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego;*
4) *tworzenie zielonego pierścienia wokół Płocka;*
5) *kształtowanie pasm przyrodniczo-kulturowych (pasm rzecznych: Wisły, Skrwy);*
6) *preferowana forma turystyki w Gminie: zdrowotna, przyrodnicza i kwalifikowana;*
7) *wyznaczenie i urządzenie nowych szlaków turystycznych: rowerowych (VeloMazowia, Wiślana Trasa Rowerowa) oraz wodnego (Szlak Pasażerski im. Króla Stefana Batorego);*
8) *przywrócenie żeglowności rzeki Wisły jako fragmentu projektowanej Międzynarodowej Drogi Wodnej E40 na odcinku od granic województwa mazowieckiego do Warszawy, w ramach inicjatywy „Dolna Wisła".]*

<Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisane w PZPW z 2018 r. na terenie gminy Stara Biała obejmują:

1) **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom regionalny – wiążące ustalenia Planu:**
   a) **w zakresie transportu: rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 559 w km 45+135 do 46+700 przejście przez Maszewo Duże – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego,**
   b) **w zakresie gospodarki odpadami za inwestycje celu publicznego przyjęto infrastrukturę gospodarki odpadami wskazaną w Planie Inwestycyjnym aktualnego wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, zgodnie z którym planuje się:**
      - **rozbudowę/modernizację Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Kobiernikach w zakresie instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (do 2024 r.),**
      - **nowe punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych – 3PSZOKi (do 2020 r.); na terenie gminy funkcjonuje PSZOK w Kobiernikach, przygotowana jest budowa PSZOKu w Ogorzelicach, trwają ustalenia w zakresie lokalizacji trzeciej instalacji;**
2) **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom krajowy i lokalny:**
   a) **w zakresie transportu kolejowego: prace na linii kolejowej nr 33 Płock – Sierpc,**
   b) **w zakresie żeglugi śródlądowej: użeglownienie drogi wodnej E40 (przywrócenie żeglowności rzeki Wisły jako fragmentu projektowanej Międzynarodowej Drogi Wodnej E40 na odcinku od granic województwa mazowieckiego do Warszawy, w ramach inicjatywy „Dolna Wisła"),**
   c) **w zakresie dróg krajowych: budowę drogi ekspresowej nr 10 Toruń – S7, inwestycji uwzględnionej m.in. w KPZK oraz Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.),**
   d) **w zakresie systemów energetycznych: budowę linii 400kV Płock – Olsztyn Mątki (KPZK),**
   e) **w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej:**
      - **Rzeka Wierzbica - udrożnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów na terenie gm. Bielsk i Stara Biała,**
      - **Rzeka Brzeźnica - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 10+000-17+524 gm. Radzanowo, Stara Biała**
      - **Proboszczewice zad. III melioracja gruntów rolnych, gm. Stara Biała.>**

<Poza wymienionymi inwestycjami celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w PZPW z 2018 r. znalazły się m.in. następujące rekomendacje lub ustalenia:

1) **w zakresie budowy linii kolejowych: studia wariantowe dot. przebiegu i charakteru planowanych linii kolejowych na kierunku Modlin/CPK - Płock - Włocławek we wspólnym korytarzu z planowaną drogą S10 w sąsiedztwie Płocka - zgodnie z ustaleniami z KPZK 2030 oraz Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej;**
2) **w zakresie systemu dróg wojewódzkich postuluje się do ujęcia w dokumentach województwa i sporządzenia studialnej dokumentacji projektowej inwestycji w zakresie budowy obwodnicy na drodze wojewódzkiej nr 559;**
3) **w zakresie transportu zbiorowego postuluje się działania organizacyjne w transporcie publicznym: utworzenie obszarów obsługi aglomeracyjnej i powstania związków komunikacyjnych – określenie obszarów w odrębnych studiach rozwoju aglomeracji Płocka;**
4) **w zakresie transportu lotniczego postuluje się modernizację infrastruktury lotniskowej w Płocku wraz z budową utwardzonego pasa startowego.>**

<W zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego i ochrony krajobrazów kulturowych PZPW z 2018 r. wskazuje pasma przyrodniczo- kulturowe – pasma rzeczne Wisły i Skrwy.>

<Wg PZPW z 2018 r. na infrastrukturę turystyczną składają się przebiegające przez obszar Gminy szlaki turystyczne o znaczeniu międzynarodowym, ponadregionalnym i regionalnym: projektowane rowerowe (VeloMazowia, Wiślana Trasa Rowerowa) oraz wodny (Szlak im. Króla Stefana Batorego).>

13. Główne wnioski z analizy uwarunkowań – analiza S.W.O.T

Syntezy uwarunkowań dokonano metodą S.W.O.T., identyfikując silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju Gminy. W sposób syntetyczny ujęte zostały istniejące i przewidywane uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rzutujące na możliwości rozwoju Gminy.

Analiza ta daje możliwość określenia optymalnych kierunków działań w zakresie instrumentów dostępnych w gospodarce przestrzennej służących społeczno-gospodarczemu rozwojowi Gminy w poszanowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i ekonomicznych przestrzeni.

S – strenght – siła, W – weekness – słabość, O – opportunity – szansa, T – threat – zagrożenie.

Analiza S.W.O.T.

SIŁY:	SŁABOŚCI:
1) wysokie walory krajobrazowe i krajoznawcze sprzyjające rekreacji i turystyce, zarówno turystyce aktywnej i wypoczynkowej; 2) wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, bardzo dobre gleby; 3) wysoka różnorodność przyrodnicza, obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary chronione; 4) funkcjonujące powiązania przyrodnicze z obszarami sąsiednimi; 5) występowanie złóż kopalin; 6) warunki do lokalizacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii do produkcji energii elektrycznej;	1) występowanie osuwisk i obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi; 2) ograniczenie możliwości zainwestowania w licznych pasach technologicznych i bezpieczeństwa towarzyszących ponadlokalnej infrastrukturze liniowej; 3) zbyt małe pokrycie planami miejscowymi w Nowych Proboszczewicach, Starych Proboszczewicach, Białej, Ludwikowie i Mańkowie, podlegających intensywnemu zainwestowaniu; 4) rozproszona zabudowa poza głównymi „centrami lokalnymi”;

7) niskie zagrożenie powodzią i podtopieniami mimo lokalizacji nad Wisłą i innymi rzekami; 8) wytworzenie się lokalnych ośrodków wielofunkcyjnych koncentrujących zabudowę; 9) dobrze wyposażone obiekty sportowo-rekreacyjne; 10) liczne obiekty zabytkowe, w tym obecność zabytkowych założeń dworsko-parkowych; 11) dobre położenie względem regionalnej i krajowej sieci komunikacyjnej; 12) powiązanie terytorium Gminy komunikacją zbiorową autobusową i kolejową z większymi ośrodkami regionalnymi oraz połączenia lokalne realizowane komunikacją miejską w Płocku; 13) występowanie obiektów bazy turystycznej: hotelu i pokoi gościnnych; 14) zorganizowane szlaki i trasy turystyczne przebiegające w południowej części Gminy; 15) dobry stan środowiska naturalnego; 16) rozwinięty i sprawny system zaopatrzenia w energię elektryczną, zaspakajający w pełni potrzeby Gminy; 17) rozwinięta sieć wodociągowa; 18) zrealizowane podstawowe gazociągi średniego ciśnienia; 19) odprowadzanie części ścieków do gminnej lub miejskiej oczyszczalni ścieków; 20) dobry stan techniczny dróg gminnych; 21) dostęp do usług telekomunikacyjnych (sieć komórkowa); 22) utrzymujący się od lat dodatni przyrost rzeczywisty ludności i dodatnie saldo migracji; 23) wysoki poziom przedsiębiorczości i aktywności społecznej mieszkańców; 24) organizacja wydarzeń sportowo-kulturalnych integrujących mieszkańców; 25) wysoka aktywność planistyczna Gminy.	5) niedostateczny rozwój kanalizacji deszczowej; 6) stosowanie tradycyjnych substancji opałowych (m.in. węgla), oraz spalanie odpadów w kotłowniach lokalnych skutkujący potencjalnie wzrost zanieczyszczania powietrza; 7) słaby poziom rozpoznania warunków do lokalizacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii do produkcji energii elektrycznej; 8) lokalizacja uciążliwych obiektów produkcyjno-przemysłowych (w tym zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii) w Gminie i bezpośrednio przy granicy Gminy w Płocku; 9) występowanie obszarów zdegradowanych; 10) zły stan techniczny niektórych zabytków; 11) brak gminnego programu opieki nad zabytkami; 12) niewielka średnia powierzchnia gospodarstw rolnych, duży udział gospodarstw małoobszarowych; 13) niski poziom lesistości Gminy; 14) niedostateczne wykorzystanie terenów pod rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych; 15) niedostateczny rozwój infrastruktury obsługi turystyki; 16) ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej; 17) zagrożenia związane z natężeniem ruchu i tranzytem na drodze krajowej nr 60 oraz drogach wojewódzkich, ryzyko wystąpienia wypadków drogowych i zagrożenia środowiska; 18) znikomy udział dróg rowerowych w przebiegu dróg ponadlokalnych; 19) „starzenie się" społeczeństwa; 20) średni poziom bezrobocia (pozytywnie wyróżniający się w skali gmin powiatu, ale ciągle zbyt duży).
SZANSE:	ZAGROŻENIA:
1) bliskość rynku zbytu w postaci dużej aglomeracji płockiej; 2) działalność Gminy oraz lokalnych i regionalnych stowarzyszeń i organizacji ukierunkowana na promocję Gminy i regionu; 3) rozwój funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych z wykorzystaniem dolin Wisły i Wierzbicy; 4) wzrost popularności aktywnych form wypoczynku; 5) kreowanie wizerunku Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania, zamieszkania i wypoczynku; 6) rozwój rolnictwa ekologicznego; 7) pozyskanie funduszy na realizację projektów w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, kultury, edukacji, infrastruktury, ochrony środowiska; 8) uzbrajanie terenów pod zabudowę mieszkaniową i pod inwestycje; 9) tworzenie obszarów dla rozwoju aktywności gospodarczej; 10) rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej; 11) napływ kapitału zagranicznego i inwestorów; 12) rozbudowa i modernizacja dróg przy wsparciu funduszami zewnętrznymi; 13) planowana realizacja nowej drogi pozwalająca odciążyć drogę wojewódzką nr 559 w Maszewie Dużym; 14) rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych przy wsparciu funduszami zewnętrznymi; 15) duże zainteresowanie budową przydomowych	1) silna presja realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; 2) realizowanie polityki przestrzennej poza planami miejscowymi, w drodze decyzji administracyjnych; 3) rozproszenie zabudowy podnoszące koszty utrzymania, realizacji i modernizacji infrastruktury; 4) konkurencyjność gmin sąsiednich; 5) mała opłacalność produkcji rolnej; 6) niskie tempo zmian strukturalnych w rolnictwie; 7) wzrost ruchu pojazdów kołowych; 8) transport przez Gminę ładunków niebezpiecznych – ryzyko wystąpienia zagrożeń nadzwyczajnych; 9) wystąpienie katastrof komunikacyjnych i technicznych; 10) brak wsparcia środkami zewnętrznymi rozbudowy sieci oraz modernizacji systemów zaopatrzenia w ciepło; 11) uzależnienie rozwoju sieci gazowej od zaistnienia technicznych i ekonomicznych warunków budowy; 12) wysokie koszty utrzymana i rozbudowy sieci; 13) wysokie koszty utrzymania nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych i świetlic wiejskich; 14) emigracja młodych i wykształconych osób; 15) starzenie się społeczeństwa.

oczyszczalni ścieków; 16) realizacja sieci gazowej oraz kanalizacyjnej; 17) rozwój odnawialnych źródeł energii w oparciu o energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu lub biogazu rolniczego dla zaopatrzenia w ciepło oraz energię elektryczną przy wsparciu funduszami zewnętrznymi; 18) wykorzystanie krajowych i zagranicznych (unijnych) instrumentów finansowych do rozwoju Gminy.	

Źródło: opracowanie własne.

14. Wnioski wynikające z bilansu terenów w świetle potrzeb i możliwości rozwoju Gminy

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności: analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zgodnie z art. 10 ust. 7 ww. ustawy określając zapotrzebowanie na nową zabudowę pod uwagę wzięto perspektywę wynoszącą 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych wyrażoną w zwiększeniu zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

Na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz informacji o możliwości finansowania przez Gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, zawartych w „Uwarunkowaniach rozwoju" w tomie II Studium oraz odrębnym opracowaniu sporządzonym na potrzeby projektu Studium pn. „Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę", stwierdzono występowanie maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę (wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej zabudowy):

1) mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową (usługi w budynku mieszkalnym): 345 982 m^2;
2) usługową: 29 170 m^2 (usługi komercyjne – 28 470 m^2, usługi publiczne – 700 m^2);
3) przemysłową, produkcyjną, składową i magazynową: 84 760 m^2 [50];
4) zagrodową (budynki niemieszkalne[51]): 30 069 m^2.

[50] Jednocześnie zaznacza się, że dla wyznaczenia terenów służących realizacji ww. funkcji powierzchnia użytkowa zabudowy nie będzie decydująca – realizacja funkcji produkcyjno-magazynowych nie zawsze opiera się na wykorzystaniu zabudowy, często polega np. na składowaniu produktów na rozległych placach, czy też wymaga realizacji obiektów infrastruktury technicznej lub terenochłonnych urządzeń niezbędnych dla funkcjonowania danej technologii produkcji (szczególnie prawdopodobne w przypadku rozbudowy istniejących zakładów ORLEN lub rozwoju już występującej na terenie Gminy działalności wydobywczej). Ponadto, w przypadku terenów przeznaczonych na funkcje uznawane za uciążliwe, znaczną część terenu przeznaczyć należy na pasy ochronne, pasy izolacyjne itp., a sama zabudowa i urządzenia funkcjonujące w ramach terenu mogą wymagać większego rozproszenia w przestrzeni ze względu na wymogi bezpieczeństwa. W związku z powyższym, mając na względzie już występujące w Gminie korzystne uwarunkowania sprzyjające rozwojowi ww. funkcji, potrzebę zapewnienia rezerw terenowych dla PKN ORLEN, prowadzenia wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich oraz specyfikę zagospodarowania na terenach przemysłowych, produkcyjnych, składowych i magazynowych, w tym na terenie zakładu ORLEN, ustalono zapotrzebowanie na 430,0 ha terenów o ww. funkcji (poza tymi wynikającymi z analizy obserwowanych procesów inwestycyjnych), lokalizowanych w sąsiedztwie zakładu PKN ORLEN.

[51] Budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej uwzględnione zostały w zapotrzebowaniu na zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową.

Analizując chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych (w rozumieniu przepisów odrębnych) w gminie Stara Biała stwierdzono, iż możliwe będzie zlokalizowanie nowej zabudowy w ilości (wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy):

1) 172 200,0 m^2 dla funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;
2) 16 113,0 m^2 dla funkcji usługowej.

Ponieważ jednostka osadnicza jest wyodrębnionym przestrzennie obszarem zabudowy mieszkaniowej, przy szacowaniu chłonności uwzględniono wyłącznie funkcje niekolidujące z funkcją mieszkaniową, tj. ww. wymienione. Za obszary, na których można realizować nową zabudowę uznano nieruchomości aktualnie niezagospodarowane lub części nieruchomości zabudowanych jeśli możliwe jest wydzielenie z nich niezabudowanych działek budowalnych.

Zasięg obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej (w rozumieniu przepisów odrębnych) – stan istniejący, oznaczony został na rysunku Studium (Arkusz 2/2. Kierunki. Polityka przestrzenna). Większość z ww. obszarów zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części Gminy w sąsiedztwie Płocka. Największą chłonność posiadają ww. obszary w granicach jednostki osadniczej obejmującej: fragmenty wsi Maszewo Duże, Nowa Biała oraz Mańkowo oraz fragment wsi Brwilno. Najmniejszą chłonność posiada obszar w granicy jednostki osadniczej obejmujący fragment wsi Bronowo-Zalesie.

Na podstawie analizy planów miejscowych obowiązujących na obszarze gminy Stara Biała, ustalono chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Stwierdzono możliwość realizacji nowej zabudowy w ilości (wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy):

1) 126 638,0 m^2 dla funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;
2) 3 600,0 m^2 dla funkcji usługowej;
3) 668 660,8 m^2 funkcji przemysłowej i produkcyjno-składowo-magazynowej.

Za obszary położone w planach miejscowych, na których istnieje możliwość lokalizacji nowej zabudowy, uznano obszary aktualnie niezagospodarowane. Tereny przeznaczone w planach miejscowych na cele zabudowy w znacznym stopniu zostały już zainwestowane.

Po porównaniu maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy otrzymanej w wyniku obliczenia chłonności obszarów, w podziale na funkcje zabudowy, stwierdzono brak wystarczających rezerw terenów przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową, zabudowę zagrodową oraz zabudowę produkcyjną, składową, magazynową z usługami. W związku z powyższym za zasadne uznano wyznaczenie terenów pod lokalizację nowej zabudowy (dla ww. wymienionych funkcji) poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę innymi niż ww. Zapotrzebowanie na nową zabudowę i tereny wynosi – dla zabudowy:

1) mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej w ilości 42 201 m^2 powierzchni użytkowej zabudowy, co odpowiada 45 ha terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług;
2) zagrodowej w ilości 30 069 m^2 powierzchni użytkowej zabudowy, co odpowiada 12 ha terenu zabudowy zagrodowej (lokalizowanej w ramach terenów zabudowy zagrodowej i usług);

oraz wskazuje się potrzebę wyznaczenia nowych terenów dla lokalizacji obiektów produkcyjnych, składów, magazynów (i usług) w ilości 220 ha, przede wszystkim w otoczeniu zakładów PKN ORLEN oraz innych obszarów już przeznaczonych na ww. funkcje.

W związku z przeprowadzonymi analizami określono możliwości finansowania przez Gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz potrzeby inwestycyjne Gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy o której mowa powyżej. Ustalono, że potrzeby inwestycyjne będą wiązały się przede wszystkim ze sporządzaniem nowych planów miejscowych, rozbudową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej,

rozbudową układu komunikacyjnego, lokalizacją żłobków, urządzaniem terenów zieleni. Ustalono, że Gmina w znacznym zakresie jest już wyposażona w podstawowe media i posiada rozbudowany układ komunikacyjny – czyli potrzeby inwestycyjne w tym zakresie będą wiązały się przede wszystkim z rozbudową istniejących sieci – oraz, że w ostatnich latach Gmina zrealizowała już szereg kosztownych inwestycji z zakresu oświaty, kultury oraz kultury fizycznej i turystyki pozwalających zaspokoić potrzeby mieszkańców w długiej perspektywie czasowej (uwzględniając wzrost liczby użytkowników) i generujących wydatki niemal wyłącznie w zakresie utrzymania i przyszłych, bieżących remontów. Stwierdza się, że w zakresie oświaty, kultury, kultury fizycznej i turystyki, najbardziej kapitałochłonne inwestycje zostały już zrealizowane i potrzeby inwestycyjne Gminy w najbliższych latach będą opierać się na niewielkich inwestycjach, nie prowadzących do nadwyrężenia budżetu Gminy.

Uwzględniono rozmiar i strukturę dochodów i wydatków budżetowych, gdyż wywierają one istotny wpływ na gospodarkę lokalną oraz na kształt polityki prowadzonej przez władze samorządowe. Wpływy do budżetu Gminy w latach 2009-2014 nominalnie rosły, podobnie jak dochody własne Gminy. W latach 2009-2014, tj. w ciągu 5 lat dochody własne Gminy wzrosły o ok. 5,6 mln złotych (wzrost o 29%) względem roku wyjściowego. W strukturze podatkowych dochodów własnych największe znaczenie ma podatek od nieruchomości, który w analizowanym okresie wzrósł z 9,43 mln zł w 2009 r. do 13,30 mln zł w 2014 r., tj. o ok. 41% Wpływy do budżetu z podatków i opłat związane są z napływem nowych mieszkańców oraz rozwojem obiektów usługowych i produkcyjno-magazynowych. W związku z powyższym należy uznać, iż sytuacja finansowa Gminy w dalszym ciągu będzie ulegać poprawie. Poprawa sytuacji finansowej Gminy wskazuje, iż możliwości finansowania rozwoju i modernizacji sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej i społecznej również będą rosły.

Reasumując, ustalono, że Gmina jest w stanie sfinansować realizację zadań własnych i zaspokoić potrzeby inwestycyjne wynikające z przeznaczenia ww. terenów pod zabudowę.

Powyższe ustalono przy założeniu, że nowe tereny zabudowy będą lokalizowane tak, by maksymalizować możliwość wykorzystania już istniejących dróg, sieci, obiektów i urządzeń oraz sprzyjać realizacji zadań własnych gminy na terenach obecnie zabudowanych, ale nie posiadających jeszcze pełnego wyposażenia w media lub dostępu do infrastruktury ze względu na niepełne wykształcenie zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych i tym samym niską opłacalność inwestycji dotychczas.

< Wprowadzenie do Studium terenów zamkniętych decyzją nr 1 Ministra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. nie wpływa na bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Przewiduje się, iż tereny w granicach terenów zamkniętych będą zagospodarowane zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonego dotychczas w Studium.>

TOM III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

1. Założenia i cele rozwoju

Misja, wizja oraz strategiczne i operacyjne cele rozwoju gminy Stara Biała zostały zdefiniowane w *Strategii Rozwoju Gminy Stara Biała na lata 2015-2025* (uchwała Nr 91/X/15 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 grudnia 2015 r.). W trakcie prac nad Studium zostały one zweryfikowane w oparciu o przeprowadzoną ocenę stanu aktualnego i uwarunkowań zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych. W ten sposób, na podstawie zidentyfikowanych problemów i uwarunkowań określono cele rozwoju Gminy oraz sposoby działania prowadzące do ich osiągnięcia.

W *Strategii Rozwoju Gminy Stara Biała na lata 2015-2025* wyznaczono cztery podstawowe cele strategiczne:

1) Rozwój gospodarczy gminy Stara Biała;
2) Zwiększenie atrakcyjności mieszkaniowej gminy Stara Biała;
3) Rozwijanie oferty rekreacyjnej gminy Stara Biała;
4) Poprawę stanu środowiska przyrodniczego i ochronę jego zasobów.

Cele te są zbieżne z określoną w strategii misją Gminy określoną jako: „skuteczne zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy Stara Biała w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju", a także wizją rozwoju zawartą w słowach: „gmina Stara Biała gminą przyjazną mieszkańcom i inwestorom, z rozwijającą się infrastrukturą techniczną i społeczną, na terenie której stosowane są zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia".

Powyższe cele rozwoju pozostają w pełni aktualne, a ich realizacja skutkować będzie trwałym, zrównoważonym rozwojem społeczno-gospodarczym Gminy. Polityka przestrzenna realizowana przez gminę Stara Biała powinna nie tylko umożliwiać ich osiągnięcie, ale wręcz je stymulować.

Sposób zagospodarowania, rozmieszczenie obiektów i funkcji, forma zainwestowania infrastruktury, jakość środowiska antropogenicznego itd. decydują o wyjściowym poziomie konkurencyjności produktów i usług jednostek działających w regionie. Polityka przestrzenna musi zatem być przestrzennym wyrazem polityk cząstkowych, takich jak polityka ochrony środowiska, polityka społeczna, polityka komunikacyjna, polityka rozwoju gospodarczego, polityka kultury i wypoczynku itp.

Zakłada się, że gmina Stara Biała rozwijać się będzie w oparciu o wykorzystywanie szans i możliwości związanych przede wszystkim z:

1) istniejącymi, korzystnymi powiązaniami komunikacyjnymi;
2) bezpośrednim sąsiedztwem miasta Płocka, w tym zakładów petrochemicznych (generującym rozwój i aktywność gospodarczą, stanowiącego potencjalny rynek zbytu oraz miejsce pracy) oraz kształtującą się wokół strefą produkcyjno-usługową;
3) istnieniem wykształconych wielofunkcyjnych ośrodków osadniczych na terenie Gminy: Maszewo Duże z Mańkowem, Biała, Nowa Biała oraz Nowe Proboszczewice;
4) istniejącymi walorami krajobrazowymi i środowiska przyrodniczego – położeniem w dolinie Wisły oraz przebiegiem dolin rzek Skrwy Prawej i Wierzbicy tj. w obszarze dającym możliwość rozwoju turystyki aktywnej i wypoczynkowej, podnoszącym atrakcyjność Gminy jako miejsca zamieszkania;
5) korzystnym wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej i znacznym potencjałem rolnictwa;
6) występowaniem złóż kopalin pospolitych.

W ujęciu szczegółowym, zakłada się:

1) wspieranie rozwoju gospodarczego, poprzez:
   a) inwestycje w infrastrukturę techniczną oraz komunikacyjną,

b) budowę innowacyjnej oferty turystycznej,
c) promocję Gminy na zewnątrz,
d) kształtowanie postaw przedsiębiorczych,
e) wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez stworzenie systemu wsparcia organizacyjnego, materialnego, lokalowego i edukacyjnego kierowanego zarówno do nowo powstających przedsiębiorstw, jak i już istniejących, funkcjonujących na terenie Gminy,
f) tworzenie systemu informacji rynkowej dla lokalnego rolnictwa,
g) kształcenie osób bezrobotnych, chcących podjąć pracę w nowym zawodzie lub podjąć samodzielną działalność gospodarczą,
h) rozwój usług komplementarnych dla rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego,
i) rozwój usług z zakresu bankowości, ubezpieczeń i doradztwa finansowego;

2) poprawę warunków życia mieszkańców poprzez:
a) inwestycje w infrastrukturę techniczną oraz komunikacyjną,
b) rozwój funkcji edukacyjno-oświatowych i sportowych w Gminie,
c) rozwój instytucji kultury i turystyki,
d) poprawę wyglądu i estetyki przestrzeni publicznych,
e) ochronę zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa socjalnego,
f) rozwój budownictwa socjalnego,
g) zapewnienie mieszkańcom dostępu do nowoczesnych form przekazu informacji, w szczególności do Internetu;

3) utrzymanie dobrego stanu środowiska przyrodniczego, poprzez:
a) zachowanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu poprzez ograniczenie inwestycji budowlanych w terenach podlegających ochronie,
b) edukację ekologiczną mieszkańców,
c) rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska i wykorzystującej zasoby środowiska;

4) kształtowanie ładu przestrzennego oraz przekształcenie struktur przestrzennych poprzez:
a) objęcie obszaru Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w pierwszej kolejności – miejscowości Nowe Proboszczewice i Stare Proboszczewice, Stare Draganie, Nowe Trzepowo, Biała, Mańkowo, Ludwikowo, podlegających lub wskazanych do intensywnego zainwestowania,
b) dostosowanie obowiązujących na terenie Gminy planów miejscowych do aktualnych uwarunkowań oraz norm prawnych,
c) tworzenie zasobu terenów inwestycyjnych, ukierunkowanych pod konkretne funkcje,
d) realizację uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych,
e) przekształcenie obszarów zwartej zabudowy centrów wsi w struktury wielofunkcyjne,
f) rewaloryzację zabytkowych obiektów/obszarów, szczególnie elementów tożsamości Gminy i ich promocję w skali lokalnej i regionalnej.

2. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego; obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

2.1. Obszary objęte rozwojem procesów urbanizacyjnych

W celu określenia kierunków rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy, przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju jako generalny kierunek działań.

Realizacja celów rozwoju gminy Stara Biała wiąże się z przekształceniem jakościowym i ilościowym istniejącego zagospodarowania. Wskazując kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów, uwzględniono bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz przyjęto jako zasadę kontynuację cech istniejącego

zainwestowania w zakresie funkcji oraz parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględniając zidentyfikowane tendencje rozwojowe oraz potrzeby przekształceń obszarów w zakresie funkcji.

Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów muszą wynikać również z audytu krajobrazowego, w tym uwzględniać zawarte w nim rekomendacje i wnioski. Dotychczas nie sporządzono audytu krajobrazowego dla obszaru województwa mazowieckiego. Po jego uchwaleniu konieczna będzie weryfikacja i uzupełnienie ustaleń Studium o zapisy zawarte w audycie krajobrazowym.

W zakresie rozwoju procesów urbanizacyjnych zakłada się:

1) utrzymanie i rozwój wielofunkcyjnego rozwoju wsi Maszewo Duże z Mańkowem, Biała, Nowa Biała oraz Nowe Proboszczewice;
2) tworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowych, produkcyjnych, składowych i magazynowych wokół zakładów Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN oraz w północno-wschodnim krańcu Gminy, w obrębach Proboszczewice Nowe oraz Ogorzelice;
3) tworzenie warunków dla rozwoju eksploatacji powierzchniowej w obrębie Biała Nowa;
4) tworzenie warunków dla rozwoju funkcji turystycznych i wypoczynkowych, niekolidujących z wymaganiami ochrony środowiska przyrodniczego, w południowo-zachodniej części Gminy w miejscowościach związanych z doliną Wisły oraz obszarami objętymi formami ochrony przyrody (m.in. w miejscowościach Maszewo, Brwilno);
5) zachowanie, uzupełnienie oraz rozwój istniejących terenów zabudowy przydrożnej;
6) tworzenie warunków dla realizacji gminnych inwestycji celu publicznego;
7) rozwój i wzmocnienie rolniczej funkcji Gminy;
8) ograniczenie możliwości zainwestowania na terenach skarp: wiślanej, oraz rzek Wierzbicy i Skrwy.

Dla zdefiniowania szczegółowej polityki przestrzennej w zakresie procesów urbanizacyjnych oraz ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego:

1) wyznaczono obszary i obiekty:
   a) urbanizacji, obejmujące tereny zabudowy:
      - kontynuacji urbanizacji – obszary o ukształtowanej strukturze przestrzennej, i zdefiniowanych cechach zabudowy, w których procesy urbanizacyjne ograniczone są do uzupełnienia istniejącej zabudowy i ich kontynuacji na działkach niezainwestowanych oraz rozwoju systemów infrastruktury technicznej ograniczonej do uzupełnienia braków w wyposażeniu,
      - rozwoju urbanizacji – obszary o kształtującej się lub nieukształtowanej strukturze przestrzennej, które wymagają zdefiniowania zasad rozwoju zainwestowania w tym określenia struktury komunikacyjnej obszaru, cech zabudowy oraz kompleksowego rozwoju systemów infrastruktury technicznej,
   b) chronione ze względów przyrodniczych i krajobrazowych:
      - tereny rolnicze do zalesienia,
      - tereny rolnicze – grunty orne oraz tereny łąk i pastwisk,
      - tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej,
      - wody powierzchniowe,
      - korytarze ekologiczne oraz miejsca powiązań ekologicznych,
   c) związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych:
      - obszary potencjalnie planowane do przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
      - obszary potencjalnie planowane do przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
      - obszary gleb o wysokiej przydatności rolniczej (II – III klasa bonitacyjna),
   d) chronione ze względów kulturowych:
      - zabytki wpisane do rejestru zabytków,
      - założenia przestrzenne wraz z ich strefami ochrony konserwatorskiej,
      - zewidencjonowane stanowiska archeologiczne,
   e) szczegółowej polityki w zakresie kształtowania ładu przestrzennego:
      - obszar przestrzeni publicznej,

- tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji,
- obszary zdegradowane,

f) tereny poeksploatacyjne wymagające rekultywacji;

2) uwzględniono obszary i obiekty chronione ze względów przyrodniczych i krajobrazowych:
   a) obszary i obiekty objęte formami ochrony przyrody (Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, Rezerwat Przyrody Brwilno, Brudzeński Park Krajobrazowy z otuliną, użytki ekologiczne, pomniki przyrody),
   b) lasy – państwowe i pozostałe (prywatne i gminne),
   c) lasy ochronne,
   d) łąki i pastwiska,
   e) obszary osuwania się mas ziemnych,
   f) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

2.2. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Generalne kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń struktur przestrzennych określone zostały poprzez wydzielenie kształtujących się w Gminie obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym:

1) obszar przyrodniczo-krajobrazowy – obejmujący południową i południowo-zachodnią część Gminy, w tym obszary: Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego wraz z częścią otuliny, Rezerwatu Brwilno, częściowo Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dolinę Wisły i Skrwy Prawej, wraz z ich otoczeniem obejmującym tereny istniejącego i projektowanego układu osadniczego we wsiach Kobierniki, Ulaszewo i Srebrna oraz częściowo Biała i Stara Biała. Obszar ten cechuje się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego oraz pełni ważną rolę dla tworzenia sieci powiązań przyrodniczych, utrzymania odpowiednich warunków klimatycznych i hydrologicznych. W obszarze tym wyodrębniono:
   – tereny kompleksów leśnych,
   – tereny cieków wraz z bezpośrednio otaczającymi je terenami użytków zielonych, łąk i pastwisk, na których wyklucza się możliwość zainwestowania,
   – strefy krawędziowe – skarpa wiślana oraz rzeki Skrwy Prawej i rzeki Wierzbicy,
   – obszary istniejącego zainwestowania, gdzie przeważają działania porządkowania, przekształceń, wycofywania funkcji uciążliwych lub mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz obszary potencjalnego nowego zainwestowania z dominacją funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej,
   – grunty w bezpośrednim sąsiedztwie ww. terenów i obszarów wykorzystywane rolniczo.
   Dla obszaru wskazuje się priorytet dla zachowania funkcji przyrodniczych i ograniczenie ekspansji gospodarczej i urbanistycznej. Kierunki działań w tej podstrefie podporządkowane są wymogom zawartym w przepisach odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

2) obszary kształtowania układów osadniczych – obejmujące tereny istniejącego i przyszłego zagospodarowania w granicach obrębów:
   a) obszar w obr. Brwilno, Maszewo nad Wisłą,
   b) obszary w obr.: Maszewo Duże, Mańkowo, Wyszyna, Ludwikowo, Biała Nowa,
   c) obszar w obr. Biała,
   d) obszar w obr. Biała Stara,
   e) obszar w obr. Trzepowo Nowe,
   f) obszary w obrębach: Proboszczewice Stare, Proboszczewice Nowe, Ogorzelice.

   Część z ww. obrębów predysponowana jest do rozwoju wielofunkcyjnego. Dla obszarów wskazuje się intensyfikację zainwestowania, stopniowe ograniczenie funkcji rolniczych na rzecz rozwoju funkcji mieszkaniowej, usługowej i w mniejszym stopniu produkcyjnej, składowej i magazynowej (zgodnie z przeznaczeniem terenów), podnoszenie jakości przestrzeni publicznych oraz ochronę i eksponowanie wartościowych kulturowo i historycznie obiektów i obszarów oraz ich otoczenia.

3) obszar produkcyjno-usługowy – obejmujący tereny istniejącego i przyszłego zagospodarowania w granicach obrębów: Maszewo Duże, Biała Nowa, Biała, Draganie Nowe, Draganie Stare, Bronowo Zalesie i Trzepowo Nowe oraz Proboszczewice Nowe i Ogorzelice. Dla obszaru wskazuje się intensyfikację zainwestowania, ograniczenie

funkcji rolniczych na rzecz rozwoju funkcji produkcyjnych, magazynowych, składowych i usługowych, a także działalności wydobywczej (Nowa Biała).

4) obszar rolniczo-osadniczy – obejmujący przede wszystkim północną i centralną część Gminy. Są to tereny wysoczyzny polodowcowej będącej miejscem koncentracji funkcji rolniczej i osiedleńczej (zarówno w formie zabudowy zagrodowej, jak i mieszkaniowo-usługowej). Na terenach tych występują dobre gleby, wskazane do wykorzystania na cele intensywnej produkcji rolnej, w tym upraw sadowniczych oraz warzywnictwa. Ponadto wskazana jest komasacja areałów. Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej podlegają zachowaniu, rozwojowi oraz uzupełnieniu.

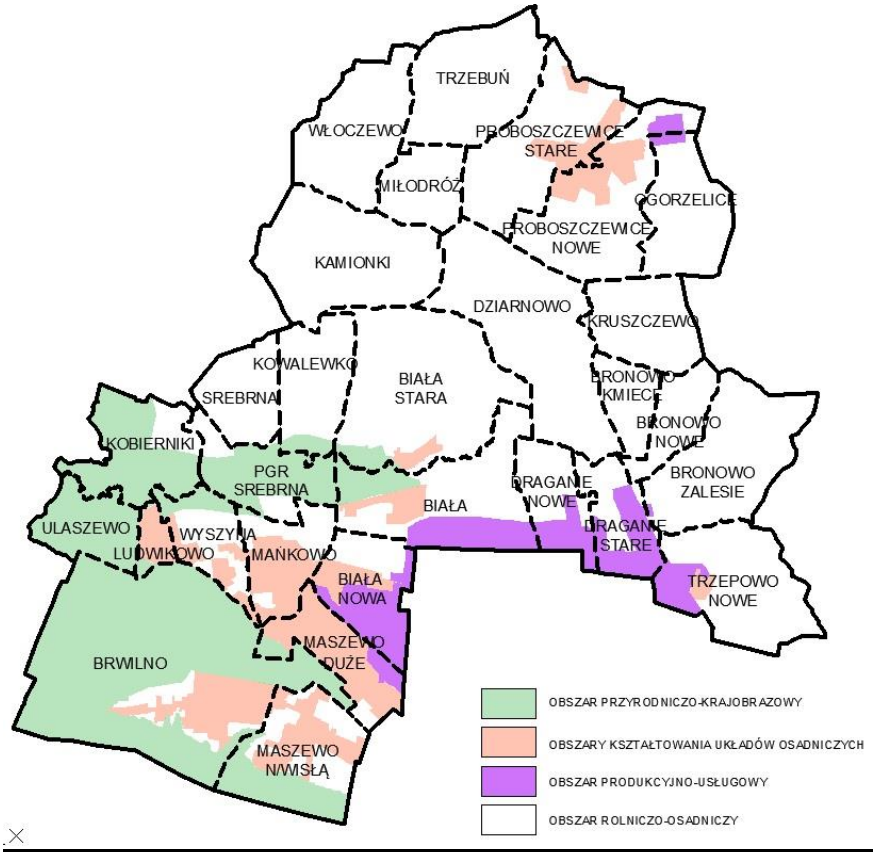

[Rys. 1. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Stara Biała.

Źródło: opracowanie własne.]

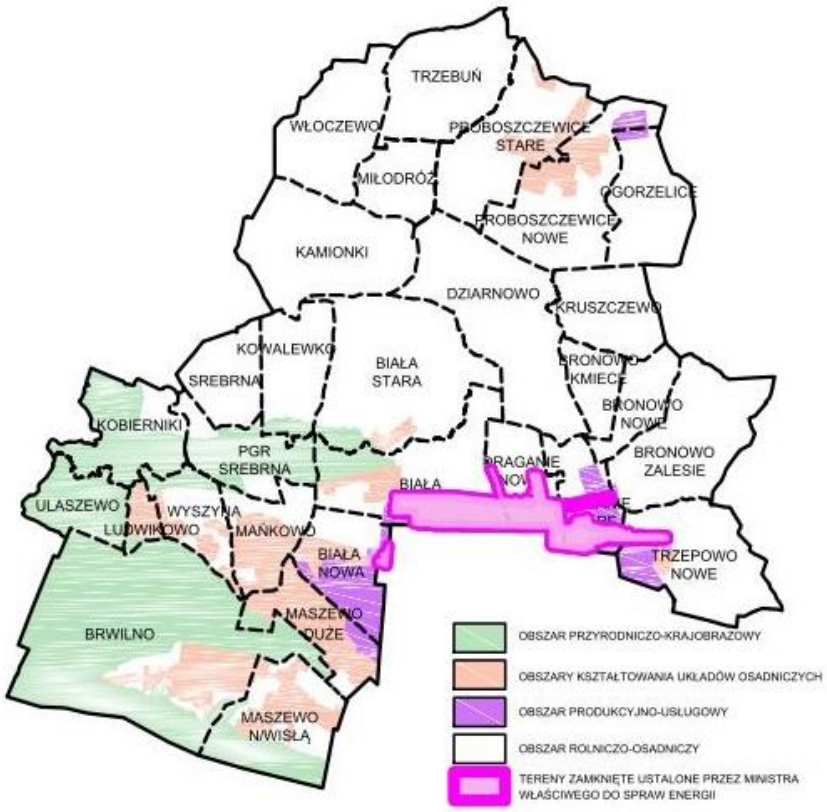

<Rys. 1 Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Stara Biała

Źródło: opracowanie własne.>

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

3.1. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

W Studium wskazuje się obszary, które wymagają przekształceń:

1) wymagające rekultywacji tereny poeksploatacyjne w obr. Biała Nowa, Proboszczewice Stare. W ramach procesu rekultywacji wymagane jest uporządkowanie terenu i jego przywrócenie do pełnienia funkcji użytkowych – rolniczych, wodnych, leśnych, lub innych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska oraz geologii i górnictwa;
2) wymagające rehabilitacji tereny założenia dworsko-parkowego w Bronowie-Zalesiu, założenia dworsko-parkowego w Ogorzelicach oraz zespołu zabudowy folwarcznej w miejscowości Srebrna. Wymagane jest uporządkowanie terenu, wycięcie zbędnego lub chorego drzewostanu, wprowadzenie uzupełniających nasadzeń kontynuujących pierwotne cechy rozplanowania, dokonanie rewaloryzacji istniejącej zabudowy, usunięcie obiektów dysharmonijnych, wprowadzenie nowej zabudowy nawiązującej do cech zachowanych obiektów zabytkowych, adaptacja do pełnienia nowych funkcji zgodnych z charakterem założeń:
   a) wypoczynkowych, rekreacyjnych i w ograniczonym zakresie usługowych w przypadku założeń dworsko-parkowych w miejscowościach Bronowo-Zalesie i Ogorzelice,
   b) produkcyjno-usługowych w przypadku zabudowy folwarcznej w miejscowości Srebrna;
3) teren istniejącego składowiska odpadów w miejscowości Kobierniki – po wypełnieniu składowiska odpadów, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych i ustaleniami projektu rekultywacji wymagane jest przywrócenie aktywności przyrodniczej terenu oraz minimalizacji wpływu składowiska na środowisko.

Na rysunku Studium (rys. 5 „Polityka przestrzenna”) oznaczono obszary wymagające przekształceń wyszczególnione w pkt 1 jako *tereny poeksploatacyjne wymagające rekultywacji* oraz w pkt 2 *tereny wymagające rehabilitacji*.

Na terenie Gminy nie stwierdzono występowania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi lub wystąpienia bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku lub szkód w środowisku. W związku z powyższym nie określa się obszarów wymagających remediacji. Rozpoznanie i wyznaczenie obszarów wymagających remediacji może być przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. Fakt nieprzeprowadzenia postępowania administracyjnego nie przesądza o tym, że tereny nie są zanieczyszczone. Jedynie wykonanie specjalistycznych badań gruntu może stwierdzić zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego.

3.2. Obszary zdegradowane

Rada Gminy Stara Biała uchwałą Nr 187/XXI/17 z dnia 12 kwietnia 2017 r. uchwaliła „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Stara Biała na lata 2017-2020” (LPR). W LPR dokonano delimitacji obszarów zdegradowanych oraz obszaru rewitalizacji. Wyznaczone w ww. dokumencie obszary zdegradowane obejmują 9 sołectw (10 obrębów geodezyjnych): Miłodróż, Trzebuń, Ogorzelice, Bronowo Kmiece, Nowe Draganie, Stare Draganie, Kobierniki, Ulaszewo, Srebrna. W sołectwach tych zidentyfikowano problemy w 4 sferach: społecznej (m.in. niska aktywność zawodowa mieszkańców, występujące akty wandalizmu, duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej), technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej (m.in. niska jakość ładu przestrzennego, niedostatek przestrzeni integracyjnych dla mieszkańców), gospodarczej oraz środowiskowej. Obszary zdegradowane ukazane zostały na planszy „Kierunki – Polityka Przestrzenna”.

Wyznaczony w LPR obszar rewitalizacji obejmuje Ogorzelice. W obszarze tym stwierdzono występowanie największego nasilenia problemów w porównaniu do reszty obszaru Gminy. Wskazany obszar obejmuje 2,89% powierzchni Gminy oraz zamieszkuje go 3,41% mieszkańców Gminy. Stwierdza się potrzebę podjęcia działań rewitalizacyjnych w zgodzie z LPR.

Jednocześnie stwierdza się stałą potrzebę monitorowania w Gminie zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej i w sytuacji wystąpienia koncentracji negatywnych zjawisk podjęcia działań naprawczych.

3.3. Obszary wyłączone spod zabudowy

Wskazano obszary chronione przed zabudową ze względów przyrodniczych i bezpieczeństwa ludności i jej mienia:

1) lasy;
2) tereny rolnicze do zalesienia;
3) tereny łąk i pastwisk;
4) tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej;
5) korytarze ekologiczne;
6) tereny, usytuowane w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (NOChK) lub Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (BPK), w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,
7) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
8) obszary osuwania się mas ziemnych (osuwiska i obszary zagrożone wystąpieniem osuwisk) oraz pas szerokości 20,0 m od górnej krawędzi skarp (Wiślanej, Skrwy Prawej i Wierzbicy).

Kierunki możliwych działań na ww. obszarach zawarto w części Studium dotyczącej przeznaczenia terenów oraz zagadnień przyrodniczych.

3.4. Przeznaczenie terenów. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, wyodrębniono tereny o różnych kierunkach w zakresie przeznaczenia i różnych zasadach zagospodarowania.

Dla każdego z rodzajów terenu określono funkcję dominującą oraz dopuszczalną, warunki zagospodarowania oraz wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu. Wskazane kierunkowe przeznaczenie terenów nie wyklucza możliwości zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania terenów oraz rozbudowy istniejących obiektów o funkcji innej niż określona funkcja dominująca lub dopuszczalna. Poszczególne funkcje mogą być realizowane samodzielnie lub jako współistniejące, szczególnie w sytuacji kiedy wynika to z utrwalania istniejącego sposobu zagospodarowania.

Tab. 46. Użytkownie terenów w gminie Stara Biała.

Stan istniejący			**Stan projektowany**	
Sposób użytkowania terenu		**Powierz-chnia [ha]**	**Sposób użytkowania terenu**	**Powierz-chnia [ha]**
Tereny zainwes-towane	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (307,6 ha)	328,6	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (240,9 ha)	1089,6
	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (13,7 ha)		Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (840,1 ha)	
	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (7,3 ha)		Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (8,6 ha)	
	Tereny zabudowy zagrodowej	335,6	Tereny zabudowy zagrodowej i usług	*[249,6]* **<249,5>**
	Tereny zabudowy usługowej	33,4	Tereny zabudowy usługowej	25,3
	Tereny sportu i rekreacji	7,0	Tereny sportu i rekreacji	7,1
	Tereny turystyczno-rekreacyjne	3,0	Tereny turystyczno-rekreacyjne	3,0
	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług	67,1	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług	*[405,4]* **<219,7>**
	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów	121,7	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów	*[212,5]* **<177,0>**
	Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych	28,7	Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych	24,2
	Tereny eksploatacji powierzchniowej	59,7	Tereny obszarów i terenów górniczych	4,4
	Tereny kolei (zaliczone i niezaliczone do terenów zamkniętych)	54,6	Tereny kolei	*[9,1]* **<4,3>**
			Tereny zamknięte związane z przebiegiem kolei	45,8
	Tereny infrastruktury technicznej	78,1	Tereny infrastruktury technicznej	*[82,9]* **<82,8>**
	Tereny zabudowane nieużytkowane	0,05	Tereny zieleni urządzonej i usług	15,9
	Razem	**1117,5**	**Razem**	[2174,8] **<1948,6>**
Tereny rolnicze, w tym grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska		8162,9	**Tereny rolnicze oraz tereny łąk i pastwisk**	*[7199,2]* **<7189,5>**
Tereny zieleni i wód	Tereny zadrzewione	227,9	Tereny rolnicze do zalesienia	154,3
	Lasy	1258,4	Lasy	1225,2
	Tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej	17,6	Tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej	32,9
	Tereny zieleni urządzonej	10,7	Tereny zieleni urządzonej	16,7
	Tereny cmentarzy (czynnych i nieczynnego)	4,2	Tereny cmentarzy (czynnych i nieczynnego	5,6
	Tereny wód powierzchniowych (stojących i płynących)	312,9	Tereny wód powierzchniowych	303,3
	Razem	**1831,7**	**Razem**	**1738,0**
–	**–**	**–**	**<Tereny zamknięte ustalone przez ministra właściwego do spraw Energii>**	**<235,9>**
RAZEM		**11112,0**	**RAZEM**	**11112,0**

Źródło: opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji urbanistycznej przeprowadzonej dla potrzeb Studium.

3.4.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MN

Obszar o dominacji funkcji mieszkaniowej realizowanej w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Funkcje dopuszczalne: usługi podstawowe związane z obsługą mieszkańców, tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, urządzenia sportowe. Powierzchnia terenów przeznaczonych na funkcje usługowe nie może być większa niż 20% powierzchni terenu.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) intensyfikacji i rozwoju zainwestowania, uzupełniania zabudowy;
2) porządkowania układów urbanistycznych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg;
3) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form zabudowy;
4) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 40%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,25;
3) intensywność zabudowy:
   a) minimalna – 0,05,
   b) maksymalna – 0,75;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 650,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m.

3.4.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNU

Obszar o dominacji funkcji mieszkaniowej realizowanej w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług, w tym rzemiosła. Dopuszcza się wyłącznie realizację obiektów usługowych nie zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Realizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga zastosowania rozwiązań ograniczających jej uciążliwość dla zabudowy mieszkaniowej. W granicach obrębu Maszewo Duże dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o skali odpowiadającej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.

Funkcje dopuszczalne: parkingi, garaże, tereny zieleni urządzonej, urządzenia sportowe, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) intensyfikacji i rozwoju zainwestowania;
2) zachowania i rozwoju terenów zieleni z obiektami rekreacyjnymi i sportowymi;
3) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 40%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,5;
3) intensywność zabudowy:
   a) minimalna – 0,05,
   b) maksymalna – 1,2;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 650,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m.

3.4.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW

Obszar dominacji funkcji mieszkaniowej realizowanej w formie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Funkcje dopuszczalne: usługi podstawowe związane z obsługą mieszkańców, tereny zieleni urządzonej, obiekty i urządzenia sportowe, parkingi, garaże, tereny infrastruktury technicznej. Powierzchnia terenów przeznaczonych na funkcje usługowe nie może być większa niż 30% powierzchni terenu.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) zachowania istniejącego zainwestowania, intensyfikacji zabudowy;
2) rozwoju wysokiej jakości przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym;
3) zachowania i rozwoju terenów zieleni z obiektami rekreacyjnymi i sportowymi;
4) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 30%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,4;
3) intensywność zabudowy:
   a) minimalna – 0,1,
   b) maksymalna – 1,6;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 2 000,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 17,0 m.

3.4.4. Tereny zabudowy usługowej – U

Obszar o dominacji funkcji usługowej.
Funkcje dopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa, jako towarzysząca zabudowie usługowej, budynki zbiorowego zamieszkania, tereny zieleni urządzonej, parkingi, garaże, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) porządkowania istniejącej zabudowy;
2) intensyfikacji i rozwoju zainwestowania;
3) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną;
4) dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej, przy czym jej skala i sposób realizacji musi być podporządkowany funkcji usługowej terenu;
5) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej: nie mniejszy niż 30%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej: nie większy niż 0,4;
3) intensywność zabudowy:
   a) minimalna – 0,05,
   b) maksymalna – 1,2;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 600,0 m^2;
5) wysokość budynków: nie większa niż 14,0 m; ograniczenie nie dotyczy wież i wieżyczek obiektów sakralnych i użyteczności publicznej.

3.4.5. Tereny sportu i rekreacji – US

Obszar o dominacji funkcji usług sportu i rekreacji.

Funkcje dopuszczalne: obiekty i urządzenia towarzyszące usługom sportu i rekreacji: usługi gastronomii, handlu, kultury, obiekty administracyjno-socjalne lub techniczne, obiekty

i urządzenia sportowe towarzyszące zabudowie usług oświaty, tereny zieleni urządzonej, parkingi, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) adaptacji, modernizacji i rozbudowy istniejących obiektów i urządzeń sportowych;
2) ograniczenie lokalizacji nowych, stałych obiektów do niezbędnych dla obsługi funkcji terenu;
3) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 50%; w przypadku zastosowania nawierzchni sztucznych na boiskach sportowych – nie mniejszy niż 30%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,3;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 0,6;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 2 000,0 m^2;
5) wysokość nowych budynków – nie większa niż 12,0 m; ograniczenie nie dotyczy instalacji, urządzeń i obiektów sportowo-rekreacyjnych – forma obiektów dostosowana do pełnionej funkcji.

3.4.6. Tereny turystyczno-rekreacyjne – UTR

Obszar o funkcji turystyczno-rekreacyjno-wypoczynkowej – stałe pola kempingowe i karawaningowe.

Funkcje dopuszczalne: usługi sportu i rekreacji z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, usługi gastronomii, kultury, tereny zieleni urządzonej, parkingi, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) ograniczenie lokalizacji nowych, stałych obiektów do niezbędnych dla obsługi funkcji terenu;
2) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 70%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,2;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 0,4;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 10 000,0 m^2;
6) wysokość budynków – nie większa niż 9,0 m; ograniczenie nie dotyczy instalacji, urządzeń i obiektów sportowo-rekreacyjnych – forma obiektów dostosowana do pełnionej funkcji.

3.4.7. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU

Obszar o dominacji funkcji produkcyjnej, składów, magazynów i usług.

Funkcje dopuszczalne: funkcja mieszkaniowa oraz obiekty zamieszkania zbiorowego wyłącznie jako towarzyszące nieuciążliwym obiektom usługowym lub magazynowym, tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, parkingi, urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

1) rozwoju i intensyfikacji zainwestowania;
2) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 15%; zaleca sią aby minimum 10% powierzchni działki budowlanej zajmowały zadrzewienia;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie przekraczający 0,7;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 3,0;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 2 000,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 30,0 m.

3.4.8. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P

Obszar o dominacji funkcji produkcyjnej, składów i magazynów.

Funkcje dopuszczalne: funkcje usługowe wyłącznie jako towarzyszące obiektom produkcyjnym, tereny zieleni urządzonej, parkingi, tereny infrastruktury technicznej, urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) rozwoju i intensyfikacji zainwestowania;
2) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 15%, zaleca sią aby minimum 10% powierzchni działki budowlanej zajmowały zadrzewienia;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie przekraczający 0,7;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 3,0;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 2 000,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 30,0 m; dopuszcza się realizację budynków wyższych w sytuacji uwarunkowanej potrzebami technologicznymi prowadzonej działalności.

3.4.9. Tereny obszarów i terenów górniczych – PG

Obszar eksploatacji powierzchniowej.

Funkcje dopuszczalne: obiekty i urządzenia, w tym komunikacyjne, związane z eksploatacją kopalin i ich przetwarzaniem, urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) do czasu zakończenia eksploatacji kruszyw:
   a) prowadzenia działalności zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu geologii i górnictwa, a w szczególności zgodnie z warunkami określonymi w wydanych koncesjach. Eksploatacja musi być prowadzona w sposób racjonalny, niepowodujący zagrożenia bezpieczeństwa dla terenów sąsiednich,

b) lokalizacji obiektów bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością górniczą;
2) po zakończeniu eksploatacji kruszyw:
   a) usunięcia obiektów i urządzeń związanych z eksploatacją i przetwarzaniem kopalin,
   b) rekultywacji terenu. Dostosowania do pełnienia funkcji terenu produkcyjno-usługowego. Zachowania wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami dla terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (PU).

3.4.10. Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych – PR

Obszar o dominacji funkcji produkcyjnych w gospodarstwach rolnych – obiektów produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Funkcje dopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa wyłącznie jako towarzysząca obiektom produkcyjnym lub magazynowym, obiekty administracyjno-socjalne, tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) adaptacji istniejącej zabudowy;
2) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej;
3) zastosowania rozwiązań technicznych służących ograniczeniu oddziaływania obiektów produkcyjnych chowu lub hodowli zwierząt na środowisko, w szczególności emisji odorów na tereny, na których przewiduje się lokalizację zabudowy mieszkaniowej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 20%, zaleca sią aby minimum 10% powierzchni działki budowlanej zajmowały zadrzewienia;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie przekraczający 0,6;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 1,2;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 3 000,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 15,0 m.

3.4.11. Tereny zabudowy zagrodowej i usług – RMU

Obszar łączący funkcje zabudowy zagrodowej i usługowej.

W ramach zabudowy zagrodowej w granicach terenów dopuszcza się wyłącznie realizację obiektów produkcji i obsługi produkcji rolnej nie zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

Funkcje dopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w przypadku wprowadzenia na terenie ograniczeń w uciążliwości prowadzonej działalności rolniczej lub rezygnacji z jej prowadzenia, tereny infrastruktury technicznej, urządzenia sportowe.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga uzupełnienia i rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 30%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,4;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 0,8;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 3 000,0 m^2;

5) wysokość budynków:
   a) magazynowych i związanych z produkcją rolniczą – nie większa niż 14,0 m,
   b) mieszkalnych, usługowych i pozostałych – nie większa niż 12,0 m.

3.4.12. Tereny rolnicze – R

Obszar o dominacji funkcji rolniczej.

Funkcje dopuszczalne: zabudowa zagrodowa, obiekty służące produkcji rolniczej, magazynowaniu i obrotowi produktami rolniczymi, przetwórstwu rolno-spożywczemu, zalesienia w granicach gruntów o niskiej przydatności rolniczej, obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, obiekty infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) zachowania otwartego, rolniczego charakteru przestrzeni;
2) wprowadzenia zalesień jako uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych;
3) zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych oraz wprowadzenia nowych;
4) rozwoju zbiorników wodnych służących małej retencji z ewentualnym wykorzystaniem na cele hodowlane lub rekreacyjne;
5) prowadzenia działalności rolniczej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej;
6) zachowania i ochrony istniejących melioracji i urządzeń wodnych oraz utrzymania terenów zmeliorowanych w rolniczym użytkowaniu.

W granicach terenów, na których możliwy jest rozwój zainwestowania, należy zachować funkcje dopuszczalne, zasady kształtowania przestrzeni, wskaźniki kształtowania zabudowy:
1) w przypadku realizacji zabudowy zagrodowej – jak dla terenów zabudowy zagrodowej i usług (RMU), bez możliwości realizacji zabudowy usługowej niezwiązanej z obsługą ludności rolniczej oraz zabudowy mieszkaniowej niezwiązanej z prowadzeniem działalności rolniczej;
2) w przypadku realizacji obiektów służących produkcji rolniczej, magazynowaniu i obrotowi produktami rolniczymi, przetwórstwu rolno-spożywczemu – jak dla terenów obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych (PR).

Kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej określono w rozdz. 4.4.

3.4.13. Tereny łąk i pastwisk – PS

Obszar o dominacji funkcji rolniczej – łąk i pastwisk.

Funkcje dopuszczalne: obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, prowadzenie upraw roślin energetycznych, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) ograniczenia działalności rolniczej do utrzymania terenów jako trwałych użytków zielonych;
2) zachowania istniejących zadrzewień nadwodnych i roślinności łęgowej, ochronę skarp i brzegów koryt cieków, a także utrzymanie ekosystemów.

Kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej określono w rozdz. 4.4.

3.4.14. Tereny rolnicze do zalesienia – RZL

Obszar gruntów o niskiej przydatności rolniczej predysponowanych do rezygnacji z funkcji rolniczej na rzecz funkcji leśnej.

Funkcje dopuszczalne: obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) realizacji zalesień jako uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie między nimi połączeń;
2) dostosowania składu gatunkowego wprowadzanego drzewostanu do naturalnego drzewostanu występującego na danym terenie.

Po realizacji zalesienia obowiązują ustalenia jak dla lasów. Kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej określono w rozdz. 4.4.

3.4.15. Lasy państwowe – ZLP / pozostałe – ZL

Obszar o funkcji leśnej.

Funkcje dopuszczalne:
1) obiekty i urządzenia gospodarki leśnej;
2) obiekty i urządzenia związane z ochroną przyrody i edukacją ekologiczną;
3) obiekty i urządzenia związane z infrastrukturą techniczną w tym z ochroną przeciwpożarową, gospodarką wodną, komunikacją;
4) obiekty i urządzenia związane z obsługą ruchu turystycznego (ciągi piesze i drogi rowerowe, zadaszenia, pola biwakowe, itp.);
5) drogi piesze i rowerowe.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga: prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej zgodnie z wymogami określonymi w przepisach odrębnych w szczególności w zakresie zachowania funkcji ochronnej i przyrodniczej lasów. Kierunki kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej określono w rozdz. 4.4.

3.4.16. Tereny zieleni naturalnej doliny rzecznej – ZR

Obszar o funkcji ekologicznej – doliny rzeczne.

Funkcje dopuszczalne: obiekty i urządzenia służące ochronie przeciwpowodziowej, prowadzenie upraw roślin energetycznych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) ograniczenia działalności rolniczej do utrzymania terenów jako trwałych użytków zielonych;
2) zakazu wykorzystywania gruntu jako ornego;
3) zachowania istniejących zadrzewień nadwodnych i roślinności łęgowej, ochronę skarp i brzegów koryt cieków, a także utrzymanie ekosystemów.

3.4.17. Tereny zieleni urządzonej – ZP

Obszar o dominacji funkcji ekologicznej.
Funkcje dopuszczalne: obiekty i urządzenia związane z wypoczynkiem na wolnym powietrzu.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) uporządkowania terenu, urządzenia jako ogólnodostępnego terenu o charakterze parkowym;
2) zachowania istniejącego drzewostanu, wprowadzenie nowych nasadzeń;
3) lokalizacji obiektów służących pełnieniu funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów: udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 80%. Nie przewiduje się możliwości lokalizacji budynków w obrębie terenu.

3.4.18. Tereny zieleni urządzonej i usług – ZPU

Obszar łączący funkcje ekologiczne realizowane w formie terenów zieleni urządzonej z funkcjami usługowymi z zakresu: usług kultury, kultu religijnego, oświaty, zdrowia, nauki, turystyki i zakwaterowania turystycznego, gastronomii, sportu i rekreacji, administracji, centrów konferencyjno-szkoleniowych. Dopuszcza się zachowanie istniejących funkcji mieszkaniowych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) adaptacji istniejącej zabudowy, w tym obiektów zabytkowych na potrzeby dopuszczonych do realizacji usług;
2) zachowania integralności funkcjonalno-przestrzennej istniejących zespołów dworsko-parkowych i parkowych;
3) ochrony obiektów zabytkowych;
4) w zależności od potrzeb – uporządkowania terenu, wycięcia zbędnego lub chorego drzewostanu, wprowadzenie nasadzeń, na terenach zabytkowych – zgodnie z założeniami kompozycyjnymi parków;
5) lokalizacji obiektów małej architektury tj.: ławek, fontann, koszy, obudowy drzew, pachołków, balustrad, schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie w zakresie stylu i zastosowanych materiałów;
6) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 60%;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,3;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 0,6;
4) powierzchnia nowej działki budowlanej – nie mniejsza niż 3 000,0 m^2;
5) wysokość budynków – nie większa niż 17,0 m. Ograniczenie nie dotyczy elementów architektonicznych takich jak: wieże, wieżyczki.

3.4.19. Tereny cmentarzy czynnych – ZC

Obszar lokalizacji cmentarzy.

Funkcje dopuszczalne: usługi związane z obsługą funkcji podstawowej, kaplice, tereny zieleni urządzonej, parkingi.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) utrzymania istniejących terenów cmentarzy oraz ewentualnego rozszerzenia powierzchni czynnych cmentarzy kosztem terenów rolniczych z nimi sąsiadujących;
2) ustalenia w planie miejscowym szczegółowych warunków i zasad kształtowania zagospodarowania dla planowanego do powiększenia cmentarza w Nowych Proboszczewicach; z zachowaniem dbałości o ład i kompozycję przestrzenną;
3) zachowania historycznego rozplanowania, układu alejek, istniejącej zabytkowej sztuki sepulkralnej, ogrodzeń jak i istniejącego starodrzewu;
4) utrzymania ekspozycji cmentarzy poprzez właściwe zagospodarowanie terenów przyległych;
5) zachowania strefy ochrony sanitarnej, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
6) lokalizacji obiektów małej architektury tj.: ławek, fontann, koszy, obudowy drzew, pachołków, balustrad schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów;

7) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:
1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 20%, zaleca się aby minimum 10% urządzić jako teren zieleni urządzonej o charakterze parkowym;
2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,2;
3) intensywność zabudowy – nie większa niż 0,2;
4) wysokość budynków – nie większa niż 10,0 m; ograniczenie nie dotyczy wież i wieżyczek obiektów sakralnych.

3.4.20. Tereny cmentarzy nieczynnych – ZCN

Obszar nieczynnych cmentarzy wyłączonych z możliwości grzebania zmarłych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) utrzymania terenu jako terenu zieleni urządzonej;
2) w zależności od potrzeb – uporządkowania terenu, wycięcia zbędnego lub chorego drzewostanu, ogrodzenia terenu;
3) zachowania historycznego rozplanowania, układu alejek, istniejącej zabytkowej sztuki sepulkralnej, ogrodzeń jak i istniejącego starodrzewu.

3.4.21. Tereny wód powierzchniowych – WS

Obszar o funkcji wód powierzchniowych obejmujący zbiorniki wodne i rzeki.

Funkcje dopuszczalne:
1) dla terenów rzek: obiekty służące obsłudze funkcji rekreacyjnych: plaże, kąpieliska, przystanie wodne;
2) dla terenów zbiorników wodnych: obiekty służące obsłudze funkcji rekreacyjnych (m.in. plaże, kąpieliska, zieleń parkowa) i gospodarczych zbiorników.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:
1) zachowania naturalnego charakteru koryt cieków, ochrony naturalnych ekosystemów;
2) ewentualnego wykorzystania poszczególnych zbiorników do celów: związanych z retencjonowaniem wód, rekreacją, hodowlą.

3.4.22. Tereny infrastruktury technicznej – I

Obszar lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej:
1) gospodarki wodno-ściekowej: oczyszczalnie ścieków (Maszewo, Nowe Proboszczewice, Brwilno i Srebrna), ujęcia wody wodociągu gminnego;
2) gospodarki odpadami: składowisko odpadów komunalnych, obiekty i urządzenia utylizacji i przetwarzania odpadów (Kobierniki);
3) zaopatrzenia ludności w gaz, energię elektryczną, ciepło;
4) urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyjątkiem elektrowni wiatrowych: obszar oczyszczalni ścieków w obrębie Maszewo nad Wisłą oraz obszar Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w obrębach: Kobierniki i PGR Srebrna.

Wskazuje się modernizację i rozbudowę istniejących oraz budowę nowych urządzeń i obiektów związanych z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania elementów infrastruktury technicznej. Ewentualna korekta lokalizacji i zasięgu wyznaczonych terenów oraz wskazanie nowych lokalizacji – do ustalenia w planie miejscowym, w oparciu o koncepcję rozbudowy sieci i obiektów.

Wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz forma zabudowy do ustalenia w planach miejscowych w dostosowaniu do potrzeb i technologii prowadzonej działalności.

3.4.23. Tereny kolei – KK

Obszar o funkcji związanej bezpośrednio z prowadzeniem ruchu kolejowego i jego obsługą.

Funkcje dopuszczalne: obiektów służących obsłudze pasażerów, obiektów i urządzeń służących ograniczeniu oddziaływania linii na tereny z nią sąsiadujące, tereny zieleni urządzonej, parkingi, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

1) rozwoju i modernizacji infrastruktury związanej z transportem kolejowym;
2) lokalizacji obiektów służących obsłudze podróżnych, parkingów dla samochodów oraz miejsc postojowych dla rowerów w sąsiedztwie stacji kolejowej w Nowym Trzepowie oraz przystanku kolejowego w Nowych Proboszczewicach;
3) zachowania możliwości przebudowy drogi wojewódzkiej z budową bezkolizyjnego skrzyżowania z linią kolejową.

Forma zabudowy i sposób zagospodarowania terenu powinna być dostosowana do potrzeb i formy zabudowy obiektów kolejowych. W przypadku stwierdzenia zbędności części terenu dla potrzeb prowadzenia ruchu kolejowego dopuszcza się ich wydzielenie i zagospodarowanie na inne cele – zgodnie z istniejącym sposobem użytkowania lub na zasadzie kontynuacji funkcji na terenach sąsiednich (m.in. usługi, obiekty produkcyjne, magazyny, składy).

3.4.24. Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2

Na terenie gminy Stara Biała nie wskazuje się terenów lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000,0 m^2.

3.5. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

Obszarami na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących m.in. energię otrzymywaną z biomasy, biogazu (w tym odgazowywanie odpadów), energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, hydroenergię, są tereny: obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P), obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (PU), obszarów i terenów górniczych (PG) oraz w obrębach Maszewo nad Wisłą (obszar oczyszczalni ścieków) oraz Kobierniki i PGR Srebrna (obszar Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach) tereny infrastruktury technicznej (I). Nie przewiduje się możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW (w obszarze Gminy nie przewiduje się możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji (40 kW) w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu energetyki).

Realizacja ww. urządzeń nie może powodować ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza obszarem na którym będą rozmieszczone.

Granica stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z ich lokalizacją odpowiada granicy terenów, na których będą rozmieszczone.

3.6. Obszary przestrzeni publicznych

Wyznaczono obszar przestrzeni publicznej w centrum miejscowości Nowe Proboszczewice. W zakresie kształtowania przestrzeni w granicach obszaru wskazuje się:

1) podniesienie standardu zagospodarowania terenów publicznych i otaczającej ich zabudowy poprzez:
   a) ujednolicenie gabarytów pierzei, formy dachów, kolorystyki, wysokości kondygnacji, proporcji otworów okiennych i drzwiowych,
   b) stosowanie wysokiej jakości materiałów wykończeniowych (np. dachówka ceramiczna, drewniana stolarka okienna i drzwiowa). Zakaz stosowania winylowych materiałów elewacyjnych,
   c) ograniczenie lokalizacji reklam oraz ich ujednolicenie pod względem formy. Szczegółowe zasady rozmieszczenia tablic i urządzeń reklamowych – do ustalenia w „uchwale ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń”,
   d) lokalizację obiektów małej architektury tj.: ławek, pomników, fontann, koszy, obudów drzew, pachołków, balustrad schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów – do ustalenia w „uchwale ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń;
2) bezwzględne respektowanie wytycznych konserwatorskich dotyczących strefy ochrony konserwatorskiej;
3) wprowadzenie nasadzeń szpalerowych drzew wzdłuż ulic, o ile pozwalają na to warunki terenowe;
4) ukształtowanie nawierzchni w sposób nie ograniczający swobody poruszania się osobom niepełnosprawnym ruchowo;
5) w miejscowości Nowe Proboszczewice i Stare Proboszczewice kształtowanie zabudowy z zachowaniem istniejącego kościoła jako dominanty wysokościowej.

3.7. Wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Wskazane w Studium przeznaczenie terenów jest przeznaczeniem „kierunkowym”. Przeznaczenie terenów w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno zapewniać rozwój wiodącej funkcji terenu wskazanej w Studium. Inne funkcje, towarzyszące funkcji wiodącej, a wskazane w Studium jako „dopuszczalne”, mogą być dopuszczone w ramach jednego terenu (wraz z funkcją wiodącą) lub na terenie wydzielonym na cele tej funkcji. Dopuszcza się zachowanie istniejących elementów zagospodarowania z możliwością ich rozwoju, o funkcji innej niż wskazane przeznaczenie, w tym z możliwością ich wydzielenia, o ile nie powoduje to konfliktów przestrzennych – uciążliwości lub ograniczeń w możliwości rozwoju funkcji podstawowej - wiodącej.

Wskaźniki kształtowania zabudowy zawarte w Studium stanowią zgeneralizowanie ramy ustalania wskaźników w planach miejscowych. Dopuszcza się przyjęcie innych wskaźników, jeśli uzasadnia to istniejący stan zagospodarowania i potrzeba przekształceń istniejącej zabudowy. (stwierdzona nieważność pozostałej części zdania)[52]

Na wszystkich terenach dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej związanej z obsługą terenu, terenów komunikacji, terenów zieleni urządzonej.

Warunki realizacji funkcji dopuszczalnych wskazanych w Studium na wyznaczonych terenach – do ustalenia w planie miejscowym.

4. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

4.1. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów

Kierunki ochrony środowiska i jego zasobów określone w Studium są podporządkowane realizacji celów polityki ekologicznej państwa w zakresie ochrony środowiska, zasadzie

[52] jak w przypisie 7

zrównoważonego rozwoju, są kontynuacją celów określonych w *Programie Ochrony Środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019.*

Celem nadrzędnym, określonym ww. dokumencie jest „*osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy oraz poprawa jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska*". W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Stara Biała określono następujące priorytety ekologiczne:

1) „optymalizacja gospodarki wodno-ściekowej;
2) ochrona powietrza atmosferycznego;
3) ochrona powierzchni ziemi;
4) ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym;
5) ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu;
6) edukacja ekologiczna;
7) rozwój energetyki odnawialnej".

Realizacji ww. celu nadrzędnego przy zachowaniu wskazanych priorytetów ekologicznych służyć mają następujące działania wskazywane w *Programie Ochrony Środowiska dla gminy Stara Biała na lata 2012-2016 z perspektywą do 2019* oraz działania wskazywane w Studium, w zakresie:

1) ochrony przyrody poprzez:
   a) realizację inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej przyjaznej środowisku,
   b) ochronę i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez utrzymanie istniejących form ochrony przyrody, utrzymanie istniejących terenów zieleni urządzonej i cmentarnej, powiększenie powierzchni leśnych,
   c) uwzględnienie ustaleń planów ochrony obszarów chronionych, ekofizjografii i inwentaryzacji przyrodniczych w opracowaniach planistycznych,
   d) ograniczenie barier przyrodniczych:
      - zapewnienie możliwości migracji zwierząt poprzez realizację, o ile warunki terenowe na to pozwalają, w drodze krajowej i drogach wojewódzkich przepustów, przejść lub tuneli dla zwierząt,
      - zakaz zabudowy w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także na obszarach wilgotnych, zabagnionych, stanowiących lokalne korytarze ekologiczne;
2) ochrony gleb i powierzchni ziemi poprzez:
   a) ograniczenie dokonywanych niwelacji terenu,
   b) zachowanie terenów rolniczych w postaci sadów, łąk i pastwisk w dotychczasowym użytkowaniu,
   c) zachowanie gruntów gleb klasy I-III w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu,
   d) ochrona przed zainwestowaniem skarp rzecznych zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych i ich najbliższego otoczenia;
3) ochrony powietrza atmosferycznego poprzez:
   a) ograniczenie emisji przemysłowej (m.in.: montowanie reduktorów emisji zanieczyszczeń w zakładach, wprowadzenie technologii czystszego spalania węgla lub korzystania z mniej energochłonnych paliw, propagowanie nowoczesnych technologii w przedsiębiorstwach),
   b) zmniejszenie zapotrzebowania na energię poprzez realizację termomodernizacji budynków,
   c) modernizację źródeł ciepła w gospodarstwach indywidualnych i dostosowanie ich do wykorzystywania gazu i paliw „ekologicznych" do produkcji energii cieplnej,
   d) rozwój sieci gazowej,
   e) wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii,
   f) modernizację systemu komunikacyjnego Gminy w celu zmniejszenia emisji spalin;
4) ochrony przed hałasem poprzez:
   a) przebudowę i modernizację dróg, głównie w zakresie wymiany nawierzchni,
   b) poprawę izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach narażonych na hałas przekraczający wartości dopuszczalne,
   c) egzekwowanie montażu urządzeń wyciszających w zakładach przemysłowych,

d) kształtowanie zainwestowania w sposób ograniczający ekspozycję na hałas terenów podlegających ochronie akustycznej z zachowaniem przepisów odrębnych;

5) ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:
   a) realizację zagospodarowania i prowadzenie prac budowlanych w sąsiedztwie sieci zgodnie z wymogami przepisów odrębnych,
   b) lokalizację obiektów i urządzeń elektromagnetycznych w miejscach nie rodzących konfliktów przestrzennych;
6) ochrony wód podziemnych i powierzchniowych poprzez:
   a) prowadzenie monitoringu stanu rzek oraz wód podziemnych w obrębie ujęć wody oraz składowiska odpadów,
   b) rozbudowę sieci kanalizacyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
   c) racjonalizację gospodarki wodnej oraz minimalizację strat wody,
   d) zwiększenie retencji wodnej,
   e) ochronę ujęć wód podziemnych,
   f) zachowanie stref buforowych w otoczeniu rzek i cieków wolnych od nawożenia i intensywnej gospodarki rolnej;
7) gospodarki odpadami poprzez:
   a) zminimalizowanie ilości powstających odpadów poprzez podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców,
   b) zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych poprzez efektywne prowadzenie powszechnego systemu selektywnej zbiórki odpadów i systemu zachęt do korzystania z niego,
   c) docelową rekultywację składowiska odpadów w ZUOK w Kobiernikach po jego zamknięciu;
8) przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym poprzez możliwość lokalizacji na terenie Gminy zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wyłącznie na terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P) oraz kształtowanie zagospodarowania zarówno na terenie zakładu jak i jego otoczenia w sposób pozwalający ograniczyć ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i jej ewentualne skutki;
9) poprawy stanu środowiska obszarów przekształconych w wyniku działalności eksploatacyjnej poprzez rekultywację terenu;
10) edukacji ekologicznej we wszystkich grupach społecznych i wiekowych.

W zakresie kształtowania systemu przyrodniczego Gminy zakłada się:

1) utrzymanie prawidłowo funkcjonującego systemu przyrodniczego Gminy w zakresie trzech zasadniczych podsystemów:
   a) biologicznego,
   b) hydrologicznego,
   c) klimatycznego;
2) zachowanie, ochronę i rozwój podstawowych elementów strukturalnych systemu.

Kształtowanie podsystemu biologicznego

W ramach podsystemu biologicznego zakłada się:

1) zachowanie, ochronę i rozwój podstawowych elementów strukturalnych systemu:
   a) terenów leśnych,
   b) terenów rolniczych,
   c) wód,
   d) terenów zieleni naturalnej dolin rzecznych;
2) ochronę obszarów i obiektów objętych ochroną: Rezerwatu Brwilno, Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego z otuliną, Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, użytków ekologicznych oraz pomników przyrody;
3) zapewnienie ciągłości przestrzennej elementów składowych podsystemu;

4) zachowanie i przywrócenie ciągłości podsystemu w obszarach zurbanizowanych i podlegających urbanizacji – wytworzenie elementów łącznikowych (korytarzy ekologicznych, miejsc powiązań);
5) zachowanie powiązań zewnętrznych, poprzez tworzenie systemu ciągów i węzłów zieleni w obszarze Gminy.

Dla utrzymania ciągłości systemu przyrodniczego Gminy i obszarów sąsiednich wskazuje się szczególną ochronę przed zmianą sposobu użytkowania:
1) obszarów węzłów ekologicznych w postaci doliny Wisły, rozległych kompleksów leśnych (Brwilno i Srebrna);
2) naturalnych korytarzy i powiązań ekologicznych w postaci: kompleksów leśnych, strefy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, rzek: Wierzbicy, Skrwy Prawej, Brzeźnicy, mniejszych cieków, które gwarantują intensywny przepływ materii i energii oraz informacji genetycznej.

Priorytetem winno być zachowanie ich drożności, poprzez wykluczenie rozwoju zainwestowania, umożliwienie bezpiecznego przemieszczania się zwierząt przez tereny dróg.

W Studium wskazano możliwość wyłączenia z użytkowania rolniczego części terenów o najmniejszej przydatności rolniczej poprzez ustalenie przeznaczenia RZL, co ma służyć rozwojowi istniejących kompleksów leśnych oraz nowych zespołów leśnych na obszarach rolniczych.

Ochrona zasobów wód. Kształtowanie podsystemu hydrologicznego

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony ilościowej i jakościowej zasobów wodnych wskazuje się:
1) ochronę zasobów wodnych i racjonalizację zużycia wody we wszystkich dziedzinach gospodarki, tj. przemyśle, rolnictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:
   a) ocenę zagrożeń i ewentualne wyznaczenie stref ochronnych dla ujęć narażonych na zanieczyszczenia antropogeniczne,
   b) modernizację sieci oraz wprowadzenie systemu pomiaru zużycia wody dla wszystkich odbiorców,
   c) inwentaryzację i likwidację nieczynnych i nie nadających się do eksploatacji studni,
   d) rozbudowę sieci wodociągowej równolegle z rozwojem nowych terenów inwestycyjnych,
   e) wykorzystanie w zakładach przemysłowych wody dla celów technologicznych w układach zamkniętych;
2) poprawę czystości wód powierzchniowych poprzez:
   a) zachowanie pasa wolnego od zabudowy cieków i rowów melioracyjnych,
   b) ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, poprzez:
      – uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach zwartej zabudowy poprzez budowę zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej,
      – budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach rozproszonej zabudowy, nieprzewidzianej do objęcia zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej,
      – uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach z zabudową rozproszoną poprzez inwentaryzację źródeł zanieczyszczeń, zbiorników na nieczystości ciekłe, zbiorników gnilnych i przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się ścieków i osadów ściekowych,
      – zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi,
   c) ograniczenie ładunku zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych poprzez:
      – racjonalne nawożenie gruntów rolnych,
      – ograniczenie spływu zanieczyszczeń azotowych ze źródeł rolniczych, realizację zbiorników buforowych na ciekach prowadzących wody do rzek,
      – ograniczenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze spływu wód deszczowych m.in. poprzez realizację systemu kanalizacji deszczowej dla

terenów o utwardzonej powierzchni, tj. parkingów, placów z zastosowaniem, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących odprowadzania ścieków, systemów podczyszczania wód opadowych i roztopowych,
   - zewidencjonowanie i zabezpieczenie miejsc wywożenia ścieków z terenów nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej;
3) poprawę bilansu hydrologicznego (zwiększenie zasobów wód w zlewni) poprzez:
   a) utrzymanie i odbudowę urządzeń melioracyjnych podstawowych i szczegółowych oraz bieżącą ich konserwację,
   b) budowę systemu melioracyjnego – nawodnienia podsiąkowego (Sikórz-Kamionki II) oraz budowę urządzenia korytowego Brwilno,
   c) wykorzystanie stawów wiejskich, oczek wodnych, zagłębień terenu jako zbiorników retencji wód,
   d) modernizację zbiorników wodnych w Srebrnej i Maszewie,
   e) modernizację stawów rybnych,
   f) ochronę obszarów dolin rzecznych obejmującą:
      - ograniczenie przeznaczenia terenów na cele inwestycyjne,
      - utrzymanie zieleni naturalnej,
      - bieżące prace;
4) zachowanie istniejących stref ekotonowych na granicy las-woda, las-bagno, zaś tam gdzie jest to uzasadnione tworzyć je w celu ochrony czystości wód i stabilizacji stosunków wodnych;
5) zachowanie drożności cieków oraz możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu. Studium dopuszcza zmianę ukształtowania terenu lub przebiegu cieków jedynie w sytuacji zapewnienia odpływu wód w sposób nie zakłócający stosunków wodnych na terenach i działkach sąsiednich. W celu zachowania swobodnego odpływu wód zabrania się niszczenia i uszkadzania istniejących urządzeń wodnych;
6) zakaz prowadzenia działań mogących w poważny sposób zmienić stosunki wodne.

Kształtowanie podsystemu klimatycznego. Ochrona powietrza oraz ochrona przed hałasem.

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami oraz ochrony ludności przed hałasem wskazuje się:
1) zmniejszenie energochłonności gospodarki, poprzez m.in. wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz wprowadzenie urządzeń i technologii energooszczędnych;
2) zmniejszenie zużycia energii, poprzez wykonanie termomodernizacji budynków;
3) ograniczenie niskiej emisji poprzez:
   a) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło,
   b) wspieranie inwestycji polegających na modernizacji indywidualnych i zbiorczych systemów grzewczych szczególnie w kierunku dostosowania ich do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
   c) wdrożenie monitoringu gospodarstw domowych w zakresie niskiej emisji zanieczyszczeń,
   d) rozbudowę sieci gazowej, z dostosowaniem do potrzeb zaopatrzenia obiektów w gaz do celów grzewczych;
4) ograniczenie rozwoju terenów podlegających ochronie akustycznej tam, gdzie istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia hałasu o ponadnormatywnym natężeniu;
5) ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji hałasu oraz emisji zanieczyszczeń (poprzez m.in.: realizację nasadzeń zwartą zielenią wysoką i średnio wysoką na działce, na której prowadzona jest działalność, ekranowanie źródeł hałasu, stosowanie urządzeń filtrujących, wyciszających);
6) wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej w pasach drogowych;
7) przebudowę i modernizację dróg polegające przede wszystkim na wymianie nawierzchni oraz przebudowie układu drogowego drogi wojewódzkiej z ominięciem

zabudowy w miejscowości Maszewo Duże, realizacja zabezpieczeń akustycznych dróg, gdzie stwierdzono przekroczenie wartości dopuszczalnych;
8) kształtowanie zainwestowania w obszarach narażonych na hałas od tras komunikacyjnych w sposób minimalizujący ekspozycję na uciążliwości akustyczne funkcji, których tereny lokalizacji podlegają ochronie w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Działania w zakresie ochrony przed hałasem winny zapewniać zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska. Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, należy wskazać, które z poszczególnych terenów, wyznaczonych w planie należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, podlegających ochronie akustycznej.

Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb wskazuje się:
1) rekultywację terenów poeksploatacyjnych poprzez zalesienia, zadarnienia lub wykorzystanie na cele rolnicze lub zbiorniki wodne; w obszarach wskazanych pod rozwój funkcji produkcyjnych poprzez przywrócenie przydatności na cele budowlane;
2) ochronę skarp rzecznych (Wisły, Wierzbicy i Skrwy Prawej) i ich najbliższego otoczenia przed zainwestowaniem, ochronę ich szaty roślinnej, a także zabezpieczenie przed występowaniem zagrożeń osuwiskowych;
3) ograniczenie zagrożeń osuwiskowych w jarach (uszczelnienie rowów odprowadzających wody powierzchniowe);
4) ochronę najcenniejszych areałów gleb przed zmianą sposobu użytkowania – utrzymanie rolniczego użytkowania terenu;
5) koncentrację zabudowy w obszarze istniejących jednostek osadniczych;
6) ochronę gleb przed erozją i stepowieniem poprzez wprowadzenie zalesień i pasów zadrzewień śródpolnych;
7) podnoszenie poziomu wiedzy rolników w zakresie „dobrych praktyk rolniczych” i zasad rolnictwa ekologicznego;
8) wprowadzenie nasadzeń roślinności ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych w celu minimalizacji zanieczyszczeń pokrywy glebowej wzdłuż dróg.

4.2. System obszarów chronionych. Propozycje zmian w zakresie ochrony prawnej

Dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego Gminy, konieczne jest zapewnienie ciągłości przestrzennej układów przyrodniczych, realizacji działań ochronnych i inwestycyjnych wskazanych dla kształtowania podsystemu biologicznego oraz tworzenie nowych powiązań w postaci ciągów i węzłów zieleni, a także zapewnienie odpowiedniego funkcjonowania istniejących terenów zieleni oraz korytarzy ekologicznych.

Ochrona obiektów i obszarów objętych ochroną prawną odbywa się poprzez respektowanie w pełni przepisów ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony przyrody, aktów prawnych ustanawiających formy ochrony przyrody oraz planów ich ochrony.

W granicach **rezerwatu przyrody Brwilno** obowiązują zakazy określone w przepisach odrębnych. W rezerwacie, w odniesieniu do kształtowania zagospodarowania przestrzennego, zabrania się m.in.:
1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
2) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
3) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Dla rezerwatu zostały ustanowione zadania ochronne.

W granicach **Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego** obowiązują cele ochrony wartości przyrodniczych, wartości historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych, a także zakazy określone w rozporządzeniu Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75, poz. 1974). Istotnym ograniczeniem wprowadzonym w ww. dokumencie w zakresie realizacji zagospodarowania jest zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu przepisów odrębnych i wynikających z nich odstępstwami od zakazów). Innym ważnym ograniczeniem jest zakaz lokalizowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy lokalizowania obiektów budowlanych zgodnie z ustaleniami obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na rysunku Studium (Arkusz 2/2. Kierunki. Polityka przestrzenna) oznaczono granice terenów, usytuowanych w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (NOChk) lub Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (BPK), w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych – dla terenów tych obowiązuje ww. zakaz. Wyłączenia ze stosowania powyższych zakazów określają przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody.

Postuluje się :

1) w granicach Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny:
   a) realizację szlaków rowerowych i pieszych,
   b) realizację nowej zabudowy w odległości większej niż 50,0 m od granic lasu,
   c) realizację nowej zabudowy w odległości większej niż 20,0 m od granic górnych krawędzi skarp,
   d) stosowanie ogrodzeń ażurowych bez podmurówki lub z przerwami w podmurówce, o maksymalnej wysokości do 1,5 m oraz żywopłotów; niestosowanie ogrodzeń z betonowych materiałów prefabrykowanych;
2) w granicach Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego:
   a) niewprowadzanie nowej zabudowy zagrodowej, z wyjątkiem uzupełniania zabudowy w zwartych ciągach zabudowy,
   b) niewprowadzenie nowej zabudowy wymagającej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
   c) wprowadzenie zalesień w obr. Kobierniki,
   d) zachowanie następujących wskaźników dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
      – udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 80%,
      – wysokość budynków – nie większa niż 9,0 m,
      – geometria dachów: dachy dwu lub wielospadowe, o symetrycznym układzie odpowiadających sobie połaci dachowych i kącie nachylenia od 30º do 45º;
3) w granicach otuliny Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego:
   a) niewprowadzanie nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i szeregowej,
   b) niewprowadzanie nowej zabudowy zagrodowej w dolinie Wierzbicy,
   c) zachowanie następujących wskaźników dla realizacji nowej zabudowy:
      – minimalna powierzchnia działki budowlanej: 1000 m^2 dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, 2000 m^2 dla zabudowy produkcyjno-usługowej,
      – udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 70%,
      – wysokość budynków – nie większa niż 9,0 m dla zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej, nie większa niż 5,0 m dla zabudowy gospodarczej; nie większa niż 12,0 m dla usług i zabudowy produkcyjno-usługowej,
      – geometria dachów: dachy dwu lub wielospadowe, o symetrycznym układzie odpowiadających sobie połaci dachowych i kącie nachylenia od 30º do 45º, dachy płaskie wyłącznie dla zabudowy produkcyjno-magazynowej,
   d) niegrodzenie krawędziowych i stokowych fragmentów doliny Wisły,

e) utworzenie drogi pieszo-rowerowej na skraju lasu w obrębie Brwilno.

Wskazuje się potrzebę opracowania planu ochrony dla Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego.

W granicach **Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** obowiązują ustalenia w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych, lądowych, wodnych, a także pozostałe ustalenia w tym zakazy określone w *rozporządzeniu nr 14 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego* na terenie *powiatu płońskiego, płockiego i sochaczewskiego* (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 11 sierpnia 2006 r. Nr 157, poz. 6151), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. oraz uchwałą Nr 165/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. Istotnym ograniczeniem wprowadzonym w ww. dokumencie w zakresie realizacji zagospodarowania jest zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu przepisów odrębnych i wynikających z nich odstępstwami od zakazów). Zakaz ten nie dotyczy m.in. przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce, przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym, budowy garaży lub parkingów samochodowych dla samochodów osobowych w związku z realizacją zabudowy mieszkaniowej. Innym ważnym ograniczeniem jest zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy lokalizowania obiektów budowlanych zgodnie z ustaleniami obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na rysunku Studium (Arkusz 2/2. Kierunki. Polityka przestrzenna) oznaczono granice terenów, usytuowanych w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (NOChk) lub Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (BPK), w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych – dla terenów tych obowiązuje ww. zakaz. Wyłączenia ze stosowania powyższych zakazów określają przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody.

Dla **pomników przyrody** wskazuje się konieczność: prowadzenia regularnych zabiegów konserwacyjno-pielęgnacyjnych wynikających z potrzeb bieżących, konieczność ich odpowiedniego oznakowania, zakaz realizacji zabudowy w obrębie korony drzewa. Pozostałe ograniczenia obowiązują zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Dla użytków ekologicznych wskazuje się ich ochronę przed zmianą zagospodarowania, zachowanie ich naturalnych funkcji przyrodniczych. Ochrona polegać powinna na zapobieganiu i powstrzymywaniu sukcesji gatunków inwazyjnych.

Propozycje zmian w zakresie ochrony prawnej

Na terenie gminy Stara Biała nie wskazuje się nowych terenów postulowanych do objęcia którąkolwiek z form ochrony przyrody, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

W przypadku ustanowienia nowych form ochrony przyrody wymogi ochronne powinny zostać uwzględnione w planach i programach gminnych bez potrzeby dokonywania każdorazowo aktualizacji Studium.

Natura 2000

Na terenie gminy Stara Biała nie występują ustanowione obszary Natura 2000 oraz obszary predysponowane i proponowane do objęcia ochroną w ramach sieci.

4.3. Kierunki i zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Ochrona krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, powinna odbywać się poprzez spójne i komplementarne zachowanie wymogów ochrony środowiska, przyrody, zabytków i dziedzictwa kulturowego oraz poprzez dbałość o ład przestrzenny, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, utrzymanie porządku i czystości w Gminie. Zakłada się zapewnienie ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, w Gminie w szczególności poprzez:

1) przeprowadzenie rekultywacji i rehabilitacji zgodnie ze wskazaniami w pkt 3.1.;
2) ochronę przed zabudową obszarów określonych w pkt 3.3.;
3) przestrzeganie wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów zawartych w pkt 3.4.;
4) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.1. w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów;
5) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.2. w zakresie systemu obszarów chronionych;
6) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.4. w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
7) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.6. w zakresie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
8) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 5 w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
9) weryfikację i uzupełnienie polityki przestrzennej Gminy oraz uzupełnienie dokumentów na szczeblu gminnym (m.in. Studium) o ustalenia dotyczące obszaru Gminy zawarte w audycie krajobrazowym dla obszaru województwa mazowieckiego (po jego uchwaleniu);
10) sporządzenie i przyjęcie „uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń”.

4.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Obsługa rolnictwa winna być realizowana w ramach istniejącej zabudowy z możliwością jej rozwoju. Realizacja nowej zabudowy na terenach wskazanych do utrzymania funkcji rolniczej dopuszczalna jest jedynie w sytuacji, gdy właściciel gospodarstwa nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych w terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Jako podstawowe kierunki kształtowania **rolniczej przestrzeni produkcyjnej** wskazuje się:

1) utrzymanie rolniczych funkcji Gminy, wykorzystanie gleb o wysokiej przydatności rolniczej, rozwój specjalizacji w kierunku sadowniczym i warzywnym przy stosowaniu metod upraw właściwych dla rolnictwa ekologicznego;
2) prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej;
3) rozwój produkcji zwierzęcej z rozwojem hodowli rodzimych gatunków zwierząt; lokalizację uciążliwych obiektów hodowlanych w sposób, który nie będzie źródłem konfliktów przestrzennych (uciążliwości powodowanych emisją odorów, hałasu) z zabudową mieszkaniową;
4) zakaz lokalizacji obiektów, w których prowadzony jest chów lub hodowla zwierząt zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, w granicach terenów, na których przewiduje się lokalizację zabudowy mieszkaniowej;
5) ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów zmeliorowanych na cele nierolnicze oraz systematyczną konserwację urządzeń melioracyjnych; w przypadku realizacji zabudowy oraz w przypadku dokonywania podziału terenu na działki budowlane należy wyprzedzająco przebudować urządzenia melioracyjne w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie systemu;
6) zachowanie istniejącej sieci rowów;
7) budowę systemu melioracyjnego – nawodnienia podsiąkowego „Sikórz-Kamionki II” oraz urządzenia korytowego Brwilno;

8) modernizację zbiorników wodnych w Srebrnej i Maszewie oraz modernizację stawów rybnych;
9) ochronę istniejących oraz zwiększanie terenów zakrzewień i zadrzewień śródpolnych;
10) sukcesywne przeznaczenie części terenów rolnych najsłabszych gleb zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych pod zalesienia;
11) przekształcenie istniejącej zabudowy zagrodowej w tereny wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i usługami z założeniem sukcesywnej likwidacji części niewielkich gospodarstw rolnych i przechodzenie ludności dotychczas rolniczej do działalności pozarolniczej (w sektorze usług lub przemysłu);
12) rozwój usług komplementarnych dla rolnictwa;
13) rozwój agroturystyki – funkcji związanych z wypoczynkiem i rekreacją;
14) możliwość rozwoju produkcji roślinnej w kierunku upraw wykorzystywanych do produkcji biopaliw na terenach rolniczych, w tym również terenach łąk i pastwisk;
15) na terenach rolniczych dopuszcza się lokalizacje obiektów i urządzeń związanych z wykorzystywaniem energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami zawartymi w rozdziale 7.3.

Wskazuje się utrzymanie na cele rolnicze terenów oznaczonych na rysunku Studium jako tereny rolnicze (R), tereny łąk i pastwisk (PS), tereny rolnicze do zalesienia (RZL). Pozostałe tereny są terenami przeznaczonymi na inne cele niż rolne.

Jako podstawowe kierunki kształtowania **leśnej przestrzeni produkcyjnej** wskazuje się:
1) użytkowanie i ochronę lasów, prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zgodnie z kierunkami określonymi w Planach urządzeniowych lasów;
2) tworzenie powiązań istniejących kompleksów leśnych poprzez zalesienia uzupełniające;
3) zwiększenie różnorodności biologicznej z jednoczesnym rozwijaniem wodochronnych, klimatotwórczych i środowiskotwórczych funkcji lasów, poprzez dążenie do tworzenia drzewostanów wielogatunkowych i wielowiekowych o charakterze lasu naturalnego. Skład drzew winien odpowiadać roślinności potencjalnej siedlisk leśnych;
4) odnowienie naturalne jako główny sposób odnawiania lasu. Istniejące drzewostany pochodzenia sztucznego, które nie są dostosowane do warunków glebowo-siedliskowych powinny być przebudowywane w długim cyklu hodowlanym na drzewostany mieszane;
5) realizację zalesień z uwzględnieniem zachowania bioróżnorodności istniejących żerowisk;
6) zachowanie istniejących łąk śródleśnych;
7) odpowiednie kształtowanie granicy rolno-leśnej poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach położonych w enklawach i półenklawach leśnych, przylegających bezpośrednio do kompleksów leśnych lub znajdujących się w szachownicy z użytkami leśnymi, narażonych na znaczne szkody wyrządzone przez zwierzynę leśną;
8) zakaz na terenach lasów realizacji zabudowy innej niż związana z prowadzeniem gospodarki leśnej. Zakaz nie dotyczy realizacji nowych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej;
9) realizację zbiorników wodnych i urządzeń służących ochronie p. pożarowej;
10) lokalizację zabudowy w odległości od lasów: nie mniejszej niż wysokość drzewostanu i jednocześnie nie mniejszej niż to wynika z przepisów odrębnych;
11) konieczność zapewnienia dojazdu do terenów leśnych w celu umożliwienia reagowania w sytuacjach zagrożeń, szczególnie w przypadku powstania pożaru;
12) realizację nowego zainwestowania w sposób, który nie będzie powodował pogorszenia warunków funkcjonowania istniejących terenów leśnych oraz korytarzy ekologicznych.

Należy dążyć do rozwoju istniejących kompleksów leśnych, tworzenia, możliwie dużych, zwartych obszarów leśnych oraz realizacji zalesień na terenach nie przeznaczonych pod produkcję rolną a graniczących z kompleksami leśnymi. Granicę rolno-leśną należy ukształtować pozostawiając pas terenu dla rozwoju strefy przejściowej.

Planuje się zwiększenie powierzchni obszarów leśnych na terenie Gminy. Wskazuje się możliwość zalesienia gleb o niskiej przydatności rolniczej (gleby klasy V-VI, fragmenty gleb klasy IV). Szczegółowe ustalenie lokalizacji obszaru zalesień winno nastąpić w planie miejscowym.

4.5. Eksploatacja zasobów naturalnych. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Wskazuje się możliwość eksploatacji złóż kopalin w obrębie istniejących, udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Dla złóż nie wyznacza się filarów ochronnych – potrzeby w tym zakresie nie występują.

Ponadto dopuszcza się prowadzenie badań rozpoznawczych i ustanowienie obszarów i terenów górniczych na obszarach nie wskazanych w Studium, z preferencją lokalizacji na glebach o niskiej przydatności rolniczej.

Prowadzenie eksploatacji złóż kopalin, może odbywać się wyłącznie na obszarach gleb klasy IV-VI oraz na glebach wyższych klas, w sytuacjach uzasadnionych racjonalną eksploatacją złoża, poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, obszarami wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz obszarami łąk i pastwisk. Prowadzenie eksploatacji złoża – zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Po zakończeniu działalności górniczej obowiązuje przeprowadzenie rekultywacji obszarów górniczych – przywrócenie terenu do pełnienia funkcji rolniczych, wodnych, leśnych lub innych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska oraz geologii i górnictwa oraz ustaleniami Studium w zakresie kierunków przeznaczenia terenów. Granice terenów oraz wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu do ustalenia w planie miejscowym w zależności od ustalonego, docelowego przeznaczenia terenu.

4.6. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych

Ryzyko wystąpienia powodzi w gminie Stara Biała związane jest z jej lokalizacją nad rzeką Wisłą oraz fragmentarycznie nad rzeką Skrwą Prawą. Na mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wskazano obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi: obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. W „*Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap I – rzeka Skrwa Prawa*” wskazane zostały obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, które do czasu opracowania map zagrożenia powodziowego dla Skrwy Prawej, traktowane są jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią. Wymienione obszary zostały uwzględnione w Studium i oznaczone na rysunku.

Zakazy dotyczące zainwestowania w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zawarte zostały w przepisach odrębnych z zakresu gospodarowania wodami. Realizacja jakiegokolwiek zainwestowania w ich granicach możliwa jest wyłącznie w przypadku uzyskania indywidualnej zgody na odstępstwo od zakazów. W Studium nie wyznaczono terenów, w granicach których możliwa byłaby realizacja działań zakazanych do realizacji na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Zakłada się poprawę bezpieczeństwa powodziowego stopnia wodnego Włocławek. Planowane do realizacji w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* inwestycje – rozbudowa zapory bocznej Borowiczki i wałów wstecznych Słupianki i Rosicy oraz przebudowa zapory Jordanów-Tokary-Radziwie (inwestycja w trakcie realizacji), w ramach realizacji inwestycji celu publicznego wskazanych dla Gminy w PZPW **<z 2014 r.>**, zlokalizowane są poza obszarem Gminy.

W obniżeniu doliny Wisły, w obszarze bardzo zbliżonym do powierzchni obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, okresowo może powstawać ryzyko podtopień. W Studium nie wyznaczono terenów, których realizacja byłaby niepożądana w ich obszarze.

W granicach gminy Stara Biała zidentyfikowano obszary osuwania się mas ziemnych: 7 obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz 22 osuwiska. Obszary osuwania się mas ziemnych występują w granicach skarp rzecznych: Wisły, Skrwy Prawej i Wierzbicy.

Ochrona skarp przed osuwaniem się ziemi wymaga:

1) dążenia do wyłączenia z zabudowy terenów skarp oraz jarów rozcinających skarpy (dna i zboczy);
2) bezwzględnego zakazu zabudowy w pasie do 20,0 m od górnej krawędzi skarp;
3) zakazu usuwania lub niszczenia zieleni rosnącej u podnóża, na zboczach i górnych krawędziach skarp oraz wycinania drzew przesłaniających istniejące na skarpie obiekty budowlane;
4) wzbogacania szaty roślinnej: zalesiania, zakrzewiania i zadarniania;
5) wykonywania robót z zakresu regulacji rzek i ich utrzymania takich jak: ubezpieczenie erodowanych brzegów i skarp, prowadzenie robót pogłębiarskich na zatorogennych odcinkach korty i w miejscach szczególnych utrudnień dla żeglugi, usuwanie drzew i krzewów utrudniających spływ kry lodowej i wezbrań;
6) uszczelniania rowów odprowadzających wody powierzchniowe w wąwozach przecinających osuwiska.

4.7. Obszary, na których dopuszcza się lokalizację zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zapobieganie wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej i jej skutkom

Obszarami, na których dopuszcza się lokalizację zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej są wyłącznie tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P). *[Obejmują one teren zakładu PKN ORLEN funkcjonujący w granicach Gminy oraz bezpośrednie sąsiedztwo zakładów PKN ORLEN (istniejący zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej), a także teren na którym zlokalizowane jest Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej „ZALGAZ" (istniejący zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej) w Bronowie-Zalesiu.]*

<Tereny należące do zakładu PKN ORLEN (istniejącego zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej) zlokalizowane są na terenach zamkniętych. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy z wyłączeniem m.in. terenów zamkniętych.

Wyznaczone tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P) obejmują tereny w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów PKN, a także teren, na którym zlokalizowane jest Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej „ZALGAZ" (istniejący zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej) w Bronowie-Zalesiu.>

Celem przeciwdziałania wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych wskazuje się:

1) bezwzględne przestrzeganie przepisów odrębnych z zakresu prawa ochrony środowiska;
2) stosowanie rozwiązań technologicznych pozwalających ograniczyć ryzyko wystąpienia awarii, a w szczególności zapobiegających uwolnieniu substancji niebezpiecznych wykorzystywanych w ramach działalności zakładu oraz pozwalających monitorować obecność uwolnionych substancji niebezpiecznych;
3) zachowanie pasów ochronnych od terenów sąsiednich pozwalających na ograniczenie skutków wystąpienia poważnej awarii, w tym wprowadzenie zieleni izolacyjnej;
4) podczas kształtowania zagospodarowania na terenach sąsiadujących z terenami obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P) zachowanie bezpiecznej odległości

(każdorazowo określonej indywidualnie mając na względzie m.in. takie czynniki jak: rodzaj zagrożenia, odległość od źródła zagrożenia, ukształtowanie terenu, kierunek wiatru, rodzaj wprowadzanej zabudowy).

4.8. Obszary uzdrowisk

Gmina Stara Biała nie posiada statusu uzdrowiska ani statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej zgodnie z zapisami przepisów odrębnych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

4.9. Wytyczne określania zasad ochrony środowiska i jego zasobów w planach miejscowych

Ustalane w planach miejscowych zasady ochrony środowiska muszą:
1) zapewniać ochronę, rozwój a także rewaloryzację istniejących zasobów środowiska przyrodniczego;
2) niwelować ewentualny niekorzystny wpływ działalności człowieka na środowisko;
3) nie naruszać ustaleń zawartych w Studium.

Dla spełnienia powyższych wymogów, konieczne jest by w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody w planach miejscowych:
1) wprowadzić ograniczenia w zakresie wykorzystania powierzchni ziemi poprzez określenie wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu: minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej, minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy dostosowane do specyfiki lokalizacji i funkcji terenu;
2) określić zasady gospodarowania wodami, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium;
3) wskazać, które z poszczególnych terenów, wyznaczonych w planie należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, podlegających ochronie akustycznej;
4) zachować istniejące zespoły zieleni, zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium;
5) zapewnić ochronę przed zasypywaniem i zabudowywaniem dla istniejących cieków i rowów poprzez np. ustalenie stref ochronnych;
6) określić ograniczenia w zakresie możliwości dokonywania niwelowania terenu;
7) wyznaczyć zasięg terenów narażonych na podtopienia, a także określić ograniczenia i warunki realizacji zainwestowania w ich zasięgu;
8) bezwzględnie uwzględnić zasady ochrony obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych.
   Umieszczone w zapisach Studium zakazy (w tym lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych w granicach Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego (BPK) oraz Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (NOChK)) obowiązujące w granicach obszarów objętych ochroną wynikają z respektowania zapisów zawartych w rozporządzeniach dotyczących danych form ochrony przyrody. Ewentualna zmiana przepisów odrębnych, w tym rozporządzeń dotyczących form ochrony przyrody (m.in. BPK i NOChK), powinna być brana pod uwagę przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego bez konieczności aktualizacji zapisów Studiów;
9) szczegółowo określić lokalizację obszarów zalesień;
10) zapewnić przerwy w pasmach zabudowy dla realizacji powiązań przyrodniczych.

5. Kierunki oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków. Potrzeby rewaloryzacji, ochrony i rozwoju wartości kulturowych

Zasady ochrony i opieki nad zabytkami określone są w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków. Określone w nich formy ochrony zabytków obejmują; wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomniki historii, utworzenie parku kulturowego, a także ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

Obiekty zabytkowe oraz zabytkowe zespoły obiektów (zarówno te wpisane do rejestru zabytków jak i te z gminnej ewidencji) podlegają ochronie, niezależnie od stanu technicznego i wysokości ponoszonych nakładów finansowych na ich utrzymanie. Ochrona obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków realizowana jest niezależnie od ustaleń w planach miejscowych, poprzez respektowanie zasad ich ochrony zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków wskazuje się do objęcia ochroną w formie ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Obiekty i obszary wartościowe kulturowo oznaczono na rysunku Studium: Kierunki. Polityka przestrzenna.

Organy administracji publicznej zobowiązane są do ochrony zabytków, w szczególności, do podejmowania działań mających na celu m.in.:

1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
2) rewaloryzację istniejących zasobów oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w obrębie przestrzeni publicznych Gminy;
3) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
4) zapobieganie niszczeniu i niewłaściwemu korzystaniu z zabytków;
5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
6) uwzględnienie zasad ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kształtowaniu środowiska;
7) zwiększenie świadomości wśród mieszkańców wartości kulturowej istniejących obiektów i obszarów zabytkowych.

Wskazane jest podjęcie przez Gminę działań organizacyjnych oraz promocyjnych wspomagających właścicieli w utrzymaniu obiektów zabytkowych oraz prowadzonych przy nich pracach konserwatorskich.

Obszary objęte szczegółową polityką przestrzenną ze względu na wartości historyczne i kulturowe

Jako obszary, które ze względu na swoją wartość historyczną i kulturową wymagają rehabilitacji wskazuje się tereny założeń przestrzennych – dworsko-parkowych w miejscowościach: Bronowo-Zalesie i Ogorzelice oraz zespołu zabudowy folwarcznej w miejscowości Srebrna. Realizacja zagospodarowania w obrębie wskazanych obszarów – zgodnie z zasadami określonymi w:

1) niniejszym rozdziale w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz wpisanych do ewidencji zabytków założeń przestrzennych;
2) rozdziale 3.1. w odniesieniu do obszarów wymagających rehabilitacji;
3) rozdziale 3.4. w odniesieniu do ustalonego przeznaczenia terenu.

Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Wszelkie działania na terenie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków muszą być prowadzone w uzgodnieniu i za zgodą wojewódzkiego konserwatora zabytków. Na rysunku studium oznaczono obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków powinny być wykorzystywane na cele użytkowe wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości, z uwzględnieniem historycznej funkcji.

Wyznaczono:

1) dla założenia dworsko-parkowego w Nowych Proboszczewicach strefę ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony ekologicznej;
2) dla założeń: dworsko-parkowego w Srebrnej oraz szkolno-parkowego w Nowym Trzepowie strefy ochrony konserwatorskiej.

Granica założenia szkolno-parkowego w Nowym Trzepowie odpowiada granicy obszaru wpisanego do rejestru zabytków.

Ochrona wpisanych do ewidencji zabytków założeń przestrzennych

W granicach wpisanych do ewidencji zabytków założeń dworsko-parkowych: w Nowych Proboszczewicach, Srebrnej, Bronowie-Zalesiu, Ogorzelicach oraz założenia parkowo-leśnego w Brwilnie-Antoniówce, ustala się obowiązek:

1) zachowania historycznego układu przestrzennego, rozplanowania ze wszystkimi elementami pierwotnego założenia;
2) dostosowania nowej zabudowy do historycznej formy i kompozycji przestrzennej w zakresie stosowanego materiału budowlanego, skali, formy architektonicznej;
3) rewaloryzacji i modernizacji obiektów o wartościach zabytkowych;
4) usunięcia i przebudowy obiektów dysharmonijnych;
5) wprowadzenie nowych nasadzeń w zgodzie z pierwotnym założeniem z zastosowaniem gatunków odpowiadających składowi gatunkowemu zabytkowych nasadzeń lub go wzbogacających;
6) usunięcia drzew zaburzających pierwotny układ;
7) objęcia ochroną prawną najcenniejszych okazów drzewostanu jako pomników przyrody;
8) uzyskania zaleceń konserwatorskich na etapie planowania inwestycji.

Granice zespołu dworsko-parkowego w Bronowie-Zalesiu oraz założenia parkowo-leśnego z domem w Brwilnie-Antoniówce, odpowiadają granicom stref ochrony konserwatorskiej dla tych założeń, oznaczonych na rysunku. Ponadto dla obu założeń wyznacza się strefy ochrony ekologicznej.

Strefy ochrony konserwatorskiej założeń przestrzennych

W granicach strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

1) dostosowanie nowej zabudowy do historycznej formy i kompozycji przestrzennej w zakresie stosowanego materiału budowlanego, skali, formy architektonicznej;
2) zakaz lokalizowania wysokościowych obiektów inżynierskich takich jak: kominy, maszty itp.;
3) zakaz lokalizowania reklam (nie dotyczy informacji o działalności prowadzonej na terenie działki, na której jest zlokalizowana).

Strefy ochrony ekologicznej założeń przestrzennych

1) zakaz lokalizowania uciążliwych zakładów usługowych i obiektów przemysłowych;
2) ograniczenie gabarytów obiektów dla zminimalizowania ich wpływu na eskpozycję założenia.

Ochrona cmentarzy wpisanych do ewidencji zabytków

W granicach wpisanych do ewidencji zabytków cmentarzy ustala się obowiązek:

1) przeprowadzenie działań porządkowych i rewaloryzacyjnych;
2) zachowania zabytkowych cech rozplanowania, układu alei i nasadzeń drzew;
3) zachowania zabytkowej sztuki sepulkralnej;
4) uzyskania zaleceń konserwatorskich na etapie planowania inwestycji.

Ochrona budynków i budowli wpisanych do ewidencji zabytków

Dla ochrony obiektów zabytkowych lub zabytkowych zespołów obiektów wskazuje się:

1) prowadzenie jakichkolwiek prac remontowych oraz dokonywanie zmian dotyczących zabytku oraz jego otoczenia, wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości i zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;

2) wykorzystanie obiektów wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, z uwzględnieniem historycznej funkcji;
3) ochronę obiektów w bardzo złym stanie technicznym, których stan nie pozwala na przeprowadzenie remontu bądź też koszt remontu, który znacznie przekraczałby wartość obiektów, zakwalifikowanych na podstawie szczegółowych ekspertyz konstrukcyjno-budowlanych do rozbiórki – poprzez obowiązek sporządzenia szczegółowej dokumentacji inwentaryzacyjnej konserwatorsko-budowlanej przed dokonaniem rozbiórki;
4) wymóg, aby obiekty realizowane w miejscu rozebranego budynku respektowały proporcje, formę dachów, relacje z sąsiednimi budynkami, odpowiadające charakterowi obiektów zabytkowych;
5) zachowanie właściwej ekspozycji obiektów zabytkowych – realizację nowych obiektów w otoczeniu obiektów zabytkowych w sposób, który nie będzie powodował pomniejszenia wartości kulturowej i funkcjonalnej obiektu zabytkowego oraz jego ekspozycji.

Ochrona zabytków archeologicznych

Ochrona zabytków archeologicznych prowadzona jest poprzez respektowanie przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Na rysunku studium oznaczono stanowiska archeologiczne obszarowe i punktowe.

W granicach stanowiska archeologicznego w przypadku realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu obowiązuje przeprowadzenie badań archeologicznych polegających na obserwacji i analizie nawarstwień odkrytych w wykopach budowlanych. Zakazuje się wykonywania jakichkolwiek robót ziemnych lub dokonywania zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu w granicach stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

Ochrona miejsc pamięci narodowej

Wymienione w tomie II rozdz. 4 miejsca pamięci narodowej wskazuje się do objęcia ochroną w formie ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ochroną winny być objęte miejsca pamięci narodowej oraz ich najbliższe otoczenie. W zakresie ochrony i zasad ich zagospodarowania wskazuje się:
1) zachowanie, bieżącą konserwację i oznaczenie miejsc pamięci narodowej;
2) zakaz lokalizacji wolnostojących nośników reklamowych w odległości mniejszej niż 20,0 m.

Ochrona dóbr kultury współczesnej

Ze względu na brak obiektów kwalifikujących się do wpisania na listę dóbr kultury współczesnej na obszarze Gminy, nie wprowadza się zasad ochrony dla jakiegokolwiek istniejącego obiektu.

W przypadku uznania obiektu przez Radę Gminy za dobro kultury współczesnej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić jego ochronę, bez konieczności dokonywania zmiany Studium.

5.2. Turystyka

W celu promocji walorów krajoznawczo-przyrodniczych Gminy oraz edukacji społeczeństwa postuluje się:
1) stworzenie spójnej oferty turystycznej Gminy wpisującej się w istniejące i projektowane szlaki turystyczne oraz pasma kulturowe;
2) wytyczenie ścieżek krajoznawczo-dydaktycznych służących edukacji kulturalnej oraz przyrodniczej turystów oraz mieszkańców Gminy;
3) zapewnienie dostępu do rzek w celach rekreacyjnych;

4) urządzenie miejsc wypoczynkowych wraz z parkingami na obrzeżach kompleksów leśnych;
5) urządzenie drogi rowerowej na skraju lasu w Brwilnie;
6) oznakowanie i właściwe opisanie przebiegających przez teren Gminy szlaków, tras, ścieżki edukacyjnej oraz związanych z nimi obiektów:
   a) szlaku pieszego czerwonego im. Bolesława Krzywoustego,
   b) szlaku żeglarskiego Wisła,
   c) szlaku kajakowego Skrwa Prawa,
   d) szlaku kajakowego Wisła,
   e) Mazowieckiej Drogi Świętego Jakuba,
   f) trasy konnej,
   g) ścieżki ornitologicznej „Ptasia ścieżka”;
7) urządzenie projektowanych szlaków:
   a) szlaku rowerowego „Velo Mazowia”;
   b) szlaku rowerowego „Wiślanej Trasy Rowerowej”;
   c) szlaku wodnego – „Szlak Pasażerski im. Króla Stefana Batorego”.

Propozycję przebiegu projektowanych szlaków przedstawiono na rysunku Studium.

W sąsiedztwie szlaków wskazany jest rozwój obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego w postaci: miejsc odpoczynku, toalet, gastronomii i zakwaterowania turystycznego. Na przebiegu szlaków pieszych, rowerowych należy wprowadzić rozwiązania zapewniające bezpieczne poruszanie się pieszym i rowerzystom: budowa chodników, dróg rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych lub poboczy w drogach, na odcinkach przebiegających przez tereny zurbanizowane oraz obszarach przewidzianych do urbanizacji.

5.3. Wytyczne określania zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W ustaleniach planów miejscowych należy zagwarantować ochronę krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Ustalenia planów winny respektować wskazane kierunki działań w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i krajobrazu kulturowego.

Zasady ochrony, zakres dopuszczalnych przekształceń przy obiektach zabytkowych oraz ich otoczeniu winny zostać określone indywidualnie dla poszczególnych obiektów w planie miejscowym zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi i ogólnymi kierunkami zawartymi w Studium.

6. Kierunki oraz zasady rozwoju systemów komunikacji

6.1. Kształtowanie powiązań zewnętrznych

W zakresie kształtowania powiązań zewnętrznych zakłada się:
1) utrzymanie i modernizację istniejącej sieci drogowej;
2) dążenie do dostosowania parametrów istniejących dróg do wymogów obowiązujących przepisów z zakresu warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne, określonych dla poszczególnych klas technicznych, w tym dostosowania do klasy GP drogi krajowej nr 60 poprzez jej przebudowę, w tym wzmocnienia nawierzchni i dostosowania do nacisku 11,5 t/oś;
3) obniżenie kategorii drogi krajowej nr 60 w granicach Gminy po zrealizowaniu planowanej przebudowy;
4) przebudowę drogi wojewódzkiej nr 559:
   a) budowę obejścia miejscowości Maszewo Duże,
   b) budowę obejścia miejscowości Sikórz (gmina Brudzeń Duży);

   – jako realizację inwestycji celu publicznego wskazaną w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego;

5) obniżenie kategorii istniejących odcinków drogi wojewódzkiej nr 559;
6) rozbudowę skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 559 z drogą powiatową nr 2907W w kierunku m. Wyszyna m. Mańkowo - jako realizację inwestycji celu publicznego wskazaną w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego;
7) budowę nowego odcinka drogi w obr. Trzepowo Nowe, łączącego projektowaną drogę klasy zbiorczej w Płocku z drogą powiatową nr 5205W;
8) klasy techniczne dróg publicznych:
   a) klasy „GP" – droga główna ruchu przyspieszonego:
      – droga krajowa nr 60,
      – projektowany odcinek drogi wojewódzkiej nr 559,
   b) klasy „G" – droga główna: droga powiatowa nr 5201W,
   c) klasy „Z" – drogi zbiorcze:
      - droga wojewódzka nr 540,
      - droga wojewódzka nr 555,
      - droga wojewódzka nr 562,
      - droga powiatowa nr 2903W,
      - droga powiatowa nr 2907W,
      - droga powiatowa nr 2909W,
      - droga powiatowa nr 2910W,
      - droga powiatowa nr 2918W,
      - droga powiatowa nr 3704W,
      - droga powiatowa nr 5205W,
      - droga powiatowa nr 6905W,
   d) klasy „L" – droga lokalna: droga powiatowa nr 2908W.

   Ostateczne określenie klasy technicznej drogi należy do zarządcy drogi w zgodzie w przepisami odrębnymi z zakresu dróg publicznych;
9) utrzymanie linii kolejowej nr 33 relacji Kutno – Brodnica ze stacją Płock Trzepowo i przystankiem Proboszczewice Płockie;
10) modernizację linii kolejowej nr 33 jako realizację inwestycji postulowanej w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (PZPW **<z 2014 r.)>**).

Wśród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisanych w PZPW **<z 2014 r.>** [53]na terenie Gminy wymieniono m.in**.** budowę drogi ekspresowej nr 10 (Szczecin – Płock – Płońsk) w przebiegu wg KPZP. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego ustala budowę drogi ekspresowej S10 w przebiegu przez gminy: Mochowo, Gozdowo i Bielsk, czyli z pomięciem gminy Stara Biała i tak też projektowana droga ekspresowa została przedstawiona na planszy Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego (skala 1: 200 000). W związku z powyższym w Studium w granicach Gminy nie wyznacza się przebiegu projektowanej trasy S10.

Zakłada się możliwość lokalizacji w obszarze Gminy linii Kolei Dużych Prędkości (KDP) Warszawa – Płock – Włocławek – Bydgoszcz – Gdańsk, dla których PZPW **<z 2014 r.>** przewiduje prowadzenie prac studialnych i projektowych.

<[53] Polityka przestrzenna zawarta w Studium w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zdefiniowana została w oparciu o dokumenty obowiązujące w dniu uchwalenia Studium (uchwała Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r.) m.in. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego 2014 przyjęty uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.

Zmiany polityki przestrzennej Województwa wynikające z uchwały Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego przyjmującej Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym nie dotyczą obszaru objętego zmianą Studium.

Ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym opisano w Tomie II rozdziale 12. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym (zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych).>

Planowana w PZPW **<z 2014 r.>** rozbudowa DK 60 Goślice – Raciąż wiązać się będzie ze zmianą rangi drogi krajowej w obszarze Gminy. Na obszar Gminy wpłynąć może również zakładana w Planie budowa nowej linii kolejowej relacji Modlin – Płock. Zgodnie z Wstępnym Studium wykonalności dla budowy nowej linii kolejowej w relacji Modlin – Płock (2011), w przypadku realizacji wariantu nr 1b nowobudowana linia włączona zostanie do linii nr 33 między stacjami Płock a Płock Trzepowo, a południowo-wschodnia część obszaru Gminy znajdzie się w zasięgu jej korytarza.

6.2. Kształtowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego

W zakresie kształtowania powiązań wewnętrznych układu drogowego zakłada się:
1) utrzymanie, modernizację i przebudowę istniejącej sieci dróg gminnych;
2) dostosowanie parametrów istniejącej sieci dróg gminnych do obowiązujących przepisów odrębnych z zakresu warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne określonych dla poszczególnych klas technicznych;
3) klasy techniczne dla dróg gminnych: lokalne „L" lub dojazdowe „D" w zależności od warunków terenowych i funkcji obsługiwanych przez nie terenów;
4) na obszarach przewidzianych do urbanizacji – wprowadzenie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów: budowę chodników, dróg rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych w drogach;
5) na obszarach otwartych, nieprzewidywanych do urbanizacji – wprowadzenie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów: budowę poboczy lub ciągów pieszo-rowerowych w drogach w zależności od możliwości terenowych;
6) urządzenie dróg, posiadających nieutwardzone nawierzchnie;
7) budowę i modernizację dróg gminnych otwierających tereny inwestycyjne;
8) budowę dróg osiedlowych w największych skupiskach mieszkańców.

6.3. Komunikacja zbiorowa

Zakłada się utrzymanie i modernizację linii kolejowej nr 33 jako środka komunikacji zbiorowej oraz rozwój ilościowy i jakościowy przewozów realizowanych przez komunikację autobusową, w tym komunikację miejską Płocka.

W ramach poprawy dostępności komunikacji kolejowej sąsiedztwie przystanków kolejowych w Nowych Proboszczewicach i Nowym Trzepowie wskazuje się lokalizację parkingów dla samochodów oraz miejsc postojowych dla rowerów.

6.4. Komunikacja rowerowa

Zakłada się rozwój dróg umożliwiających bezpieczne poruszanie się rowerzystom poprzez:
1) budowę dróg rowerowych w pasach drogowych lub wydzielenie pasów dla rowerów w jezdni w granicach terenów zurbanizowanych i na obszarach przewidzianych do urbanizacji, o ile warunki terenowe na to pozwalają;
2) budowę poboczy w pasach drogowych lub wydzielenie pasów dla rowerów w jezdni dróg o większym natężeniu ruchu;
3) budowę dróg rowerowych w przebiegu szlaków turystycznych lub stosowanie innych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo rowerzystów;
4) oznakowanie dróg rowerowych;
5) wprowadzenie rozwiązań służących uspokojeniu ruchu.

W drogach o mniejszym natężeniu ruchu, poza terenami zurbanizowanymi lub przewidzianych do urbanizacji ruch rowerowy może pozostać nie oddzielony od samochodowego.

6.5. Wytyczne określania zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić docelową możliwość realizacji układu komunikacyjnego o parametrach określonych w Studium poprzez zabezpieczenie pasa terenu przewidzianego pod budowę nowych ciągów komunikacyjnych: wydzielenie terenu przeznaczonego pod drogę lub ustalenie zakazu realizacji zabudowy lub odsunięcie linii zabudowy od dróg, które wymagają modernizacji.

Parametry techniczne dróg należy przyjąć odpowiednio do klasy technicznej drogi, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych oraz wskazaniami Studium. Jednocześnie dopuszcza się zmianę klasy technicznej drogi, jeśli będzie to wynikać z analizy zmian natężenia ruchu oraz przyjęcie innych parametrów technicznych, o ile będzie to wynikało z istniejącego stanu zagospodarowania.

Szczegółowe ustalenie przebiegu i parametrów winno być dokonane w planie miejscowym lub w odpowiedniej decyzji administracyjnej.

W planach miejscowych należy określić sposób realizacji miejsc parkingowych oraz ich minimalną liczbę, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych. Niezależnie od przyjętych ustaleń, szerokość pasów drogowych ustalona w planach miejscowych powinna uwzględniać możliwość lokalizacji ogólnodostępnych miejsc parkingowych.

Dla terenów położonych w sąsiedztwie linii kolejowej należy uwzględnić ograniczenia dotyczące sytuowania budowli, budynków (w tym mieszkalnych), drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących transportu kolejowego oraz budownictwa.

7. Kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej

W zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej wskazuje się lokalizację terenów infrastruktury technicznej (I), które obejmują istniejące i projektowane obiekty infrastruktury technicznej związane z gospodarką wodną, ściekową, gospodarką odpadami oraz urządzenia elektroenergetyczne i gazownicze. Niezależnie od wyznaczonych terenów infrastruktury technicznej (I), nowe obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z obsługą danego terenu, mogą być lokalizowane w jego granicach.

Jako jeden z podstawowych kierunków rozwoju infrastruktury technicznej wskazuje się niwelowanie dysproporcji w rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz rozwój sieci gazowej.

7.1. Gospodarka wodno-ściekowa

7.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Wskazuje się kontynuację rozbudowy sieci wodociągowej w dostosowaniu do potrzeb rozwojowych, w układach zamkniętych, pierścieniowych, pozwalających na wielokierunkowe zasilanie terenów już zabudowanych i tych projektowanych do urbanizacji. Standard wyposażenia powinien zapewniać możliwość korzystania z sieci wodociągowej dla mieszkańców i usług w 100% oraz, z ograniczeniami, dla przemysłu.

Przewiduje się możliwość korzystania przez zakłady produkcyjne z własnych ujęć wody. Obieg wody wykorzystywanej dla celów technologicznych powinien być prowadzony w systemie zamkniętym. Dopuszcza się nawadnianie upraw rolnych z indywidualnych ujęć wody.

Dla poprawy funkcjonowania systemu i bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę wskazuje się:

1) utrzymanie w należytym stanie technicznym istniejącej sieci;
2) modernizację i rozbudowę istniejącej sieci;
3) rozbudowę Stacji Uzdatniania Wody w Białej;

4) wymianę zdekapitalizowanych elementów sieci, które mogą stanowić zagrożenie dla stanu czystości dostarczanej wody;
5) dostosowanie sieci do funkcjonowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń.

7.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie

Wskazuje się kontynuację rozbudowy sieci kanalizacyjnej w obrębach najintensywniej zainwestowanych, w dostosowaniu do potrzeb rozwojowych.

W zakresie odprowadzania ścieków wskazuje się:

1) odprowadzanie ścieków komunalnych:
   a) do sieci kanalizacji sanitarnej – docelowo z całego obszaru najintensywniej zurbanizowanego,
   b) do grupowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków – poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej, jeśli pozwalają na to warunki gruntowo-wodne,
   c) do szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe ścieków – jako rozwiązanie tymczasowe do czasu budowy sieci oraz na obszarach o dużym rozproszeniu zabudowy poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej;
2) gromadzenie nieczystości pochodzenia zwierzęcego z budynków inwentarskich w dostosowanych do tego zbiornikach oraz zagospodarowanie w rolnictwie zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej;
3) odprowadzanie ścieków z zakładów przemysłowych w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodne z wymogami przepisów odrębnych dotyczących gospodarki wodami;
4) konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych poprzez: rezygnację z wodochłonnych technologii przemysłowych oraz korzystanie z zamkniętych obiegów wody.

W Studium w zakresie budowy systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków jako priorytetowe działania wskazuje się:

1) objęcie siecią kanalizacyjną obszarów zabudowy miejscowości: Ludwikowo, reszty miejscowości Brwilno, Maszewo, Nowe Proboszczewice i Stare Proboszczewice;
2) budowę grupowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków na terenach zabudowy rozproszonej lub terenach znacznie oddalonych od obszarów objętych systemem kanalizacji zbiorczej.

7.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

Wskazuje się kontynuację rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej w obszarach najintensywniej zainwestowanych, w dostosowaniu do potrzeb rozwojowych.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych wskazuje się:

1) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek w możliwie jak największym zakresie, w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na działkach sąsiednich poprzez odprowadzenie do ziemi, tj. na nieutwardzony teren działki lub do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odparowujących;
2) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z obszarów zwartej zabudowy (miejscowości: Nowe Proboszczewice, Maszewo Duże, Biała, Brwilno, Ludwikowo), – do systemu kanalizacji deszczowej;
3) odprowadzanie wód z terenów ekstensywnie zainwestowanych – do ziemi.

7.2. Systemy energetyczne

7.2.1. Zaopatrzenie w ciepło

Wskazuje się utrzymanie dotychczasowego sposobu zaopatrzenia w ciepło, tj. z kotłowni indywidualnych. Nowo wznoszone obiekty powinny być wyposażone w wysokosprawne systemy grzewcze stosujące technologie i paliwa ekologiczne z wykorzystaniem energii

elektrycznej i odnawialnej, gazu, oleju opałowego lekkiego oraz niskoemisyjnych źródeł ciepła posiadających certyfikat na „znak bezpieczeństwa ekologicznego”.

Zakłada się możliwość budowy lokalnych ciepłowni wykorzystujących jako nośnik energii gaz lub biomasę.

Należy dążyć do stopniowego zastępowania przestarzałych systemów grzewczych nowymi, bezpiecznymi ekologicznie, a także dokonywać termomodernizacji budynków w celu podniesienia efektywności wykorzystania systemów grzewczych.

Wskazuje się, by zarówno w zbiorczych jak i w indywidualnych systemach grzewczych wykorzystywane były odnawialne źródła energii w możliwie jak największym zakresie – pompy ciepła, energia słoneczna, inne.

7.2.2. Sieć gazowa, zaopatrzenie w gaz

Wskazuje się rozwój na terenie Gminy, w oparciu o istniejącą sieć gazociągów, sieci gazowej średniego ciśnienia o parametrach umożliwiających wykorzystania gazu sieciowego do celów grzewczych oraz socjalno-bytowych.

Zakłada się utrzymanie istniejącej stacji redukcji gazu 1-szego stopnia w miejscowości Srebrna. Szczegółowa lokalizacja ewentualnych dodatkowych stacji redukcyjnych gazu oraz szczegółowe przebiegi sieci rozdzielczej winny być ustalone w koncepcji budowy sieci oraz uwzględnione na etapie opracowania planu miejscowego.

Do czasu budowy sieci gazowej, na obszarach położonych poza zasięgiem, wskazuje się utrzymanie dotychczasowego sposobu zaopatrzenia mieszkańców Gminy w gaz, tj. z wykorzystaniem butli gazowych dla celów bytowych oraz zbiorników podziemnych i naziemnych na gaz do celów grzewczych oraz socjalno-bytowych.

Zakłada się utrzymanie gazociągów wysokiego ciśnienia z możliwością ich przebudowy:

1) 3 gazociągów Rembelszczyzna – Gustorzyn (700 DN, 2 x 500 DN, gazociąg krajowy magistralny);
2) gazociągu do Rafinerii PKN Orlen (400 DN);
3) gazociągu Bronowo-Zalesie – Sierpc (300 DN);
4) gazociągu Bronowo-Zalesie – Płock (150 DN);
5) gazociągu Srebrna – Płock (125 DN).

W sąsiedztwie gazociągów wysokiego ciśnienia obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych. Wskazuje się możliwość rozbudowy sieci gazociągów wysokiego ciśnienia.

7.2.3. Rurociągi przesyłowe

Zakłada się zachowanie z możliwością przebudowy:

1) dalekosiężnych rurociągów naftowych: dwóch ropociągów Adamowo – Płock (DN 600, DN 800);
2) rurociągu paliwowego (DN 300) Płock – Nowa Wieś Wielka (Bydgoszcz);
3) gazociągu etylenu Płock – Włocławek.

Z przebiegiem wymienionych wyżej rurociągów wiąże się konieczność zachowania odpowiednich dla nich stref bezpieczeństwa wynikających z przepisów odrębnych.

7.2.4. Elektroenergetyka

Wskazuje się utrzymanie istniejącej sieci elektroenergetycznej oraz jej sukcesywną rozbudowę na obszarach wskazanych do realizacji zainwestowania. Bazą dla rozbudowy systemu będzie sieć istniejąca, która dysponuje rezerwami mocy pozwalającymi na przyłączenie nowych odbiorców.

W zakresie elektroenergetycznej **sieci dystrybucyjnej** wskazuje się:

1) utrzymanie istniejących napowietrznych linii 110 kV;
2) realizację linii kablowej 110 kV relacji Żuromin – Płock;

3) utrzymanie istniejących linii 0,4 kV i 15 kV;
4) rozbudowę sieci w sposób umożliwiający zasilanie nowych odbiorców, szczególnie na terenach wskazanych do urbanizacji;
5) rozbudowę sieci w sposób umożliwiający włączenie do systemu generatorów prądu wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych;
6) utrzymanie istniejącego oświetlenia ulicznego oraz jego sukcesywną rozbudowę na obszarach wskazanych do realizacji zainwestowania;
7) preferencje dla budowy sieci kablowej na terenach o wysokim stopniu zurbanizowania;
8) uwzględnienie możliwości dwukierunkowego zasilania dla odbiorców wymagających zwiększonej pewności zasilania.

W zakresie elektroenergetycznej **sieci przesyłowej** wskazuje się:
1) utrzymanie istniejących napowietrznych linii 400kV z możliwością ich przebudowy, w tym na linie wielotorowe, wielonapięciowe;
2) możliwość budowy elektroenergetycznych linii przesyłowych 400kV w przebiegu wyznaczonym na rysunku Studium (w tym relacji Płock – Olsztyn Mątki jako realizację inwestycji celu publicznego wskazaną w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz linii stanowiących powiązania zakładu PKN ORLEN z systemem elektroenergetycznym);
3) utrzymanie i rozbudowę istniejącej stacji elektroenergetycznej 400/110kV Płock w Kruszczewie (rozbudowę stacji 400/110kV Płock wskazano w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego)[54].

W sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych (15kV, 110kV oraz 400kV) obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz bezpieczeństwem, higieną pracy i ochroną zdrowia. Zakłada się zachowanie stref bezpieczeństwa napowietrznych linii elektroenergetycznych (pasów technologicznych) z zakazem lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz innymi ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu o szerokości:
1) 80,0 m dla istniejących linii o napięciu 400kV;
2) 70,0 m dla projektowanych linii o napięciu 400kV;
3) 35,0 m dla linii o napięciu 110kV;
4) 15,0 m dla linii o napięciu 15kV

gdzie środek strefy stanowi oś linii. Ostateczne przyjęcie szerokości strefy bezpieczeństwa powinno być dokonane indywidualnie dla każdej linii w porozumieniu z zarządzającym siecią.

Dopuszcza się lokalizację na terenie Gminy urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystującą energię ze źródeł odnawialnych wraz z infrastrukturą im towarzyszącą, zgodnie z zapisami rozdziału 7.3.

7.3. Odnawialne źródła energii

Na terenie gminy Stara Biała przewiduje się możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących m.in. energię otrzymywaną z biomasy, biogazu (w tym odgazowywanie odpadów), energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, hydroenergię. Nie przewiduje się w obszarze Gminy możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji (40 kW) w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu energetyki.

<[54] Inwestycja została już zrealizowana. Nie dokonuje się aktualizacji ustaleń Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ze względu na zakres zmiany Studium ograniczony do terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw energii.>

Terenami, na których możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wykorzystujących m.in. energię otrzymywaną z biomasy, biogazu (w tym odgazowywanie odpadów), energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, hydroenergię, są tereny: obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P), obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (PU), obszarów i terenów górniczych (PG) oraz w obrębach Maszewo nad Wisłą (obszar oczyszczalni ścieków) oraz Kobierniki i PGR Srebrna (obszar Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach) tereny infrastruktury technicznej (I).

Realizacja ww. urządzeń nie może powodować ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza obszarem, na którym będą rozmieszczone.

Granica stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z ich lokalizacją odpowiada granicy terenów, na których będą rozmieszczone.

Wskazuje się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW wykorzystujących m.in. energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, hydroenergię. Urządzenia te mogą być lokalizowane w obszarze Gminy z wyjątkiem terenów lasów, łąk i pastwisk, zieleni naturalnej doliny rzecznej oraz terenów rolniczych do zalesienia, przy zachowaniu wymogów przepisów odrębnych. W granicach obszarów objętych formami ochrony przyrody: Brudzeńskim Parku Krajobrazowym, otulinie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, Nadwiślańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, z wyjątkiem terenów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, o których mowa powyżej, dopuszcza się wyłącznie instalacje: wykorzystujące ciepło wnętrza ziemi oraz mikroinstalacje wykorzystujące energię słońca o mocy nieprzekraczającej 40 kW. oraz turbiny wiatrowe o mocy nieprzekraczającej 3 kW.

Szczegółowe warunki lokalizacji do ustalenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii przy spełnieniu wymogów przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych, budownictwa.

Zaleca się by w systemach grzewczych wykorzystywane były odnawialne źródła energii w możliwie jak największym zakresie.

7.4. Telekomunikacja, informatyzacja. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Wskazuje się rozbudowę sieci telekomunikacyjnych i światłowodowych. Zakłada się zapewnienie pełnej dostępności do łączy telekomunikacyjnych i teleinformatycznych. Zakłada się utrzymanie i możliwość przebudowy kabla telekomunikacyjnego światłowodowego relacji Płock – Włocławek.

Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się konieczność rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu, zapewnienie dostępu do Internetu w placówkach oświatowych, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu ogólnodostępnego, bezpłatnego dostępu do Internetu.

Lokalizacja urządzeń łączności publicznej możliwa jest na wszystkich wyznaczonych w studium terenach, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu telekomunikacji. Możliwość lokalizacji ww. urządzeń na terenach, na których możliwa jest lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ogranicza się do lokalizacji urządzeń wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na terenie Gminy zakłada się budowę telekomunikacyjnej sieci szkieletowo-dystrybucyjnej oraz dostępowej w ramach projektu „Internet dla Mazowsza” („IDM”), jako realizację celu publicznego wskazaną w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

7.5. Gospodarka odpadami

Wskazuje się utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania odpadami, oraz jego usprawnienie i dostosowanie do wymogów przepisów odrębnych, tj.:

1) utrzymanie istniejących: mechaniczno-biologicznej instalacji przetwarzania odpadów zmieszanych (MBP), składowiska odpadów komunalnych oraz stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji z możliwością ich przebudowy i lokalizacji nowych obiektów i urządzeń gospodarki odpadami, w tym termicznego przekształcania odpadów;
2) utworzenie stacjonarnych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (tzw. PSZOK) łatwo dostępnych dla wszystkich mieszkańców Gminy;
3) podjęcie działań w kierunku zmiany w strukturze wytwarzanych odpadów: zmniejszenia ilości odpadów zmieszanych, na rzecz odpadów segregowanych;
4) konieczność realizacji programu usuwania z terenu Gminy wyrobów zawierających azbest;
5) prowadzenie działań zwiększających świadomość ekologiczną społeczeństwa.

Rozwiązania wymaga problem utylizacji zwłok zwierzęcych w sytuacjach epidemii. Konieczne jest wyznaczenie obszaru dla lokalizacji grzebowiska zwłok zwierzęcych na terenie Gminy lub w drodze porozumienia na terenie gminy sąsiedniej. Może ono być zlokalizowane na gruntach rolnych z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych.

Zgodnie z ustaleniami *Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla Mazowsza* (2012 r.), zgodnie z uchwałą Nr 212/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 (z późn. zm.) zakłada się utrzymanie i rozbudowę Zakładu Utylizacji Odpadów w Kobiernikach należącego do Regionalnych Instalacji Przetwarzania odpadów komunalnych – mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zmieszanych, a także jako instalacji zastępczej do czasu uruchomienia regionalnych instalacji, przetwarzania odpadów zielonych i bioodpadów (kompostowni) oraz składowisk odpadów powstających w procesie MBP i pozostałości z sortowania (składowisk).

7.6. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów infrastruktury technicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić możliwości rozwoju wszystkich sieci jak i ich eksploatacji, konserwacji i remontu. Urządzenia infrastruktury technicznej w miarę możliwości powinny być lokalizowane w terenach ogólnodostępnych. Lokalizacja na terenach działek prywatnych nie może powodować istotnego ograniczenia w możliwościach zagospodarowania nieruchomości.

Ustalenia planu miejscowego powinny umożliwiać docelowy rozwój sieci zgodnie z przyjętymi założeniami rozwoju sieci z ewentualnym wprowadzeniem rozwiązań tymczasowych.

Wskazane na rysunku Studium przebiegi projektowanych linii elektroenergetycznych 400 kV mogą ulegać uściśleniu na etapie opracowania planu miejscowego lub wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

8. Kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej

8.1. Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Polityka mieszkaniowa Gminy

W zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych i poprawy warunków mieszkaniowych:

1) wskazuje się utrzymanie istniejącego zasobu mieszkaniowego oraz uzupełnienie braków w zakresie wyposażenia w instalacje techniczne oraz remonty, modernizację, i termomodernizację;

2) stwierdza się potrzebę realizacji budynków z lokalami socjalnymi – decyzja do podjęcia na poziomie programów społecznych;
3) wyznacza się nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

8.2. Zaspokojenie potrzeb w zakresie oświaty

Istniejące placówki szkolne i przedszkolne wskazuje się do zachowania. Wskazuje się rozbudowę i wyposażenie istniejących placówek w obiekty i urządzenia służące realizacji funkcji oświatowych, w tym sal gimnastycznych, boisk itp. w zależności od rozwijających się potrzeb.

Konieczne jest monitorowanie zapotrzebowania na usługi przedszkolne oraz dostosowanie sieci placówek do zmieniających się potrzeb.

Realizacja innych nowych obiektów z zakresu oświaty możliwa jest w obszarach wskazanych na cele zabudowy usługowej lub mieszkaniowo-usługowej.

8.3. Zaspokojenie potrzeb w zakresie kultury, sportu, rekreacji i turystyki

Dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy z zakresu kultury, sportu i rekreacji wskazuje się:
1) rozbudowę placówek kulturalnych i poszerzanie ich oferty, w tym budowę świetlicy wiejskiej w Brwilnie;
2) wykorzystanie obiektów strażnic OSP dla pełnienia funkcji kulturalnych;
3) utrzymanie, rozbudowę placówek sportowych poprzez budowę infrastruktury sportowej: hal sportowych, boisk, trybun i pomieszczeń socjalnych oraz doposażenie istniejących placówek i rozszerzenie ich oferty;
4) realizację ciągów pieszych i dróg rowerowych;
5) adaptację zabytkowych obiektów na terenie Gminy na cele kulturalne lub związane z obsługą ruchu turystycznego;
6) tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej w Nowych Proboszczewicach;
7) poprawę jakości terenów zieleni;
8) utrzymanie tradycji organizowanych cyklicznie na terenie Gminy imprez (również plenerowych) oraz kreowanie nowych wydarzeń kulturalnych i sportowych.

Ze względu na walory przyrodnicze, historyczne i kulturowe wskazuje się wykorzystanie turystyki jako jednego z czynników rozwoju społecznego i gospodarczego Gminy. Dla realizacji powyższego kierunku wskazuje się:
1) utrzymanie wysokiego stanu czystości środowiska przyrodniczego;
2) lokalizację i rozwój terenów, na których możliwa jest realizacja usług związanych z turystyką: tereny sportu i rekreacji (US), terenów zabudowy turystyczno-rekreacyjnej (UTR), tereny zabudowy usługowej (U);
3) rozbudowę bazy turystycznej obejmującej:
   a) bazę noclegową w postaci gospodarstw agroturystycznych, pól campingowych oraz hoteli i pensjonatów,
   b) bazę gastronomiczną;
4) stworzenie kompleksowego serwisu informacyjno-promocyjnego oraz punktu informacji turystycznej;
5) wzmocnienie roli szlaków turystycznych przebiegających przez obszar Gminy i ich oznakowanie oraz realizacja nowych szlaków;
6) rozwój agroturystyki i wspieranie rozwoju gospodarstw ekologicznych;
7) kreowanie wizerunku Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania, zamieszkania i wypoczynku.

8.4. Zaspokojenie potrzeb w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej

Dla zaspokojenia potrzeb w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej oraz poprawy standardów świadczonych usług wskazuje się:

1) modernizację i ew. rozbudowę istniejących obiektów;
2) zwiększenie dostępności dla usług specjalistycznych poprzez poszerzenie oferty gabinetów specjalistycznych oferowanych w ramach umowy z NFZ;
3) rozwój specjalistycznych usług medycznych;
4) lokalizację żłobka – jako placówki publicznej lub prywatnej;
5) rozważenie lokalizacji obiektów stałego pobytu lub dziennego pobytu dla osób w starszym wieku;
6) rozszerzenie zakresu opieki nad dziećmi z ubogich rodzin i rodzin patologicznych;
7) likwidację barier architektonicznych – dostosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych.

8.5. Targowiska

Nie wyznacza się na terenie Gminy obszaru pod lokalizację targowiska.

9. Kierunki zabezpieczenia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa

Wskazuje się konieczność zapewnienia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa poprzez:
1) realizację zagospodarowania i uzbrojenia terenu z uwzględnieniem wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
2) zapewnienie zaopatrzenia w wodę w warunkach kryzysowych oraz budowę sieci wodociągowych o parametrach umożliwiających wykorzystanie sieci dla potrzeb gaśniczych;
3) zapewnienie ochrony sanitarnej wody pitnej w ujęciach wód z zabezpieczeniem ich hermetyczności i osłony przed skażeniami chemicznymi, a także niezawodności technicznej i monitoringu;
4) uwzględnienie, w podpiwniczeniach (lub odpowiednich pomieszczeniach parterowych) nowej zabudowy, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej, realizacji pomieszczeń o konstrukcji odpornej na zagruzowanie, z możliwością bezkolizyjnej i szybkiej adaptacji dla celów ochrony ludności w sytuacji zagrożenia, lub zapewnienie rezerwy terenów pod obiekty ochronne;
5) przebudowę układu drogowego i modernizację istniejących dróg, dostosowanie ich parametrów do wymogów przepisów odrębnych;
6) respektowanie wymogów przepisów odrębnych, dotyczących lotnictwa, w zakresie oznakowania przeszkód lotniczych – uzgodnienie lokalizacji obiektów o wysokości równej lub wyższej 50 m n.p.t. z właściwymi organami.

<Informacja: część obszaru gminy Stara Biała znajduje się w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Płock, określonych w dokumentacji rejestracyjnej lotniska oraz w zasięgu powierzchni ograniczających wyznaczonych w decyzji Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w sprawie wydania zezwolenia na dokonanie istotnych zmian eksploatacyjnych i technicznych cech lotniska Płock. W zasięgu powierzchni ograniczających występują ograniczenia wysokościowe dla obiektów budowlanych oraz naturalnych zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu lotnictwa. >

W zakresie poprawy bezpieczeństwa ludności i jej mienia:
1) w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy oraz organiczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarowania wodami;
2) w odległości do 20 m od górnych krawędzi skarp nie należy lokalizować nowej zabudowy oraz należy dążyć do wyłączania z zabudowy obszarów osuwania się mas ziemnych;

3) wskazuje się możliwość lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wyłącznie na terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P) oraz kształtowanie zagospodarowania zarówno na terenie zakładu jak i jego otoczenia w sposób pozwalający ograniczyć ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i jej ewentualne skutki;
4) utrzymanie i doposażanie instytucji wyspecjalizowanych w zapewnianiu bezpieczeństwa;
5) wskazuje się realizację i przebudowę układu komunikacyjnego z zastosowaniem rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo użytkowników.

10. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego

10.1. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym wskazuje się tereny: dróg publicznych, tereny infrastruktury technicznej (I), tereny cmentarzy czynnych (ZC), tereny sportu i rekreacji (US). Inwestycje celu publicznego mogą być również lokalizowane na wszystkich innych terenach zgodnie z ich przeznaczeniem i przeznaczeniem dopuszczalnym. Szczegółowe ustalenie lokalizacji inwestycji powinno nastąpić w planie miejscowym lub decyzji administracyjnej.

10.2. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

<UWAGA: Polityka przestrzenna zawarta w Studium w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zdefiniowana została w oparciu o dokumenty obowiązujące w dniu uchwalenia Studium (uchwała Nr 197/XXII/17 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 maja 2017 r.) m.in. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego 2014 przyjęty uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.

Zmiany polityki przestrzennej Województwa wynikające z uchwały Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego przyjmującej Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym nie dotyczą obszaru objętego zmianą Studium.

Ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – aktualizacja 2018 r. w zakresie rozmieszczenia celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obejmują:

1) **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom regionalny – wiążące ustalenia Planu:**
   a) **w zakresie transportu: rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 559 w km 45+135 do 46+700 przejście przez Maszewo Duże – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego,**
   b) **w zakresie gospodarki odpadami za inwestycje celu publicznego przyjęto infrastrukturę gospodarki odpadami wskazaną w Planie Inwestycyjnym aktualnego wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, zgodnie z którym planuje się:**
      - **rozbudowę/modernizację Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Kobiernikach w zakresie instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (do 2024 r.),**
      - **nowe punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych – 3PSZOKi (do 2020 r.); na terenie gminy funkcjonuje PSZOK w Kobiernikach, przygotowana jest budowa PSZOKu w Ogorzelicach, trwają ustalenia w zakresie lokalizacji trzeciej instalacji;**

2) **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom krajowy i lokalny:**
   a) **w zakresie transportu kolejowego: prace na linii kolejowej nr 33 Płock – Sierpc,**
   b) **w zakresie żeglugi śródlądowej: użeglownienie drogi wodnej E40 (przywrócenie żeglowności rzeki Wisły jako fragmentu projektowanej Międzynarodowej Drogi Wodnej E40 na odcinku od granic województwa mazowieckiego do Warszawy, w ramach inicjatywy „Dolna Wisła"),**
   c) **w zakresie dróg krajowych: budowę drogi ekspresowej nr 10 Toruń – S7, inwestycji uwzględnionej m.in. w KPZK oraz Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.),**
   d) **w zakresie systemów energetycznych: budowę linii 400kV Płock – Olsztyn Mątki (KPZK),**
   e) **w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej:**
      - **Rzeka Wierzbica - udrożnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów na terenie gm. Bielsk i Stara Biała,**
      - **Rzeka Brzeźnica - zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 10+000-17+524 gm. Radzanowo, Stara Biała**
      - **Proboszczewice zad. III melioracja gruntów rolnych, gm. Stara Biała.>**

[Na dzień opracowania projektu Studium] Brak jest programów zawierających zadania rządowe, przewidziane do realizacji na obszarze gminy Stara Biała.

Zadania przewidziane do realizacji na terenie gminy Stara Biała zawarte są w *[Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (uchwała Nr 180/14 Sejmik Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.)]* **<PZPW z 2014 r.>** i obejmują:

1) budowę linii 400 kV Płock – Olsztyn Mątki;
2) rozbudowę stacji 400/110 kV Płock – inwestycja w trakcie realizacji[55];
3) rozbudowę gazociągu Rembelszczyzna – Gustorzyn (budowa trzeciego rurociągu) – inwestycja zrealizowana;
4) budowę drogi ekspresowej nr 10 (Szczecin – Płock – Płońsk) w przebiegu wg KPZP;
5) droga wojewódzka nr 559: budowę obejścia miejscowości Maszewo Duże (oraz Sikórz i Brudzeń);
6) rozbudowę skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 559 z drogą powiatową nr 2907W w kierunku m. Wyszyna m. Mańkowo[56];
7) budowę telekomunikacyjnej sieci szkieletowo-dystrybucyjnej oraz dostępowej w ramach projektu „Internet dla Mazowsza"– inwestycja w trakcie realizacji;
8) poprawę bezpieczeństwa powodziowego stopnia wodnego Włocławek przez rozbudowę zapory bocznej Borowiczki i wałów wstecznych Słupianki i Rosicy oraz przebudowę zapory Jordanów-Tokary-Radziwie w gminach: Gąbin, Słupno, Płock, Nowy Duninów, Stara Biała – inwestycja w trakcie realizacji;
9) modernizację zbiorników wodnych w Srebrnej i Maszewie, modernizacja stawów rybnych, budowa systemu melioracyjnego – nawodnienia podsiąkowego, budowa urządzenia korytowego Brwilno;
10) prowadzenie prac studialnych i projektowych dla budowy linii Kolei Dużych Prędkości (KDP) Warszawa – Płock – Włocławek – Bydgoszcz – Gdańsk.

<[55] Inwestycja została już zrealizowana. Nie dokonuje się aktualizacji ustaleń Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ze względu na zakres zmiany Studium ograniczony do terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw energii.
[56] Inwestycja została już zrealizowana. Nie dokonuje się aktualizacji ustaleń Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ze względu na zakres zmiany Studium ograniczony do terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw energii.>

Wśród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisanych w PZPW **<z 2014 r.>** na terenie Gminy wymieniono m.in**.** budowę drogi ekspresowej nr 10 (Szczecin – Płock – Płońsk) w przebiegu wg KPZP. PZPW **<z 2014 r.>** ustala budowę drogi ekspresowej S10 w przebiegu przez gminy: Mochowo, Gozdowo i Bielsk, czyli z pominięciem gminy Stara Biała. W związku z powyższym w Studium w granicach Gminy nie wyznacza się przebiegu projektowanej trasy S 10.

Na rysunku Studium wskazano orientacyjny przebieg projektowanych urządzeń infrastruktury technicznej (dróg, linii elektroenergetycznych oraz telekomunikacyjnych). Pozostałe inwestycje będą lokalizowane w obszarze Gminy zgodnie z przeznaczeniem terenów. Szczegółowe ustalenie lokalizacji inwestycji powinno nastąpić w planie miejscowym lub decyzji administracyjnej.

11. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Tereny zamknięte w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu prawa geodezyjnego i kartograficznego na terenie gminy Stara Biała ustanowiono w związku z przebiegiem linii kolejowej nr 33 relacji Kutno – Brodnica. Obejmują one następujące działki – obr. Bronowo Nowe: dz. nr ew. 11; obr. Bronowo Zalesie: dz. nr ew. 79,150; obr. Ogorzelice: dz. nr ew. 12; obr. Proboszczewice Nowe: dz. nr ew. 123; obr. Trzepowo Nowe: dz. nr ew. 21/2, 21/6, 21/7, 21/8, 21/9, 21/10, 21/11, 21/12, 21/13, 21/14, 21/19, 21/20, 21/21, 21/22, 21/23, 21/24, 21/25, 21/26, 21/27, 21/28. Strefy ochronnej terenów zamkniętych nie wyznaczono.

<Tereny zamknięte ustalone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa decyzją Nr 1 Ministra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. obejmują następujące działki:

1) **obręb Biała: dz. nr ew. 212/1, 212/3, 212/4, 215/1, 215/2, 215/3, 216/1, 216/3, 216/4, 216/5, 216/6, 217/1, 217/2 i 271/2;**
2) **obręb Biała Nowa: dz. nr ew. 23/8, 23/11, 24/6, 24/10, 24/12 i 24/13;**
3) **obręb Draganie Nowe: dz. nr ew. 16/4, 65/3, 65/5, 65/7, 65/8, 65/9, 65/10, 65/13, 65/14, 65/15, 65/16, 65/17, 65/18, 65/20, 66/1, 66/3, 66/4, 67/1, 67/2, 67/3, 67/4, 67/5, 67/6 i 68;**
4) **obręb Draganie Stare: dz. nr ew. 42/1, 42/2, 42/3, 43/1, 43/2, 45/1, 45/2, 45/3, 53/2, 59/1, 61/1, 65/1, 65/2, 65/3, 65/4, 65/5, 65/6, 65/7, 65/8, 66, 68, 69, 70/1, 70/2, 70/3, 71/1, 71/2, 71/3, 72/1, 72/2, 72/3, 73/1, 73/2, 73/3, 74, 75/1, 75/2 i 75/3; obręb Trzepowo Nowe: dz. nr ew. 3/1, 3/2, 18/2, 75/3, 75/6, 75/7, 75/8, 75/9 i 75/10.**

Ustalając tereny zamknięte Minister Energii nie wyznaczył ich stref ochronnych.>

W przypadku dokonania weryfikacji granic terenów zamkniętych, stwierdzenia zbędności części terenu dla potrzeb prowadzenia ruchu kolejowego, dopuszcza się zagospodarowanie terenów wyłączonych z terenów zamkniętych na inne cele, w szczególności stanowiące kontynuację zagospodarowania w ich bezpośrednim sąsiedztwie (m.in. tereny magazynowo-składowe, tereny zieleni urządzonej).

12. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

W granicach Gminy nie są zlokalizowane Pomniki Zagłady, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.).

13. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Nie wskazuje się w obszarze Gminy obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości. Scalenie i podział mogą być dokonane w zgodzie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gospodarki nieruchomościami.

14. Zamierzenia i obowiązki planistyczne Gminy

14.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie przepisów odrębnych z zakresu cmentarzy i chowania zmarłych, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe dla terenów lokalizacji cmentarzy. W Studium wskazano teren dla rozbudowy cmentarza w miejscowości Nowe Proboszczewice. Realizacja celu publicznego, jakim jest założenie i utrzymanie cmentarza wymaga sporządzenia wyprzedzająco planu miejscowego. Inne tereny, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych (park kulturowy, strefa „A" ochrony uzdrowiskowej), na terenie Gminy nie występują.

Nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, dla których wymagane jest sporządzenie planu miejscowego.

14.2. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Gmina powinna przystąpić do sporządzenia planów miejscowych w zakresie:

1) ustalenia przeznaczenia i określenia sposobów zabudowy i zagospodarowania:
   a) terenów zurbanizowanych, zwłaszcza obszaru Nowych Proboszczewic (w tym obszaru przestrzeni publicznej), Białej, Mańkowa oraz Ludwikowa,
   b) terenów, w stosunku do których w Studium zmieniono dotychczasową politykę przestrzenną:
      – terenów, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze,
      – obszarów wymagających przekształceń,
      – terenów, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o ustaleniach polityki przestrzennej niezgodnej z zapisaną w Studium;
2) zastąpienia obowiązujących planów w celu dostosowania zapisów planów do aktualnych wymogów przepisów dotyczących m.in. planowania przestrzennego i ochrony środowiska.

14.3. Obszary dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz leśnych na cele nieleśne

Część terenów, która została wskazana w Studium do rozwoju zabudowy jest użytkowana w sposób rolniczy lub leśny i w planach miejscowych nie była przeznaczona na cele inwestycyjne (tzn. inne niż rolnicze lub leśne). Dla części tych terenów może zaistnieć konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze lub nieleśne, na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych. Grunty planowane do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze lub nieleśne oznaczono na rysunku Studium.

15. Wnioski do polityki przestrzennej sąsiednich gmin i województwa

W zakresie współpracy z sąsiednimi gminami za najważniejsze kierunki działań uznaje się wzmacnianie i tworzenie wielokierunkowych powiązań w zakresie: ochrony środowiska przyrodniczego, ochrony krajobrazu, realizacji infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, komunikacji publicznej, gospodarki odpadami oraz ochrony przeciwpowodziowej.

Osiągnięcie celów długoterminowych w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego możliwe będzie poprzez współpracę w zakresie wspólnej promocji regionu – wspólnej

organizacji imprez kulturalno-społecznych, budowie spójnych systemów informacji przestrzennej – turystycznej i inwestycyjnej.

GMINA STARA BIAŁA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

UWARUNKOWANIA
ISTNIEJĄCA STRUKTURA PRZESTRZENNA

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr ...../21
Rady Gminy Stara Biała z dnia .....2021 r.
Arkusz 1/3

GMINA GOZDOWO
GMINA BRUDZEŃ DUŻY
GMINA BIELSK
GMINA PŁOCK
GMINA NOWY DUNINÓW
GMINA RADZANOWO

TRZEBUŃ
PROBOSZCZEWICE STARE
WŁOCZEWO
MIŁODRÓŻ
PROBOSZCZEWICE NOWE
OGORZELICE
KAMIONKI
DZIARNOWO
KRUSZCZEWO
BIAŁA STARA
KOWALEWKO
BRONOWO NOWE
BRONOWO KMIECE
SREBRNA
KOBIERNIKI
PGR SREBRNA
BIAŁA
DRAGANIE NOWE
DRAGANIE STARE
BRONOWO ZALESIE
ULASZEWO
WYSZYNA
MAŃKOWO
BIAŁA NOWA
LUDWIKOWO
TRZEPOWO NOWE
BRWILNO
MASZEWO DUŻE
MASZEWO N/WISŁĄ
KOSTROGAJ

OZNACZENIA
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
- GRANICE GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH
- GRANICE POWIATU

ISTNIEJĄCA STRUKTURA PRZESTRZENNA
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUG
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- TERENY SPORTU I REKREACJI
- TERENY TURYSTYCZNO-REKREACYJNE
- TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG
- TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW
- TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
- TERENY EKSPLOATACJI POWIERZCHNIOWEJ
- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
- TERENY ROLNICZE
- TERENY ŁĄK I PASTWISK
- TERENY SADÓW
- TERENY ZADRZEWIONE
- LASY PAŃSTWOWE/ POZOSTAŁE
- TERENY ZIELENI NATURALNEJ DOLINY RZECZNEJ
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- TERENY CMENTARZY CZYNNYCH
- TERENY CMENTARZY NIECZYNNYCH
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- TERENY ZABUDOWANE NIEUŻYTKOWANE
- TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- TERENY KOLEI
- ROWY MELIORACYJNE
- GRANICE TERENÓW ZMELIOROWANYCH

OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG MAP ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO (2015 R.)
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT
- OBSZARY NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT

OBSZAR NARAŻONY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG "STUDIUM DLA POTRZEB OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ - ETAP I - RZEKA SKRWA PRAWA" (2006 R.)
- OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ - ZASIĘG WIELKIEJ WODY O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%

OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH
- OSUWISKA
- OBSZARY ZAGROŻONE WYSTĄPIENIEM OSUWISK

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA
- DROGA KRAJOWA
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI INNE
- LINIA KOLEJOWA
- PRZYSTANEK KOLEJOWY
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE ZWIĄZANE Z PRZEBIEGIEM KOLEI (TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW TRANSPORTU)
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCIĄG ETYLENU
- RUROCIĄG NAFTOWY
- MASZTY TELEFONII KOMÓRKOWEJ

OZNACZENIA DODATKOWE
- LASY POZA GRANICAMI GMINY

ZMIANA STUDIUM STANOWIĄCA REALIZACJĘ UCHWAŁY NR 123/XXII/20 RADY GMINY STARA BIAŁA Z DNIA 19 MARCA 2020 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZANIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

OZNACZENIA WPROWADZONE
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW ENERGII

RYSUNEK STUDIUM SPORZĄDZONO NA KOPII MAPY TOPOGRAFICZNEJ POCHODZĄCEJ Z PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
ORGAN PROWADZĄCY PAŃSTWOWY ZASÓB GEODEZYJNY I KARTOGRAFICZNY: MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
MAPA TOPOGRAFICZNA W SKALI 1 : 10 000

0 500 1000 m

INTEHPROJEKT GABRIEL FERLIŃSKI

TEMAT:	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
AUTOR:	mgr inż. arch. Gabriel Ferliński, uprawniony do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
WSPÓŁPRACA:	mgr Indio Pecyna, uprawniona do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Angelika Woźniak, uprawniona do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Wojciech Pszczółkowski, uprawniony do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
RYSUNEK:	UWARUNKOWANIA ISTNIEJĄCA STRUKTURA PRZESTRZENNA
DATA:	MARZEC 2021
SKALA:	1 : 15 000
ARKUSZ:	1/3

GMINA STARA BIAŁA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

UWARUNKOWANIA
UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I KULTUROWE
STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr ...../21
Rady Gminy Stara Biała z dnia ..... 2021 r.
Arkusz 2/3

GMINA GOZDOWO
GMINA BRUDZEŃ DUŻY
GMINA BIELSK
GMINA PŁOCK
GMINA NOWY DUNINÓW
GMINA RADZANOWO

TRZEBUŃ
PROBOSZCZEWICE STARE
WŁOCZEWO
MIŁODRÓŻ
PROBOSZCZEWICE NOWE
OGORZELICE
KAMIONKI
DZIARNOWO
KRUSZCZEWO
BIAŁA STARA
KOWALEWKO
BRONOWO NOWE
BRONOWO KMIECE
SREBRNA
KOBIERNIKI
PGR SREBRNA
BIAŁA
DRAGANIE NOWE
DRAGANIE STARE
BRONOWO ZALESIE
ULASZEWO
WYSZYNA
MAŃKOWO
LUDWIKOWO
BIAŁA NOWA
MASZEWO DUŻE
MASZEWO N/WISŁĄ
TRZEPOWO NOWE
BRWILNO
BRUDZEŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY
REZERWAT BRWILNO
NATURA 2000 "SIKÓRZ" - OZW
NADWIŚLAŃSKI OChK

PROBOSZCZEWICE STARE II
PROBOSZCZEWICE STARE III
PROBOSZCZEWICE-MARIA
PROBOSZCZEWICE STARE
BIAŁA NOWA XI
BIAŁA NOWA IX
BIAŁA NOWA III
BIAŁA NOWA V
BIAŁA NOWA IV
BIAŁA NOWA X
BIAŁA NOWA POLE A
BIAŁA NOWA POLE B

OZNACZENIA

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
- GRANICE GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH
- GRANICE POWIATU

ISTNIEJĄCA STRUKTURA PRZESTRZENNA
- TERENY ZABUDOWY
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- TERENY CMENTARZY CZYNNYCH
- TERENY CMENTARZY NIECZYNNYCH
- DROGI

ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA, TERENY ZIELENI LEŚNEJ
- LASY PAŃSTWOWE/ POZOSTAŁE
- LASY OCHRONNE
- TERENY ŁĄK I PASTWISK
- TERENY SADÓW
- TERENY ZADRZEWIONE
- TERENY ZIELENI NATURALNEJ DOLINY RZECZNEJ
- OBSZARY GLEB O WYSOKIEJ PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ (II-III KLASA BONITACYJNA)
- GRANICE TERENÓW ZMELIOROWANYCH
- ROWY MELIORACYJNE

WODY POWIERZCHNIOWE
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG MAP ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO (2015 R.)
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT
- OBSZARY NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT

OBSZAR NARAŻONY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG "STUDIUM DLA POTRZEB OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ - ETAP I - RZEKA SKRWA PRAWA" (2008 R.)
- OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ - ZASIĘG WIELKIEJ WODY O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%

KOPALINY
- GRANICE I NAZWY OBSZARÓW GÓRNICZYCH
- GRANICE TERENÓW GÓRNICZYCH
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN/ NAZWA ZŁOŻA

OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH
- OSUWISKA
- OBSZARY ZAGROŻONE WYSTĄPIENIEM OSUWISK

OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE FORMAMI OCHRONY PRZYRODY
- UŻYTKI EKOLOGICZNE
- GRANICA REZERWATU PRZYRODY - BRWILNO
- GRANICA NADWIŚLAŃSKIEGO OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU (NOChK)
- GRANICA BRUDZEŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO (BPK)
- GRANICA OTULINY BRUDZEŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO
- GRANICA OBSZARU NATURA 2000 "SIKÓRZ" - OZW
- GRANICA TERENÓW, USYTUOWANYCH W GRANICACH NOChK LUB BPK, W PASIE 100 M OD LINII BRZEGÓW RZEK, JEZIOR I INNYCH ZBIORNIKÓW WODNYCH
- POMNIK PRZYRODY

OBIEKTY STWARZAJĄCE ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA
- ZAKŁADY O DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA AWARII
- ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM RYZYKU WYSTĄPIENIA AWARII

OBSZARY I OBIEKTY WARTOŚCIOWE KULTUROWO
- OBIEKTY/ OBSZARY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- ZAŁOŻENIA PRZESTRZENNE
- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ ZAŁOŻEŃ PRZESTRZENNYCH
- STREFA OCHRONY EKOLOGICZNEJ ZAŁOŻEŃ PRZESTRZENNYCH
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE OBSZAROWE/ PUNKTOWE/ NR PORZĄDKOWY STANOWISKA ARCHEOLOGICZNEGO
- MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ

SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAKI KAJAKOWE: WISŁA, SKRWA PRAWA
- SZLAK ŻEGLARSKI WISŁA
- SZLAK PIESZY IM. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO
- MAZOWIECKA DROGA ŚW. JAKUBA
- TRASA KONNA
- PROJEKTOWANE SZLAKI ROWEROWE: VELOMAZOVIA I WIŚLANA TRASA ROWEROWA
- PROJEKTOWANY SZLAK PASAŻERSKI WISŁA

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ
- OBSZAR ZDEGRADOWANY
- TERENY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI
- TERENY WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI
- GRANICE OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ (STAN ISTNIEJĄCY)

OZNACZENIA DODATKOWE
- LASY POZA GRANICAMI GMINY
- TERENY KOLEI
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE ZWIĄZANE Z PRZEBIEGIEM KOLEI (TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW TRANSPORTU)
- LINIA KOLEJOWA

ZMIANA STUDIUM STANOWIĄCA REALIZACJĘ UCHWAŁY NR 123/XII/20 RADY GMINY STARA BIAŁA Z DNIA 19 MARCA 2020 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZANIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

OZNACZENIA WPROWADZONE
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW ENERGII

RYSUNEK STUDIUM SPORZĄDZONO NA KOPII MAPY TOPOGRAFICZNEJ POCHODZĄCEJ Z PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
ORGAN PROWADZĄCY PAŃSTWOWY ZASÓB GEODEZYJNY I KARTOGRAFICZNY: MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
MAPA TOPOGRAFICZNA W SKALI 1 : 10 000

0 500 1000 m

INTEKPROJEKT
GABRIEL FERLIŃSKI

TEMAT:	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA				
AUTOR:	mgr inż. arch. Gabriel Ferliński, uprawniony do sporządzenia sulkzp na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym				
WSPÓŁPRACA:	mgr India Pecyna, uprawniona do sporządzenia sulkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Angelika Woźnick, uprawniona do sporządzenia sulkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Wojciech Pszczółkowski, uprawniony do sporządzenia sulkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym				
RYSUNEK:	UWARUNKOWANIA UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I KULTUROWE. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO				
DATA:	MARZEC 2021	SKALA:	1 : 15 000	ARKUSZ:	2/3

GMINA STARA BIAŁA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

UWARUNKOWANIA
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr ...../21
Rady Gminy Stara Biała z dnia .....2021 r.
Arkusz 3/3

GMINA GOZDOWO
GMINA BRUDZEŃ DUŻY
GMINA BIELSK
GMINA PŁOCK
GMINA NOWY DUNINÓW
GMINA RADZANOWO

TRZEBUŃ
PROBOSZCZEWICE STARE
WŁOCZEWO
MIŁODRÓŻ
PROBOSZCZEWICE NOWE
OGORZELICE
KAMIONKI
DZIARNOWO
KRUSZCZEWO
BIAŁA STARA
KOWALEWKO
BRONOWO NOWE
BRONOWO KMIECE
SREBRNA
KOBIERNIKI
PGR SREBRNA
BIAŁA
DRAGANIE NOWE
DRAGANIE STARE
BRONOWO ZALESIE
ULASZEWO
WYSZYNA
MAŃKOWO
LUDWIKOWO
BIAŁA NOWA
TRZEPOWO NOWE
BRWILNO
MASZEWO DUŻE
MASZEWO N/WISŁĄ

Karwosieki
Noskowice
Włocławek
Suchodół
Sikórz
Kamionki
Stara Biała
Kowalewko
Srebrna
Włocławek
Dziarnowo
Machcino
Bronowo Kmiece
Nowe Bronowo
Bronowo-Zalesie
Draganie
Bronowo-Sady
Tchórz
Zukowo
Kruszczewo
Trzepowo Nowe
Trzepowo Stare
Mała Biała
Biała Mazowiecka
Ostrów Mazowiecka
Krzywa
Płock
Kostrogaj
Wisła
Brwilno
Gołejewo
Kędzierzyn
Umieniono-Zalaki
Umieniono-Łubki
Łubki
Abramki
Jaczewo
Łysakowo
Proboszczewice Nowe
Bielsk
Zagoty
Ogorzelice
Sękowo
Nasiczyce
Cekanowo
Cyprianowo
Ciechocin
Bronowo-Zalesie
Zukowo
Trzepowo Stare
Płock Łęczyca

Wisła
Płock
Kostrogaj

OZNACZENIA
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
- GRANICE GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH
- GRANICE POWIATU

ISTNIEJĄCA STRUKTURA PRZESTRZENNA
- TERENY ZABUDOWY

ZAOPATRZENIE W WODĘ
- UJĘCIA WODY (WAŻNIEJSZE)

GOSPODARKA ŚCIEKOWA
- OBSZARY W ZASIĘGU SIECI KANALIZACYJNEJ
- KOLEKTOR KANALIZACYJNY Z PŁOCKA
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

GOSPODARKA ODPADAMI
- SKŁADOWISKO ODPADÓW

ELEKTROENERGETYKA
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZENSTWA
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZENSTWA
- STACJA ELEKTROENERGETYCZNA 400/110 kV PŁOCK W KRUSZCZEWIE

ZAOPATRZENIE W GAZ
- OBSZARY W ZASIĘGU SIECI GAZOWEJ
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCIĄG ETYLENU
- STACJA REDUKCJI GAZU
- RUROCIĄG NAFTOWY
- INSTALACJA BIOGAZU

SIEĆ DROGOWA
- DROGA KRAJOWA
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI INNE
- DROGA ROWEROWA

SIEĆ KOLEJOWA
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIETYCH/ TERENY ZAMKNIĘTE ZWIĄZANE Z PRZEBIEGIEM KOLEI (TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW TRANSPORTU)
- LINIA KOLEJOWA
- PRZYSTANEK KOLEJOWY

TELEKOMUNIKACJA
- MASZTY TELEFONII KOMÓRKOWEJ

ZMIANA STUDIUM STANOWIĄCA REALIZACJĘ UCHWAŁY NR 123/XII/20 RADY GMINY STARA BIAŁA Z DNIA 2020 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZANIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

OZNACZENIA WPROWADZONE
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH/TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW ENERGII

INFORMACJE WPROWADZONE W RAMACH AKTUALIZACJI UWARUNKOWAŃ
- 150 POWIERZCHNIA OGRANICZAJĄCA LOTNISKA OKREŚLONA W DOKUMENTACJI REJESTRACYJNEJ LOTNISKA
- 150 POWIERZCHNIA OGRANICZAJĄCA LOTNISKA OKREŚLONA W DECYZJI ZAEZWALAJĄCEJ NA DOKONANIE ISTOTNYCH ZMIAN EKSPLOATACYJNYCH I TECHNICZNYCH CECH LOTNISKA

RYSUNEK STUDIUM SPORZĄDZONO NA KOPII MAPY TOPOGRAFICZNEJ POCHODZĄCEJ Z PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
ORGAN PROWADZĄCY PAŃSTWOWY ZASÓB GEODEZYJNY I KARTOGRAFICZNY: MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
MAPA TOPOGRAFICZNA W SKALI 1 : 10 000

0 500 1000 m

INTEHPROJEKT GABRIEL FERLIŃSKI

TEMAT:	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
AUTOR:	mgr inż. arch. Gabriel Ferliński, uprawniony do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
WSPÓŁPRACA:	mgr Indio Pecyna, uprawniona do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Angelika Woźniak, uprawniona do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Wojciech Pszczółkowski, uprawniony do sporządzenia sułkzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
RYSUNEK:	UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA
DATA:	MARZEC 2021
SKALA:	1 : 15 000
ARKUSZ:	3/3

GMINA STARA BIAŁA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

RYSUNEK STUDIUM

KIERUNKI. STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY. PRZEZNACZENIE TERENÓW

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr ...../21
Rady Gminy Stara Biała z dnia ..... 2021 r.
Arkusz 1/2

GMINA GOZDOWO
GMINA BRUDZEŃ DUŻY
GMINA BIELSK
GMINA PŁOCK
GMINA RADZANOWO
GMINA NOWY DUNINÓW

TRZEBUŃ
PROBOSZCZEWICE STARE
PROBOSZCZEWICE NOWE
OGORZELICE
WŁOCZEWO
MIŁODRÓŻ
KAMIONKI
DZIARNOWO
KRUSZCZEWO
BIAŁA STARA
KOWALEWKO
BRONOWO NOWE
BRONOWO KMIECE
SREBRNA
KOBIERNIKI
PGR SREBRNA
BIAŁA
DRAGANIE NOWE
DRAGANIE STARE
BRONOWO ZALESIE
ULASZEWO
WYSZYNA
MAŃKOWO
LUDWIKOWO
BIAŁA NOWA
TRZEPOWO NOWE
BRWILNO
MASZEWO DUŻE
MASZEWO N/WISŁĄ

OZNACZENIA

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
- GRANICE GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH
- GRANICE POWIATU

KIERUNKI PRZEZNACZENIA TERENÓW
- MN — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- MNU — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUG
- MW — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- U — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- US — TERENY SPORTU I REKREACJI
- UTR — TERENY TURYSTYCZNO-REKREACYJNE
- PU — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG
- P — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
- PG — TERENY OBSZARÓW I TERENÓW GÓRNICZYCH
- PR — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
- RMU — TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ I USŁUG
- R — TERENY ROLNICZE
- PS — TERENY ŁĄK I PASTWISK
- RZL — TERENY ROLNICZE DO ZALESIENIA
- ZLP ZL — LASY PAŃSTWOWE/ POZOSTAŁE
- ZR — TERENY ZIELENI NATURALNEJ DOLINY RZECZNEJ
- ZP — TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- ZPU — TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ I USŁUG
- ZC — TERENY CMENTARZY CZYNNYCH
- ZCN — TERENY CMENTARZY NIECZYNNYCH
- WS — TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- I — TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- KK — TERENY KOLEI
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE ZWIĄZANE Z PRZEBIEGIEM KOLEI (TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW TRANSPORTU)
- OBSZAR PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
- ROWY MELIORACYJNE
- GRANICE TERENÓW ZMELIOROWANYCH

OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG MAP ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO (2015 R.)
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT
- OBSZARY NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT

OBSZAR NARAŻONY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG "STUDIUM DLA POTRZEB OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ - ETAP I - RZEKA SKRWA PRAWA" (2006 R.)
- OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ - ZASIĘG WIELKIEJ WODY O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%
- STREFA OCHRONY SANITARNEJ OD CMENTARZA

OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH
- OSUWISKA
- OBSZARY ZAGROŻONE WYSTĄPIENIEM OSUWISK

KOPALINY
- BIAŁA NOWA IX — GRANICE I NAZWY OBSZARÓW GÓRNICZYCH
- GRANICE TERENÓW GÓRNICZYCH
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN/ NAZWA ZŁOŻA

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA
- DROGA KRAJOWA
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI INNE
- PROJEKTOWANA DROGA KLASY GP / Z
- ISTNIEJĄCA/ PROJEKTOWANA DROGA ROWEROWA
- LINIA KOLEJOWA
- PRZYSTANEK KOLEJOWY
- LN 110 kV — NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- LN 400 kV — NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- PROJEKTOWAE NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400kV WRAZ ZE STREFĄ BEPIECZEŃSTWA
- G — GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- G — GAZOCIĄG ETYLENU
- RUROCIĄG NAFTOWY
- MASZTY TELEFONII KOMÓRKOWEJ

OZNACZENIA DODATKOWE
- LASY POZA GRANICAMI GMINY

ZMIANA STUDIUM STANOWIĄCA REALIZACJĘ UCHWAŁY NR 123/XII/20 RADY GMINY STARA BIAŁA Z DNIA 19 MARCA 2020 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

OZNACZENIA WPROWADZONE
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW ENERGII

OZNACZENIA USUNIĘTE
- PU — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG
- P — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
- RMU — TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ I USŁUG
- R — TERENY ROLNICZE
- PS — TERENY ŁĄK I PASTWISK
- I — TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- KK — TERENY KOLEI
- DROGI POWIATOWE
- DROGI INNE
- LINIA KOLEJOWA
- LN 110 kV — NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110kV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- LN 400 kV — PROJEKTOWAE NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400kV WRAZ ZE STREFĄ BEPIECZEŃSTWA
- G — GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- G — GAZOCIĄG ETYLENU
- RUROCIĄG NAFTOWY
- GRANICE TERENÓW ZMELIOROWANYCH

RYSUNEK STUDIUM SPORZĄDZONO NA KOPII MAPY TOPOGRAFICZNEJ, POCHODZĄCEJ Z PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
ORGAN PROWADZĄCY PAŃSTWOWY ZASÓB GEODEZYJNY I KARTOGRAFICZNY: MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
MAPA TOPOGRAFICZNA W SKALI 1: 10 000

0 500 1000 m

INTEKPROJEKT GABRIEL PAŁUSZA

TEMAT:	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
AUTOR:	mgr inż. arch. Gabriel Pałuszka, uprawniony do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
WSPÓŁPRACA:	mgr India Pieczka, uprawniona do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Angelika Woźniak, uprawniona do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Wojciech Paszczykowski, uprawniony do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
RYSUNEK:	KIERUNKI. STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY. PRZEZNACZENIE TERENÓW
DATA:	MARZEC 2021
SKALA:	1 : 10 000
ARKUSZ:	1/2

GMINA STARA BIAŁA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

RYSUNEK STUDIUM
KIERUNKI. POLITYKA PRZESTRZENNA

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr ...../21
Rady Gminy Stara Biała z dnia ..... 2021 r.
Arkusz 2/2

GMINA GOZDOWO
GMINA BRUDZEŃ DUŻY
GMINA BIELSK
GMINA PŁOCK
GMINA NOWY DUNINÓW
GMINA RADZANOWO

TRZEBUŃ
WŁOCZEWO
MIŁODRÓŻ
PROBOSZCZEWICE STARE
PROBOSZCZEWICE NOWE
OGORZELICE
KAMIONKI
DZIARNOWO
KRUSZCZEWO
BIAŁA STARA
KOWALEWKO
SREBRNA
KOBIERNIKI
ULASZEWO
WYSZYNA
LUDWIKOWO
MAŃKOWO
BIAŁA NOWA
BIAŁA
DRAGANIE NOWE
DRAGANIE STARE
BRONOWO NOWE
BRONOWO KMIECE
BRONOWO ZALESIE
MASZEWO DUŻE
MASZEWO N/WISŁĄ
TRZEPOWO NOWE

NATURA 2000 "SIKÓRZ" - OZW
BRUDZEŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY
BRWILNO
REZERWAT BRWILNO
NADWIŚLAŃSKI OChK

RYSUNEK STUDIUM SPORZĄDZONO NA KOPII MAPY TOPOGRAFICZNEJ, POCHODZĄCEJ Z PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
ORGAN PROWADZĄCY PAŃSTWOWY ZASÓB GEODEZYJNY I KARTOGRAFICZNY: MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
MAPA TOPOGRAFICZNA W SKALI 1 : 10 000

0 500 1000 m

INTEKPROJEKT S.A. Poland

TEMAT:	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
AUTOR:	mgr inż. arch. Gabriel Ferlicki, uprawniony do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
WSPÓŁPRACA:	mgr India Pieczyra, uprawniony do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Angelika Wołniak, uprawniony do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym inż. Wojciech Paszyńkowski, uprawniony do sporządzenia sukcesji na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
RYSUNEK:	MIERUNKI. POLITYKA PRZESTRZENNA
DATA:	MARZEC 2021 SKALA: 1 : 10 000 ARKUSZ: 2/2

OZNACZENIA

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
- GRANICE GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH
- GRANICE POWIATU

KIERUNKI PRZEZNACZENIA TERENÓW
- TERENY ZABUDOWY - OBSZARY KONTYNUACJI URBANIZACJI
- TERENY ZABUDOWY - OBSZARY ROZWOJU URBANIZACJI

OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE ZE WZGLĘDÓW PRZYRODNICZYCH
- LASY PAŃSTWOWE/ POZOSTAŁE
- LASY OCHRONNE
- TERENY ROLNICZE DO ZALESIENIA
- TERENY ROLNICZE - GRUNTY ORNE
- TERENY ŁĄK I PASTWISK
- TERENY ZIELENI NATURALNEJ DOLINY RZECZNEJ
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- UŻYTKI EKOLOGICZNE
- POMNIK PRZYRODY
- GRANICA REZERWATU PRZYRODY - BRWILNO
- GRANICA NADWIŚLAŃSKIEGO OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU (NOChK)
- GRANICA BRUDZEŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO (BPK)
- GRANICA OTULINY BRUDZEŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO
- GRANICA OBSZARU NATURA 2000 "SIKÓRZ" - OZW

OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG MAP ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO (2015 R.)
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT
- OBSZARY NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT

OBSZAR NARAŻONY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI WG "STUDIUM DLA POTRZEB OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ - ETAP I - RZEKA SKRWA PRAWA" (2006 R.)
- OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ - ZASIĘG WIELKIEJ WODY O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%

OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH
- OBSZARY GLEB O WYSOKIEJ PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ (II-III KLASA BONITACYJNA)
- OBSZARY POTENCJALNIE PLANOWANE DO ZMIANY PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNE
- OBSZARY POTENCJALNIE PLANOWANE DO ZMIANY PRZEZNACZENIA NA CELE NIELEŚNE

OBSZARY CHRONIONE PRZED ZABUDOWĄ
- LASY PAŃSTWOWE/ POZOSTAŁE
- TERENY ROLNICZE DO ZALESIENIA
- TERENY ŁĄK I PASTWISK
- TERENY ZIELENI NATURALNEJ DOLINY RZECZNEJ
- KORYTARZE EKOLOGICZNE
- GRANICA TERENÓW, UDYTUOWANYCH W GRANICACH NOCHK I UB BPK
- W PASIE 100 M OD LINII BRZEGÓW RZEK, JEZIOR I INNYCH ZBIORNIKÓW WODNYCH

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ:
- NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT (WG. MZP)
- NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT (WG. MZP)
- ZASIĘG WIELKIEJ WODY O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1% (WG "STUDIUM DLA POTRZEB OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ - ETAP I - RZEKA SKRWA PRAWA" (2006 R.))

OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH
- OSUWISKA
- OBSZARY ZAGROŻONE WYSTĄPIENIEM OSUWISK

GŁÓWNE KIERUNKI POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH
- OBSZARÓW LEŚNYCH
- DOLINY WISŁY
- KORYTARZE EKOLOGICZNE

OBSZARY I OBIEKTY WARTOŚCIOWE KULTUROWO
- ZAŁOŻENIA PRZESTRZENNE
- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ ZAŁOŻEŃ PRZESTRZENNYCH
- STREFA OCHRONY EKOLOGICZEJ ZAŁOŻEŃ PRZESTRZENNYCH
- OBIEKTY/ OBSZARY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE OBSZAROWE/ PUNKTOWE NR PORZĄDKOWY STANOWISKA ARCHEOLOGICZNEGO
- MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ

SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAKI KAJAKOWE: WISŁA, SKRWA PRAWA
- SZLAK ŻEGLARSKI WISŁA
- SZLAK PIESZY IM. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO
- MAZOWIECKA DROGA ŚW. JAKUBA
- TRASA KONNA
- PROJEKTOWANE SZLAKI ROWEROWE: VELOMAZOVIA I WIŚLANA TRASA ROWEROWA
- PROJEKTOWANY SZLAK PASAŻERSKI WISŁA

KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO
- GRANICE OBSZARÓW O WYSOKI WYSTATKOWEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ (STAN ISTNIEJĄCY)
- OBSZAR PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
- OBSZARY ZDEGRADOWANE
- TERENY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI
- TERENY POEKSPLOATACYJNE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI

KOPALINY
- GRANICE I NAZWY OBSZARÓW GÓRNICZYCH
- GRANICE TERENÓW GÓRNICZYCH
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN/ NAZWA ZŁOŻA

PONADLOKALNE SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 KV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400 KV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- PROJEKTOWANE NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400KV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCIĄG ETYLENU
- RUROCIĄG NAFTOWY
- PROJEKTOWANA SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA "IDM"
- PROJEKTOWANY WĘZEŁ SIECI TELEKOMUNIKACYJNEJ "IDM"
- MASZTY TELEFONII KOMÓRKOWEJ
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W MASZEWIE
- ZAKŁAD UTYLIZACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH W KOBIERNIKACH
- STACJA ELEKTROENERGETYCZNA 400/110 kV PŁOCK W KRUSZCZEWIE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA
- DROGA KRAJOWA
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI INNE
- PROJEKTOWANA DROGA KLASY GP / Z
- ISTNIEJĄCA/ PROJEKTOWANA DROGA ROWEROWA
- LINIA KOLEJOWA
- PRZYSTANEK KOLEJOWY

TERENY ZAMKNIĘTE
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH/ TERENY ZAMKNIĘTE ZWIĄZANE Z PRZEBIEGIEM KOLEI (TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW TRANSPORTU)

OZNACZENIA DODATKOWE
- LASY POZA GRANICAMI GMINY

ZMIANA STUDIUM STANOWIĄCA REALIZACJĘ UCHWAŁY NR 123/XII/20 RADY GMINY STARA BIAŁA Z DNIA 19 MARCA 2020 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STARA BIAŁA
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

OZNACZENIA WPROWADZONE
- GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH / TERENY ZAMKNIĘTE USTALONE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW ENERGII

OZNACZENIA USUNIĘTE
- TERENY ZABUDOWY - OBSZARY KONTYNUACJI URBANIZACJI
- TERENY ZABUDOWY - OBSZARY ROZWOJU URBANIZACJI
- OBSZARY POTENCJALNIE PLANOWANE DO ZMIANY PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNE
- NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400KV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- PROJEKTOWANE NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400KV WRAZ ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCIĄG ETYLENU
- RUROCIĄG NAFTOWY
- USUNIĘTY OBSZARY ZDEGRADOWANE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI INNE
- LINIA KOLEJOWA

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr .....

Rady Gminy Stara Biała

z dnia.....2021 r.

Zalacznik4.gml
Rada Gminy Stara Biała przygotowała dane przestrzenne dla Studium, ktore stanowią załącznik w postaci cyfrowej do uchwały.

Uzasadnienie

Minister Energii, decyzją Nr 1 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa (Dz. Urz. Ministra Energii z dnia 27.06.2019 r., poz. 9), uznał za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, tereny działek o numerach ewidencyjnych:

1) w obrębie Biała: 212/1, 212/3, 212/4, 215/1, 215/2, 215/3, 216/1, 216/3, 216/4, 216/5, 216/6, 217/1, 217/2 i 271/2;

2) w obrębie Biała Nowa: 23/8, 23/11, 24/6, 24/10, 24/12 i 24/13;

3) w obrębie Draganie Nowe: 16/4, 65/3, 65/5, 65/7, 65/8, 65/9, 65/10, 65/13, 65/14, 65/15, 65/16, 65/17, 65/18, 65/20, 66/1, 66/3, 66/4, 67/1, 67/2, 67/3, 67/4, 67/5, 67/6 i 68;

4) w obrębie Draganie Stare: 42/1, 42/2, 42/3, 43/1, 43/2, 45/1, 45/2, 45/3, 53/2, 59/1, 61/1, 65/1, 65/2, 65/3, 65/4, 65/5, 65/6, 65/7, 65/8, 66, 68, 69, 70/1, 70/2, 70/3, 71/1, 71/2, 71/3, 72/1, 72/2, 72/3, 73/1, 73/2, 73/3, 74, 75/1, 75/2 i 75/3;

5) w obrębie Trzepowo Nowe: 3/1, 3/2, 18/2, 75/3, 75/6, 75/7, 75/8, 75/9 i 75/10.

Do Wójta Gminy Stara Biała, w związku z ww. decyzją, o dokonanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów Zakładu Produkcyjnego Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna w Płocku wraz z terenami przyległymi, położonych w granicach administracyjnych gminy Stara Biała, przyjętego uchwałą Nr 144/XVIII/09 Rady Gminy Stara Biała z dnia 12 marca 2009 r., zwrócił się wnioskiem z dnia 16.10.2019 r. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.

Stwierdzono, że za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa uznano tereny objęte ustaleniami:

1) zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów Zakładu Produkcyjnego Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna w Płocku wraz z terenami przyległymi, położonych w granicach administracyjnych gminy Stara Biała – przyjętą uchwałą Nr 144/XVIII/09 z dnia 12 marca 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 61, poz. 1601 z dnia 30.04.2009 r.);

2) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla linii 400 kV – przyjętego uchwałą Nr 74/VIII/15 z dnia 30 września 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r. poz. 8588 z dnia 28.10.2015 r.);

3) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla linii 400 kV – przyjętego uchwałą Nr 90/X/15 z dnia 30 grudnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 1063 z dnia 03.02.2016 r.).

Ze względu na obowiązek sporządzenia planu miejscowego w zgodzie z zapisami studium, zgodnie z wymogami art. 15 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zmiana ww. planów wymaga wyprzedzającego sporządzenia zmiany Studium uwzględniającej ww. decyzję.

Uchwałą Nr 123/XII/20 z dnia 19 marca 2020 r. Rada Gminy Stara Biała przystąpiła do sporządzenia *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała* (zwanego dalej zmianą Studium).

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 i 784) studium sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Tryb sporządzania, zakres i formę ustaleń studium określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Na podstawie art. 48 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Płocku, Wójt Gminy Stara Biała postanowił odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zmiany Studium.

Zgodnie z art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania*

na środowisko Wójt Gminy Stara Biała ogłoszeniem i obwieszczeniem z dnia 12 maja 2020 r. ogłosił o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium oraz o odstąpieniu od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określając formę, miejsce i termin składania wniosków. Wnioski mogły być składane w terminie do dnia 3 czerwca 2020 r. W odpowiedzi na ogłoszenie w wyznaczonym terminie nie wpłynął żaden wniosek.

Zgodnie z art. 11 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* Wójt Gminy Stara Biała zawiadomił o podjęciu ww. uchwały instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu zmiany Studium.

Projekt zmiany Studium został sporządzony zgodnie art. 11 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań oraz ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zgodnie z art. 11 pkt 4 i 5 ww. ustawy projekt zmiany Studium przekazany został do właściwych organów celem zaopiniowania i uzgodnienia. W wyniku przeprowadzonego procesu opiniowania i uzgodnień w projekcie zmiany Studium dokonano niezbędnych korekt wynikających z uzyskanych opinii i uzgodnień. Procedura opiniowania i uzgodnień została powtórzona w niezbędnym zakresie. Właściwe organy zaopiniowały i uzgodniły skorygowany projekt zmiany Studium.

Zgodnie z art. 11 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* Wójt Gminy Stara Biała ogłoszeniem i obwieszczeniem z dnia 11 września 2020 r. ogłosił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany Studium w terminie od 25 września 2020 r. do 15 października 2020 r. oraz możliwości składania uwag, określając formę, miejsce i termin ich składania. Uwagi mogły być składane w terminie od 11 września 2020 r. do 5 listopada 2020 r. Dyskusję publiczną nad przyjętymi w projekcie zmiany Studium rozwiązaniami przeprowadzono w dniu 7 października 2020 r. W odpowiedzi na ogłoszenie w wyznaczonym terminie do Urzędu Gminy Stara Biała nie wpłynęła żadna uwaga.

Zgodnie z art. 11 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* Wójt Gminy Stara Biała przedstawił projekt zmiany Studium do uchwalenia Radzie Gminy Stara Biała. Ze względu na to, iż do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Studium nie wniesiono żadnych uwag, nie rozstrzyga się o sposobie ich rozpatrzenia.

Dnia 26 listopada 2020 r. Rada Gminy tara Biała podjęła uchwałę Nr 174/XIX/20 w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Biała. Następnie uchwała została przekazana Wojewodzie w celu oceny zgodności z przepisami prawa.

Dnia 15 grudnia 2020 r. Wojewoda Mazowiecki rozstrzygnięciem nadzorczym Nr WNP-I.4131.221.2020.RM stwierdził nieważność powyższej uchwały. Podstawowym zarzutem ze strony Wojewody było sporządzenie zmiany Studium w formie jednolitej (bez oznaczenia usuwanych treści), a nie ujednoliconej (z oznaczeniem zarówno usuwanych treści, jak i treści wprowadzanych).

Przeprowadzono analizę w zakresie konieczności ponowienia czynności w zakresie określonym art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 28 ust. 2 tejże ustawy. Stwierdzono, iż wprowadzone korekty do projektu zmiany Studium mają charakter techniczno-redakcyjny, nie wpływają na zawartość merytoryczną Studium. W związku z powyższym uznano, iż brak jest potrzeby ponawiania czynności związanych z opiniowaniem i uzgadnianiem projektu. Zdecydowano o ponowieniu czynności związanych z wyłożeniem projektu do publicznego wglądu.

Zgodnie z art. 11 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* Wójt Gminy Stara Biała ogłoszeniem i obwieszczeniem z dnia 23 marca 2021 r. ogłosił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany Studium w terminie od 31 marca 2021 r. do 20 kwietnia 2021 r. oraz możliwości składania uwag, określając formę, miejsce i termin ich składania. Uwagi mogły być składane w terminie od 31 marca 2021 r. do 11 maja 2021 r. Dyskusję publiczną nad przyjętymi w projekcie zmiany Studium rozwiązaniami przeprowadzono w dniu 14 kwietnia 2021 r. W odpowiedzi na ogłoszenie w wyznaczonym terminie do Urzędu Gminy Stara Biała nie wpłynęła żadna uwaga.

Zgodnie z art. 11 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* Wójt Gminy Stara Biała przedstawił projekt zmiany Studium do uchwalenia Radzie Gminy Stara Biała. Ze względu na to, iż do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Studium nie wniesiono żadnych uwag, nie rozstrzyga się o sposobie ich rozpatrzenia.